

Broj: 02-04-35120-7/23
Sarajevo, 10.08.2023. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav (4) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 36/14 - Novi prečišćeni tekst i 37/14 - Ispravka) Vlada Kantona Sarajevo, na **21.** sjednici održanoj **10.08.2023.** godine, donijela je

Z A K L J U Č A K

1. Prihvata se Izvještaj o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća “Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Sarajevo za 2022. godinu.
2. Izvještaj iz tačke 1. ovog zaključka dostavlja se Skupštini Kantona Sarajevo, na nadležno odlučivanje.

P R E M I J E R

Nihad Uk

Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo,
2. Skupština Kantona Sarajevo,
3. Zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo (3x),
4. Premijer Kantona Sarajevo,
5. Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo,
6. Kantonalno javno komunalno preduzeće “Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Sarajevo (putem Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo),
7. Evidencija,
8. A r h i v a.

Na osnovu člana 18. stav (1) tačka (m) Ustava Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17) i člana 119. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 14/12 – Drugi novi prečišćeni tekst), člana 6. stav (2) Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj.: 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12), Skupština Kantona Sarajevo, na _____ radnoj sjednici održanoj dana _____ 2023.godine, donijela je

O D L U K U
o ne usvajanju Izvještaja o poslovanju
KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za 2022.godinu

Član 1.

Ne usvaja se Izvještaj o poslovanju KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za 2022.godinu.

Član 2.

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“.

**PREDSJEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO**

Elvedin Okerić

Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo,
2. Skupština Kantona Sarajevo,
3. Zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo (3x),
4. Premijer Kantona Sarajevo,
5. Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo,
6. KJKP “Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Sarajevo (putem Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša),
7. Za objavu u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“
8. Evidencija,
9. A r h i v a

O B R A Z L O Ž E N J E

I – PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje ove Odluke sadržan je u članu 18. stav (1) tačka (m) Ustava Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17) kojim je propisano da Kanton vrši i druge poslove utvrđene federalnim propisima, ovim Ustavom i kantonalnim propisim i člana 119. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 14/12 – Drugi novi prečišćeni tekst).

Članom 6. stav 2. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12) propisano je da Skupština podnosi općinskom vijeću, skupštini kantona, odnosno Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine izvještaje o radu i poslovanju javnih preduzeća najmanje jednom godišnje.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE

U skladu sa članom 6. stav 2. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.:8/05, 81/08, 22/09 i 109/12) propisano je da: „Skupština podnosi općinskom vijeću, skupštini kantona, odnosno Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine izvještaje o radu i poslovanju javnih preduzeća najmanje jednom godišnje.

U skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH u ovome dijelu izvršna i zakonodavna vlast postupaju po ovome pitanju sa usvajanjem/neusvajanjem izvještaja što u zavisnosti od donošenja iste podrazumijeva i veće odgovornosti upravljačkih tijela u preduzećima.

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo je dostavilo Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2022.godinu koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaj revizora, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju.

Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo, sačinio je Izvještaj o poslovanju kantonalnih komunalnih i javnih komunalnih preduzeća za 2022.godinu, i istu dostavio Ministarstvu komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša.

Iz dostavljenog materijala vidljivo je da KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo ostvarilo gubitak u visini od 16.452.706 KM.

Skupština preduzeća KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo je donijela Odluku broj: 1R-03/23 od 30.06.2023. godine o neusvajanju Izvještaja o poslovanju za 2022.godinu.

Segmenti koji se odnose na KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo iz zbirnog izvještaja o poslovanju kantonalnih komunalnih i javnih komunalnih preduzeća za 2022.godinu sačinjenog od strane Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo, nalaze se na str. 40. Izvještaja.

U prilogu ovoga obrazloženja dostavljamo Izvještaj o poslovanju KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo za 2022.godinu, donesene akte upravljačkih struktura, kao i objedinjen Izvještaj sačinjen od strane Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo, te predlaže se Skupštini Kantona Sarajevo donošenje odluke kao u prilogu.

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE

"VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO

PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE, ODVOĐENJE I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA

**IZVJEŠTAJ
O POSLOVANJU ZA 2022. GODINU**

SARAJEVO, MART 2023. GODINE

SADRŽAJ

<u>1</u>	<u>UVOD</u>	5
1.1	Makroekonomika kretanja u BiH	5
1.2	Pozitivni trendovi u poslovanju u 2022. godini	5
1.3	Ostali bitni dogadaji za Preduzeće u 2022. godini	6
1.4	Finansijsko poslovanje Preduzeća u 2022. godini	7
<u>2</u>	<u>O PREDUZEĆU</u>	9
2.1	Administrativni, institucionalni i pravni okvir poslovanja	9
2.2	Unutrašnja organizacija preduzeća	10
2.3	Sistem javnog vodosнabdijevanja	12
2.4	Sistem odvodnje otpadnih voda	17
2.5	Postrojenje za prečišćavanja otpadnih voda	18
<u>3</u>	<u>FINANSIJSKO POSLOVANJE</u>	19
3.1	Analiza bilansa uspjeha	19
3.2	Poslovni rezultat	36
3.3	Analiza bilansa stanja	37
3.4	Analiza izvještaja o gotovinskim tokovima	43
3.5	Pokazatelji poslovanja	44
<u>4</u>	<u>AKTIVNOSTI POGONA „VODOVOD“</u>	46
4.1	Služba za proizvodnju i distribuciju vode	46
4.2	Služba za održavanje vodovodne mreže i objekata	50
4.3	Služba za elektro održavanje	55
4.4	Služba za sanitarni nadzor i kontrolu kvaliteta vode	56
4.5	Služba za vodomjere	57
4.6	Služba za mašinsko održavanje	59
<u>5</u>	<u>AKTIVNOSTI POGONA „KANALIZACIJA“</u>	60
5.1	Služba održavanja kanalizacione mreže i objekata	60
5.2	Služba za održavanje mehanizacije i vozila	61
5.3	Postrojenje za prečišćavanje otpadne vode (PPOV) – Butila	62
<u>6</u>	<u>AKTIVNOSTI SEKTORA ZA TEHNIČKE POSLOVE I RAZVOJ</u>	63
6.1	Odjeljenje za tehničke poslove i projektovanje	63
<u>7</u>	<u>ODNOSI SA POTROŠAČIMA</u>	66
7.1	Očitavanje potrošnje	66
7.2	Naplata potraživanja	67
7.3	Isporučene (registrovane) količine vode	67
7.4	Fakturisanje	68
7.5	Stopa tekuće naplata	70
7.6	Reklamacije potrošača	71
7.7	Cijena usluga	72
7.8	Potraživanja od kupaca do 2022. godine	73
7.9	Sumnjičiva i sporna potraživanja	74
<u>8</u>	<u>LJUDSKI RESURSI</u>	75
8.1	Broj radnika	75
8.2	Fluktuacija radnika	76
8.3	Kvalifikaciona struktura radnika	77
8.4	Lična primanja radnika	77
8.5	Spolna i starosna struktura radnika	78
8.6	Korištenje radnog vremena (iskazano u finansijskim pokazateljima)	79
<u>9</u>	<u>ULAGANJA I RAZVOJ SISTEMA</u>	80
9.1	Subvencije Budžeta Kantona Sarajevo	80
9.2	Kapitalni transferi iz Budžeta Kantona Sarajevo	80
9.3	Sredstva iz budžeta Općina	81
9.4	Kapitalna ulaganja i razvoj sistema putem zajmova	84
<u>10</u>	<u>OPIS GLAVNIH RIZIKA U POSLOVANJU PREDUZEĆA</u>	85
<u>11</u>	<u>MJERE PREDUZETE NA ZAŠТИĆI OKOLIŠA</u>	86
11.1	Smanjenje tereta zagađenja od urbanih/sanitarnih otpadnih voda	86
11.2	Očuvanje vodnih resursa	86
11.3	Zaštita izvorišta	87

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

SADRŽAJ TABELA:

Tabela 1. Izvorišta u centralnom javnom sistemu vodosnabdijevanja kojim upravlja KJKP ViK Sarajevo.....	13	
Tabela 2. Izvorišta sa kojih KJKP ViK Sarajevo kupuje vodu (kojim upravljaju drugi operatori sistema).....	13	
Tabela 3. Pregled ukupnih prihoda preduzeća u 2018/19/20/21/22.godine	20	
Tabela 4. Pregled poslovnih prihoda u 2018/19/20/21/22.godine	20	
Tabela 5. Pregled prihoda od prodaje vode i usluga odvodnje po kategorijama potrošača (u mil. KM)	21	
Tabela 6. Analitički pregled planiranih i ostvarenih prihoda u 2018/19/20/21/22.godini.....	23	
Tabela 7. Pregled ukupnih rashoda preduzeća u 2018/19/20/21/22.godine	25	
Tabela 8. Materijalni troškovi	26	
Tabela 9. Troškovi plata i ostalih primanja radnika	27	
Tabela 10. Troškovi proizvodnih usluga	28	
Tabela 11. Amortizacija i troškovi rezervisanja.....	28	
Tabela 12. Nematerijalni troškovi.....	29	
Tabela 13. Pokrivenost poslovnih rashoda sa poslovnim prihodima	29	
Tabela 14. Analitički pregled planiranih i ostvarenih rashoda u 2018/19/20/21/22.godini.....	30	
Tabela 15. Poslovni rezultat u 2018/19/20/21/22. godini.....	36	
Tabela 16. Bilans stanja na dan	37	
Tabela 17. Stalna sredstva na dan	38	
Tabela 18. Otpisanost stalnih sredstava na dan 31.12.2022.godine	38	
Tabela 19. Tekuća sredstva na dan	40	
Tabela 20. Kapital i dugoročna rezervisanja na dan	41	
Tabela 21. Pregled obaveza, rezervisanja i razgraničenja	41	
Tabela 22. Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike i dugoročna razgraničenja (KM)	42	
Tabela 23. Dugoročne obaveze (KM)	42	
Tabela 24. Pasivna vremenska razgraničenja (KM)	43	
Tabela 25. Izvještaj o gotovinskim tokovima	43	
Tabela 26. Zahvatanje vode	46	
Tabela 27. Vodni bilans januar-decembar 2022	48	
Tabela 28. Trend kretanja gubitaka vode u periodu 2018.-2022. godina	48	
Tabela 29. Vrijednosti indikatora za period januar- decembar 2021/2020	49	
Tabela 30. Održavanje vodovodne mreže	50	
Tabela 31. Cjevovodi izgrađeni ili rekonstruisani u 2022. godini	53	
Tabela 32. Aktivnosti službe za elektro održavanja	55	
Tabela 33. Aktivnosti Službe za sanitarni nadzor i kontrolu kvaliteta vode	57	
Tabela 34. Ispitivanje i kalibraciju vodomjera	58	
Tabela 35. Zamjena i opravka vodomjera	58	
Tabela 36. Aktivnosti Službe za mašinsko održavanje	59	
Tabela 37. Snimanje kanalizacione mreže kamerom	60	
Tabela 38. Čišćenje kanalizacione mreže i hitne intervencije	60	
Tabela 39. Održavanje kanalskih objekata	60	
Tabela 40. Opravka i rekonstrukcija kanalske mreže	60	
Tabela 41. Aktivnosti na pružanju eksternih usluga	60	
Tabela 42. Radionica za remont specijalnih vozila	61	
Tabela 43. Tehnička priprema	61	
Tabela 44. Aktivnosti na postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda BUTILA-1	62	
Tabela 45. Aktivnosti na postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda BUTILA-2	62	
Tabela 46. Tehnički poslovi i projektovanje	63	
Tabela 47. Odjeljenje za nadzor i katastar-1	64	
Tabela 48. Odjeljenje za nadzor i katastar-2	65	
Tabela 49. Pregled isporučenih (registrovanih) količina vode u 2018/19/20/21/22.godine	67	
Tabela 50. Isporučene (registrovane) količine vode, po kategorijama potrošača u 2018/19/20/21/22.godine	67	
Tabela 51. Fakturisane (prodstate količine vode u 2018/19/20/21/22.godine	68	
Tabela 52. Fakturisane (prodstate) količine vode, po kategorijama potrošača u 2018/19/20/21/22.godine	68	
Tabela 53. Nefakturisane količine vode u 2018/19/20/21/22.godine	69	
Tabela 54. Fakturisana potraživanje od prodaje vode i usluga odvodnje (sa PDV i PVN) u 2018/19/20/21/22.godini	69	
Tabela 55. Naplaćena potraživanje od prodaje vode i usluga odvodnje (sa PDV i PVN) u 2018/19/20/21/22.godini	69	
Tabela 56. Stopa tekuće naplate po kategorijama u 2022/2023. godini	70	
Tabela 57. Naplata "starih računa" i izdatih računa u 2022. godini	70	
Tabela 58. Ostvareni rezultati Službe za kontrolu u 2021/2022. godini	71	
Tabela 59. Reklamacije potrošača u 2022. godini	72	
Tabela 60. Struktura cijene usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda - DOMAĆINSTVA	72	
Tabela 61. Struktura cijene usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda po 1 m ³ -INSTITUCIJE	73	
Tabela 62. Struktura cijene usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda po 1 m ³ - OSTALI KORISNICI	73	
Tabela 63. Nenaplaćena potraživanja po računima izdatim u 2022.godini	74	
Tabela 64. Realizacija sudskih sporova po tužbama za neplaćanje vode i odvodnje	75	
Tabela 65. Prosječan broj radnika na bazi primljene plate	75	
Tabela 66. Fluktuacija radnika u 2022. godini po mjesecima	76	
	Tabela 67. Fluktuacija radnika u 2022. godini.....	76

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

<u>Tabela 68. Kvalifikaciona struktura radnika u 2018/19/20/21/22.godine</u>	77
<u>Tabela 69. Prosječna neto plata u KJKP „VIK“ u petogodišnjem periodu 2018-2022. godina (u KM)</u>	78
<u>Tabela 70. Starosna i spolna struktura radnika decembar 2022. godine</u>	78
<u>Tabela 71. Trend starosne dobi radnika u petogodišnjem periodu</u>	78
<u>Tabela 72. Korишtenje radnog vremena (iskazano u finansijskim pokazateljima)</u>	79
<u>Tabela 73. Efikasnost ljudskog potencijala</u>	79
<u>Tabela 74. Subvencije javnim preduzećima iz Budžeta Kantona Sarajevo</u>	80
<u>Tabela 75. Kapitalni transferi iz Budžeta Kantona Sarajevo</u>	80
<u>Tabela 76. Sporazumi sa općinama u 2022.godini</u>	81

SADRŽAJ SLIKA:

<u>Slika 1.Organizaciona šema</u>	11
<u>Slika 2.Trend kretanja prihoda u periodu 2018.-2022. godina</u>	21
<u>Slika 3. Prihodi od prodaje vode i odvodnje po kategorijama potrošača u 2022. godini (mil. KM)</u>	21
<u>Slika 4.Trend kretanja poslovnih prihoda i rashoda u periodu 2018. -2022. godina u mil. KM</u>	30
<u>Slika 5. Ukupno zahvaćene količine vode u periodu 2018.-2022. godina u mil. m³</u>	47
<u>Slika 6.Trend kretanja ukupnih gubitka vode u periodu 2018.-2022. godina</u>	49
<u>Slika 7. Tehnički gubici - curenje na ventilu</u>	49
<u>Slika 8. Broj popravljenih kvarova godišnje (Služba za održavanje vodovodne mreže i objekata)</u>	51
<u>Slika 9. Opravke kvarova na glavnim vodovodnim cjevima u ulici Ibrahima Ljubovića. (07.11.2022.g.)</u>	51
<u>Slika 10.Dužine rekonstruisane mreže u periodu 2018.-2022. godina</u>	53
<u>Slika 11. Broj novih i rekonstruisanih priključaka u periodu 2018.-2022. godina</u>	53
<u>Slika 12. Laboratorija za ispitivanje kvaliteta vode</u>	56
<u>Slika 13 Pumpni agregat</u>	59
<u>Slika 14. Izgradnja separatne kanalizacione mreže u ulici Borak (10.11.2022)</u>	61
<u>Slika 15. Kretanje broja potrošača u periodu 2018.- 2022. godina</u>	68
<u>Slika 16. Fakturisana i naplaćena potraživanja od vode i odvodnje u periodu 2018-2022.god.</u>	70
<u>Slika 17. Trend kretanja potraživanja od kupaca od 2013. do 2022.godine</u>	74
<u>Slika 18. Trend kretanja broja radnika u periodu 2018.-2022.godine</u>	76
<u>Slika 19. Kvalifikaciona struktura radnika 2022. godine</u>	77
<u>Slika 20. Spolna struktura radnika</u>	78

SADRŽAJ OKVIRA:

<u>Okvir 1</u>	37
<u>Okvir 2</u>	66
<u>Okvir 3</u>	71
<u>Okvir 4</u>	72
<u>Okvir 5</u>	79

1 UVOD

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu ima za cilj prezentirati KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o Sarajevo (u dalnjem tekstu Preduzeće), kroz obavljanje njegove osnovne funkcije, a to je kvalitetno vodosnabdijevanje, odvodnju i prečišćavanje otpadnih voda, te prikazati ostvarene rezultate u poslovnom i finansijskom smislu. Namijenjeno je predstavljanju vlasnicima i poslovnim suradnicima, te radnicima Preduzeća.

1.1 Makroekonomska kretanja u BiH

Kao što znamo inflacija je porast općeg nivoa cijena zbog viška potražnje nad ponudom. Uzroci aktualne inflacije su višestruki, a najvećim dijelom dolaze izvana. U prvom redu riječ je o skoku cijena energenata (nafta, plin, struja) na svjetskom tržištu. Cijena nafte porasla je za 21% od početka rusko-ukrajinskog rata. Cijene struje u Evropi porasle su za 10 puta u odnosu na dugogodišnji prosjek. To povećava troškove života i poslovanja. Dakle, suočavamo se sa ogromnom energetskom i robnom krizom.

Veće cijene energije i hrane dovode inflaciju do nivoa koji nisu zabilježeni dugi niz godina, čime se smanjuje kupovna moć i povjerenje poslovne zajednice.

U junu 2022. godine inflacija u Federaciji BiH bila je 16,8%. U januaru 2023. godine iznosila je 14,7 posto na godišnjem nivou. Inflacija u Federaciji Bosni i Hercegovine nastavlja usporavati. Međutim, ne očekuje se da će se inflacija vratiti na višegodišnji prosjek, zabilježen prije 2022. godine, u srednjem roku.

Federalni zavod za statistiku objavio je da su cijene u januaru 2023. godine u odnosu na isti mjesec lani porasle za 14,7 posto. Na godišnjem nivou najviše su rasle cijene hrane (23,2 posto), potom cijene električne energije, plina i drugih energenata (23 posto).

Naglašavamo da se ekonomija ne nalazi u klasičnom poslovnom ciklusu, te da su procijenjene vrijednosti realnog BDP-a, njegovih komponenti, i ostalih makroekonomskih varijabli, izložene izuzetno visokom stepenu neizvjesnosti.

1.2 Pozitivni trendovi u poslovanju u 2022. godini

- Povećanje ukupnih prihoda za 4.824.990KM (9%), i u okviru njih poslovnih prihoda za 3.022.524KM nije rezultat povećanja cijena usluga, nego direktnog angažmana uposlenika i Uprave preduzeća, i to na polju efikasnije organizacije naplate vode, inteziviranja kontrole potrošača i evidentiranja skrivenih potrošača, te intenzivnijeg angažmana na realizaciji infrastrukturnih projekata.
- Trenutna cijena usluga vodosnabdjevanja i odvodnje donesena je 2013. godine i trebala je da sadrži sve troškove tekućeg održavanja i funkcionisanje komunalnog sistema, troškove nabavki novih sredstava kao i amortizaciju postojećih. Međutim, stvarna situacija je sasvim drugačija i trenutna cijena pokriva samo 75% troškova (poslovnih rashoda) poslovanja.
- Povećanje poslovnih prihoda omogućilo je da se ublaže posljedice povećanja inflatornih efekata od strane dobavljača i to rasta struje, rasta cijena goriva, repromaterijala itd.
- Bez obzira na opšte makroekonomsko stanje privrednih društava, kao i smanjenja standarda stanovništva, stopa tekuće naplate povećana je za 2% u odnosu na 2021. godinu.
- Preduzeće je u 2022. godini ostvarilo rekordnu naplatu na osnovu računa za vodu i odvodnju u historiji preduzeća – 48.415.487 KM.
- Stalnom kontrolom i racionalizacijom poslovanja, te pravilnom ocjenom prioriteta izdataka, preduzeće je uspjelo iz vlastitih sredstava izdvojiti za investiciona ulaganja 1.271.765 KM što predstavlja povećanje u odnosu na 2021. godinu u iznosu od 758.639 KM.

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

- Aktivirane su investicije u 2022. u vrijednosti od 11.012.239,09 KM, a koje se odnose na rekonstrukciju pumpnih stanica: Centar - Alipašin most i Bačeva iz „Projekata vodovod Sarajevo“ (prva tranše EBRD – kredita).
- Tokom ljeta 2022. godine bile su izrazito visoke temperature i velike suše. Pa i pored toga, redukcija vode u KS nije bilo, te je kvalitet vode bio u skladu sa propisanim normama i standardima. Bez većih zastoja funkcionirao je i sistem odvodnje otpadnih voda.
- KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. je uveo novu uslugu - dostava računa za vodu i odvodnju putem elektronske pošte (E-račun). Efekat ovoga ima za posljedicu bolju naplatu potraživanja i komunikaciju sa kupcima.
- Između predstavnika KJKP"ViK"-a i predstavnika Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo dogovorene su aktivnosti na realizaciji planiranja faza vodovoda i kanalizacije na području KS, te unapređenje komunikacije.
- Sa vodoprivrednim preduzećem Slivovi rijeke Save na osnovu rada postrojenja Butile dogovoren je oslobođanje po osnovu plaćanja vodnih naknada. Urađen Elaborat po osnovu kojeg se manje uplaćuju vodne naknade. Na godišnjem nivou to predstavlja uštedu u iznosu od cca. 226.000 KM.
- Preduzeće je donijelo novi Pravilnik o sistematizaciji poslova i radnih mjesta koja se primjenjuje od 1. juna 2022. godine.
- U 2022. godini pokrenute su aktivnosti kako bi se finansijski izvještaji uskladili sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i standardima izvještavanja i ostalom zakonskom regulativom, te su doneseni Pravilnici:
  - Pravilnik o radu sa unutrašnjom organizacijom i sistematizacijom radnih mjesta,
  - Pravilnik o planiranju,
  - Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama,
  - Pravilnik o finansijskom poslovanju,
  - Usvojen je Cjenovnik usluga KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo
- Intenzivirana je saradnja sa predstavnicima Općina na realizaciji investicionih projekata.
- Pokrenute su aktivnosti nabavke novog software stalnih sredstava, printeru i skenera koji će omogućiti bolju evidenciju istih.

1.3 Ostali bitni događaji za Preduzeće u 2022. godini

- Samostalni sindikat radnika komunalne privrede u FBIH Kantonalni odbor Sarajevo 30.12.2021. godine održao sjednicu, na kojoj su razmatrani prijedlozi pregovaračkog tima Vlade Kantona Sarajevo a vezani za način i iznos povećanja plaća radnicima u KJKP i to da se radnicima koji imaju neto plaću do 1.000,00 KM uveća plaća za 100,00KM a radnici koji imaju plaću preko 1.000,00,00KM da se plaća uveća za 80,00KM.
- Dana 04.07.2022.godine, primljeno je 24 člana porodica šehida i poginulih boraca, te članove iz teško upošljive kategorije koji su u evidenciji Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo i u Programu sufinansiranja zapošljavanja navedene populacije u ovoj službi.
- U augustu 2022. godine, na sjednici Vlade Kantona Sarajevo donesena je Odluka o usvajanju Nacrta privremene odluke o zaštiti izvorišta vode za piće Sarajevsko polje. Nacrt je upućen u skupštinsku proceduru na usvajanje i javnu raspravu, nakon čega slijedi priprema Prijedloga ove privremene odluke.
- Osnovni problem u poslovanju i funkcionisanju Preduzeća i u 2022. godini je bio što se Zakon o komunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo nije poštovao u potpunosti, a posebno u dijelu koji se odnosi na nedovoljna ulaganja u vodovodnu infrastrukturu i neekonomsku cijenu vode i odvodnje.

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Preduzeće se u obraćalo resornom ministarstvu (februar 2022.) kako bi se cijene povećale, ali do toga nije došlo.

1.4 Finansijsko poslovanje Preduzeća u 2022. godini

1.4.1 Poslovni rezultat

KONTO	OPIS	2018	2019	2020	2021	2022	PLAN 2022
1	2	3	4	5	6	7	8
	Poslovni prihodi	47.408.629	50.495.959	47.390.708	48.683.533	52.816.608	49.412.015
60	Prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje	39.646.739	40.041.517	38.391.596	39.329.711	41.525.248	40.755.100
61	Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu	3.837.804	3.573.713	4.827.413	3.736.134	4.563.121	4.463.500
62	Prihodi od upotrebe vlastitih usluga za investicije	17.862	0	0	0	0	0
65	Ostali poslovni prihodi	3.906.224	6.880.729	4.171.699	5.617.688	6.728.239	4.193.415
	Poslovni rashodi	61.791.623	60.593.494	59.404.545	58.485.265	70.317.768	69.202.219
51	Materijalni troškovi	12.280.135	11.876.292	11.614.348	10.627.995	12.231.093	12.260.500
52	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	25.512.970	25.224.993	24.279.463	23.399.138	26.401.019	26.445.500
53	Troškovi proizvodnih usluga	2.349.069	1.115.555	1.491.219	1.753.594	1.794.704	1.630.500
540 do 542	Amortizacija	18.854.457	18.895.440	18.723.165	18.535.798	24.613.640	23.890.019
543 do 549	Troškovi rezervisanja	316.440	253.039	0	92.695	6.537	6.500
55	Nematerijalni troškovi	2.478.551	3.228.174	3.296.350	4.076.045	5.270.774	4.969.200
	Dobit/Gubitak od poslovnih aktivnosti	-14.382.995	-10.097.535	-12.013.837	-9.801.731	-17.501.160	-19.790.204
66	Finansijski prihodi	755.381	796.811	664.500	788.191	469.406	467.500
56	Finansijski rashodi	68.823	509.079	357.684	423.145	2.343	222.000
	Dobit/Gubitak od finansijskih aktivnosti	686.558	287.732	306.817	365.047	467.063	245.500
	Gubitak redovne aktivnosti	-13.696.437	-9.809.803	-11.707.021	-9.436.685	-17.034.097	-19.544.704
67	Ostali prihodi i dobici	4.268.903	3.668.584	2.966.196	4.123.149	4.272.522	5.426.000
57	Ostali rashodi i gubici	4.635.066	4.712.497	5.455.983	7.873.047	4.552.094	5.242.000
	Dobit/Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda	-366.164	-1.043.912	-2.489.787	-3.749.897	-279.571	184.000
68 i 69	Prihodi iz ranijih perioda	0	0	0	0	861.328	98.000
590, 591	Rashodi iz ranijih perioda	581.615	361.465	53.860	198.496	366	0
	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza	-14.644.215	-11.215.180	-14.250.668	-13.385.078	-16.452.706	-19.262.704

1.4.2 Obrazloženje poslovnog rezultata

Preduzeće je u 2022. poslovnoj godini iskazalo gubitak u iznosu od 16.452.706 KM. Povećanje gubitka u poslovanju Preduzeća za 23%, odnosno 3.067.628 KM u odnosu na 2021. godinu je prije svega rezultat povećanja poslovnih rashoda u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu za 11.832.503 KM ili 20%.

Prihodi poslovanja

- Povećanje ukupnih prihoda za 4.824.990KM (9%), i u okviru njih poslovnih prihoda za 3.022.524KM nije rezultat povećanja cijena usluga, nego direktnog angažmana uposlenika i Uprave preduzeća, i to na polju efikasnije organizacije naplate vode, inteziviranja kontrole potrošača i evidentiranja skrivenih potrošača, te intenzivnijeg angažmana na realizaciji infrastrukturnih projekata
- Prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje, su iskazani u iznosu od 41.525.248 KM. Povećanje tih prihoda u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu je iznosilo 2.195.537 KM (6%).

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

- Prihodi od pruženih usluga iskazani su u iznosu od 4.563.121 KM i veći su u odnosu na ostvareno u 2021. godini za 826.987KM ili (22%)

Rahodi poslovanja

Ukupni rashodi preduzeća ostvareni u 2022. godini iznosili su 74.872.570 KM i veći su u odnosu na rashode ostvarene prošle godine za 12% ili 7.892.618 KM.

Opis	Iznos KM	Obrazloženje povećanja (+)/smnjenja (-) rashoda u odnosu na prethodnu godinu
Materjalni troškovi	1.603.098	Povećanje je posljedica povećanja električne energije i rasta cijene goriva
Troškovi plata	3.001.881	Povećanje je posljedica potpisivanja novog kolektivnog ugovora između Vlade Kantona i Sindikata na šta Uprava nije mogla uticati. Novim kolektivnim ugovorom je povećana plata za 141 KM/radniku u odnosu na 2021. godinu.
Troškovi proizvodnih usluga	41.110	Povećanje je posljedeica povećanja cijena usluga (posljedica inflatornih kretanja)
Troškovi amortizacije	5.991.635	Povećanje je posljedica obračunate amortizacije na aktivirane investicije u 2021. i 2022. godini (Butile i "Projekat vodovod Sarajevo")
Nematerjalni troškovi	1.224.802	Povećanje istih je prvenstveno posljedica obračuna i plaćanja PDV na PVN koji predstavlja trošak Preduzeća, te isti nije uključen u cijenu. Povećanje ostalih nematerijalnih troškova je posljedica povećanog broja poslanih računa putem pošte, povećanje troškova proizvodnih usluga.
Ostali rashodi	-3.969.908	Rashodi po osnovu utuženih potraživanja u 2022.godini su manji za 3.158.525 KM iz razloga što kategorija potrošača - pravna lica period zastare potraživanja je tri godine. Uprava je ocjenila da ukoliko se ista utužuju svake godine doći će do povećanja sudskih troškova te je Uprava Preduzeća odlučila da izvrši dodatne napore kako bi se izvršila vansudska naplata istih.
Ukupno:	7.892.618	

2 O PREDUZEĆU

2.1 Administrativni, institucionalni i pravni okvir poslovanja

Kanton Sarajevo je jedan od najmanjih kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine (FBiH) sa površinom od 1277,3 km², a grada Sarajeva 141,5 km². Općina sa najvećom površinom je Trnovo (338,4 km²), a sa najmanjom Novo Sarajevo (9,9 km²). Preduzeće u vlasništvu KS te današnji vodovodni sistem opskrbljuje vodom za piće nešto ispod 400.000 stanovnika, poslovnih i javnih klijenata grada Sarajeva. KS je podijeljen na 9 općina, od kojih Preduzeće pruža usluge za njih šest, tj. sistem vodosnabdijevanja za područje KS se većim dijelom prostire na području općina Stari Grad, Centar, Novi Grad, Novo Sarajevo, Iličići, Vogošća, te manjim dijelom na području općina Hadžići i Trnovo (zona vodosnabdijevanja objekata na Igmanu i Bjelašnici). Službene projekcije stanovništva procjenjuju da će KS do 2023. godine imati prosječni godišnji prirast stanovništva od 0,5%, i da će se shodno tome i broj stanovnika koje opslužuje Preduzeće povećati.¹

Kantonalno javno komunalno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo je privredno društvo čija je osnovna djelatnost pružanje komunalnih usluga na području Kantona Sarajevo, a prije svega usluga snabdijevanja pitkom vodom, odvođenja i preiščuvanja otpadnih voda. Djelatnost Preduzeća utvrđena je Zakonom o komunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo, kojim je definisan način obavljanja i finansiranja, te druga pitanja od značaja za uspješno obavljanje komunalnih djelatnosti na području Kantona Sarajevo, kao i statutom Preduzeća.

Preduzeće je u sadašnjem obliku organizovano Odlukom o usklađivanju statusa Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo sa Zakonom o javnim preduzećima Federacije Bosne i Hercegovine usvojenom 2005. godine na Skupštini Kantona Sarajevo (Službeni list Kantona Sarajevo, br. 30/05).

Organ Društva su:

1. Skupština (imenovan 10.02.2021. godine):
  - Elmir Bajrić, punomoćnik Vlade KS
2. Nadzorni odbor (imenovan od strane Skupštine 16.09.2021. godine):
  - Zlatko Mijatović, dipl.pravnik, predsjednik
  - Ahmed Mulaibrahimović, dipl.ing., član
  - Nedim Pervan, doktor tehničkih nauka, član
3. Uprava preduzeća:
  - Rusmir Salić, MA Ekonomije, direktor preduzeća
  - Amela Kadić, dipl.ing.građ., izvršni direktor za vodovodni sistem
  - Adnan Šerak, dipl.ing. saob., izvršni direktor za kanalizacioni sistem
  - Nermin Kapidžija; MA Ekonomije, izvršni direktor za investicije i razvoj
  - Amar Nović, dipl.prav., izvršni direktor za ekonomske i pravne poslove
4. Odbor za reviziju
  - Ismet Ramović, dipl.oec., predsjednik,
  - Jusuf Zahragić, dipl.pravnik, član
  - Senija Buljušmić, dipl.oec., član.

Preduzeće upravlja imovinom koja je u cijelosti u vlasništvu Kantona Sarajevo (Član 4 Odluke).

¹ FOPIP; Okolinska i socijalna procjena – KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o.; Izvještaj-Nacrt; Jasna Huremović; 15.05.2021.

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta bliže su određeni Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Osnovni zakoni koji uređuju odnose između Kantona Sarajevo kao vlasnika Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo i samog preduzeća su:

- Zakonski okviri koji uređuju poslovanje preduzeća:
- Zakon o javnim preduzećima
- Zakon o komunalnim djelatnostima
- Zakon o privrednim društvima
- Zakon o računovodstvu
- Zakon o radu

Glavna djelatnost Preduzeća je snabdijevanje pitkom vodom (uključuje zahvatanje, prečišćavanje vode do stepena zdravstvene ispravnosti i distribuciju putem sistema javnog vodosnabdijevanja), te odvodnja i prečišćavanje otpadnih voda (uključuje skupljanje otpadnih voda, odvodnju, prečišćavanje i ispuštanje u prijemnik putem sistema javne odvodnje) i održavanje kišnih sливника na području Kantona Sarajeva.

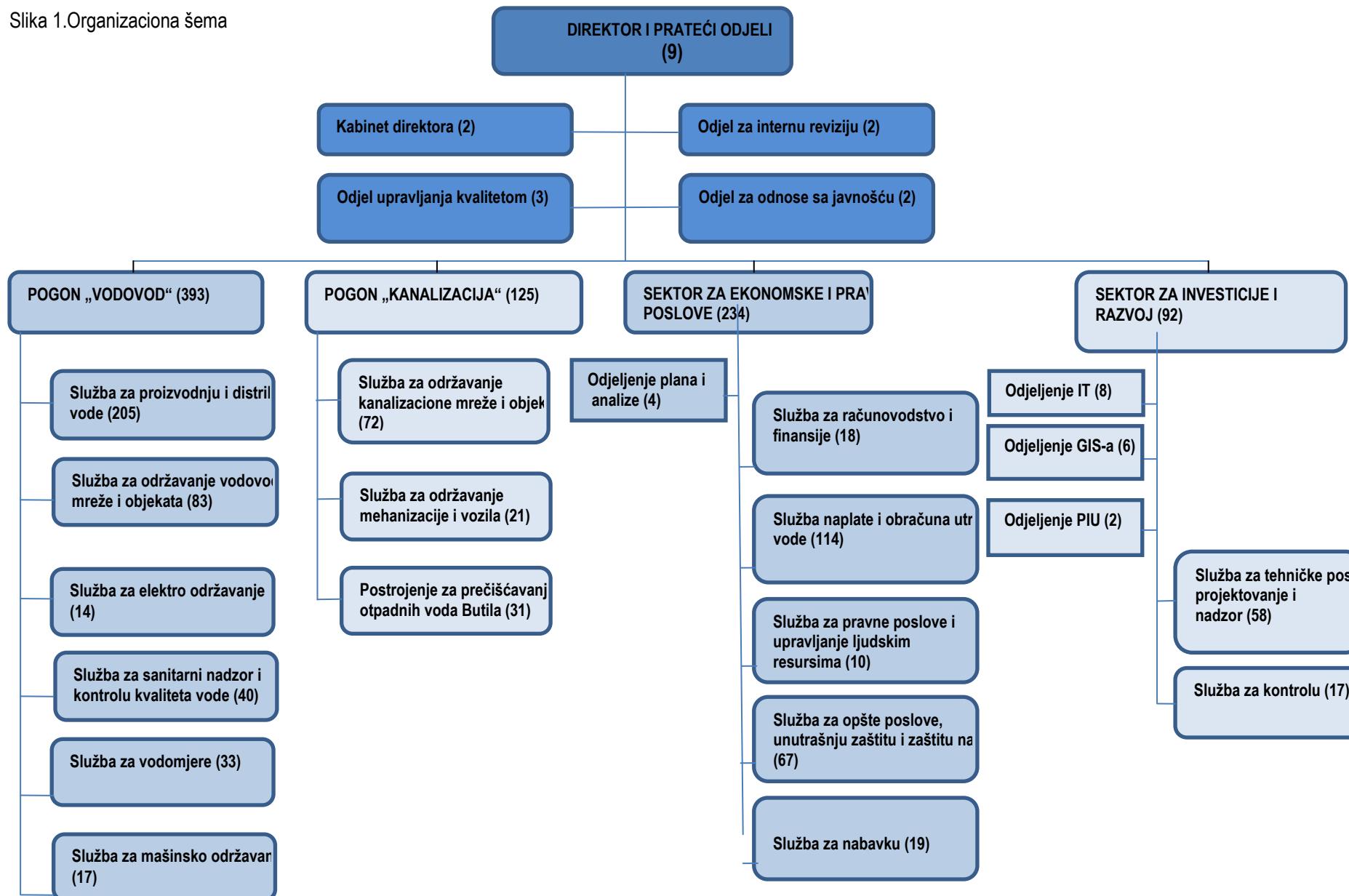
2.2 Unutrašnja organizacija preduzeća

Tehnološki proces, organizaciono se odvija u dva pogona: pogon „Vodovod“ zadužen za vodovodni sistem i pogon „Kanalizacija“ zadužen za prikupljanje, odvodnju i prečišćavanje otpadnih voda. Zajedničke službe i poslovi su jedinstveni za cijelo Preduzeće i organizovani su Odjelima pri Kabinetu Direktora, u sektoru za „ekonomsko-pravnih poslova“ i „sektoru za investicije i razvoj“. U okviru pogona i sektora funkcionišu službe i odjeljenja kao niži organizacioni oblici. Svaki sektor/pogon ima izvršenog direktora dok službe unutar sektora imaju imenovane rukovodiće službi. Izvršni direktori odgovaraju direktoru Preduzeća i direktno kontrolišu rukovodiće službi.(Slika 1.)

Organizacija Vodovoda i kanalizacije d.o.o. postavljena je tako da funkcionalno odgovara svim zahtjevima koji se pred nju stave. Postojeća organizacija kontinuirano se prilagođava zakonskim propisima i poslovanju Preduzeća.

Pravilnik o radu je dokument Preduzeća koje donosi Uprava Preduzeća nakon konsultacija sa Sindikatom i uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora Preduzeća.

Slika 1.Organizaciona šema

Si
st
e
m
ja
vn
og
vo
do
sn
ab
dij
ev
an
ja

Prvi vid vodovoda u Sarajevu počinje s izgradnjom saraja (dvorca) i banje Isa-bega Ishakovića 1461. godine, do koje je voda dovedena cjevovodom. Na isti način voda je dovedena i do brojnih česmi, po kojima je grad postao poznat. Posljednjih godina turske vladavine, u Sarajevu je bilo 156 javnih česama i 68 raznih vodovoda, dužine 55 kilometara. Ti prvi vodovodi, građeni od glinenih i drvenih cijevi, bili su gravitacioni. To znači da je voda na česme dolazila prirodnim padom, tekući kroz cijevi sa viših kota ka nižima.

Austrougarske vlasti su, po dolasku u Bosnu i Hercegovinu, 1889. godine izgradile vodovod Mošćanica, uvodeći vodu u privatne kuće, pa se taj događaj smatra početkom razvoja modernog vodovoda u Sarajevu. Austrougarska je vodu dovela i sa Vrela Prače i Bistrice, 30-ak kilometara udaljenih od grada, a u postojeću mrežu uključila je nove izvore: 1895. godine izvor Crnil sa količinom vode od 10 litara u sekundi, koji je s Mošćanicom snabdijevao najveći dio grada; iste godine izvor Begovac s 3 litra vode u sekundi, koji je opsluživao mahale s lijeve strane Miljacke; od 1894. do 1903. izvor Kovačići sa 30 litara vode u sekundi, koji je opsluživao klaonicu, vojni logor, željezničku stanicu, željezničke radionice i Pofaliće; te izvor Berkusa, koji je snabdijevao gornji kraj Bistričkih i bistričkih stanica. Na kraju austrougarske vladavine, vodovodna mreža grada iznosila je oko 97 km.

U periodu od 1960. do 1980. godine, sa širenjem grada raste i vodovodni sistem. Grade se vodni objekti na izvorištu Sarajevskog polja, rezervoar i pumpna stanica Baćev, zatim rezervoar i pumpna stanica Alipašino Polje, rezervoar i pumpna stanica Centar, koji i danas predstavljaju osnovu sistema vodosnabdijevanja. Od 1996. do 1998. godine obnavlja se i rekonstruiše dio vodovodne mreže devastiran ratnim dejstvima.

Vodovodni sistem se većim dijelom prostire na području općina Stari Grad, Centar, Novi Grad, Novo Sarajevo, Iliči, Vogošća, te manjim dijelom na području općina Hadžići i Trnovo (zona vodosnabdijevanja objekata na Igmanu i Bjelašnici). S obzirom na kompleksnost sistema, te konfiguraciju terena, formirano je 57 zona vodosnabdijevanja i 136 podzona.

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Općine u Kantonu Sarajevo (koje opslužuje „Vodovod i kanalizacija d.o.o Sarajevo“)

Izvoristi

Glavni izvori vode su podzemne akumulacije na lokaciji Sarajevskog polja (Bačevac, Sokolovići, Stup) odakle se zahvata oko 72,7% (najveća količina vode se doprema iz bunarskog zahvata Bačevac – Mojmilo, sa ukupno 15 bunara) iz planinskih izvorišta 9,0% (najveća količina vode se zahvata sa Vrela Mošćanice, od 25 – 100 l/s, u zavisnosti od izdašnosti vrela) i odgovarajućim tretmanom otvorenih tokova vode 14,7% (sistem uzima vodu iz tri otvorena bazena, jedan lociran u rijeci Vogošći, drugi u rijeci Mošćanici a treći u rijeci Bosni), te kupovinom vode 3,6% (Peračko vrelo i Jahorina). Raspoložive količine u prosjeku iznose 3.500 l/s

Područje uže zaštitne zone izvorišta obuhvata ukupno 271 ha, dok područje prve zaštitne zone izvorišta obuhvata ukupno 477 ha, a područje druge zaštitne zone izvorišta obuhvata ukupno 319 ha².

Tabela 1. Izvorišta u centralnom javnom sistemu vodosnabdijevanja kojim upravlja KJKP ViK Sarajevo³

Izvorište	Raspoloživi kapacitet /Max. izdašnost (l/s)	Vrsta izvorišta	Zahvatni zahvatnja	objek	Općina na kojoj se izvorište
Mošćanica	25-100	vrelo-izvor	kaptaža/gravitacija		Stari Grad
Crnil	9				Novo Sarajevo
Kovačići	40-80				Stari Grad
Sedrenik	2				Centar
Vrelo vode	8-15				Iličići
Uroševovo vrelo	2-5				Stari Grad
Hrasnica	80				Iličići
Vrelo Bosne	5-20				Iličići
Filter postrojenje (FP) Mošćanica	40				Iličići
FP Bosna 1 i 2	400				Iličići
FP Vogošća	120	površinske vode	vodozahvat na rijeci/pumpanje		Vogošća
Sarajevsko polje-Konaci	270-500				Iličići
Sarajevsko polje- Bačevac -Mojmilo	1000-1300				
Sarajevsko polje - Bačevac - Alipašin most	380-460				
Sarajevsko polje - Bačevac-mreža (Igmanski bunar-IB1)	50-100				
Sarajevsko polje - Stup	90-150				
Sarajevsko polje - Sokolović kolonija	280-320				

Tabela 2. Izvorišta sa kojih KJKP ViK Sarajevo kupuje vodu (kojim upravljaju drugi operatori sistema)⁴

² Izvor: Odluka o zaštiti vode za piće u Sarajevskom polju; Službene novine grada Sarajeva broj 2; 1987. godina

³ Izvještaj o stanju okoliša u KS, Sarajevo, Novembar 2016. godine. str 69, ažurirano 01.02.2023. od strane Belme Mujačić

⁴ Institut za hidrotehniku d.d. Sarajevo & SETEC Enginering; Izrada studije za smanjenje neprihodovane vode u Kantonu Sarajevo ;Knjiga 1: Početni izvještaj; Decembar 2016. Godine;Str.14

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Izvoriste	Raspoloživi kapacitet izdašnost (l/s)	Iskorišteni kapacitet (l/s)	Vrsta izvorišta	Zahvatni objekat/način zahvatanja	Općina na kojoj se nalazi izvorište
Peračko vrelo	120	Do 60	površinske vode	kaptaža/gravitacija	BAGS energotehnika Vogošća
Jahorinska vrela	400	Do 50	vrelo-izvor	kaptaža/gravitacija	Opština Pale -republika Srpska
Tilava	180	Do 1	površinske vode	kaptaža/gravitacija	Istočno Novo Sarajevo – Republika Srpska
	n/a	Do 10	vrelo-izvor	kaptaža/gravitacija	Općina Trnovo –Vodovod Trnovo
Hojta					

Distribucija vode

Ukupna dužina vodovodne mreže iznosi 1171,27 km + 214,25 km ucrtane priključne mreže.

Dužina glavnih transportnih cjevovoda iznosi 97,8 km.⁵

Broj priključaka na vodovodnoj mreži: 75224 (prema broju glavnih vodomjernih mjesta)

Koncept vodosnabdijevanja se najvećim dijelom zasniva na distribuciji vode pumpanjem, dok se ostatak potrebnih količina vode doprema gravitacijom u sistem.

Iz 15 bunara u Bačevu i 5 bunara u Sokolović Koloniji, voda se direktno transportuje do rezervoara Moj Milo, dok se još iz 5 bunara u Bačevu voda direktno transportuje do rezervoara Alipašin Most. Iz jednog bunara na Bačevu voda se direktno pumpa u distributivnu mrežu. Pored navedenih bunara, crpljenje iz Sarajevskog polja se vrši i u naselju Stup iz 3 bunara, odakle se voda pumpa u rezervoar Stup.

Iz pumpne stanice Alipašin Most voda se dalje transportuje u pumpnu stanicu Centar i rezervoar Kobilja Glava, a u proteklom periodu, za pumpe za pravac rezervoar Buća potok I izvršena je preraspodjela tako da se pumpe fizički nalaze u pumpnoj staniči Alipašin most, ali vodu uzimaju sa pravca rezervoar Moj Milo – pumpna stаница Alipašin most .

Iz pumpne stanice Centar, voda se transportuje do rezervoara Bjelave, Crni Vrh i Podhrastovi.

Iz rezervoara Moj Milo voda se gravitacionim putem dovodi do rezervoara Alipašin most i rezervoara Hrasno. Iz rezervoara Hrasno, preko pumpne stanice Hrasno, voda se dovodi do rezervoara Lukavac i rezervoara Skenderija. Iz rezervoara i pumpne stanice Skenderija, voda se pumpa prema pumpnoj staniči Hambina Carina.

S obzirom na kompleksnost sistema, prethodno opisana distribucija vode predstavlja glavne transportne vodove kojima se transportuje najveća količina vode koja je zahvaćena u izvorištu Sarajevsko polje.

Distribucije vode, koja se zahvata na vrelima: Mošćanica, Crnil, Kovačići, Sedrenik Vrelo vode i Uroševo vrelo, vrši se gravitacionim putem do istoimenih zona odnosno pripadajućih rezervoara. U sistemu su zastupljena dva zahvata na vrelima Vrelo Bosne i Vrelo Hrasnica gdje se zahvaćena voda putem pumpne stanice transportuje do istoimenih rezervoara, a zatim sistemom gravitacije distribuira prema potrošačima.

U sistemu su zastupljena i tri zahvata površinskih voda kao što su:

- filter postrojenje u Vogošći, odakle se pumpanje vode vrši prema rezervoarima Vogošća i KobiljaGlava;
- filter postrojenje Mošćanica, zahvaćena voda se distribuira ka zoni snabdijevanja sa ovog izvorišta i prema rezervoaru Grdonj;

⁵ Izvor: GIS baza podataka na dan 31.12.2022. godine

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

- filter postrojenje Bosna, odakle se voda transportuje prema rezervoaru Bačevu i rezervoaru Blažuj.

U vodovodnom sistemu kao što vidimo postoji više različitih tipova izvorišta sa kojih se voda transportuje u sistem. Najveći broj izvorišta su u direktnoj nadležnosti „Vodovoda i kanalizacije“ d.o.o Sarajevo, dok određeni broj izvorišta sa kojih se voda kupuje i transportuje u sistem, nije u nadležnosti ovog preduzeća. Kupovina vode vrši se sa Peračkog i Jahorinskih vrela i Tilave. Voda zahvaćena sa Peračkog vrela se distribuira prema zoni snabdijevanja i rezervoaru Vogošća. Potrebne količine vode koje se zahvataju sa Jahorinskih vrela gravitaciono se transportuju prema rezervoaru Pogledine, dok se voda zahvaćena na izvorištu Tilava također gravitaciono transportuje prema zoni vodosnabdijevanja Stup.⁶

Sistemom se upravlja na način kontinuiranog praćenja količina voda koje se zahvataju i transportuju u sistem. Za 57 distributivno-upravljačkih uspostavljenih zona koje su međusobno izolirane sa oko 470 zonskih zatvarača svakodnevno se prati količina vode koja se distribuira u sistem sa izvorišta i na izlazima iz rezervoara prema formiranim zonama.

Rezervoari

U okviru vodovodnog sistema kojim upravlja KJKP ViK su 63 rezervoara (6 rezervoara trenutno nije u funkciji) sa ukupnom zapreminom oko 102.500 m³. Rezervoar Mojmilo je najveći sa zapreminom od 20.000 m³ i snabdijeva značajno područje unutar grada. Rezervoari su većinom u funkciji izravnjanja dnevne neravnomjernosti, održavanja pritiska u vodovodnoj mreži i održanja rezervi za potrebe gašenja požara. Starost rezervoara je u rasponu od 1-100 godina.

Pumpne stanice

U okviru vodovodnog sistema izgrađeno je 30 pumpnih stanica i 15 hidrofleks postrojenja. U sistemu proizvodnje vode instalirano je cca. 300 pumpnih agregata različitih tipova i snaga elektromotora.⁷

Kapaciteti pumpi su u rasponu od 5 do 300 l/s sa visinama pumpanja od 20 do 900m. Pojedine pumpne stanice napravljene su prije 50-tak godina, i većina ih je poslije posljednjih ratnih dešavanja rekonstruisana. Ipak, stanje pumpnih stanica karakteriše zastarjelost hidromašinske i elektro opreme na pojedinim postrojenjima.

Ukupno instalisana snaga pumpnih agregata iznosi cca 11000 kW sa prosječnom snagom po agregatu od cca 100 kW. Za pogon pumpnih agregata, preko 90% električne energije se preuzima na visokom naponu od lokalne "Elektrodistribucije" preko vlastitih trafo stаница i rasklopnih postrojenja.

Snabdijevanje vodom se u velikoj mjeri postiže korištenjem pumpi zbog neravnomjerne topografije i velikih razlika u visini između lokacija.

Količina pumpane vode je u 2022. godini, u prosjeku, 2392,7 l/s, što je jednako 90%, dok je količina vode koja se kreće sistemom gravitacije 267,7 l/s (10% od ukupne količine).

⁶ Podaci iz Službe za proizvodnju i distribuciju vode; Belma Mujačić; decembar 2022.

⁷ Izvor podataka:Pogon Vodovoda – Izvještaj Službe za mašinsko održavanje za januar 2023. godine

Rezervoar i pumpna stanica Bačevac

Higijenska ispravnost vode

Za održavanje kvaliteta pitke vode primarna dezinfekcija se vrši gasnim hlorom. U sistemu je 13 hlornih stanica sa instalisanom savremenom opremom.⁸ Svaka hlorna stanica posjeduje dvije nezavisne linije za doziranje hlora, sa mogućnošću brzog prelaska sa jedne na drugu liniju klorinacije.

Hlor se kontroliše svaki dan na svim objektima vodovoda, kao i na kontrolnim tačkama u gradu.

U sklopu sistema nalaze se i laboratorije gdje se vrši kontrola kvaliteta vode, a u skladu s državnim Pravilnikom o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće, usklađenom s evropskim pravilnicima i koji definiše tačno kakav kvalitet vode treba biti, odnosno parametre koji se trebaju kontrolisati u vodi i učestalost tih kontrola. Laboratorija je opremljena za fizičko-hemijske i mikrobiološke analize i ispituje te parametre.

Uzima se u prosjeku trideset uzoraka dnevno, na fizičku, hemijsku i mikrobiološku analizu. Laboratorija kontroliše vodu na izvoristima i u distributivnom sistemu, kao i na krajnjim tačkama, na česmama, javnim česmama, benzinskim pumpama, školama itd.

Vrše se i eksterne kontrole, od strane Federalnog ili Kantonalnog zavoda za javno zdravstvo, ili neka treća laboratorija. Do sada nije bilo utvrđenih nepravilnosti.

Laboratorija provjerava i reklamacije građana, besplatno na licu mjesta, odakle uzima uzorak i podvrgava ga analizi. Stručni kadar laboratorijske čine hemijski i laboratorijski tehničari, inženjeri hemije, koji rade na komplikovanijim hemijskim analizama uz pomoć sofisticiranih instrumenata. Na mikrobiološkom odjeljenju rade sanitarni inžinjeri i mikrobiolozi.

Kvalitet vode

Snabdijevanje vodom dobrog kvaliteta i u skladu sa zakonskim odredbama, jedna je od glavnih odgovornosti Preduzeća, a zbog generalno visokog kvaliteta izvora sirove vode, uglavnom zavisi od funkcionalnosti sistema dezinfekcije vode. Dezinfekcija vode vrši se i kao predtretman i kao završni tretman pomoću gasovitog i tečnog hlora.

Sistem za održavanje kvaliteta pitke vode se sastoji od 14 hlornih stanica gdje je zastupljena gasna hlorinacija (preko 95%). Vrši se stalna dezinfekcija vode kao i kontrola rezidualnog hlora u gradskoj distributivnoj mreži, a u skladu sa Pravilnikom o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće.

GIS

ViK raspolaže radio-mrežom, zatim se koristi telemetrijski sistem, koji omogućava daljinski nadzor i upravljanje skoro svim izvoristima i pumpnim stanicama. GIS baza, uspostavljena 2006. godine, sadrži podatke o vodovodnoj mreži i objektima, kvarovima na vodovodnoj mreži, ulaznim količinama vode u zone snabdijevanja, ulicama, kanalizacionoj mreži kao i lokaciji vodomjernih mjeseta. Podaci se pravovremeno ažuriraju primjenom web aplikacija ili softvera koji imaju direktnu komunikaciju sa bazom, te koriste za različite analize po zadanim kriterijima, izradu tematskih karti, i slično.

SCADA

Vodovod raspolaže vlastitom radio mrežom koristeći fiksne i mobilne radio stanice, a u funkciji je i SCADA sistem (sistem daljinskog nadzora i upravljanja vodovodnim sistemom) koji omogućava daljinski nadzor i upravljanje skoro svih izvorišta i pumpnih stanica. Telemetrijskim sistemom obuhvaćeno je više od 100 objekata koji uključuju: rezervoare, pumpne stanice, filterska postrojenja, bunare itd. Sistem daljinskog nadzora i upravljanja SCADA vrši se u ukupno šest podcentara koji se nalaze u sklopu objekata: PS Centar, PS Alipašin Most, PS

⁸Izvor podataka:Pogon Vodovoda - Služba „Vodomjera i dezinfekcije vode“ - KJKP „Vodovod i kanalizacija“ Sarajevo

Hrasno, izvoriste Sokolovići, izvoriste Bačević te filter postrojenje Bosna. U podcentrima prikupljaju se informacije o nivoima vode u rezervoarima, pritisku, protoku i naponu, kao i o količini rezidualnog hlora na mjestima gdje se vrši dezinfekcija vode. Kao najviši nivo upravljanja uspostavljen je Dispečerski centar u kojem se prikupljaju podaci sa svih podcentara 24 sata na dan koji se upisuju u dispečerskom dnevnom listu.

Problemi u procesu proizvodnje i distribucije vode jesu:⁹

- starost vodovodne mreže i veliki gubici vode na mreži;
- instalacije u objektima kolektivnog stanovanja (zgradama) i gubici na istim, jedno brojilo za sve stanove;
- starost priključnih cijevi kod potrošača;
- starost postojećih pumpi za vodu;
- dotrajalost elektroenergetske opreme;
- dotrajalost mehanizacije;
- nedovoljna pokrivenost mjerno-regulacionom opremom;
- bespravno izgrađena vodovodna mreža i objekti;
- najveći dio katodne zaštite nije u funkciji, što je dovelo do toga da je najveći dio čeličnih cijevi prepušten propadanju zbog unutrašnjue i vanjske korozije;
- nijedna od pumpnih stanica u gradu Sarajevu nije opremljena rezervnim generatorom za slučaj prekida u snadbjevanju el. energijom.

2.4 Sistem odvodnje otpadnih voda

Prvi vid sistema kanalizacije u Sarajevu napravljen je za vrijeme austrougarske vladavine, kada je na desnoj obali Miljacke, gledajući iz pravca Baščaršije, izgrađen kanalizacioni kolektor od Vijećnice do Dolac-Malte. Na lijevoj obali Miljacke kolektor nije građen, pa su postojali direktni izlivi u vodotok. U tom periodu izvedeno je cca 50 km primarne i sekundarne kanalizacione mreže. Primarni kolektori su izidani, a kasnije su korištene keramičke cijevi. Najveći pomak u modernoj izgradnji sarajevske kanalizacione mreže desio se u *Projektu zaštite čovjekove okoline*, realizovanom u periodu od 1976. do 1982. godine. Po tadašnjem planu, mješoviti sistem odvodnje trebao je biti sasvim napušten, a izgrađeni su kolektori za novi separatni sistem odvodnje, sa postrojenjem za prečišćavanje otpadnih voda na lokalitetu Butila, kao i kolektori oborinskih voda čiji su recipijenti najbliži vodotoci (Miljacka, Željeznica, Bosna...). Nažalost, zbog nedostatka sredstava taj sistem odvodnje nije bilo moguće provesti do kraja, pa su neki padinski dijelovi grada ostali na mreži mješovite kanalizacione mreže.

Danas u Kantonu Sarajevu zastupljena su tri načina odvodnje otpadnih voda, putem fekalnih, atmosferskih i mješovitih vodova. Fekalni kanalizacioni vod podrazumijeva prikupljanje i odvodnju fekalija koje se putem kolektora vode do najbliže javne kanalizacione mreže. Atmosferska kanalizacija podrazumijeva padinske vode, kišnicu, potoke, slivnike i odvode sa saobraćajnicama koji vode do najbližeg većeg vodotoka, rijeke ili potoka. Mješovita kanalizacija podrazumijeva prikupljanje i odvodnju fekalija i otpadnih voda koje putem kolektora vode do najbliže javne kanalizacione mreže ili najbližeg vodotoka.

Kanton Sarajevo posjeduje dva glavna gradska fekalna kolektora smještena s desne i lijeve strane Miljacke. Kolektori funkcionišu na principu gravitacije. Ta dva kolektora vode fekalnu kanalizaciju iz gornjeg dijela grada prema PPOV Butila i šire se u promjeru (zbog broja priključaka i opterećenosti mreže) do njihovog spajanja u jedan kolektor na području Općine Novi Grad Sarajevo. Promjer kanalizacionih cijevi se kreće od 250 mm (stare kanalizacione mreže u starom dijelu grada), 300 mm standardne kanalizacione mreže, pa do 1.400 mm širine

⁹ FOPIP; Okolinska i socijalna procjena – KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o Izvještaj – NACRT; Jasna Huremović; maj 2022

kolektora u donjem dijelu grada. Na gradska dva kolektora priključuje se lukavički i hrasnički (na isti se priključuje butmirski i hadžićki) koji vode do PPOV Butila. Rajlovački kolektor također vodi do PPOV Butila. Na kanalizacionoj mreži vrši se redovno čišćenje i pročepljavanje, a na postrojenju PPOV Butila prečišćavanje otpadnih voda.

Na području Kantona Sarajevo izgrađeno je 1.456 km kanalizacione mreže, 49.600 kanalizacionih šahtova i 11.465 sливника.

Septičke jame su posebni građevinski objekti koji se grade u slučaju tehničke nemogućnosti priključenja na javnu kanalizacionu mrežu te se njihova izgradnja vrši prema posebnim procedurama. Najveći problemi su bespravna gradnja građevinskih objekata i samog kanalizacionog sistema koji narušavaju i opterećuju javnu kanalizacionu mrežu. Razvoj kanalizacione mreže ne prati razvoj Kantona Sarajevo. Otpadne vode u kanalizacionim sistemima Općine Vogošća i dijela Općine Novi Grad Sarajevo koji nisu povezani na PPOV Butila ispuštaju se u rijeke Vogošća i Bosna.

Problem starosti mreže, loših spojeva je izražen i kod kišne i kod feklane kanalizacione mreže, posebno kod betonskih kanala većeg profila (Hadžićki kolektor od Hadžića do uređaja gdje je prisutna infiltracija rijeke Zujevine, Bistrički potok, primarni gradski kolektori itd.)

Na području Ilijde pored svih pobrojanih problema, zbog ravnog terena, problem je malih padova i kontrapadova te zbog toga i čestih začepljena.

Generalno, trenutne poteškoće u procesuiranju otpadnih voda su:¹⁰

- starost postojeće kanalizacione mreže;
- loš kvalitet materijala i priključaka (betonske cijevi) od kojeg su izgrađene kanalizacione cijevi;
- izgradna bespravne kanalizacione mreže;
- izgradnja lokalnih kanalizacionih mreža;
- potreba za razdvajanjem kombinovanih sistema i stvaranjem zasebne kanalizacione mreže i na drugim lokacijama;
- nedovoljna pokrivenost kanalizacionom mrežom u nekim dijelovima grada;
- ne vrši se mjerjenje protoka u kanalizacionom sistemu;
- visok nivo infiltracije i eksfiltracije u i izvan sistema.

2.5 Postrojenje za prečišćavanja otpadnih voda

Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda izgrađeno je u Butilama, Općina Novi Grad na površini od 413.752 m², a projektovano je za 600000 ES (ekvivalentnih stanovnika) sa mogućnošću proširenja.

Za obnovu postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda "Butila", EU je uložila 13 miliona eura, a ukupni budžet projekta je iznosio 25,6 miliona eura.

Ovaj projekat je podržan u cilju smanjenja zagađenje površinskih voda gradskim otpadnim vodama koje se bez obrade direktno ispuštaju u rijeke Miljacku i Bosnu. Projekat je uključivao popravku i zamjenu primarne i sekundarne kanalizacione mreže te unapređenje učinkovitosti sistema prikupljanja otpadnih voda u Kantonu Sarajevo.

¹⁰ FOPIP; Okolinska i socijalna procjena – KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o Izvještaj – NACRT; Jasna Huremović; maj 2022

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Rekonstrukcija PPOV je planirana fazno. Tokom mjeseca maja 2017. godine zvanično je otvoreno obnovljeno PPOV u Butilama. U skladu sa obezbijeđenim sredstvima PPOV je izgrađen za I fazu. Nakon rekonstrukcije I faze PPOV obrađuje otpadnu vodu iz KS, na postrojenje dolaze otpadne vode iz gradskog i Rajlovačkog kolektora, prečišćavaju se određenim postupcima prije ispuštanja u prirodni recipijent, rijeku Bosnu. Tokom II faze, planirano je poboljšanje postrojenja sa dodatnom funkcijom uklanjanja nutrijenata kako bi se postiglo potpuno uskladištanje sa BiH/EU propisima. Rekonstrukcija i izgradnja PPOV-a Butile uticala je pozitivno na sanitarne i okolišne uslove ne samo u Sarajevu već i u nizvodnim područjima rijeke Bosne. Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda Butila radi u režimu 24/7.

Otpadna voda se nizom tehnoloških postupaka prečišćava i svi parametri zagađenja na samom izlazu su značajno manji od Zakonom predviđenih maksimalnih vrijednosti za otpadne vode koje se ispuštaju u ovorene vodotoke.

Pored ogromnih ulaganja u obnovu uređaja u Butilama problem nije riješen, jer je zanemareno pitanje odlaganja mulja koji nastaje nakon procesa pročišćavanja.

Trenutno, proizvedeni dehidrirani mulj se deponuje na privremene deponije/lagune koje se nalaze u okviru vlastite parcele i koje su izgrađene prema modelu gradske deponije u tri sloja: folija, geotekstil i šljunak. Također su, dodatno, urađene laboratorijske analize utjecaja drenažnih otpadnih voda sa privremenih deponija koje gravitiraju prema rijeci Bosni, a prema kojima nije utvrđen nikakav štetan utjecaj ovih voda na prirodni recipijent.

Labaratorijska ispitivanja se obavljaju svakodnevno. Tokom tretmana mulja izdvaja se bioplín koji se koristi za proizvodnju toplotne i električne energije u kogeneracijskom postrojenju. Bioplín se transportuje cijevima u kompresornicu gdje se prečišćava filterima i prema potrebi skladišti u rezervoaru gasa, te se koristi za dobijanje energije pomoću kogeneracijskog postrojenja. Višak se sagorijeva pomoću baklje

Iz energije biopлина proizvodi se 85-87% korisne energije (oko 33% električne energije i 54% toplotne energije). Planirano je da se proizvodi oko 1 MW mjesечно energije što čini oko 1/3 ukupno potrebne energije za normalan rad postrojenja. Korištenjem biopлина skoro svi toplotni zahtjevi, te dio zahtjeva za električnom energijom mogu biti zadovoljeni.

Vodovod i Kanalizacija d.o.o. Sarajevo nije dugoročno riješila pitanje finasiranja rada PPOV Butila. Vlada Kantona Sarajevo je budžetom za 2022. godinu izdvojila 1.000.000,00 KM za rad PPOV Butila, dok se ostala sredstva za rad i održavanje finasiraju iz budžeta Vodovoda i Kanalizacije d.o.o. Sarajevo. Usluga prečišćavanja otpadnih voda Kantona Sarajevo na PPOV Butila se još uvjek ne naplaćuje.

3 FINANSIJSKO POSLOVANJE

Finansijsko poslovanje Preduzeća se sagledava kroz analizu finansijskih izvještaja, a oni obično uključuju četiri osnovna finansijska izvještaja:

1. Bilans uspeha
2. Bilans stanja
3. Izvještaj o novčanim tokovima

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

4. Izvještaj o promjenama na kapitalu.

Detaljnija analiza ovih izvještaja data je u nastavku teksta.

3.1 Analiza bilansa uspjeha

Bilans uspeha je finansijski izveštaj u kome se prikazuju prihodi i rashodi privrednog društva sa ciljem utvrđivanja rezultata poslovanja (ostvarene dobiti ili gubitka) u određenom vremenskom periodu.

3.1.1 Prihodi

Preduzeće ostvaruje prihode od pružanja usluga vodosnabdijevanja potrošača (privreda i domaćinstva), odvodnje otpadnih voda, naknada od priključenja i isključenja na vodovodnu i kanalizacionu mrežu, usluga odvodnje oborinskih i fekalnih voda, prihode od dotacija iz Budžeta KS. Cijene usluga vodosnabdijevanja pitkom vodom i odvodnje otpadnih voda utvrđene su Odlukom o cijenama ovih usluga koju je donijela Vlada Kantona Sarajevo 2013. godine (kojom se pokriva samo 75% poslovnih rashoda). Cijene ostalih usluga koje pruža Preduzeće (priključenje, opravke kvarova na vodovodnoj i kanalizacionoj mreži, postavljanje i kontrola brojila, usluge kontrole kvaliteta vode, izgradnja projekata vodovodnih i kanalizacionih sistema) utvrđene su novim Cjenovnikom usluga usvojenim 16.12.2022.

U 2022.godini preuzeće je ostvarilo ukupne prihode u iznosu od 58.419.864 KM i veći su za 4.824.990 KM (9%) u odnosu na 2021. godinu. U odnosu na plan 2022. godine ukupni prihodi su ostvareni za 6% više nego što su planirani.

Tabela 3. Pregled ukupnih prihoda preuzeća u 2018/19/20/21/22.godine

OPIS	Ostvareno 2018.	Ostvareno 2019	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Plan 2022.	Indeks					
	1	2	3	4	5	6	7	6/2	6/3	6/4	6/5	6/7
Poslovni prihodi	47.408.629	50.495.959	47.390.708	48.683.533	52.816.608	49.412.015	111	105	111	108	107	
Prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje	39.646.739	40.041.517	38.391.596	39.329.711	41.525.248	40.755.100	105	104	108	106	102	
Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu	3.837.804	3.573.713	4.827.413	3.736.134	4.563.121	4.463.500	119	128	95	122	102	
Prihodi od upotrebe vlastitih usluga za investicije	17.862					0						
Ostali poslovni prihodi	3.906.224	6.880.729	4.171.699	5.617.688	6.728.239	4.193.415	172	98	161	120	160	
Finansijski prihodi	755.381	796.811	664.500	788.191	469.406	467.500	62	59	71	60	100	
Ostali prihodi	4.268.903	3.668.584	2.966.196	4.123.149	4.272.522	5.426.000	100	116	144	104	79	
Prihodi od uskladivanja vrijednosti materijalnih stalnih sredstava					11.200							
Prihodi iz osnova ispravki grešaka iz ranijih godina					850.128							
UKUPNI PRIHODI	52.432.913	54.961.355	51.021.404	53.594.874	58.419.864	55.305.515	111	106	115	109	106	

Strukturu ukupnih prihoda čine poslovni prihodi, finansijski prihodi i ostali prihodi.

3.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi ostvareni su u iznosu od 52.816.608 KM i čine ih prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje u iznosu od 41.525.248 KM prihodi od pruženih usluga od 4.563.121 KM i ostali poslovni prihodi u iznosu od 6.728.239 KM, koji se najvećim dijelom odnose na doznačena sredstva Kantona.

Tabela 4. Pregled poslovnih prihoda u 2018/19/20/21/22.godine

OPIS	Ostvareno 2018.	Ostvareno 2019.	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	PLAN 2022.	Indeks
------	--------------------	--------------------	-------------------	-------------------	-------------------	---------------	--------

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

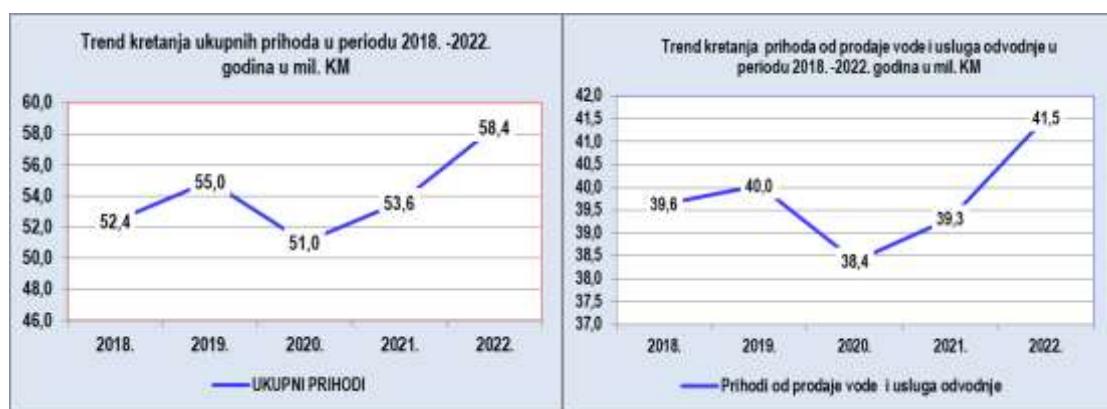
1	2	3	4	5	6	7	6/2	6/3	6/4	6/5	6/7
Prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje	39.646.739	40.041.517	38.391.596	39.329.711	41.525.248	40.755.100	105	104	108	106	102
Prihodi od pruženih usluga	3.837.804	3.573.713	4.827.413	3.736.134	4.563.121	4.463.500	119	128	95	122	102
Prihodi od upotrebe vlastith usluga za investicije	17.862										
Ostali poslovni prihodi	3.906.224	6.880.729	4.171.699	5.617.688	6.728.239	4.193.415	172	98	161	120	160
Poslovni prihodi	47.408.629	50.495.959	47.390.708	48.683.533	52.816.608	49.412.015	111	105	111	108	107

Prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje

Ukoliko posmatramo samo prihode od prodaje vode i usluga odvodnje, oni su iskazani u iznosu od 41.525.248 KM. Povećanje tih prihoda u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu je iznosilo 2.195.537 KM (6%).

Povećanje poslovnih prihoda, tj. prihoda od prodaje vode za 2.195.537 KM su posljedica efikasnije organizacije naplate vode, inteziviranje kontrole potrošača i evidentiranja skrivenih potrošača.

U odnosu na plan 2022. godine ostvareni prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje su ostvareni 102%.

Slika 2. Trend kretanja prihoda u periodu 2018.-2022. godina

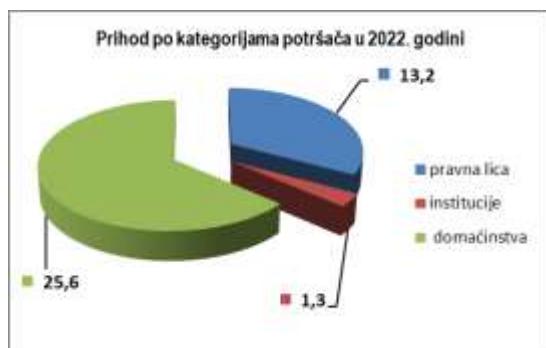
Prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje odnose se na prihode:

- od prodaje vode domaćinstvima (privatne kuće i objekti kolektivnog stanovanja) u iznosu od 15.253.787 KM i pravnim licima (institucije i ostali korisnici) u iznosu od 9.314.760 KM,
- prihode od odvodnje otpadnih voda domaćinstvima (privatne kuće i objekti kolektivnog stanovanja) u iznosu 6.533.380 KM, i otpadnih voda pravnim licima (institucije i ostali korisnici) 4.123.205 KM
- Prihode od vode i odvodnje - fiksni dio, domaćinstvima (privatne kuće i objekti kolektivnog stanovanja) u iznosu od 3.779.826 KM i pravnim licima (institucije i ostali korisnici) u iznosu od 1.066.616 KM.

Tabela 5. Pregled prihoda od prodaje vode i usluga odvodnje po kategorijama potrošača (u mil. KM)

Opis	2018.	2019.	2020.	2021	2022	PLAN 2022.
1	2	3	4	5	6	7
Prihodi od prodaje vode	24,5	24,7	23,5	24,1	24,6	24,0
pravnim licima	7,9	8,1	7,1	7,8	8,4	8,1
institucijama	1,1	1,2	0,9	0,9	0,9	0,9
domaćinstvima	15,5	15,4	15,6	15,5	15,3	15,0
Prihodi od prodaje usluga odvodnje otpadnih voda	10,1	10,2	9,8	10,1	10,3	10,1
pravnim licima	3,5	3,6	3,1	3,4	3,7	3,6
institucijama	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4
domaćinstvima	6,6	6,6	6,7	6,6	6,5	6,5
Prihodi od vode i odvodnje - FIKSNI DIO	4,5	4,6	4,6	4,7	4,8	4,8
pravna lica	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0
institucije	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
domaćinstva	3,6	3,7	3,7	3,7	3,8	3,8

UKUPNO	39,6	40,0	38,4	39,3	40,1	39,4
pravna lica	12,3	12,7	11,1	12,2	13,2	12,7
institucije	1,6	1,7	1,3	1,3	1,3	1,4
domaćinstva	25,8	25,7	26,0	25,8	25,6	25,3

Slika 1. Prihodi od prodaje vode i odvodnje po kategorijama potrošača u 2022. godini (mil. KM)

Prihodi od pruženih usluga

Prihodi od pruženih usluga iskazani su u iznosu od 4.563.121 KM i odnose se najvećim dijelom na:

- prihode od izrade vodovodne i kanalizacione mreže po sporazumima sa općinama kojim je definisano da će općine finansirati izvođenje radova na rekonstrukciji vodovodne i kanalizacione mreže, kao grant sredstva, a radove će izvesti Preduzeće, u iznosu 1.094.071 KM
- prihode od priključaka na vodu u iznosu 627.333 KM
- prihode od priključaka na kanalizaciju u iznosu od 335.647 KM,
- prihode od Kantona za čišćenje i održavanje slivnika po Sporazumu o izdvajaju sredstava na ime obavljanja poslova iz segmenta zajedničke komunalne potrošnje u iznosu od 604.579 KM
- prihode od neovlaštenog korištenja vode u iznosu od 1.007.791 KM.

U odnosu na isti period predhodne godine ovaj prihod ima povećanje u iznosu od 826.987 KM (22%), a u odnosu na plan za 2%. Povećanje prihoda od pruženih usluga su posljedica većeg zalaganja Uprave na iznalaženju dodatnih poslova i sklopljenim sporazumima kojim se izvršilo saniranje i rekonstrukcija oštećene vodovodne i kanalizacione mreže.

Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 6.728.239 KM i odnose se najvećim dijelom na prihode dobivene od Kantona po osnovu subvencioniranja troškova prečistača Butila (832.020 KM), te na kapitalne transfere za smanjenja gubitaka na vodovodnoj mreži (1.300.000 KM), i po osnovu plaćanja PDV-a po kreditu EBRD-a (91.808 KM). Za navedena subvencioniranja i kapitalne transfere potpisani su sporazumi sa resornim ministarstvom, kojim je definisana obaveza Preduzeća da po okončanju poslova dostavi izvještaj o namjenskom utrošku sredstava. Preduzeće je redovno izvještavalo o utrošku sredstava.

Na ovoj poziciji iskazani su i prihodi od donacija stalnih sredstava po osnovu obračunate amortizacije (4.074.726 KM).

U odnosu na isti period predhodne godine ovaj prihod ima povećanje u iznosu od 1.110.551 KM (20%), a u odnosu na plan za 60%.

3.1.1.2 Finansijski prihodi

Ovi prihodi u 2022. godini iznose 469.406 KM. U odnosu na prethodnu godinu ukupni finansijski prihodi su manji za 318.786 KM (40%). Ove prihode najvećim dijelom čine zatezne kamate po osnovu ispostavljenih računa za vodu i odvodnju u iznosu od 264.039 KM i prihodi od troškova spora u iznosu 199.148 KM.

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Prihodi od zateznih kamata po osnovu ispostavljenih računa za vodu i odvodnju u 2022. godini su manji u odnosu na prethodnu godinu za 354.139 KM. Uprava preduzeća je u toku 2021. godine usvojila preporuke revizora o načinu evidentiranja prihoda koje se odnose na zatezne kamate, te se isti (prihodi) u 2022. godini evidentiraju kada se naplate, a ne nakon obračuna i izdavanja fakture. Ovo je glavni uzrok zašto je došlo do smanjenja evidentiranih prihoda u 2022. godini.

3.1.1.3 Ostali prihodi

Ostali prihodi iskazani su u iznosu od 4.272.522 KM i najvećim dijelom odnose se na prihode po osnovu naplaćenih otpisanih potraživanja iz prethodnih perioda u iznosu od 4.109.179 KM, prihode od prodaje otpada u iznosu od 94.475 KM i prihode od prodaje rashodovanih vozila putem licitacije u iznosu od 62.435 KM.

U odnosu na prethodnu godinu prihodi po osnovu naplaćenih otpisanih potraživanja su veći za 245.644 KM (6%), a u odnosu na plan 2022. godine manji su za 850.821 KM (17%).

3.1.2 Analitički pregled prihoda preduzeća

U slijedećoj tabeli dat je detaljan pregled planiranih i ostvarenih poslovnih, finansijskih i ostalih prihoda.

Tabela 6. Analitički pregled planiranih i ostvarenih prihoda u 2018/19/20/21/22.godini

Konto	Opis	Ostvareno 2018	Ostvareno 2019	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Plan 2022.	Indeks	
1	2	3	4	5	6	7	8	7/6	7/8
6010	Prihodi od prodaje vode pravnim licima	7.876.936	8.145.333	7.066.966	7.790.514	8.412.861	8.100.000	108	104
60100	Prihodi od prodaje vode institucijama	1.079.256	1.160.190	875.236	851.988	901.899	900.000	106	100
6011	Prihodi od otpadnih voda pravnih lica	3.376.688	3.483.242	3.011.249	3.337.969	3.601.615	3.500.000	108	103
60110	Prihodi od otpadnih voda institucijama	461.221	495.808	374.033	364.098	385.427	400.000	106	96
6012	Prihodi od prodaje vode domaćinstavima I kućnim savjetima	15.523.479	15.406.052	15.586.704	15.477.288	15.252.632	15.000.000	99	102
6013	Prihodi od otpadnih voda domaćinstvima I kućnim savjetima	6.649.933	6.599.385	6.675.779	6.629.797	6.533.380	6.500.000	99	101
6014	Prihodi od vode sa 0% PDV	11							
6015	Prihodi od otpadne vode sa 0% PDV	88.832	97.788	98.544	106.784	136.163	135.000	128	101
60151	Prihodi od prodaje vode sa nultom stopom PDV-a, Tužilaštvo BiH			4.811					
60152	Prihodi od otpadnih voda sa nultom stopom PDV-a, Tužilaštvo BiH			2.075					
60153	Prihod od vode i odvodnje-fiksni dio-Tužilaštvo BiH			360					
6016	Prihodi od vode po zaokruženjima	3.033	3.093	3.623	1.479	1.156	1.100	78	105
60161	Prihodi od obračunatog PDV-a na vodne naknade-interna faktura					1.453.620	1.400.000		104
60162	Prihodi od obračunatog PDV-a na stalna sredstva					54	1.000		
6017	Prihodi od vode i odvodnje - fiksni dio - privreda	921.388	940.360	957.528	986.962	1.014.344	1.000.000	103	101
60170	Prihodi od vode i odvodnje - fiksni dio - institucije	48.504	50.176	50.944	51.504	51.792	51.000	101	102
6018	Prihodi od vode i odvodnje - fiksni dio - domaćinstva	3.616.966	3.652.366	3.690.510	3.730.848	3.779.826	3.766.000	101	100
6019	Prihodi od vode i odvodnje - fiksni dio - bez PDV	492	480	480	480	480	1.000	100	48
60	Prihodi od prodaje vode i odvodnje	39.646.739	40.041.517	38.391.596	39.329.711	41.525.248	40.755.100	106	102
6110	Prihodi od usluga Pogona vodovod - pravna lica	216.856	263.246	204.162	153.671	170.308	170.000	111	100
6111	Prihodi od usluga Pogona kanalizacija - pravna lica	355.388	334.381	316.059	291.835	385.481	360.000	132	107
61110	Prihod od kantona za čišćenje slivnika	128.205	153.249	234.510	580.415	604.579	700.000	104	86
61111	Prihod od KS za održavanje postrojenja Trnovo	32.051							
61112	Prihod od sredstava Kantona i Fonda za okoliš iz ranijih godina					100			

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Konto	Opis	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Ostvareno	Plan 2022.	Indeks	
		2018	2019	2020	2021	2022		7/6	7/8
1	2	3	4	5	6	7	8		
61113	Prihod od izrade projektnе dokumentacije	11.320							
61114	Prihod od neovlaštenog korištenja vode	234.296	1.750.049	1.177.157	222.377	1.007.791	830.000	453	121
61112	Prihodi od usluga Pogon vodovoda - fizička lica	149.651	144.155	129.454	124.600	197.425	190.000	158	104
61120	Prihod od priključaka za vodu	627.116	140.416	1.204.778	751.202	627.333	800.000	84	78
61121	Prihod od priključaka za kanalizaciju	477.966	430.978	537.331	370.267	335.647	500.000	91	67
61122	Prihod od izrade vodovodne i kanalizacione mreže po sporazumu	1.224.889	211.022	906.343	1.128.152	1.094.071	800.000	97	137
61123	Prihodi od usluga projektovanja vodovodne i kanalizacione mreže					30.610			
6113	Prihodi od usluga Pogona kanalizacija - fizička lica	94.180	95.745	75.091	70.873	58.316	60.000	82	97
61130	Prihod od izdavanja potvrda, izvoda projekata	30.024	29.824	21.602	28.140	28.563	30.000	102	95
6114	Prihodi od usluga sa nultom % PDV	8.498	8.963	7.920	7.878	10.163	11.000	129	92
6116	Prihodi od prefakturisanih računa	241.605	6.516	9.282	2.321	3.442	3.500	148	98
6117	Prihod od telefonskih usluga radnika	5.758	5.170	3.724	4.404	2.817	3.000	64	94
6170	Prihodi od obustava po izjavi					6.475	6.000		108
61	Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu	3.837.804	3.573.713	4.827.413	3.736.134	4.563.121	4.463.500	122	102
62	Prihodi od upotrebe vlastitih usluga za investicije	17.862							
6505	Prihod od ministarstva komunalne privrede-materijal, NRW projekt	1.837.001	1.143.276	1.007.515	1.282.906	1.300.000	1.300.000	101	100
6507	Prihod od Kantonalnog ministarstva za postrojenje Butile	74.445	854.701		1.419.500	832.020	1.000.000	59	83
6508	Prihod od doznačenih sredstava Civilne zaštite	80.330							
6509	Prihod od Kantona - rekonstrukcije vodov. i kanal. mreže			551.217					
65091	Prihod od ministarstva Kantona za PDV- učešće za kredit EBRD-a			854.701	935.130	91.808	107.415	10	85
65092	Prihod od Kantona za dio duga prema IUO				170.940				
65093	Prihodi od VN- Butile					152.130	132.000		115
65094	Prihod od obaveze za PDV po zapisniku UINO				98.352				
6511	Ostali prihodi od zakupa	23.010	25.010	25.010	25.010	25.010	25.000	100	100
6520	Prihodi od donacija- obračun amortizacije	1.806.970	1.785.804	1.588.753	1.472.174	4.074.726	1.600.000	277	255
6521	Prihod od doniranog materijala Kantona	33.254	15.259	23.162	9.536	1.838	2.000	19	92
6522	Prihod od donacije-konsultantske usluge PPG		145.709						
6523	Prihod od min.kom. privrede-od stalnih sredstava		1.364.572						
6524	Prihod od Kantona-doznačeno 2017.god.-za nabavljeni materijal		1.546.398						
6590	Prihod od JU Zavoda za zapošljavanje KS-ks-pripravnici					1.600	2.000		80
6592	Prihod od JU Zavod za zapošljavanje KS za javne radove	51.214		116.695	203.493	31.260	25.000	15	125
6594	Prihodi ZZO Kantona Sarajevo-			4.645	647				
6595	Prihodi službe za zap. Kant.-za finans.zapoš.demob. boraca i šehid.por					217.847	220.000		99
65	Ostali poslovni prihodi	3.906.224	6.880.729	4.171.699	5.617.688	6.728.239	4.193.415	120	160
	UKUPNI POSLOVNI PRIHODI	47.408.629	50.495.959	47.390.708	48.683.533	52.816.608	49.412.015	108	107
6610	Prihodi od kamata	1.968	390	265	197	228	500	116	46
6611	Prihodi od kamata iz dužničko povjerilačkih odnosa	6.298	6.378	1.573	8.738	1.560	2.000	18	78
6612	Prihodi od zatezne kamate, računi vode - pravna lica	185.704	136.171	107.085	159.245	106.215	105.000	67	101
66121	Prihodi od zatezne kamate,računi vode- široka potrošnja	386.698	456.773	406.378	458.933	157.823	150.000	34	105
66122	Prihodi od zatezne kamate- usluge						5.000		
6691	Prihodi od naplate štete od osiguravajućeg društva	5.337	11.549	2.831	8.495	4.432	5.000	52	89

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Konto	Opis	Ostvareno 2018	Ostvareno 2019	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Plan 2022.	Indeks	
1	2	3	4	5	6	7	8	7/6	7/8
6692	Prihodi od troškova spora	168.924	185.550	139.846	152.584	199.148	200.000	131	100
6693	Prihod iz ranijih godina	452							
6694	Prihodi od štete na vozilima od osiguranja			6.524					
66	Finansijski prihodi	755.381	796.811	664.500	788.191	469.406	467.500	60	100
6705	Prihod od prodaje rashodovanih vozila putem licitacije					62.435	65.000		96
6750	Prihod od prodaje otpadaka	51.719	31.883	8.813	134.898	94.475	95.000	70	99
6751	Prihod od prodaje - ostalo					3.199			
6761	Viškovi sirovina i materijala	146.289	31.369	507	24.161				
6762	Viškovi novčanih sredstava	640							
6770	Naplaćena otpisana potraživanja od pravnih lica	665.182	305.485	271.886	287.452	748.399	710.000	260	105
6771	Naplaćena otpisana potraživanja- kućni savjeti	1.389.157	1.348.174	1.514.968	2.094.911	1.771.934	1.650.000	85	107
6772	Naplaćena otpisana potraživanja - građani	1.407.234	1.435.217	1.109.308	1.309.959	1.470.652	1.400.000	112	105
6773	Naplaćena otpisana potraživanja - usluge	17.290	15.555	36.189	171.213	118.194	1.200.000	69	10
6775	Naplaćena otpisana potraživanja -Fehrić	9.000	1.000					#DIV/0!	#DIV/0!
67901	Prihod od otpisa obaveza			14.933		3.187	1.000		319
6791	Prihod od ukinutih rezervisanja za sudske sporove i sporove radnika	578.222	499.823	9.408	100.399	0	300.000		
6792	Ostali prihodi	4.172	80	185	156	46	5.000	30	
67	Ostali prihodi	4.268.903	3.668.584	2.966.196	4.123.149	4.272.522	5.426.000	104	79
68	Prihodi od uskladjivanja vrijednosti materijalnih stalnih sredstava					11.200	98.000		11
69	Prihodi iz osnova ispravki grešaka iz ranijih godina					850.128			
	UKUPNI PRIHODI	52.432.913	54.961.355	51.021.404	53.594.874	58.419.864	55.403.515	109	105

3.1.3 Rashodi

Ukupni rashodi preduzeća ostvareni u 2022. godini iznosili su 74.872.570 KM i veći su u odnosu na rashode ostvarene prošle godine za 12% ili 7.892.618 KM.

Opis	Iznos KM	Obrazloženje povećanje (+)/smršnjenje (-) rashoda u odnosu na prethodnu godinu
Materjalni troškovi	1.603.098,00	Posljedica povećanja električne energije i rasta cijana goriva
Troškovi plata	3.001.881,00	Posljedica potpisivanja novog kolektivnog ugovora između Vlade kantona I Sindikata na šta Uprava nije mogla uticati
Troškovi proizvodnih usluga	41.110,00	Posljedeica povećanja cijena usluga (posljedica inflacijskih kretanja)
Troškovi amortizacije	5.991.635,00	Posljedica obračunate amortizacije na aktivirane investicije u 2021. i 2022. godini (Butile I Projekat vodovod Sarajevo)
Nematerjalni troškovi	1.224.802,00	Preduzeće je u toku 2022. godine počelo da obračunava i plaća PDV naPVN koji predstavlja trošak firme obzirom da isti nije uključen u cijenu , povećan broj poslanih računa putem pošte, povećanje troškova proizvodnih usluga je posljedeica inflatoričkih kretanja
Ostali rashodi	-3.969.908,00	Rashodi po osnovu utuženih potraživanja u 2022.godini su manji za 3.158.525 KM iz razloga što kategorija potrošača - pravna lica period zastare potraživanja je tri godine. Uprava je ocjenila da ukoliko se ista utužuju svake godine doći će do povećanja sudskega troškova te je Uprava Preduzeća odlučila da izvrši dodatne napore kako bi se izvršila vansudska naplata istih.

Iz gore navedenog se može zaključiti da na povećanje rashoda u 2022. godini Uprava nije mogla uticati, jer su ista posljedica:

- povećanih cijena repromaterijala, energetika i usluga od strane dobavljača (udjeli inflacije),
- aktiviranih investicija iz ranijih perioda po osnovu kojih preduzeće ne ostvaruje dodatne prihode (aktiviranje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda Butila za koje preduzeće ne ostvaruje poslovne prihode, tj. nema cijenu prerađene vode koju bi mogao fakturisati) i

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

- povećanja plata po osnovu kolketivnog ugovora između Vlade Knatona Sarajevo i Sindikata komunalne privrede.

Struktura ukupnih rashoda data je u Tabeli 7.:

Tabela 7. Pregled ukupnih rashoda preduzeća u 2018/19/20/21/22.godine

OPIS	Ostvareno 2018	Ostvareno 2019	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	PLAN 2022	Indeks				
	1	2	3	4	5	6	7	6/2	6/3	6/4	6/5
Poslovni rashodi	61.791.623	60.593.494	59.404.545	58.485.265	70.317.768	69.202.219	114	116	118	120	102
Finansijski rashodi	68.823	509.079	357.684	423.145	2.343	222.000	3	0	1	1	1
Ostali rashodi	4.635.066	4.712.497	5.455.983	7.873.047	4.552.094	5.242.000	98	97	83	58	87
Rashodi iz ranijih perioda	581.615	361.465	53.860	198.496	366						
UKUPNO RASHODI	67.077.127	66.176.535	65.272.072	66.979.952	74.872.570	74.666.219	112	113	115	112	100

3.1.3.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi su rashodi koji u preduzeću nastaju iz operativnih aktivnosti odnosno pružanjem usluga vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda. Čine ih troškovi sadržani u prodatim uslugama i robama, te ostali troškovi perioda. U Bilansu uspjeha za 2022. godinu preduzeće je iskazalo poslovne rashode u iznosu od 70.317.768 KM.

Poslovne rashode čine sljedeći troškovi:

Materijalni troškovi

Tabela 8. Materijalni troškovi

KONTO	POZICIJA	Ostvareno 2018	Ostvareno 2019	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Plan 2022	Povećanje /smanjenje	(7-6)/6	(7-8)/8
1	2	3	4	5	6	7	8			
51	Materijalni troškovi	12.280.135	11.876.292	11.614.348	10.627.995	12.231.093	12.260.500	15%	0%	
511	<i>Utrosene sirovine i materijal</i>	2.626.961	2.137.610	2.286.506	2.114.334	2.147.594	2.150.500	2%	0%	
512	<i>Utrošena električna energija</i>	8.817.435	8.837.220	8.621.627	7.759.166	9.052.415	9.185.000	17%	-1%	
512	<i>Utrošena ostala energija (plin) i gorivo</i>	704.375	619.506	444.179	562.644	831.946	725.000	48%	15%	
513	<i>Utrošeni rezervni dijelovi</i>	29.190	100.004	154.151	112.919	71.568	70.000	-37%	2%	
514	<i>Otpis slijnog inventara, ambalaže i autoguma</i>	102.175	181.952	107.885	78.931	127.571	130.000	62%	-2%	

Materijalni troškovi u 2022. godini iznose 12.231.093 KM i čine 17% ukupnih poslovnih rashoda preduzeća. U odnosu na 2021. godinu ovi troškovi su veći za 1.603.099 KM ili 15%.

U okviru materijalnih troškova na kontu 511 - "Utrošene sirovine i materijal" troškovi za materijal za hemijska sredstva, vodovodni materijal, građevinski materijal, elektro materijal, materijal za održavanje vozila i materijal za održavanje pumpi iznose 2.147.594 KM i ovi troškovi su veći za 2% u odnosu na ostvarene troškove u prethodnoj godini. Na povećanje ovih troškova utjecalo je povećanje cijena vodovodnog materijala, hemijskih sredstava i sl.

U okviru materijalnih troškova, najveći iznos predstavljaju troškovi električne energije koji iznose 9.052.415 KM. U 2022. godini troškovi električne energije (proizvodna i režijska) su činili 74% svih materijalnih troškova i 13% ukupnih poslovnih rashoda. U odnosu na 2021. godinu troškovi električne energije su povećani za 17% ili 1.293.248 KM (uključujući potrošnju el. energije postrojenja za tretman otpadnih voda). Razlog povećanja troškova električne energije je u povećanju cijena električne energije za 20% u 2022. godini.

Utrošeno gorivo iskazano je u iznosu od 831.946 KM. U odnosu na 2021. godinu troškovi goriva su se povećali za 48%, a u odnosu na plan za 15%. Razlog ovog povećanja je u poskupljenju goriva koje se desilo nekoliko puta u toku 2022. godine.

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Planirani materijalni troškovi su u istom iznosu i ostvareni.

Troškovi plata i ostalih primanja radnika

Tabela 9. Troškovi plata i ostalih primanja radnika

KONTO	POZICIJA	Ostvareno 2018	Ostvareno 2019	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Plan 2022	Povećanje /smanjenje
1	2	3	4	5	6	7	8	(7-6)/6 (7-8)/8
52	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	25.512.970	25.224.993	24.279.463	23.399.138	26.401.019	26.445.500	13% 0%
5200 do 5205	Troškovi plaća Doprinosi iz PIO, zdravstvo i nezaposlene iz i na plaće	12.030.691	11.557.211	11.089.722	10.752.064	12.339.582	12.160.000	15% 1%
5206,5207	Troškovi naknada plaća Troškovi službenih putovanja zaposlenih	8.411.060	8.184.604	7.886.254	7.563.433	8.666.474	8.700.000	15% 0%
521	Troškovi naknada plaća Troškovi službenih putovanja zaposlenih	1.861.374	1.943.212	1.945.227	1.706.982	1.918.129	1.960.000	12% -2%
523	Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih	9.989	6.219	2.083	424	12.822	15.000	-15%
524	Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih	3.093.138	3.099.934	3.107.272	2.975.265	3.364.718	3.515.000	13% -4%
527	Troškovi naknada članovima odbora, komisija i sl.	50.063	53.909	35.974	40.277	46.144	45.500	15% 1%
529	Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	56.656	379.904	212.932	360.693	53.150	50.000	-85% 6%

Obaveze poslodavca za isplatu plata i naknada radnika određuju se :

- Zakonom o radu,
- Kolektivnim ugovorima koji obvezuju poslodavca,
- Pravilnikom o radu,
- Ugovorom o radu koji su pri zasnivanju radnog odnosa zaključili radnik i poslodavac.

Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja radnika u 2022. godini su iznosili 26.401.019 KM, i čine 38% ukupnih poslovnih rashoda preduzeća.

- Troškovi plata i naknada plata zaposlenima su iskazani u iznosu od 22.924.185 KM
- Troškovi ostalih primanja i naknada prava zaposlenih (topli obrok, prevoz, regres i drugo) su iskazani u iznosu od 3.364.718 KM
- Troškovi naknada ostalim fizidkim licima su iskazani u iznosu od 53.150 KM

U odnosu na prethodnu godinu troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja radnika su se povećali za 3.001.881 KM ili 13%. Do povećanja troškova plata i ostalih primanja zaposlenih je došlo po osnovu usvajanja Kolektivnog ugovora od janura 2022 godine. Na osnovu toga došlo je do povećanja osnovice obračuna za platu radnika što se očitovalo kroz povećanja ostalih naknada/troškova (naknade za noćni rad, državni praznik).

Osnovna plata je proizvod vrijednosti boda, koju Uprava određuje odlukama na mjesecnom nivou, u skladu s planom poslovanja i u dogovoru sa sindikalnim odborom Preduzeća, te odgovarajućeg koeficijenta složenosti radnog mjesta.

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Na 4. redovnoj sjednici Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo održanoj 12.05.2022. godine donesen je Pravilnik o radu sa unutrašnjom organizacijom i sistematizacijom radnih mesta KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

Razlog za utvrđivanje novih koeficijenata radnih mesta u novoj Sistematizaciji je usklađivanje sa novim Kolektivnim ugovorom o radu.

Pravilnik o radu sa unutrašnjom organizacijom i sistematizacijom radnih mesta se primjenjuje od 1. juna 2022.

Pravilnikom o radu utvrđena su prava na povećanu platu za prekovremeni rad, noćni rad, rad na dan sedmičnog odmora i rad u dane praznika, na osnovu kojih je i vršen obračun plata u Preduzeću.

Osim gore navedenih naknada, postoje određeni bonusi koji se daju radnicima kako bi ih dodatno motivirali za rad. To su npr. nagrade za određene godine staža, bonusi za ostvarene dobre rezultate i sl.

01.01.2022. godine u preduzeću je bilo zaposleno 865 radnika. Na osnovu mjesecne fluktuacije za 2022. godine ustanovljen je priliv 19 radnika što je također uzrokovalo povećanje troškova plata i ostalih primanja.

U odnosu na plan za 2022. godine ovi troškovi su ostvareni u procentu od 100% od planiranih.

Troškovi proizvodnih usluga

Tabela 10. Troškovi proizvodnih usluga

KONTO	POZICIJA	Ostvareno 2018.	Ostvareno 2019.	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Plan 2022	Povećanje /smanjenje	(7-6)/6	(7-8)/8
1	2	3	4	5	6	7	8			
53	Troškovi proizvodnih usluga	2.349.069	1.115.555	1.491.219	1.753.594	1.794.704	1.627.500	2%	10%	
531	<i>Troškovi transportnih usluga</i>	193.609	35.500	45.237	54.610	33.209	33.500	-39%	-1%	
532	<i>Troškovi usluga održavanja</i>	462.430	489.016	484.439	607.135	790.405	693.000	30%	14%	
533	<i>Troškovi zakupa</i>	8.648	9.795	16.731	14.480	2.717	3.000	-81%	-9%	
535	<i>Troškovi reklame</i>			0	0	1.519				
539	<i>Troškovi ostalih usluga</i>	1.684.382	581.244	944.812	1.077.370	966.855	898.000	-10%	8%	

Troškovi proizvodnih usluga nastaju kao posljedica korištenja usluga koje preduzeću pružaju druga preduzeća, druge pravne i fizičke osobe. U te troškove obično spadaju troškovi transportnih usluga, usluga održavanja i zaštite, troškovi zakupnina, reklamiranja i troškovi ostalih proizvodnih usluga.

U 2022. godini ovi troškovi su iznosili 1.794.704 KM i čine 3% od ukupnih poslovnih rashoda. Ovi troškovi su veći za 41.110 KM ili 2% u odnosu na prethodnu godinu.

Do povećanja ovih troškova došlo je zbog nastalih troškova na kontu 5321 - „Troškovi održavanja opreme“ koji su zbog poskupljenja materijala i rezervnih dijelova povećani za 196.913 KM (64%). Također je došlo do povećanja na kontu 5322 – „Troškovi održavanja transportnih sredstava“ za 41.132 KM (60%).

Najveći dio troškova proizvodnih usluga odnose se na troškove potrošnje vode sa izvorišta Jahorina u iznosu od 536.854 KM i Peračkog vrela u iznosu od 401.240 KM. Naime, Preduzeće sa JP Vodovod i kanalizacija a.d. Pale ima zaključen ugovor o isporuci pitke vode sa izvorišta Jahorina za naselja u Sarajevu za koja postoje tehnički uslovi za vodosnabdijevanje sa ovog izvorišta. Također, sa firmom BAGS - Energotehnika d.d. Vogošća Preduzeće ima zaključen ugovor o isporuci pitke vode sa izvorišta Peračko vrelo. Troškovi kupovine vode sa ovih izvorišta su u 2022. godini manji za 10% nego što je bilo u 2021. godini.

Amortizacija i troškovi rezervisanja

Obračun se vrši putem vremenske amortizacije, linearnom metodom za svako sredstvo pojedinačno, u skladu sa Nomenklaturom stalnih sredstava sa amortizacijskim stopama i vijekom trajanja.

Tabela 11. Amortizacija i troškovi rezervisanja

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

KONTO	POZICIJA	Ostvareno 2018.	Ostvareno 2019.	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Plan 2021	Povećanje /smanjenje
1	2	3	4	5	6	7	8	(7-6)/6 (7-8)/8
54	Amortizacija i troškovi rezervisanja	19.170.897	19.148.480	18.723.165	18.628.493	24.620.128	23.896.519	32% 3%
540	Amortizacija Rezervisanja za naknade i druge beneficije za period od 12 mjeseci	18.854.457	18.895.440	18.723.165	18.535.798	24.479.091	23.890.019	
547	Troskovi rezervisanja za sudske sporove i stetne ugovore	316.440	253.039		92.695	6.537	6.500	
548					134.500			

Obračunata amortizacija i troškovi rezervisanja za 2022. godinu iznose 24.620.128 KM što je za 32% više nego što su bili prethodne godine. Na ovo povećanje uticali su troškovi amortizacije građevinskih objekata vodovoda (rezervoari, pumpne stanice, bunari) koji su se povećali za 10.962.200 KM (376%) u odnosu na 2021.godinu, te troškovi amortizacije ostale opreme (uglavnom IT oprema) koji su se povećali za 3.761.819 KM u odnosu na 2021. godinu.

Učešće ovih troškova u poslovnim rashodima preduzeća je 35%, a u ukupnim rashodima je 33%.

Od ukupno evidentiranih troškova amortizacije na troškove amortizacije:

- građevinskih objekata i mreže odnosi se 19.480.265 KM (79%),
- postrojenja i opreme 3.990.757 KM (16%),
- alata, pogonskog i kancelarijskog namještaja 390.895 KM (2%)
- transportnih sredstava 438.820 KM (2%).

Nematerijalni troškovi

Tabela 12. Nematerijalni troškovi

KONTO	POZICIJA	Ostvareno 2018.	Ostvareno 2019.	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Plan 2022	Povećanje /smanjenje
1	2	3	4	5	6	7	8	(7-6)/6 (7-8)/8
55	Nematerijalni troškovi	2.478.551	3.228.174	3.296.350	4.076.045	5.270.774	4.957.029	29% 6%
550	Troškovi neproizvodnih usluga	543.639	656.273	715.434	856.272	1.144.311	1.053.000	34% 9%
551	Troškovi reprezentacije	10.380	14.549	1.801	238	2.845	2.200	1097% 29%
552	Troškovi premija osiguranja	144.468	165.661	136.991	159.648	150.829	150.829	-6% 0%
553	Troškovi platnog prometa	13.683	19.338	19.361	22.951	32.406	9.000	41% 260%
554	Troškovi poštanskih i telekomunikacionih usluga	789.948	881.769	1.222.383	1.298.690	1.342.345	1.275.000	3% 5%
555	Troškovi poreza, naknada, taksi i dr. dažbina na teret pravnog lica	837.627	1.341.232	1.039.875	1.397.677	2.458.305	2.340.000	76% 5%
556	Troškovi članskih doprinosa i sl. obaveza	15.028	15.457	10.956	25.368	11.467	10.000	-55% 15%
559	Ostali nematerijalni troškovi	123.778	133.896	149.549	315.201	128.265	117.000	-59% 10%

U „Nematerijalne troškove“ spadaju troškovi raznih neproizvodnih usluga, reprezentacije, premije osiguranja, platnog prometa, poštanskih i telekomunikacionih usluga i ostalih nematerijalni troškovi, kao i troškovi poreza, naknada, taksi, članskih doprinosa i drugih propisanih dažbina ili davanja koje padaju na teret preduzeća. Ovi troškovi čine 7% ukupnih poslovnih rashoda preduzeća.

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 5.270.774 KM, od kojih su najznačajniji trošovi poštanskih i telekomunikacionih usluga u iznosu od 1.342.345 KM, troškovi poreza, naknada, taksi i dr. dažbina na teret pravnog lica u iznosu od 2.458.305 KM, troškovi neproizvodnih usluga u iznosu od 1.144.311 KM.

Nematerijalni troškovi u 2022. godini su veći u odnosu na ostvarene troškove prethodne godine za 29% ili za 1.194.729 KM.

Ključne stavke koje su utjecalo na povećanje nematerijalnih troškova su:

- na kontu 5543 - „Troškovi isporuke računa putem pošte“ – sa povećanjem u odnosu 2021. godinu za 50.000 KM ili 5%. Razlog ovog povećanja jeste povećani broj računa koji se isporučuju putem pošte.
- na kontu 5506 – „Opravki ulica - asfaltiranje prokopa“ – povećanje za 233.637 KM ili 42%;

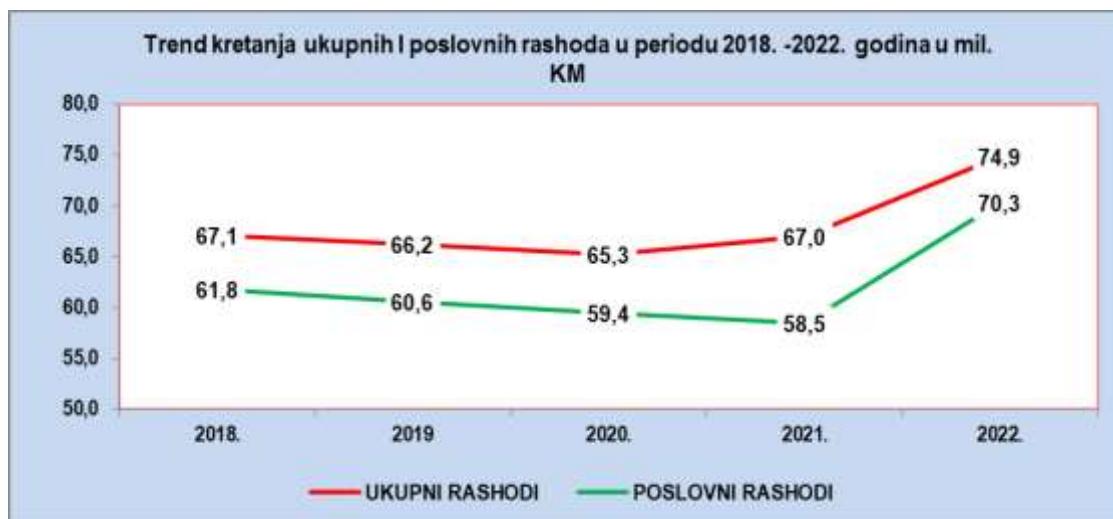
Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

- na kontu 55581 – „Troškovi PDV-a na vodne naknade- interna faktura“ – (novi konto kojeg nije bilo u 2021. godini) uvećali su ukupne nematerijalne troškove za 1.700.736 KM

U odnosu na plan za 2022. godinu ovi troškovi su ostvareni u procentu većem za 6% od planiranih.

Tabela 13. Pokrivenost poslovnih rashoda sa poslovnim prihodima

OPIS	Ostvareno 2018	Ostvareno 2019	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	PLAN 2022
Poslovni rashodi	61.791.623	60.593.494	59.404.545	58.485.265	70.317.768	69.202.219
Poslovni prihod	47.408.629	50.495.959	47.390.708	48.683.533	52.816.608	49.412.015
Pokrivenost pos. rashoda sa pos. prihodima	77%	83%	80%	83%	75%	71%

Slika 4. Trend kretanja poslovnih prihoda i rashoda u periodu 2018.-2022. godina u mil. KM

3.1.3.2 Finansijski rashodi

Ukupni finansijski rashodi u 2022. godini iznose 2.343 KM i odnose se na:

- Rashodi od kamata po osnovu korištenih najmova (1.166 KM).
- Kamata po obračunatom PDV-u na PVN (1.177 KM).

3.1.3.3 Ostali rashodi

Ukupni ostali rashodi iskazani su u iznosu od 4.552.094 KM. Najveći dio se odnosi na rashode po osnovu ispravke vrijednosti i otpisanih nenaplaćenih potraživanja. Samo utužena potraživanja za vodu i usluge čine 3.757.625 KM, a čine ih:

– Rashodi po osnovu utuženih potraživanja- domaćinstva u zgradama	2.046.770	KM
– Rashodi po osnovu utuženih potraživanja- domaćinstva u privatnim kućama	1.701.186	KM
– Rashodi po osnovu utuženih potraživanja-usluge	9.669	KM
	3.757.625	KM

Rashodi po osnovu utuženih potraživanja u 2022.godini su manji za 3.158.525 KM iz razloga što je za kategoriju potrošača - pravna lica period zastare potraživanja tri godine. Uprava Preduzeća je ocjenila da ukoliko se ista utužuju svake godine doći će do povećanja sudskeih troškova, te će Uprava dodatno izvršiti napore da se izvrši vansudska naplata istih.

3.1.4 Analitički pregled rashoda preduzeća

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

U slijedećoj tabeli dat je detaljan pregled planiranih i ostvarenih poslovnih, finansijskih i ostalih rashoda.

Tabela 14. Analitički pregled planiranih i ostvarenih rashoda u 2018/19/20/21/22.godini

Konto	Opis	Ostvareno 2018	Ostvareno 2019	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Plan 2022.	Indeks	
1	2	3	4	5	6	7	8	7/6	7/8
5110	Utrošeni kancelarijski materijal	59.149	57.205	41.856	64.631	54.937	55.000	85	100
51101	Utrošeni obrasci računa za vodu	40.503	17.044	2.152	2.423	360	500	15	72
5111	Utrošeni kanalizacioni materijal	333.668	298.811	330.616	481.921	457.519	465.000	95	98
51112	Utrošene sirovine i materijal-ostali materijal	22.362	29.529	15.308	22.417	14.484	15.000	65	97
51113	Utrošene sirovine i materijal- blagajna	292	44	1.239	1.014	1.576	1.000	155	158
51115	Troškovi materijala i zaštitnih sredstava za COVID-19		1.039	12.450	985				
51116	Troškovi materijala - Butile				5.734				
5112	Utrošeni materijal za higijenu	19.303	21.296	22.529	18.705	22.712	22.000	121	103
5113	Utrošeni materijal za hemijska sredstva (KLASA 52)	330.968	313.052	301.847	264.800	343.044	340.000	130	101
5114	Utrošeni vodovodni materijal (KLASA 83)	1.146.552	870.495	972.779	724.795	898.093	900.000	124	100
5115	Utrošeni građevinski materijal (KLASA 82)	167.100	122.967	96.397	137.092	112.086	110.000	82	102
5117	Utrošeni materijal za održavanje vozila (KLASA 74-78)	148.710	126.249	108.664	135.769	140.980	140.000	104	101
5118	Utrošeni materijal za održavanje pumpi	326.792	264.620	357.507	244.513	99.964	100.000	41	100
5119	Utrošeni materijal nabavljen sredstvima Kantona	31.563	15.259	23.162	9.536	1.838	2.000	19	92
5120	Utrošena el. energije -proizvodna	8.731.724	8.750.963	8.528.355	7.664.215	8.961.531	9.100.000	117	98
5121	Utrošena el. energije -režijska	85.710	86.256	93.272	94.951	90.883	85.000	96	107
5122	Troškovi goriva i maziva (skladište)	24.310	20.058	13.176	21.000	44.605	45.000	212	99
5123	Troškovi goriva za putnička vozila	92.603	82.131	79.718	52.922	71.959	60.000	136	120
5124	Troškovi goriva za teretna vozila i mašine	325.809	338.803	248.903	296.803	441.338	380.000	149	116
5125	Troškovi plina	252.680	168.888	91.511	180.917	262.215	230.000	145	114
5126	Troškovi centralnog grijanja	8.973	9.625	10.871	11.003	11.829	10.000	108	118
5130	Utrošeni rezervni dijelovi	29.190	100.004	154.151	112.919	71.568	70.000	63	102
5140	Otpis sitnog inventara u upotrebi	79.966	147.537	88.530	65.967	117.825	120.000	179	98
5141	Otpis auto guma	22.209	34.415	19.355	12.964	9.746	10.000	75	97
51	Materijalni troškovi	12.280.135	11.876.292	11.614.348	10.627.995	12.231.093	12.260.500	115	100
5200	Neto plate iz tekućeg rada	10.109.703	9.814.404	9.420.332	8.979.014	10.251.096	10.100.000	114	101
5201	Plate za rad na državne praznike	66.532	59.777	58.002	57.195	61.199	65.000	107	94
5202	Plate za rad duži od punog radnog vremena	302.339	153.680	72.329	78.536	65.909	65.000	84	101
5203	Plate za noćni rad	194.825	183.360	180.298	175.029	373.469	370.000	213	101
5204	Plate za minuli rad	1.321.607	1.304.412	1.293.481	1.294.959	1.426.060	1.400.000	110	102
5205	Plate iz osnova stimulacije	35.686	41.579	65.280	167.331	161.848	160.000	97	101
5206	Doprinosi za PIO, zdravstvo i nezaposlene iz plaće	6.282.960	6.113.801	5.890.936	5.649.793	6.473.752	6.500.000	115	100
5207	Doprinosi za PIO, zdravstvo i nezaposlene na plaće	2.128.099	2.070.804	1.995.317	1.913.640	2.192.722	2.200.000	115	100
5210	Troškovi naknada plata za godišnji odmor	1.249.381	1.307.990	1.222.236	1.129.845	1.272.881	1.300.000	113	98
5211	Troškovi naknada plata za vrijeme praznika	198.465	194.545	154.652	123.596	162.196	180.000	131	90
5212	Troškovi naknada plata za plaćeno odsustvo	98.656	92.633	146.963	77.151	93.905	100.000	122	94
5213	Troškovi naknada plata za vrijeme bolovanja do 42 dana	259.038	275.627	352.383	345.709	318.518	300.000	92	106
5214	Troškovi naknade plaća za bolovanje preko 42 dana	55.834	72.417	68.993	30.681	70.628	80.000	230	88
5230	Troškovi dnevnic za službena putovanja u zemlji	588	100	225	75	125	1.000	167	13
5231	Troškovi prevoza na službenom putu u zemlji	244					1.000		
5232	Troškovi smještaja na službenim putovanjima u zemljama						1.000		
5233	Dnevnice za službena putovanja u inostranstvu	6.920	3.840	1.320	260	8.055	7.000	3.098	115
5234	Troškovi prevoza na služ. putu u	1.460	1.224	93		896	1.000		90

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Konto	Opis	Ostvareno 2018	Ostvareno 2019	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Plan 2022.	Indeks	
1	2	3	4	5	6	7	8	7/6	7/8
inostranstvu									
5235	Troškovi smještaja na službenom putu u inostranstvu	298	910	375	89	3.071	3.000	3.457	102
5236	Ostali troškovi službenih putovanja u inostranstvu (prevoz, reprezentaci	278							
5238	Ostali troškovi službenih putovanja	201	145	70		674	1.000		67
5240	Troškovi toplog obroka zaposlenih	1.825.877	1.834.858	1.832.667	1.789.359	2.030.105	2.000.000	113	102
5241	Troškovi prevoza na posao i sa posla	664.346	645.662	627.287	593.824	616.406	650.000	104	95
5242	Troškovi regresa za godišnji odmor	385.600	418.500	438.980	382.560	471.528	500.000	123	94
5243	Troškovi za otpremnine prilikom odlaska u penziju	75.523	68.672	78.364	72.051	0	120.000		
5245	Troškovi u slučaju teže bolesti	73.865	63.230	76.491	68.003	119.570	115.000	176	104
5246	Pomoć naknade troškova sahrane u slučaju smrti	63.344	54.292	50.292	58.653	117.143	120.000	200	98
5247	Kotizacija za seminare, savjetovanja, simpozije	2.085	7.151	2.791	5.031	6.543	5.000	130	131
5248	Naknade za stručno usavršavanje i ospozobljavanje	2.500	7.568	400	5.784	3.424	5.000	59	68
5270	Troškovi naknada članovima Skupštine društva	14.724	14.090	10.582	5.494	2.399	2.500	44	96
5271	Troškovi naknade članovima Nadzornog odbora	14.724	15.395	14.537	14.964	18.227	18.000	122	101
5272	Troškovi naknade članovima Odbora za reviziju	14.724	15.395	9.270	16.490	18.227	18.000	111	101
5273	Troškovi naknada direktora interne revizije	5.890	6.158	1.585	3.329	7.291	7.000	219	104
5275	Troškovi ostalih naknada-komisija		2.871						
5290	Troškovi po osnovu povremenih i privremenih poslova	56.656	379.904	212.932	360.693	53.150	50.000	15	106
52	Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih	25.512.970	25.224.993	24.279.463	23.399.138	26.401.019	26.445.500	113	100
5310	Troškovi transportnih usluga tudim kamionom i bagerom	18.310	13.777	15.470	21.100	4.770	5.000	23	95
5311	Troškovi špeditorskih usluga i carinskih taksi				798				
5312	Troškovi transporta novca	10.264	19.003	25.020	20.400	20.400	20.000	100	102
5313	Troškovi iznajmljivanja opreme i radnika	60.155							
5314	Usluge najma i održavanja BDS sistema	89.842							
5315	Usluge najma vozila-renta car	8.786							
5317	Usluge Bihamk-a (prevoz hav. vozila i vozila u kvaru)	512	2.720	3.292	7.691	2.999	3.000	39	100
5318	Usluge nadzora i održavanja sistema tehničke zaštite	5.740		1.455	4.620	5.040	5.500	109	92
5320	Troškovi održavanja građevinskih objekata - vodovodne i kanalizacione mreže	53.801	72.063	65.835	112.543	41.118	32.000	37	128
5321	Troškovi održavanja opreme	246.916	252.666	278.663	309.243	506.156	440.000	164	115
53212	Troškovi iznajmljivanja printer-a				18.881	45.247	43.000	240	105
53213	Troškovi printanja, uvezivanja i isporuka glavnih projek. za Butila				6.000				
53214	Održavanje soft startera Butila				800	3.540	3.500	443	101
53215	Pristup parimetrima procesa putem web i mob. apl.-Butila				5.900				
53216	Pristup na pravnu bazu Paaragraf Lex BA busines paket					392	500		78
5322	Troškovi održavanja transportnih sredstava	85.398	94.660	77.938	68.200	109.332	90.000	160	121
5323	Troškovi održavanja putničkih automobila	16.474	6.588	5.876	15.029	6.369	5.000	42	127
5324	Troškovi održavanja pumpi za vodu	390	5.888	6.311	1.390	684	1.000	49	68
5325	Troškovi pregleda i ovjere vodomjera	24.600	36.349	10.573	12.155	9.166	8.000	75	115
53251	Troškovi standardizacijskih dokumenata	1.496							
53252	Troškovi kalibracije laboratorijske opreme na PPOV Bitile			2.078		2.574	2.000		129
53253	Kalibracija vodomjera				14.950	917	3.000	6	31
5326	Usluge održavanja i uređenja okoliša				6.000				
5327	Usluge održavanja hardvera i softvera za vodomjere					3.636	3.000		121
53271	Troškovi održavanja softvera - GIS					35.500	40.000		89

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Konto	Opis	Ostvareno 2018	Ostvareno 2019	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Plan 2022.	Indeks	
1	2	3	4	5	6	7	8	7/6	7/8
5328	Troškovi održavanja centralnog grijanja	12.368		4.140					
5329	Usluge satelitskog praćenja vozila	20.987	20.802	33.024	36.042	25.773	22.000	72	117
5330	Troškovi održavanja zajedničkih dijelova zgrada	2.285	2.738	3.211	3.953	2.717	3.000	69	91
5331	Troškovi zakupa za poslovni prostor	6.364	7.058	6.680	10.526	0			
5333	TTroškovi zasnivanja prava služnosti			6840					
53350	Troškovi reklame					1.519			
5390	Potrošnja vode sa izvorišta Jahorina	905.645	304.878	588.359	541.728	536.854	500.000	99	107
5391	Potrošnja vode sa Peračkog vrela	526.474	254.878	339.284	347.048	401.240	370.000	116	108
5392	Troškovi priključka struje i opravke kablova	11.048	4.949	2.640	173.608	4.554	15.000	3	30
5393	Potrošnja vode naselje Novakovići (Tilava)	241.214	16.539	14.529	14.986	14.434	13.000	96	111
5394	Potrošnja vode JKP Trnovo					9.773	3.000		326
53	Troškovi proizvodnih usluga	2.349.069	1.115.555	1.491.219	1.753.594	1.794.704	1.630.500	102	110
5400	Amortizacija nematerijalnih stalnih sredstava	212.396	72.033	110.020	100.329	178.403	216.830	178	82
5401	Amortizacija vodovodne mreže	5.874.563	5.831.085	5.750.340	5.725.651	5.396.817	5.960.850	94	91
5402	Amortizacija grad. Objekata vodovoda (rez, pumpne st., bunari)	3.058.878	3.063.855	2.998.556	2.915.933	13.878.133	3.072.305	476	452
54020	Amortizacija grad. objekata-gradevinski objekat Pofalići	9.082	9.082	9.082	9.082		9.292		
54021	Amort. grad. objekata-uredaja i opreme za preč. otpadnih voda-Butile	216.053	216.053	216.053	216.053		3.890.360		
54022	Amortizacija imovine sa pravom korištenja					11.724	12.000		98
5403	Amortizacija kanalizacione mreže	7.839.267	7.846.964	7.849.156	7.849.156		8.009.328		
5404	Amortizacija upravnih zgrada	200.850	200.850	200.850	200.850	193.590	205.030	96	94
5405	Amortizacija pumpi i ostale opreme za primarnu proizvodnju	532.913	510.666	489.670	471.266	289	1.372.043		
5406	Amortizacija ostale opreme (računari, kopir aparati)	115.993	147.895	213.778	228.650	3.990.469	218.160	1.745	1.829
5407	Amortizacija alata, pogonskog i kancela. Namještaja	246.023	332.195	361.962	380.096	390.895	388.521	103	101
5408	Amortizacija transportnih sredstava	548.439	664.761	523.696	438.732	438.820	535.300	100	82
5471	Rezervisanja za naknade i druge beneficije za period od 12 mjeseci					134.500			
5480	Troskovi rezervisanja za sudske sporove i stetne ugovore	316.440	253.039		92.695	6.537	6.500	7	101
54	Amortizacija do visine porezno priznatih rashoda	19.170.897	19.148.480	18.723.165	18.628.493	24.620.177	23.896.519	132	103
5500	Troškovi zdravstvene usluge-sistematski pregledi radnika	7.961	15.348	9.473	5.752	9.753	4.500	170	217
5501	Troškovi advokatskih usluga	12.168	9.450	7.423	7.544	6.974	6.000	92	116
55010	Troškovi usluge vještačenja	1.060		753	5.345	6.630	7.000	124	95
550100	Troškovi postupka medijacije					2.186	2.000		109
55011	Troškovi održavanja zelenih površina	3.312	379	2.072	869	3.837	3.000	441	128
55012	Troškovi prevođenja		210						
55013	Troškovi konsultantskih usluga		145.709		300	450	1.000	150	45
55014	Troškovi izrade elaborata tehničkog prijema PPOV Butile		5.995	48.250	15.880	5.500		35	
55015	Troškovi raznih mjeranja na PPOV Butila-buke,plinova i dr.			1.040	22.916	46.831	50.000	204	94
55016	Troškovi izrade projektnе dokumentacije				40.060	10.669	10.000	27	107
55017	Izdrada elaborata privremene izmjene saobraćaja				2.500	2.973	3.000	119	99
55018	Troškovi procjene					5.980	7.000		85
55019	Usluge geološkog istraživanja - Sedrenik					4.200	5.000		84
5502	Troškovi odvoza smeća	42.782	43.476	39.212	49.889	54.230	50.000	109	108
55021	Troškovi odvoza opasnog otpada			6.908	792	1.440	1.500	182	96
5503	Troškovi revizorskih usluga	10.000	10.000	10.000	12.000	12.000	6.500	100	185
5504	Troškovi dezinfekcije i deratizacije	8.560	24.803	28.669	29.142	27.959	30.000	96	93
5505	Troškovi analize vode	2.310	392	14.709	47.338	50.405	50.000	106	101
55051	Troškovi fizičko-hemiske analize otpadnih voda	5.410	11.854	43.900	26.270	51.043	50.000	194	102
55052	Troškovi reagenasa za laboratoriju			7.616					

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Konto	Opis	Ostvareno 2018	Ostvareno 2019	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Plan 2022.	Indeks	
1	2	3	4	5	6	7	8	7/6	7/8
55053	Usluge demonstracije osiguranja kvaliteta u laboratoriji					600	1.000		60
5506	Troškovi opravki ulica - asfaltiranje prokopa	444.028	375.862	479.596	559.884	793.521	730.000	142	109
55061	Troškovi inženjeringu na području geotehnike Čadordžina,Karpuzova,Adž					5.950			
5507	Troškovi naknade opštinama za prokope ulica		10		2.503	5.493	5.500	219	100
5508	Troškovi provjere kvaliteta - ISO 9001	4.502	4.374	4.404	4.501	4.332	5.000	96	87
55081	Troškovi plana zaštite ljudi i materijalnih dobara od nesreća					24.600	25.000		98
5509	Troškovi hemijskog čišćenja	1.337	1.004	108	848				
55091	Usluge čišćenja poslovнog prostora po ugovoru			18.918	21.937	6.754	7.000	31	96
5510	Troškovi reprezentacije	7.880	11.847	1.801	238	2.646	2.000	1.113	132
5511	Troškovi reprezentacije u poklonima		202						
5512	Troškovi nabavke cvjeća					200	200		
5516	Troškovi reprezentacije kotizacija-komunalijada	2.500	2.500						
5520	Troškovi osiguranja vozila	47.139	48.602	44.408	46.881	41.015	30.000	87	137
5521	Troškovi osiguranja od opće odgovornosti	66.520	66.500	65.000	48.750	69.443	60.000	142	116
5522	Troškovi osiguranja radnika	27.145	26.013	24.758	46.192	38.147	40.000	83	95
5523	Troškovi osiguranja imovine	65	65						
5524	Troškovi ostalih osiguranja	3.600	24.480	2.825	17.825	2.225	3.000	12	74
5530	Troškovi bankovne provizije Unicredit banka	3.856	4.817	5.818	5.263	6.276	6.000	119	105
5531	Troškovi bankovne provizije Raiffeisen banka	4.190	4.132	1.148	1.494	1.861	2.000	125	93
5532	Troškovi bankovnih usluga - garancije i konverzija		6.388	3.676	214	0			
5534	Troškovi bankovne provizije - Intesa Sanpaolo banka	553	342	304	290	243	500	84	49
5535	Troškovi bankovne provizije -Vakufska banka	4.558	1.710	119	67				
5536	Troškovi bankarske provizije -Sparkasse bank	526	288	297	312	259	500	83	52
5539	Troškovi bankovne provizije-BBI-a banke		1.660	7.716	15.018	23.390	22.000	156	106
55390	Troškovi bankovne provizije Sberbank d.d.			214	209	165	500	79	33
55391	Troškovi bankovne provizije ZiraatBank BH d.d.			67	80	142	500	177	28
55392	Troškovi bakovne provizije ASA banka				5	71			
5540	Troškovi telefonskih usluga	76.024	66.867	62.838	57.986	55.429	50.000	96	111
5541	Troškovi usluga mobitela	37.573	36.349	29.555	33.527	41.001	30.000	122	137
5542	Troškovi usluga interneta	37.696	66.859	83.715	90.071	86.845	82.000	96	106
5543	Troškovi isporuke računa putem pošte	611.801	674.887	1.003.943	1.095.192	1.145.192	1.100.000	105	104
55431	Poštanske usluge - prenos podataka	13.264	13.290	23.232	13.456	13.348	12.000	99	111
5544	Ostali troškovi poštanskih usluga	13.591	22.955	19.099	8.459	531	1.000	6	53
5546	Troškovi usluga mobitela za daljinsko očitanje vode		564						
5551	Troškovi poreza na vozila	2.690	2.100	2.160	1.090	2.263	2.500	208	91
5552	Troškovi administrativne takse	14.890	15.008	8.280	9.346	7.899	7.500	85	105
5553	Troškovi sudskih taksi	8.490	24.139	34.520	20.876	32.620	35.000	156	93
5554	Posebna namada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	65.907	65.324	62.486	60.459	67.391	65.000	111	104
5555	Naknada za vode - opća vodna naknada	65.907	65.324	62.486	60.451	67.391	65.000	111	104
5556	Troškovi posebne vodne naknade za zahvaćenu vodu	638.091	587.465	576.146	556.957	567.488	550.000	102	103
5557	Naknada za šume	36.703	38.473	35.715	18.758	12.454	15.000	66	83
5558	Takse za istaknutu firmu	4.950	3.400	3.400	3.400				
55581	Troškovi PDV-a na vodne naknade-interna faktura					1.700.736	1.600.000		106
55582	Troškovi obračunatog PDV-a na stalna sredstva-interna faktura					63			
55592	Troškovi naknadno utvrđenih poreza -PDV		540.000	254.682	666.339				

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Konto	Opis	Ostvareno 2018	Ostvareno 2019	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Plan 2022.	Indeks	
		3	4	5	6	7	8	7/6	7/8
1	2								
5560	Troškovi članarine udruženja poslodavaca komunalne privrede u FBiH	13.132	14.511	10.776	9.316	11.287	10.000	121	113
5561	Troškovi članarine Vanjskotrgovinskoj komore BiH	1.896	946	180	16.052	180			
55904	Troškovi oglašavanja	4.453	13.190	2.996	20.997	9.173	10.000	44	92
55905	Troškovi oglasa javnih nabavki	20.830	25.680	15.510	19.312	17.641	18.000	91	98
55907	Troškovi stručne literature	1.282	1.190	2.762	778	968	1.000	124	97
55908	Troškovi baždarenja boca za hlor	12.450	10.784	6.173	13.650	11.200	12.000	82	93
55909	Troškovi dnevne štampe	793	130	680	602				
5591	Ostali razni troškovi		56	36					
55910	Troškovi fotokopiranja, prepisa, izrade naljepnica, RTV i korištenja KAT	11.885	19.593	11.176	8.731	10.289	9.500	118	108
55911	Troškovi tehničkog pregleda i registracije vozila	50.201	47.110	46.467	43.522	47.965	42.000	110	114
55913	Troškovi naknada za dozvolu u radiokomunikacijama	8.925	8.260	8.280	9.051	8.980	10.000	99	90
55916	Naknade za studentski servis	5.690							
55918	Troškovi korištenja cestovnog zemljišta	3.120	5.520	2.134	2.656	4.050	4.000	152	101
55919	Ostali razni troškovi	4.150	2.383	13.466	2.043	6.761	4.500	331	150
55920	Troškovi iznajmljivanja printerja za printanje računa za potrošače			3.231		5.523	6.000		92
55936	Materijalna šteta po presudi - Hajrija Mravović			36.639					
55937	Šteta Mustafa Musić				400				
5594	Troškovi projekta za izdavanja vodne dozvole					4.860			
55951	Troškovi komisije za tehnički pregled radova na rekonstr.vodovodne mreže				193.459	855			
55	Nematerijalni troškovi	2.478.551	3.228.174	3.296.350	4.076.045	5.270.774	4.969.200	129	106
UKUPNI POSLOVNI RASHODI		61.791.623	60.593.494	59.404.545	58.485.265	70.317.768	69.202.219	120	102
5610	Rashodi od zateznih kamata iz dužničko-povjerilačkih odnosa	68.823	20.122	13.633	6.277				
5612	Zatezne kamate za PDV-zapisnik Uprave za ind.oporezivanje			283.046	270.482				
56130	Rashodi od kamata po osnovu korištenih najmova					1.166			
5614	Rashodi od kamata po kreditima banaka			9.056	10.088				
5616	Rashodi za kamatu i naknadu EBRD-a			51.948	134.965		220.000		
5617	Kamata po obračunatom PDV-u na PVN					1.177	2.000		59
5690	Troškovi provizije po kreditu EBRD-a		488.958		1.332				
56	Finansijski rashodi	68.823	509.079	357.684	423.145	2.343	222.000		
5700	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	1.613	966	313	1.738	111.972	115.000		97
5701	Gubici od zamijenjene vodovodne mreže		64.909						
5751	Rashod materijala				44.507	60.436			
5780	Rashodi po osnovu utuženih potraživanja-pravna lica		860.799	131.488	1.064.669				
5781	Rashodi po osnovu utuženih potraživanja-kućni savjeti	2.365.639	1.121.518	2.275.296	3.218.196	2.046.770	2.150.000	64	95
5782	Rashodi po osnovu utuženih potraživanja-građani	1.432.937	678.076	1.400.587	2.337.371	1.701.186	1.800.000	73	95
5783	Rashodi po osnovu utuženih potraživanja-usluge	14.211	1.380.395	1.009.717	295.913	9.669	12.000	3	81
5786	Otpis potraživanja iz ranijih godina-široka potrošnja	291.034	227.540	166.428	185.510	215.459	210.000	116	103
5787	Otpis potraživanja iz ranijih godina-pravna lica	95.571	112.503	314.632	92.615	87.482	80.000	94	109
5788	Otpis potraživanja iz ranijih godina-usluge	747	426						
5789	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti-Mujezinović i Fahrć	38							
57891	Rashodi po osnovu utuženih potraživanja-mobilni				926				
5790	Novčane kazne za privredne prestupe i prekršaje preduzeća	11.700	26.403	10.961	22.970	11.080	10000	48	111
57901	Novčane kazne za privredne prestupe i	3.365	2.257	1.450	750				

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Konto	Opis	Ostvareno 2018	Ostvareno 2019	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Plan 2022.	Indeks	
1	2	3	4	5	6	7	8	7/6	7/8
	prekršaje za zaposlenike								
57902	Porezi i doprinosi na novčane kazne radnika	747	1.235						
5791	Naknadno utvrđeni ostali troškovi iz ranijih godina	1.425	20.645	12	30.151	20.008	20000	66	100
5792	Otpis potraživanja iz ranijih godina			179		0			
5794	Troškovi sudske i drugih sporova	92.513	50.697	31.458	97.467	247.783	220.000	254	113
5795	Naknade štete trećim licima	38.506	14.899	9.871	243.149	40.250	55000	17	73
5797	Troškovi kamate po tužbi radnika	285.022	149.229	102.666	238.041		570000		
57	Ostali rashodi i gubici	4.635.066	4.712.497	5.455.983	7.873.047	4.552.094	5.242.000	58	87
5911	Razlika refundacije bolovanja preko 42 dana		4.230	6.370					
5912	Rashodi po osnovu neto plaća iz prethodnih godina-presuda	337.602	133.579	19.370	43.879				
5913	Rashodi po osnovu poreza iz prethodnih godina-presuda	30.426	28.911		1.330				
5914	Rashodi po osnovu doprinosa iz prethodnih godina-presuda	159.197	159.540	23.944	93.552				
5915	Rashodi po osnovu regresa i otpremnine iz preth. godina-presuda	51.896	32.553	4.176	59.602				
5916	Rashodi vodnih naknada po tužbama	2.493	2.653		133	366		275	
59	Rashodi iz ranijih perioda	581.615	361.465	53.860	198.496	366			
	UKUPNO RASHODI	67.077.127	66.176.535	65.272.072	66.979.952	74.872.570	74.666.219	112	100

3.2 Poslovni rezultat

Tabela 15. Poslovni rezultat u 2018/19/20/21/22. godini

KONTO	OPIS	2018	2019	2020	2021	2022	PLAN 2022
1	2	3	4	5	6	7	8
	Poslovni prihodi	47.408.629	50.495.959	47.390.708	48.683.533	52.816.608	49.412.015
60	Prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje	39.646.739	40.041.517	38.391.596	39.329.711	41.525.248	40.755.100
61	Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu	3.837.804	3.573.713	4.827.413	3.736.134	4.563.121	4.463.500
62	Prihodi od upotrebe vlastitih usluga za investicije	17.862	0	0	0	0	0
65	Ostali poslovni prihodi	3.906.224	6.880.729	4.171.699	5.617.688	6.728.239	4.193.415
	Poslovni rashodi	61.791.623	60.593.494	59.404.545	58.485.265	70.317.768	69.202.219
51	Materijalni troškovi	12.280.135	11.876.292	11.614.348	10.627.995	12.231.093	12.260.500
52	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	25.512.970	25.224.993	24.279.463	23.399.138	26.401.019	26.445.500
53	Troškovi proizvodnih usluga	2.349.069	1.115.555	1.491.219	1.753.594	1.794.704	1.630.500
540 do 542	Amortizacija	18.854.457	18.895.440	18.723.165	18.535.798	24.613.640	23.890.019
543 do 549	Troškovi rezervisanja	316.440	253.039	0	92.695	6.537	6.500
55	Nematerijalni troškovi	2.478.551	3.228.174	3.296.350	4.076.045	5.270.774	4.969.200
	Dobit/Gubitak od poslovnih aktivnosti	-14.382.995	-10.097.535	-12.013.837	-9.801.731	-17.501.160	-19.790.204
66	Finansijski prihodi	755.381	796.811	664.500	788.191	469.406	467.500
56	Finansijski rashodi	68.823	509.079	357.684	423.145	2.343	222.000
	Dobit/Gubitak od finansijskih aktivnosti	686.558	287.732	306.817	365.047	467.063	245.500
	Gubitak redovne aktivnosti	-13.696.437	-9.809.803	-11.707.021	-9.436.685	-17.034.097	-19.544.704
67	Ostali prihodi i dobici	4.268.903	3.668.584	2.966.196	4.123.149	4.272.522	5.426.000
57	Ostali rashodi i gubici	4.635.066	4.712.497	5.455.983	7.873.047	4.552.094	5.242.000
	Dobit/Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda	-366.164	-1.043.912	-2.489.787	-3.749.897	-279.571	184.000
68 i 69	Prihodi iz ranijih perioda	0	0	0	0	861.328	98.000
590, 591	Rashodi iz ranijih perioda	581.615	361.465	53.860	198.496	366	0
	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza	-14.644.215	-11.215.180	-14.250.668	-13.385.078	-16.452.706	-19.262.704

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Preduzeće je u 2022. poslovnoj godini iskazalo gubitak u iznosu od 16.452.706 KM. Povećanje gubitka u poslovanju Preduzeća za 23%, odnosno 3.067.628 KM u odnosu na 2021. godinu, je prije svega rezultat povećanja poslovnih rashoda u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu za 11.832.503 KM ili 20%. Naime u 2022. godini na povećanje poslovnih rashoda prvenstveno je uticalo povećanje:

- Materijalnih troškova za	15% ili 1.603.099	KM
- Troškova plaća i ostalih ličnih primanja za	13% ili 3.001.881	KM
- Troškova proizvodnih usluga	2% ili 41.110	KM
- Amortizacije	33% ili 6.077.843	KM
- Nematerijalnih troškova	29% ili 1.194.729	KM

U odnosu na plan gubitak u 2022. godini je manji za 2.809.998 KM ili 15%.

3.3 Analiza bilansa stanja

Bilans stanja daje trenutnu sliku veličine i strukture sredstava i njihovih izvora. Aktiva prikazuje sredstva, odnosno imovinu, a pasiva izvore sredstava, odnosno kapital. Ukratko rečeno, bilans stanja zapravo predstavlja pregled sredstava, obaveza i kapitala preduzeća na određeni dan. To su tri glavna dijela od kojih je sačinjen bilans stanja. Bilans stanja mora slijediti bilansnu ravnotežu: Sredstva = Obaveze + Kapital

Pregled bilansa stanja na dan 31.12. 2018/2019/20/21/22.godine dat je u Tabeli 16.

Tabela 16. Bilans stanja na dan

OPIS 1	31.12.2018. 2	31.12.2019. 3	31.12.2020. 4	31.12.2021. 5	31.12.2022. 6	Povećanje/smanjenje			
						(6-2)/2	(6-3)/3	(6-4)/4	(6-5)/5
Stalna sredstva i dugoročni plasmani	849.460.238	833.474.048	823.382.055	815.587.476	759.270.185	-11%	-9%	-8%	-7%
Tekuća sredstva	16.303.253	17.059.875	17.869.459	16.590.854	18.284.464	12%	7%	2%	10%
Poslovna aktiva	865.763.491	850.533.923	841.251.514	832.178.330	777.554.648	-10%	-9%	-8%	-7%
Kapital	739.244.170	728.028.991	713.772.573	700.387.495	639.214.187	-14%	-12%	-10%	-9%
Dugoročna rezervisanja	105.469.549	104.485.264	103.078.251	101.518.712	102.323.783	-3%	-2%	-1%	1%
Dugoročne obaveze			8.565.590	17.875.722	15.595.078			82%	-13%
Kratkoročne obaveze	11.955.225	12.060.704	11.913.569	8.861.534	12.772.537	7%	6%	7%	44%
Pasivna vremenska razgraničenja	9.094.546	5.958.964	3.921.531	3.439.726	7.649.062	-16%	28%	95%	122%
Poslovna pasiva	865.763.491	850.533.923	841.251.514	832.083.189	777.554.648	-10%	-9%	-8%	-7%

3.3.1 Imovina preduzeća (aktiva)

Okvir 1

Upravljanje imovinom

- Vlasnik ili većinski vlasnik imovine (infrastrukture) koja je povjerena JKP/JVP na upravljanje i održavanje je jedinica lokalne samouprave (JLS),
- Vlasnik imovine je obavezan da vodi računa o: redovnom ažuriranju registra (inventara) imovine koju ima i koju koristi za pružanje vodnih usluga (JLS i JKP/JVP svake godine redovno ažuriraju inventurnu listu opreme namještaja i drugih materijalnih sredstava, međutim to ne rade za puno vrijedniju imovinu od pomenute jer u svojim knjigama o stalnim sredstvima vrlo često nemaju dokumentirane cijevi, pumpne stanice, rezervoare i sl.), redovnom održavanju i redovnom obnavljanju imovine i da za tu svrhu redovno prema odgovarajućim amortizacionim stopama u odnosu na različite dijelove komunalne infrastrukture planira amortizacione troškove,
- Vlasnik imovine (JLS) i pružatelj usluge (JKP/JVP) kojem je imovina povjerena na upravljanje i održavanje zajednički planiraju i donose odluke u pogledu nabavke nove imovine (stalnih sredstava) putem izgradnje kapitalnih infrastrukturnih investicija, odnosno razvoja vodovodnog i kanalizacionog sistema, kao i JKP/JVP u cjelini.

Izvor: Operativna autonomija vodovodnog preduzeća; Publikacija objavljena je u okviru Projekta općinskog okolišnog i ekonomskog upravljanja (MEG) kojeg podržava i finansira Vlada Švicarske, a provodi Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP) u BiH; str.20

Poslovna sredstva su neophodna za obavljanje poslovnih zadataka (poslovne djelatnosti) i ona se prema svojoj funkciji (namjeni) dijele na:

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

- stalna sredstva
- tekuća sredstva.

3.3.1.1 Stalna sredstva

Prema knjigovodstvenoj evidenciji preduće je u ovom izvještajnom periodu raspolagalo stalnim sredstvima (dugoročnom imovinom) vrijednosti 759.210.416 KM.

Tabela 17. Stalna sredstva na dan

OPIS	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2022.	Horizontalna analiza (povećanje/smanjenje)			
						(6-2)/2	(6-3)/3	(6-4)/4	(6-5)/5
1	2	3	4	5	6				
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	849.460.238	833.474.048	823.382.055	781.350.315	759.210.415	-11%	-9%	-8%	-3%
Nematerijalna sredstva	231.298	252.473	221.711	137.623	503.468	118%	99%	127%	266%
Koncesije, patentи, licence i druga prava	211.513	237.106	210.761	131.092	68.765	-67%	-71%	-67%	-48%
Ostala nematerijalna sredstva	19.785	15.367	10.949	6.531	434.703	2097%	2729%	3870%	6556%
Nekretnine, postrojenja i oprema	849.147.547	833.158.742	823.107.242	781.212.692	758.698.575	-11%	-9%	-8%	-3%
Zemljište	21.049.675	21.049.675	21.049.675	21.049.675	21.051.088	0%	0%	0%	0%
Gradjevinski objekti	547.427.208	531.636.477	514.837.574	708.884.046	691.863.014	26%	30%	34%	-2%
Postrojenja i oprema i transportna sredstva	8.661.851	8.871.687	7.680.195	40.109.111	44.389.680	412%	400%	478%	11%
Avansi i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	272.008.814	271.600.903	279.539.798	11.169.860	1.386.421	-99%	-99%	-100%	-88%
Ostala dugoročna materijalna imovina	8.373	8.373	8.373		8.372	0%	0%	0%	
Dugoročni finansijski plasmani	73.020	54.460	44.730			-100%	-100%	-100%	
Dugoročni krediti dati u zemlji	72.905	54.345	44.615			-100%	-100%	-100%	
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	115	115	115			-100%	-100%	-100%	
POSLOVNA AKTIVA	865.763.491	850.533.923	841.251.514	832.178.330	777.554.649	-10%	-9%	-8%	-7%

Nematerijalna sredstva čine licence, računarski programi i mreža sadašnje vrijednosti 503.469 KM.

Nekretnine, postrojenja i oprema (materijalna imovina) (građevinski objekti, postrojenja i oprema, alati, transportna sredstva) iskazana je po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i umanjenja vrijednosti. Amortizacija se obračunava linearnom metodom tokom procjenjenog korisnog vijeka trajanja. Ukupna vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme na dan 31.12.2022. godine iznosi 758.698.575 KM.

Najveći dio stalnih sredstava čine građevinski objekti, postrojenja i oprema. Ukupna stalna sredstva su otpisana u procentu od 64%.¹¹

Tabela 18. Otpisanost stalnih sredstava na dan 31.12.2022.godine

Konto	Stalna sredstva	Nabavna vrijednost (Bruto vrijednost) KM	Ispravka vrijednosti u KM	Sadašnja vrijednost (Neto vrijednost) KM	% otpisa stalnog sredstva
0110	Licence	1.083.277	1.014.512	68.765	94%
014	Software	966.347	531.643	434.703	55%
021	Gradjevinski objekti	1.930.677.683	1.238.814.669	691.863.013	64%
022	Postrojenja i oprema (mašine)	69.515.838	28.583.800	40.932.037	41%
023	Alati,pogonski i kancelarijski namještaj	6.984.335	5.184.937	1.799.398	74%
024	Transportna sredstva	11.733.204	10.074.958	1.658.246	86%
	Ukupno	2.020.960.682	1.284.204.519	736.756.163	64%

¹¹ Stepen istrošenosti osnovnih sredstava- predstavlja procentualno izražen odnos otpisane i nabavne vrednosti osnovnih sredstava, a ostatak do 100% ukazuje na stepen preostale upotrebljivosti.

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

U građevinske objekte najvećim dijelom spada vodovodna i kanalizaciona mreža, te rezervoari, pumpne stanice i elektro postrojenja. Na dan 31.12. 2022. godine vrijednost građevinskih objekata iznosila je 691.863.013 KM, a stopa otpisanosti 64%. U odnosu na stanje u 2021. godini ova sredstva imaju manju sadašnju vrijednost za 17.021.032 KM (2%). Razlog je u tome što je manje novonabavljenih aktiviranih osnovnih sredstava nego što je bila njihova amortizacija.

Pojedinačno otpisanost je bila kako slijedi:

Građevinski objekti	64%
- upravne zgrade	64%
- Građevinski objekti Butile	16%
- čelične kon.za prelaz cijevi preko ri	97%
- prilaz, putevi za pumpne st.i bunare	100%
- kaptaže	100%
- bunari	55%
- rezervoari	75%
- pumpne stanice	55%
- filteri	70%
- vodovodna mreža	81%
- kanalizaciona mreža	65%
- filtracioni vodovodni kanali	59%
- barake	100%
- betonska skloništa	69%
- grad.objekti energ.postrojenja	83%
- podzemni kablovi za telemetriju	84%
- telemetrijska oprema	89%

U opremu spadaju postrojenja i razne mašine, alati i pogonski i kancelarijski namještaj, kao i vozila i njihova vrijednost na dan 31.12.2022. godine iznosila je 40.932.037 KM. Otpisanost postrojenja i mašina je bila 41%, a pojedinačno otpisanost opreme, alata, namještaja i transportnih sredstava bila je kako slijedi:

POSTROJENJA I OPREMA (MAŠINE)	41%
- postrojenja za prim.proizv.pumpe	70%
- ostala oprema za prim. Pro.	69%
- Oprema za preciščavanje-Butila	8%
- računarska oprema PC štam.	93%
- kopir aparati	97%
- telefonska i telef. Oprema	87%
- mobiteli	43%
- radio stanice	77%
- ostala uredska oprema	74%
- oprema za grijanje i klima	88%
- protupožarna oprema	98%
- telefonske itel. Centrale	65%
- laboratorijska oprema	77%
- oprema za grad.	91%
- ostala postrojenja i oprema	74%

ALATI, POGONSKI I KANCELARIJSKI NAMJEŠTAJ	74%
- univerzalni i ostali alati	100%
- mjerni i kont. Ured. Vodomjeri	68%
- ostali mjerni instrumenti	83%
- pogonski i skl. Namještaj	98%
- kancelarijski namještaj	99%
- audio i video aparati	98%
- ostalo	96%

TRANSPORTNA SREDSTVA	86%
- putnički automobili	94%
- dostavna vozila	58%
- teretna i vozna vozila	90%
- mehanizacija-građevinske mašine	78%

3.3.1.2 Tekuća sredstva

Tekuća sredstva (kratkoročna imovina) u bilansu stanja na dan 31.12.2022.godine su iskazana u iznosu od 18.284.466 KM, a čine ih vrijednost materijala u skladištu, kratkoročna potraživanja, novčana sredstva na računu i blagajni, ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku i ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja. Tekuća srestva (kratkoročna imovina) čine 2% imovine (aktive) i 31.12.2022. godine bila su manja za 8% u odnosu na 31.12.2021. godine. (Tabela 19.)

Tabela 19. Tekuća sredstva na dan

OPIS	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2022.	Horizontalna analiza (povećanje/smanjenje)			
						(6-2)/2	(6-3)/3	(6-4)/4	(6-5)/5
TEKUĆA SREDSTVA	16.303.253	17.059.875	17.869.459	16.590.854	18.284.464	12%	7%	2%	10%
Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	3.674.661	4.001.917	3.701.858	3.604.588	3.588.692	-2%	-10%	-3%	0%
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	3.100.776	3.268.965	2.965.666	3.074.920	3.569.485	15%	9%	20%	16%
Dati avansi	573.885	732.952	736.192	529.668	19.207	-97%	-97%	-97%	-96%
Gotovina	2.498.570	1.271.116	2.063.185	3.363.064	3.073.104	23%	142%	49%	-9%
Gotovina	2.498.570	1.271.116	2.063.185	3.363.064	3.073.104	23%	142%	49%	-9%
Kratkoročna potraživanja	7.948.350	8.712.875	9.332.411	7.311.415	9.959.945	25%	14%	7%	36%
Kupci u zemlji	7.170.758	7.535.501	7.805.697	5.303.753	7.454.215	4%	-1%	-5%	41%
Druga kratkoročna potraživanja	777.591	1.177.374	1.526.714	2.007.662	2.505.730	222%	113%	64%	25%
Kratkoročni finansijski plasmani	12.380	10.592	10.302	10.050	12.070	-3%	14%	17%	20%
Potraživanja za PDV	157.620	211.367	258.295	161.498	173.968	10%	-18%	-33%	8%
Aktivna vremenska razgraničenja	2.011.673	2.852.008	2.503.408	2.140.240	1.476.686	-27%	-48%	-41%	-31%
POSLOVNA AKTIVA	865.763.491	850.533.923	841.251.514	832.178.330	777.554.648	-10%	-9%	-8%	-7%

Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar

Zalihe sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitanog inventara i dati avansi u okviru kratkoročne imovine čine značajnu stavku i iznose 3.588.692 KM, i približno su ista kao što su bila na dan 31.12.2021. godine.

Gotovina

Na dan 31.12.2022. godine novčana sredstva su iznosi 3.073.104 KM i manja su za 289.960 KM ili 9% u odnosu na 31.12.2021. godine.

Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja koju čine potraživanja od kupaca čine 41% tekućih sredstava. Potraživanja od kupaca iskazana su po svojoj fer vrijednosti i svode se na svoju procijenjenu ostvarivu vrijednost putem ispravke vrijednosti.

Potraživanja od kupaca jedan su od važnijih elemenata poslovanja, jer stanje i naplata potraživanja utječe na likvidnost, visinu ukupnog prihoda, vrijednost imovine i sa svim tim zajedno i na financijski rezultat. Potraživanja

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

od kupaca se knjiže po ispostavljenoj fakturi. Prihodi po toj osnovi s pripadajućim obavezama za PDV priznaju se po isporuci, bez obzira što će naplata uslijediti kasnije.

Na dan 31.12.2022. godine potraživanja od kupaca iznosila su 7.454.215 KM, i veća su u odnosu na prošlu godinu za 2.150.462 KM (41%).

Potraživanja od kupaca čine sljedeće stavke:

- Kupci za vodu - pravna lica	2.530.471	KM
- Kupci za vodu - široka potrošnja	2.116.987	KM
- Kupci za usluge- pravna lica	2.717.297	KM
- Kupci za usluge - fizička lica	89.460	KM

3.3.2 Izvori sredstava (pasiva)

Izvori sredstava preduzeća predstavljaju porjeklo, odnosno način na koji su sredstva pribavljena. Izvori sredstava su:

- Vlastiti kapital
- Dugoročne i kratkoročne obaveze (prema kreditorima, dobavljačima, zaposlenima i dr.)

U ovom dijelu bilansa najvažniji je kapital kao osnovni izvor sredstava, a također su prezentirane ukupne obaveze preduzeća. Da bi bilans bio uravnotežen, potrebno je da aktiva i pasiva imaju istu vrijednost. Iz toga proizlazi da izvori sredstava (vlastiti i tuđi) moraju odgovarati sredstvima, odnosno imovini preduzeća.

3.3.2.1 Kapital

U ukupnoj pasivi u bilansu stanja na dan 31.12. 2022. godine kapital je iskazan u iznosu od 639.214.187 KM.

Tabela 20. Kapital i dugoročna rezervisanja na dan

POZICIJA	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2022.	Horizontalna analiza (povećanje/smanjenje)			
						(6-2)/2	(6-3)/3	(6-4)/4	(6-5)/5
KAPITAL	739.254.170	728.028.991	713.772.573	655.654.450	639.214.187	-14%	-12%	-10%	-3%
Osnovni kapital	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	0%	0%	0%	0%
Rezerve	753.888.385	739.234.171	739.234.171	713.762.573	713.762.573	-5%	-3%	-3%	0%
Revalorizacione rezerve				12.443					
Gubitak do visine kapitala	14.644.215	11.215.180	25.471.598	58.118.123	74.570.829	409%	565%	193%	
<i>Gubitak ranijih godina</i>			11.215.180	44.733.045	58.118.123			418%	
<i>Gubitak izvještajne godine</i>	<i>14.644.215</i>	<i>11.215.180</i>	<i>14.256.418</i>	<i>13.385.078</i>	<i>16.452.706</i>	<i>12%</i>	<i>47%</i>	<i>15%</i>	<i>23%</i>

Osnovni kapital iskazan u iznosu registrovanom kod nadležnog suda predstavlja 100% udio državnog vlasništva i iznosi 10.000 KM.

Najveća stavka u kapitalu nalazi se na kontu 32 – „Rezerve“, u iznosu od 713.762.573 KM, a rezultat je usaglašavanja knjigovodstvenog stanja na dan donošenja odluke o usklađivanju statusa preduzeća sa Zakonom o javnim preduzećima u Federaciji BiH iz 2005.godine.

Gubitak iskazan u iznosu od 58.118.123 KM odnosi se na gubitak iz ranijeg perioda.

Gubitak iskazan u iznosu od 16.452.706 KM odnosi se na gubitak izvještajne godine.

Gubitak iskazan u iznosu od 74.570.829 KM odnosi se na gubitak do visine kapitala.

3.3.2.2 Obaveze, rezervisanja i razgraničenja

Ukupne obaveze, rezervisanja i razgraničenja na dan 31.12.2022. godine iznosile su ukupno 138.340.461 KM (Tabela 21).

Tabela 21. Pregled obaveza, rezervisanja i razgraničenja

POZICIJA	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2022.	Horizontalna analiza (povećanje/smanjenje)			
						(6-2)/2	(6-3)/3	(6-4)/4	(6-5)/5
1	2	3	4	5	6				

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

POZICIJA	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2022.	Horizontalna analiza (povećanje/smanjenje)									
						1	2	3	4	5	6	(6-2)/2	(6-3)/3	(6-4)/4	(6-5)/5
DUGOROČNA RAZGRANIČENJA I REZERVISANJA	105.469.549	104.485.264	103.078.251	101.518.712	102.323.783	-3%	-2%	-1%	1%						
DUGOROČNE OBAVEZE			8.565.590	17.875.722	15.595.078							82%	-13%		
KRATKOROČNE OBAVEZE	11.955.225	12.060.704	11.913.569	8.861.534	12.772.537	7%	6%	7%	44%						
Kratkoročne finansijske obaveze	0	0	1.500.000	0	2.883.802							92%			
Obaveze iz poslovanja	9.476.845	8.799.780	7.880.543	6.117.022	6.156.220	-35%	-30%	-22%	1%						
Primjeni avansi, depoziti i kaucije	1.527.179	2.231.558	1.880.195	1.704.702	1.466.282	-4%	-34%	-22%	-14%						
Dobavljači u zemlji	7.660.734	6.308.840	5.673.390	4.163.528	4.400.732	-43%	-30%	-22%	6%						
Ostale obaveze iz poslovanja	288.932	259.382	326.958	248.792	289.207	0%	11%	-12%	16%						
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	2.051.230	2.109.608	1.980.222	1.921.688	2.533.976	24%	20%	28%	32%						
Obaveze po osnovu naknada plaća	1.888.445	1.939.994	1.804.605	1.742.702	2.331.146	23%	20%	29%	34%						
Obaveze po osnovu naknada plaća koje se refundiraju	11.979	169.614	9.076	14.610	19.605	64%	-88%	116%	34%						
Obaveze za ostala primanja zaposlenih	150.807	0	166.541	164.376	183.225	21%		10%	11%						
Druge obaveze	4.251	500.109	4.193	3.892	387.471	9016%	-23%								
Obaveze za PDV	99.117	330.697	221.670	405.322	519.922	425%	57%	135%	28%						
Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	323.782	320.510	326.941	413.610	291.146	-10%	-9%	-11%	-30%						
PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	9.094.546	5.958.964	3.921.531	3.439.726	7.649.062	-16%	28%	95%	122%						
POSLOVNA PASIVA	865.763.491	850.533.923	841.251.514	832.083.189	777.554.648	-10%	-9%	-8%	-7%						

Dugoročna rezervisanja i razgraničenja na dan 31.12.2022. godine iznose 102.323.783 KM, a u okviru njih najveći dio predstavljaju dugoročna razgraničenja u iznosu od 93.318.877 KM i ta se razgraničenja odnose najvećim dijelom na neamortizovanu vrijednost stalnih sredstava koja su finansirana iz doniranih sredstava Kantona Sarajevo, općina i drugih donatora (Tabela 22).

Tabela 22. Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike i dugoročna razgraničenja (KM)

Rezervisanja za otpremnine kod odlaska u penziju	1.981.134
Rezervisanja po započetim sudskim sporovima radnika	1.226.182
Rezervisanja po započetim sudskim sporovima-štete	837.263
Rezervisanja -imovinsko pravni sporovi	4.960.327
Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike	9.004.906
Odloženi prihodi od donacija-stalna sredstva	42.361.610
Odloženi prihodi -nabavljeni materijal Kanton	300.242
Odloženi prihod - Butile - Svjetska banka	50.657.025
Dugoročna razgraničenja (odloženi prihodi)	93.318.877
UKUPNO	102.323.783

3.3.2.3 Dugoročne obaveze

Na dan 31.12.2022. godine dugoročne obaveze iznose 15.595.078 KM, a uglavnom se odnose na dugoročni finansijski kredit EBRD-a.

Tabela 23. Dugoročne obaveze (KM)

- Dugoročni finansijski krediti od EBRD banke	13.043.939
- Dugoročni finansijski kredit od EBRD banke-dospjele obaveze po kreditu	2.503.737
Obaveze po dugoročnim kreditima	15.547.675
- Dugoročne obaveze po ugovorima o operativnom najmu nekretnika-NKP 2022	47.403

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Ukupno dugoročne obaveze

15.595.078

3.3.2.4 Kratkoročne obaveze

Na dan 31.12.2022. godine kratkoročne obaveze iznose 12.772.537 KM.

Najvećim dijelom ih čine obaveze prema dobavljačima koje na dan 31.12.2022. godine iznose 4.400.732 KM i veće su za 237.204 KM ili 6 % u odnosu na 2021. godinu kada su iznosili 4.163.528 KM.

Druge obaveze se odnose na obaveze po osnovu plata i naknada radnicima za decembar 2022. godine u iznosu od 2.533.976 KM, te druge obaveze u iznosu od 1.198.539 KM u koje prvenstveno spadaju obaveze za PDV, te za poreze i druge dažbine (naknade za šume, PVN, PPU).

3.3.2.5 Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja troškova koriste se u slučaju kad su troškovi zaista realizirani u određenom razdoblju, ali za koje nije primljena fakturna u tom razdoblju.

Na dan 31.12.2022. godine pasivna vremenska razgraničenja iznose 7.649.062 KM, a najvećim dijelom ga čine odloženi prihod po osnovu donacije stalnih sredstava i izdate i primljene avansne fakture. U odnosu na prethodnu godinu pasivna vremenska razgraničenja su veća za 4.209.336 KM (122%). (Tabela 24).

Tabela 24. Pasivna vremenska razgraničenja (KM)

- Odloženi prihodi po osnovu donacije-stalna sredstva	1.102.650
- Odloženi prihodi po osnovu donacije-Kanton(Svjetska banka)	2.972.075
- Ostala PVR - Izdate avansne fakture	1.249.840
- Ostala PVR - Primljene avansne fakture	12.177
- Razgraničeni prihodi - zatezna kamata za pravna lica	601.904
- Razgraničeni prihodi - zatezna kamata za široku potrošnju	1.705.482
- Razgraničeni prihodi-zatezna kamata - usluge	4.934
Ukupno	7.649.062

3.4 Analiza izvještaja o gotovinskim tokovima

Izvještaj o protoku gotovine prikazuje prilive i odlive gotovine kao rezultat: poslovnih, investicijskih i finansijskih aktivnosti preduzeća.

U sažetom obliku prikazuje kako promjene u bilansu utječu na zalihe novca tokom obračunskog perioda. Ono također uspoređuje početno i konačno stanje novca u posmatranom periodu.

Poslovne aktivnosti: uključuju aktivnosti koje su u računu dobiti i gubitka prikazani kao operativni tj. poslovni prihodi ili rashodi.

Investicijske aktivnosti: uključuju sve novčane transakcije koje su nastale u svrhu kupovine ili prodaje dugotrajne imovine.

Financijske aktivnosti: uključuju sve novčane transakcije koje utječu na dugoročne obaveze i kapital.

Konačno stanje novčanih sredstava na računu i blagajni na dan 31.12.2022. godine je iznosilo 3.073.103 KM.

Tabela 25. Izvještaj o gotovinskim tokovima

OPIS	2021	2022
1. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIIH AKTIVNOSTI		
Dobit / Gubitak prije oporezivanja	-13.385.078	-16.452.706
Usklađenja		
Amortizacija	18.535.798	24.479.140
(Dobit)/gubitak od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme, neto		49.537
Prihodi od kamata i finansijskog najma priznati u bilansu uspjeha		-265.826
Finansijski rashodi priznati u bilansu uspjeha		2.343
Promjene u obrtnom kapitalu		

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

OPIS	2021	2022
Smanjenje/povećanje zaliha	-287.741	400.907
Smanjenje/povećanje potraživanje od kupaca	2.020.996	-2.150.462
Smanjenje/povećanje ostale imovine i potraživanja	97.049	572.070
Smanjenje/povećanje ugovorne imovine	363.168	
Povećanje/(smanjenje) obaveza prema dobavljačima	-1.509.862	237.204
Povećanje/(smanjenje) ostalih obaveza	-5.741.633	-7.162.168
Povećanje/(smanjenje) ugovornih obaveza	1.411.460	
Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u poslovnim aktivnostima	1.504.157	-289.961
Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u ulagačkim aktivnostima	0	0
Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u finansijskim aktivnostima aktivnostima	-1.500.000	0
NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA	4.157	-289.961
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENATI NA POČETKU PERIODA	3.358.907	3.363.064
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENATI NA KRAJU PERIODA	3.363.064	3.073.103

3.5 Pokazatelji poslovanja

Pokazatelj profitabilnosti

Pokazatelj koji pokazuju profitabilnost u odnosu prema prodaji. Pokazatelji profitabilnosti su odnosi koji povezuju dobit/gubitak s prihodima iz prodaje, a ukupno posmatrani pokazuju ukupnu efikasnost poslovanja preduzeća.

POKAZATELJ POSLOVANJA		2018.god.	2019.god.	2020.god.	2021.god.	2022. god
(koeficijent profitabilnosti) Neto marža dobiti (gubitka)	neto dobit (gubitak) / prihod od prodaje	-0,28	-0,20	-0,28	-0,25	-0,28

U 2022.godini, za svakih 100 KM ukupnog prihoda, preduzeće ostvari 28 KM gubitka.

U 2021.godini, za svakih 100 KM ukupnog prihoda, preduzeće ostvari 25 KM gubitka.

Ovaj pokazatelj je povećan u 2022. godini u odnosu na prošlu godinu za 12,8%.

Pokazatelji ekonomičnosti

Mjere odnos prihoda i rashoda i pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Ukoliko je vrijednost pokazatelja ekonomičnosti manja od 1, to znači da preduzeće posluje s gubitkom (neekonomično).

POKAZATELJ POSLOVANJA		2018.god.	2019.god.	2020.god.	2021.god.	2022.god
Koeficijent ekonomičnosti ukupnog poslovanja	ukupan prihod / ukupan rashod	0,782	0,831	0,782	0,80	0,78

U 2022.godini, preduzeće je ostvarivalo 78 KM ukupnog prihoda za svakih 100 KM ukupnih rashoda.

U 2021.godini, preduzeće je ostvarivalo 80 KM ukupnog prihoda za svakih 100 KM ukupnih rashoda.

Ovaj pokazatelj je smanjen u odnosu na prošlu godinu za 2,5%.

POKAZATELJ POSLOVANJA		2018.god.	2019.god.	2020.god.	2021.god.	2022.god
Stopa ekonomičnosti prodaje	Poslovni prihod / poslovni rashodi*100	77%	83%	80%	83%	75%

U 2022.godini, preduzeće je ostvarilo 75 KM prihoda od prodaje za svakih 100 KM poslovnih rashoda.

U 2021.godini, preduzeće je ostvarilo 83 KM prihoda od prodaje za svakih 100 KM poslovnih rashoda.

Ovaj pokazatelj je smanjen u odnosu na prošlu godinu za 9,8%.

Pokazatelji likvidnosti

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Koefficijent ubrzane likvidnosti (acid-test, quick ratio) pokazuje sposobnost preduzeća da u vrlo kratkom roku osigura određenu količinu gotovine za izmirenje kratkoročnih obaveza, a utvrđuje se iz odnosa novca + potraživanja i kratkoročnih obaveza. Poželjnim se smatra odnos 1:1.

POKAZATELJ POSLOVANJA		2018.god.	2019.god.	2020.god.	2021.god.	2022.god
Koefficijent ubrzane likvidnosti	novac+potraživanja / kratkoročne obaveze	0,874	0,828	0,957	1,17	0,82

Na dan 31.12.2022. godine preduzeće je imalo 82 KM novčanih sredstava i potraživanja za plaćanje svakih 100 KM kratkoročni obaveza.

Na dan 31.12.2021. godine preduzeće je imalo 117 KM novčanih sredstava i potraživanja za plaćanje svakih 100 KM kratkoročni obaveza.

Ovaj pokazatelj je smanjen u odnosu na prošlu godinu za 29,4%.

Koefficijent tekuće likvidnosti (current ratio) - pokazuje u kolikoj su mjeri kratkoročnim (tekućim) sredstvima pokrivene kratkoročne obaveze. Poželjnim se smatra odnos tekuća sredstva prema tekućim obavezama 2:1. U opštem slučaju, visoka vrijednost ovog omjera ukazuje na neefikasnu upotrebu kapitala, dok suviše mala vrijednost ukazuje na nelikvidnost preduzeća.

POKAZATELJ POSLOVANJA		2018.god.	2019.god.	2020.god.	2021.god.	2022.god
Koefficijent tekuće likvidnosti	tekuća sredstva / kratkoročne obaveze	1,36	1,41	1,50	1,86	1,43

Na dan 31.12.2022. godine preduzeće je imalo 143 KM tekućih sredstava za plaćanje svakih 100 KM kratkoročnih obaveza.

Na dan 31.12.2021. godine preduzeće je imalo 186 KM tekućih sredstava za plaćanje svakih 100 KM kratkoročnih obaveza.

Ovaj pokazatelj je smanjen u odnosu na prošlu godinu za 22,9%.

Koefficijent finansijske stabilnosti uvijek treba biti manji od 1, jer ako je veći od 1 znači da je dugoročna imovina finansirana iz kratkoročnih obaveza, tj. da postoji deficit radnog kapitala (radni kapital=kratkoročna sredstva-kratkoročne obaveze).

POKAZATELJ POSLOVANJA		2018.god.	2019.god.	2020.god.	2021.god.	2022.god
Koefficijent finansijske stabilnosti	stalna sredstva / kapital + dugoročne obaveze	1,149	1,145	1,140	1,160	1,159

Na dan 31.12. 2022. godine preduzeće je sa 115 KM vlasničkog kapitala i dugoročnih obaveza finansiralo svakih 100 KM stalnih sredstava (dugoročne imovine).

Na dan 31.12. 2021. godine preduzeće je sa 116 KM vlasničkog kapitala i dugoročnih obaveza finansiralo svakih 100 KM stalnih sredstava (dugoročne imovine).

Ovaj pokazatelj je smanjen u odnosu na prošlu godinu za 10%.

Pokazatelji zaduženosti

Stopa zaduženosti (eng. debt ratio, leverage ratio, indebtedness coefficient) pokazuje do koje mjere preduzeće koristi zaduživanje kao oblik financiranja, odnosno koji je postotak imovine nabavljen zaduživanjem. Što je veći odnos duga i imovine, veći je finansijski rizik. U pravilu bi vrijednost koeficijenta zaduženosti trebala biti 50% ili manja.

POKAZATELJ POSLOVANJA		2018.god.	2019.god.	2020.god.	2021.god.	2022.god
Stopa zaduženosti	ukupne obaveze / ukupna imovina*100	1,4%	2,3%	2,4%	3,4%	17,8%

Na dan 31.12.2022. godine, ukupna imovina finansirana je iz tudihih sredstava sa 17,8%.

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Na dan 31.12.2021. godine, ukupna imovina finansirana je iz tuđih sredstava sa 3,4%. Ovaj pokazatelj je povećan u odnosu na prošlu godinu za 425%.

Trajanje naplate potraživanja u danima

Ovaj pokazatelj daje informaciju kada će potraživanje od kupaca stvarno biti naplaćena. U 2022. godini broj dana za naplatu potraživanja od kupaca iznosi 66 i veći je za 16 dana u odnosu na prošlu godinu.

4 AKTIVNOSTI POGONA „VODOVOD“

U ovom poglavlju daje se pregled ključnih aktivnosti i pokazatelja, segmentirano po djelatnostima i poslovnim procesima.

4.1 Služba za proizvodnju i distribuciju vode

Glavna izvođačka jedinica se nalazi na jugozapadnom i zapadnom dijelu Kantona Sarajevo, područje općine Ilidža uz rijeke Bosnu i Željeznicu, gdje je većina izvođača podzemnog tipa, a distribucija vode u sistem se vrši pumpanjem. Ova zona izvođača se naziva zona Sarajevsko polje i obuhvata bunarske zahvate vode u Konacima, Bačevu, Sokolović koloniji i Stupu.

U sistem se distribuira voda i sa planinskih i brdskih izvođača gravitacijski.

Kada su u pitanju zahvati sa otvorenih vodotoka, sa filterskih postrojenja Moščanica, Bosna i Vogošća nakon prečišćavanja, voda se pumpanjem transportuje u sistem.

Kupovina vode se ostvaruje sa Peračkog vrela (1.547.400 m³), Jahorinskog vrela (1.394.425 m³), Tilave (28.464 m³) i Hojta (31.526 m³)

Ukupno zahvaćena voda u 2022. godini u količini od 83.896.162 m³ i dobila se sa:

Zahvati	m3	%
– Planinski izvori	7.580.540	9,0%
– Podzemna akumulacija	60.955.267	72,7%
– Otvoreni tokovi	12.358.540	14,7%
– Kupljena voda	3.001.815	3,6%
Ukupno proizvedena	83.896.162	100%

Transportni sistem je najvećim dijelom pumpni zbog neujednačene topografije i velike razlike u visinskim kotama. Ukupno zahvaćena voda pumpanjem iznosi prosječno 90 %, a gravitacijom 10 %. Ukupno zahvaćene količine vode na svim izvođačima variraju u zavisnosti od iskazanih potreba za vodosnabdijevanje KS te od hidroloških uslova. Evidencija o mjerjenjima zahvaćenih količina vode se vrši u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije i dostavljanje podataka o količinama zahvaćene vode.¹²

U 2022. godini ukupno zahvaćene količine vode u odnosu na prethodnu godinu veće su za 1% ili 1.224.006 m³.

Tabela 26. Zahvatanje vode

Proizvodnja vode	Ostvareno u 2021		Ostvareno 2022.		Plan 2022		Indeks	
	l/s	m3	l/s	m3	l/s	m3	22/21	22/pl.
Pumpni sistem:								
Bačev-Mojmilo (bunari)	821,9	25.920.676	864,9	27.274.343	852,6	26.888.970	105	101
Bačev-A.Most (bunari)	363	11.448.742	355,5	11.212.061	352,5	11.115.550	98	101
Bl-1(R-5)	44,5	1.402.430	51,1	1.611.188	51,1	1.611.788	115	100
Konaci-R.Bačev(bunari)	289,2	9.120.791	298,8	9.422.388	300,6	9.479.119	103	99
Hrasnica	38,2	1.204.878	40,1	1.263.183	39,4	1.244.042	105	102
Stup (bunari)	88,8	2.800.789	90,2	2.845.067	91,9	2.896.944	102	98

¹² Sl. novine FBiH, br. 83/08

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Proizvodnja vode	Ostvareno u 2021		Ostvareno 2022.		Plan 2022		Indeks	
	I/s	m3	I/s	m3	I/s	m3	22/21	22/pl.
Sokolovići-R.Mojmilo	305,6	9.637.101	272,4	8.590.220	278,4	8.780.111	89	98
FP Vogosća (V. zahvat)	27,6	870.308	25,6	808.314	27,2	856.666	93	94
Peračko vrelo- FP Vogošća	8,7	274.224	3,5	111.817	4,4	137.890	41	81
FP Mosćanica	14	440.693	12,2	384.442	12,3	388.418	87	99
FP Bosna-R.Bačević-Blažuj	360,5	11.368.911	366,3	11.550.226	362	11.417.603	102	101
Vrelo Bosne	11,2	351.855	12,1	381.591	12,6	395.950	108	96
Ukupno pumpni sistem :	2373,2	74.841.398	2392,7	75.454.840	2385	75.213.051	101	100
Gravitacija:								
Peračko vrelo - R.V. Gornja	42,3	1.334.800	49,1	1.547.400	46,4	1.462.825	116	106
Vrelo Mošćanica	84,7	2.670.277	93	2.931.755	93,6	2.952.312	110	99
Vrelo Kovačići	60,7	1.913.309	62,8	1.980.757	63,9	2.016.293	104	98
dolaz Juhorinskih vrela	44,6	1.405.384	44,2	1.394.425	43,5	1.373.141	99	102
Mala vrela	15,1	477.432	16,7	526.995	17,6	556.530	110	95
dolazak sa Hojte			1	31.526	0,4	14.034		225
Tilava Kotorac	0,9	29.556	0,9	28.464	0,9	28.702	96	99
Tilava Hrasno	0	0			0	0		
Ukupno gravitacija:	248,3	7.830.758	267,7	8.441.322	266,5	8.403.838	108	100
Ukupno: P.S.+ Gravitacija	2621,5	82.672.156	2660,4	83.896.162	2651,5	83.616.889	101	100
Pumpni sistem %		91%		90%		90%		
Gravitacija %		9%		10%		10%		

Slika 5. Ukupno zahvaćene količine vode u periodu 2018.-2022. godina u mil. m³

4.1.1 Gubici (neoprihodovane količine vode)

Međunarodno udruženje za vodu IWA (International Water Association), 2000. godine utvrdila je novu metodu analize i kontrole gubitaka, tzv. IWA WLSG metodologiju. Radi se o standardnom obliku za proračun bilansa vode koji je primjenjiv za različite tipove sistema vodosnabdijevanja, ali i vlastitog podsistema. Bilans se prikazuje u obliku tabele (Tabela 27.) u kojoj se promatra tok vode od proizvodnog pogona do krajnjeg korisnika. IWA nudi mogućnost izračunavanja svih komponenti neprihodovane vode i standardizaciju pojedinih komponenti i termina. Posebnost ove metode je izračun stvarnih i prividnih gubitaka. Pravilno planiranje mjera i aktivnosti na smanjenju gubitaka moguće je kroz spoznaju tačnih količina bilansa. IWA je razvila i indikatore koji uzimaju u obzir specifičnosti sistema, a omogućuju nadzor nad gubicima i usporedbu s drugim sistemima. Svjetska banka je podržala smjernice promatranja gubitaka izražene preko infrastrukturnog indeksa istjecanja (Infrastructure Leakage Index) – ILI. ILI indikator pokazuje mjeru kvaliteta održavanja sistema vodosnabdijevanja (održavanje, rekonstrukcija, popravci, razvoj) s ciljem kontrole i smanjenja stvarnih gubitaka

Ukupne gubitke po IWA metodologiji čine:

- Tehnički gubici (fizički, stvarni gubici) i u 2022. godini u KJKP ViK iznose 61,9%.

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Tehnički gubici podrazumijevaju vodu izgubljenu u sistemu zbog curenja i kvarova na prijenosnim i distributivnim cjevovodima, iz rezervoara ili zbog preljeva, također i izgubljena voda zbog curenja ili kvarova na priključcima kod potrošača.

- Administrativni (prividni) gubici i u 2022. godini u KJKP ViK iznose 8,9%

Administrativni gubici predstavljaju bilo kakvu neovlaštenu potrošnju vode: ilegalno uzimanje vode iz hidranata, ilegalni priključci, by-pass prema vodomjerima potrošnje, zloupotreba vodomjera od strane korisnika itd. Također, netačnost vodomjera i pogrešna obrada podataka kod čitanja vodomjera i sistema naplate.

Oprihodovane količine vode u 2022. godini iznosile su 24.314.750 m³ ili 29,2% od proizvedene vode i odnose se na fakturisanu naplaćenu i nenaplaćenu potrošnju.

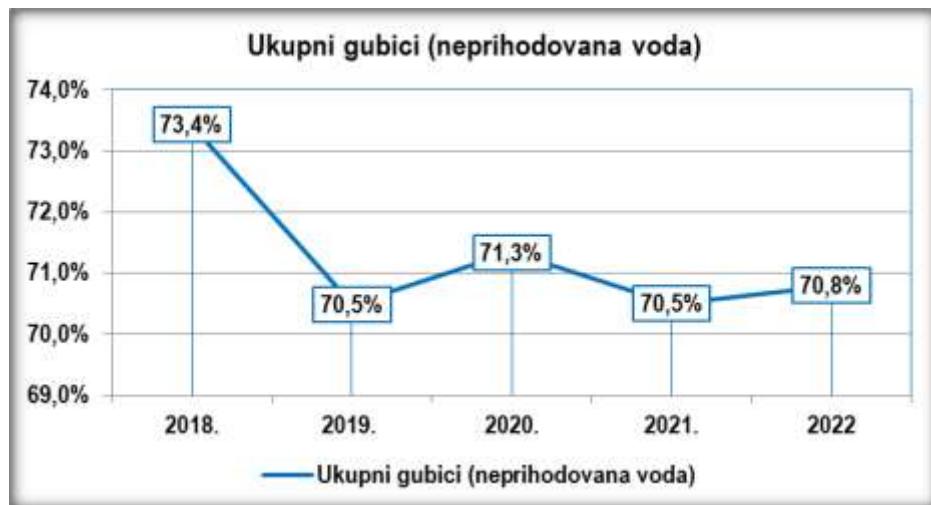
Tabela 27. Vodni bilans januar-decembar 2022.

PROIZVEDENE KOLIČINE VODE 83.250.160 m ³	Ovlaštena potrošnja 25.916.190 m ³ ili 31,1 od PV	Fakturisana ovlaštena potrošnja 24.314.750m ³	Fakturisana izmjerena i neizmjerena potrošnja 24.314.750 m ³	PRIHODOVANA KOLIČINA VODE 24.314.750 m ³ ili 29,2%
		Nefakturisana ovlaštena potrošnja 1.601.440 m ³	Nefakturisana izmjerena potrošnja 515.730 m ³	NEOPRIHODOVANA VODA 58.935.410 m ³ ILI 70,8% od PV
			Nefakturisana izmjerena potrošnja ispiranje cjevovoda 37.000 m ³	
			Nefakturisana neizmjerena potrošnja (1,25% od isporučene količine) 1.048.700 m ³	
	Gubici vode 57.333.970 m ³ ili 68,90 % od PV	Prividni gubici 5.799.530 m ³ ili 7% od PV 10,1% od ukupnih gubitaka	Bespravna potrošnja (5% od isporučene količine vode) 4.162.510 m ³	
			Greške na mjernom mjestu kod potrošača (+3,0% obračunate izmjerene potrošnje) 767.950 m ³	
			Neočitanja i greške u bazi kod prenosa podataka (3,5% obračunate izmjerene potrošnje) 869.070 m ³	
		Stvarni gubici 51.534.440m ³ ili 61,9% od PV 89,9% od ukupnih gubitaka	Isticanja na cjevovodu, na priključnim cjevima, na armaturama i ostala isticanja , pozadinska isticanja, isticanja na transportnim cjevovodima, pretok i propuštanja rezervoara	
			Preostali gubici (CARL-poznate komponente stvarnih gubitaka)	

Tabela 28. Trend kretanja gubitaka vode u periodu 2018.-2022. godina

opis	2018		2019		2020		2021		2022	
	m3	%								
Proizvodnja vode	91.966.320	100,0%	85.252.142	100,0%	83.591.000	100,0%	82.035.580	100,0%	83.250.160	100,0%
Neoprihodovana voda od proizvedene vode	67.529.440	73,4%	60.091.600	70,5%	59.664.500	71,4%	57.818.560	70,5%	58.935.410	70,8%
Tehnički gubici od proizvedene vode	59.411.690	64,6%	52.282.230	61,3%	52.242.700	62,5%	50.435.250	61,5%	51.534.440	61,9%
Administrativni gubici od prizvedene vode	8.117.750	8,8%	7.809.370	9,2%	7.383.310	8,8%	7.383.310	9,0%	7.400.970	8,9%

Neoprihodovana voda (NRW) u % iznosi u 2022. godini 70,8%, a u 2021. godine NRW je 70,5%. Procentualno povećanje stvarnih gubitaka u 2022. godini iznosi 1.116.850 m³ ili 0,3%

Slika 6. Trend kretanja ukupnih gubitaka vode u periodu 2018.-2022. godina

U Tabeli 29. date su vrijednosti indikatora za 2022. i 2021. godinu. Evidentno je da su vrijednosti niže u 2021. godini. Međutim i ova situacija je zadovoljavajuća s obzirom na hidrološke prilike i manji stepen radova na infrastrukturi, vrijednost indikatora je gotovo identična i stanje se održalo. U narednoj godini možemo očekivati sigurno smanjenje vrijednosti indikatora gubitaka, i to na račun smanjenja zahvaćenih količina vode te eventualno i određenom povećanju fakturisanih količina vode ukoliko se poduzmu određene aktivnosti na unapređenju evidentiranja i očitanja fakturisanih količina vode. Za zahvaćene količine vode i planirano smanjenje već su osigurana sredstva, samo je pitanje dinamike rada.

Tabela 29. Vrijednosti indikatora za period januar-decembar 2021/2020

	2021.god	2022. god
NRW%	70,5	70,8
TIRL (l/Prik/dan)	1849,3	1877
ILI	24,7	25,1

Slika 7. Tehnički gubici - curenje na ventilu

Činjenica je da su gubici vode u sarajevskom vodovodnom sistemu izrazito veliki, ali i da u posljednjih pet godina bilježimo značajna poboljšanja upravljanja sistemom, te samim tim, proporcionalno ulaganjima i smanjenje gubitaka.

4.1.2 Projekat "Neprihodovana voda (NRW)" za 2022. - Vodni bilans zona vodosnabdijevanja

Zone koje su izabrane za NRW projekat smanjenja gubitaka vode u 2017 godini, su Mojmilo Dobrinja, Mojmilo Hrasno, Igman i Kobilja glava. Ujedno to su i prostorno najveće zone. U odnosu na cijeli sistem 35% priključaka i vodovodne mreže se odnosi na ove zone, zatim u ove zone se isporuči 50% vode sa izvorišta i evidentira 50 % potrošnje kod potrošača. Jedan od ciljeva projekta je bilo formiranje DMA zona unutar svake od predmetnih zona radi monitoringa manjih cjelina zone.

Formirano je 5 DMA unutar zone Mojmilo Dobrinja, gdje je za svaku DMA isporuka vode obezbjeđena preko jednog ulaza (izgrađeni šahtovi i instalirana mjerna oprema protok/priitsak daljinski prenos podataka).

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Unutar zone Moj Milo Hrasno formirano 5 DMA (izgrađena šahtovi, instalirana oprema, a na postojećim regulatorima Bosanska, IX i Prijedorska instalirana oprema za prenos podataka).

Unutar zone Igman formirano 7 DMA (izgrađena šahtovi, instalirana oprema i za sve obezbjeđen prenos podataka). Kobilja Glava 5 DMA (izgrađena šahtovi, instalirana oprema i prenos podataka).

U svakoj od pomenutih zona postoje dijelovi koji nisu obuhvaćeni mjerjenjem preko uspostavljenih DMA. Od početka projekta kontinuirano su se provodile i dalje se provode aktivnosti na zamjeni zatvarača, plansko istraživanje i popravka kvarova. Projekat je startovao sa zonom Moj Milo Dobrinja, zatim Moj Milo Hrasno, Igman i Kobilja glava. Krajem 2018. godine su dodate zone Skenderija, Crni Vrh, Hrasnica, a 2019. godine u plan za izgradnju i uspostavu novih DMA zone Hrid, Pogledine, Hambina Carina, Vogošda gornja, Vogošda donja, Stup, Podhrastovi i Bjelave. Tokom 2020. godine nije se radilo na uspostavi novih DMA zona, ali 2021. godine započeli su radovi na izgradnji mjernih mjeseta/ulaza u DMA zone u mjesecu maju. Do kraja godine izgrađeni su šahtovi, ugrađena oprema za mjerjenje. U 2022. godini uspostavljen je monitoring novouspostavljenih DMA.

Posmatrajući isporučene količine vode po zonama na godišnjem nivou vidimo da se u navedenim zonama nalazi razlog povećanja ukupno isporučenih količina od 65,0% a ostatak je u ostalim zonama. Pojedinačno je utvrđeno smanjenje u zonama Moj Milo Hrasno, Dobrinja, Hambina Carina, Vogošda gornja, Hrid, Stup ali i povećanje u zonama, Igman, Kobilja glava, Vogošda donja, Podhrastovi, Bjelave, Skenderija. Uzrok povećanja isporučenih količina vode je što se zbog, kako planiranih aktivnosti, nepredviđenih kvarova ili radova, povećanog intenziteta eksternih realizacija, nedostatka materijalnih i ljudskih resursa, određene zone zapuste po pitanju popravke kvarova.

U narednom periodu treba se svakako posvetiti planskim radovima u okviru jedne zone gdje imamo povećanje isporuke kako bi stabilizovali isporuku u smislu da se ne dese nova povećanja, a zatim raditi planski na iznalaženju i detekciji pozadinskih gubitaka. Za navedeno dovoljan je program osnovnih mjera, međutim ukoliko realizacija kod popravke zakaže planirane radnje nemaju smisla.

Zona Moj Milo Hrasno i Igman ima kontinuirani pad isporuke vode. Zona Kobilja glava je zona u kojoj se kontinuirano pojavljuju kvarovi, i to gotovo na istim lokacijama. U ovoj zoni je najveći broj prijavljenih i popravljenih kvarova, te shodno dinamici popravke smanjenje ili povećanje isporuke vode. Također u ovoj zoni izvršene su rekonstrukcije cjevovoda (EBRD projekat), međutim radi se o prostorno velikoj zoni visokih pritisaka. Kontinuiranim ulaganjem za očekivati je da se u narednom periodu i ova zona stabilizuje. Također i u zonama Bjelave, Hrid, Hrasnica, Pogledine Hambina Carina Vogošća gornja i donja, u zavisnosti od broja detektovanih i popravljenih kvarova varira isporuka vode, a u zonama Skenderija, Bjelave i Stup je kontinuirano mjesечно povećanje isporuke vode.

4.2 Služba za održavanje vodovodne mreže i objekata

Služba održavanja vodovodne mreže i objekata svakodnevno je vršila popravke kvarova na vodovodnoj mreži, kao i radove u okviru NRW projekta.

Tabela 30. Održavanje vodovodne mreže

R.br.	Naziv aktivnosti	Jedinica mjere	Ostvareno u 2021. god	Ostvareno u 2022. god	Plan za 2022. god	Index	
						22/21	22/pl
<u>A.</u>							
1.	Opravka uličnih ventila	kom.	166	139	150	84	93
2.	Opravka zatvarača	kom.	179	159	200	89	80
3.	Opravka hidranata	kom.	40	31	60	78	52
4.	Opravka cjevovoda	kom.	1197	1154	1350	96	85
5.	Opravka dijela priključka	kom.	1226	1258	1300	103	97
6.	Ostali radovi	kom.	80	66	80	83	83
7.	Razni zastoji	kom.	14	40	40	286	100
8.	Pogrešno detektovani kvarovi	kom.	303	269	200	89	135
	U K U P N O (A):	kom.	3205	3116	3380	97	92
<u>B.</u>							
9.	Blindovanje priključaka	kom.	79	51	85	65	60
10.	Podizanje kapa	kom.	114	91	200	80	46
11.	Pročepljenje instalacija	kom.	19	12	20	63	60
12.	Opravka u šahtu	kom.	15	8	20	53	40

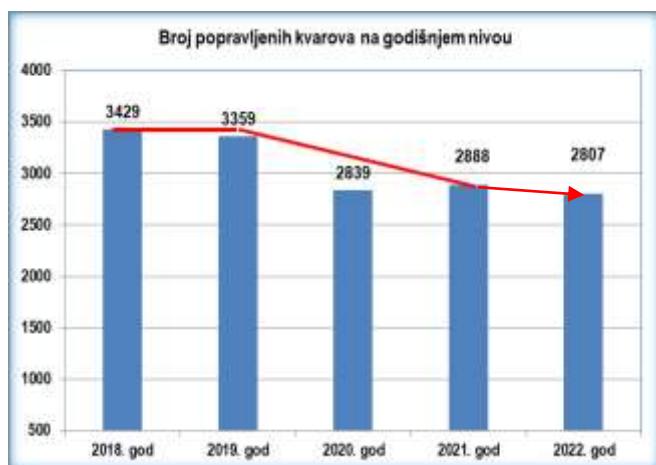
Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

R.br.	Naziv aktivnosti	Jedinica mjere	Ostvareno u 2021. god	Ostvareno u 2022. god	Plan za 2022. god	Index	
						22/21	22/pl
13.	Vezanje cjevovoda	kom.	12	0	25	0	0
14.	Radovi po zahtjevu (OB-09-117)	kom.	37	23	30	62	77
15.	Sanacija prokopa u vlastitoj režiji	kom.	288	178	280	62	64
16.	Isključenja potrošača radi duga	kom.	19	23	70	121	33
17.	Uključenja potrošača po izmirenju duga	kom.	12	5	70	42	7
UKUPNO (B):		kom.	595	391	800	66	49
C.							
16.	RAD ZA TREĆA LICA:						
-	Izrada novih priključaka na vodovodnu mrežu	kom.	152	170	220	112	77
-	Rad po narudžbi	kom.	119	136	90	114	151
-	Vezanje cjevovoda	kom.	149	107	160	72	67
-	Rekonstrukcija priključaka kod novopoloženih cjevovoda	kom.	487	307	550	63	56
UKUPNO (C):		kom.	907	720	1020	79	71
UKUPNO (A+B+C):		kom.	4707	4227	5200	90	81
D.							
17.	Polaganje cjevovoda – interno	m	143	0	300	0	0
18.	Izmještanje cjevovoda – interno	m	69	0	20	0	0
19.	Polaganje cjevovoda – eksterno	m	2046	3263	1200	159	272
20.	Izmještanje cjevovoda – eksterno	m	485	81	30	17	270
UKUPNO (D):		m	2743	3344	1550	122	216

4.2.1 Kvarovi na vodovodnoj mreži

Na slici 9. dat je pregled ukupnog broja popravljenih kvarova na godišnjem nivou.

U 2022. godini popravljeno je ukupno 2807 kvarova, dok je u 2021. godini popravljeno 2888 kvarova. (Slika 9.). Kao što je naprijed navedeno najveći broj kvarova je u velikim zonama kao što su Mojmiro Hrasno, Kobilja glava i Igman, mada kada se uzme u obzir dužina mreže najčešća pojava kvarova je u zonama Hambina Carina, Pogledine, Hrid i Hrasnica.

Slika 2. Broj popravljenih kvarova godišnje (Služba za održavanje vodovodne mreže i objekata)

Slika 3. Opravke kvarova na glavnim vodovodnim cjevima u ulici Ibrahima Ljubovića. (07.11.2022.g.)

Može se zaključiti da dosadašnji trend popravke kvarova ne zadovoljava potrebe održavanja vodovodne mreže u sarajevskom vodovodnom sistemu. Očigledno da dinamika nije zadovoljavajuća, te da pored popravljenih kvarova uvijek ima zaostatak od cca 300 do 500, a 2022. godine i do 800 nepopravljenih kvarova. Česta pojava kod dnevnih planova popravke je i pojava tzv. vanrednih kvarova do kojih dolazi uslijed građevinskih radova pri čemu dolazi do oštećenja cjevovoda. Takvi kvarovi su svakako prioritet, te se dnevni plan mora mijenjati. Pored vanrednih kvarova tokom 2022. godine radilo se na realizaciji većeg broja eksternih naloga (rekonstrukcija vodovodne mreže, novi priključci itd). Sve to narušava plan popravke kada su planske aktivnosti u pitanju. Aktivnost održavanje vodovodne mreže svakako zahtjeva korektivne mjere kako bi se uspješnije odgovorilo potrebama za smanjenje gubitaka. Da li je to reorganizacija posla u cilju ostvarenja boljeg učinka od dosadašnjeg koji se kreće 7-10 kvarova dnevno (na 30 dana), nabavka mehanizacije i materijala, povećanje broja ljudi.... angažovanje drugih aktera u popravci zaostalih kvarova i sl., svakako treba preispitati.

4.2.2 Rekonstrukcija mreže

Svjetski standardi nalažu da je neophodno zamijeniti minimalno 1-2% vodovodne mreže godišnje, što preneseno na sarajevski sistem znači 12-24 km godišnje. Može se reći da se u 2020. i 2021. godini dostigao procenat rekonstruisane/novopoložene mreže, ali samo sa proširenjem sistema u iznosu od cca 1,3%. Međutim u 2022. godini to nije slučaj iako je eksterna realizacija bila na nivou prethodne dvije godine. U 2022. godini je položeno svega 0,48 % novog cjevovoda u odnosu na ukupnu dužinu.

U normalnim okolnostima planovi obnove vodovodne mreže bi trebalo da se finansiraju sredstvima obezbjeđenim naplatom od potrošača, međutim kako cijena u primjeni nije dovoljna za pokrivanje ovih troškova nerealno je očekivati da će Preduzeće biti u mogućnosti finansirati ovako obimne, a neophodne radove na godišnjem nivou. S tim u vezi Osnivač Preduzeća treba planirati finansiranje radova na rekonstrukciji vodovodne mreže u budžetu za tekuću godinu, jer cijena u primjeni ne sadrži troškove amortizacije. Kako je i ranije rečeno, rekonstrukcije cjevovoda se rade uglavnom samo iz sredstava Općina i vodnih naknada, što nije dovoljno. Aktuelan je i EBRD kredit čija namjena je sanacija vodovodnog sistema. Završena je prva faza, odnosno prva tranša od 10 mil. eura, u sklopu koje je izvršena rekonstrukcija glavnih pumpnih stanica, rekonstrukcija vodovodne mreže i izgradnja šahtova sa mjernom i mjerno regulacionom opremom za uspostavu novih 20 DMA zona. Treba napomenuti da se prva faza odvijala od sredine 2019. godine pa sve do kraja 2021. godine. Nastavak radova na rekonstrukciji cjevovoda iz sredstava II tranše se očekuje tokom 2023 godine. Tokom 2022 nije ništa implementirano iz ovog projekta.¹³

Na prikazanim dijagramima Slika 10. i slika 11. dat je prikaz rekonstruisane mreže od strane Preduzeća po godinama (eksterna i interna realizacija) bez dužina cjevovoda koji su rekonstruisali eksterni izvođači kao i broj novih priključaka (novi objekti) i rekonstruisanih prilikom rekonstrukcije cjevovoda.

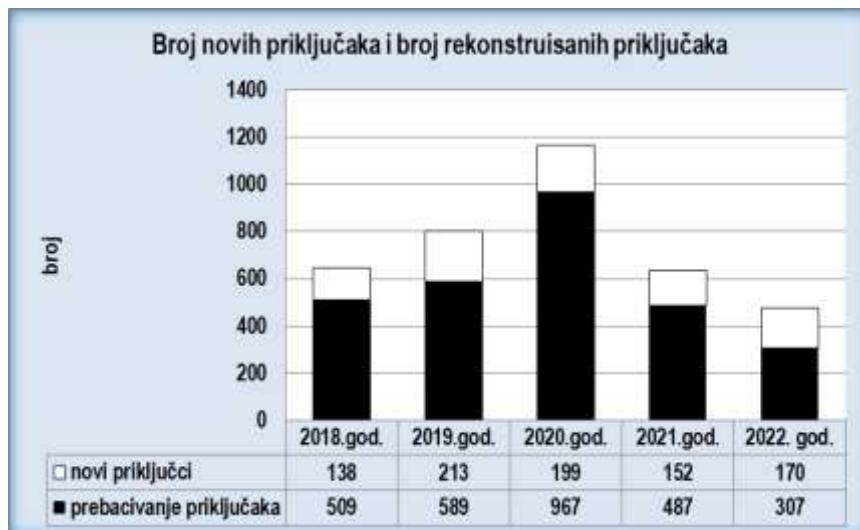
¹³ KJKP VODOVOD I KANALIZACIJA SARAJEVO; Vodni bilans ; Vodni bilans sarajevskog vodovodnog sistema za period januar-decembar 2022; Belma Mujačić

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Slika 10. Dužine rekonstruisane mreže u periodu 2018.-2022. godina

Slika 11. Broj novih i rekonstruisanih priključaka u periodu 2018.-2022. godina

U 2022. godini ukupno je izgrađeno ili rekonstruisano 8695,54 m cjevovoda raznih profila. U narednoj tabeli prikazano je izgrađeno/rekonstruisano cjevovoda po lokacijama od strane raznih investitora i izvođača:

Tabela 31. Cjevovodi izgrađeni ili rekonstruisani u 2022. godini

ULICA	OZNAKA	INVESTITOR	IZVODJAC	dužina (m)
14 JUNA	VD 100	OPĆINA NOVI GRAD	"HARYSCO" doo Sarajevo	929,86
	VD 150	OPĆINA NOVI GRAD	"HARYSCO" doo Sarajevo	355,87
14 JUNA Total				1285,73
ALIPAŠINA	VD 100	JP "Ceste Federacije" doo Sarajevo	KJKP "VIK" doo Sarajevo	265,46
	VD 300	JP "Ceste Federacije" doo Sarajevo	KJKP "VIK" doo Sarajevo	19,08
ALIPAŠINA Total				284,54
ARMIJE R. BiH	VD 100	OPĆINA CENTAR	KJKP "VIK" doo Sarajevo	9,61
ARMIJE R. BiH Total				9,61
BORAK	VD 100	OPĆINA CENTAR	KJKP "VIK" doo Sarajevo	106,4
BORAK Total				106,4
BRAČE MULIĆA	VD 150	OPĆINA NOVI GRAD	"HARYSCO" doo Sarajevo	7,77
BRAČE MULIĆA Total				7,77
BRAČE PLANJA	VD 100	OPĆINA VOGOŠĆA	KJKP "VIK" doo Sarajevo	15,86
	VPL 32	OPĆINA VOGOŠĆA	KJKP "VIK" doo Sarajevo, "TERMO BETON"	226,55
BRAČE PLANJA Total			KJKP "VIK" doo Sarajevo, "TERMO BETON"	35,76
BRANILACA HOTONJA	VD 100	OPĆINA VOGOŠĆA	"HIDROM" doo Sarajevo	278,17
	VD 150	OPĆINA VOGOŠĆA	"HIDROM" doo Sarajevo	840,46
				176,21

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

ULICA	OZNAKA	INVESTITOR	IZVODJAC	dužina (m)
BRANILACA HOTONJA Total				1016,67
BRIJEŠČE BRDO	VD 100	OPĆINA NOVI GRAD	"MANJO" doo Sarajevo	396,31
	VD 200	OPĆINA NOVI GRAD	"MANJO" doo Sarajevo	1,62
	VP 40	OPĆINA NOVI GRAD	"MANJO" doo Sarajevo	2,73
	VPL 50	OPĆINA NOVI GRAD	"MANJO" doo Sarajevo	6,1
BRIJEŠČE BRDO Total				406,76
BUTMIRSKA CESTA	VPL 200	OPĆINA ILIDŽA	"PONT" doo Sarajevo	10,44
BUTMIRSKA CESTA Total				10,44
ČADORDŽINA	VD 100	OPĆINA STARI GRAD	KJKP "VIK" doo Sarajevo	64,2
ČADORDŽINA Total				64,2
DŽEMALA BIJEDIĆA	VD 100	"ECO-COMPANY" doo Sarajevo	"EDO-VODA" doo Sarajevo	39,29
DŽEMALA BIJEDIĆA Total				39,29
GRABOVINE	VD 100	"BRAĆA MUJIĆ" doo Sarajevo	KJKP "VIK" doo Sarajevo	2
	VD 150	"BRAĆA MUJIĆ" doo Sarajevo	"Mimas", veze KJKP "VIK" doo Sarajevo	120,2
GRABOVINE Total				122,2
HARISA ČAMPARE	VD 150	OPĆINA NOVI GRAD	KJKP "VIK" doo Sarajevo	313,61
HARISA ČAMPARE Total				313,61
HLADIVODE	VPL 50	OPĆINA STARI GRAD	"MIBRAL" doo Sarajevo	33,37
HLADIVODE Total				33,37
HOTONJ DONJI	VD 100	OPĆINA VOGOŠĆA	"HIDROM" doo Sarajevo	116,45
	VD 150	OPĆINA VOGOŠĆA	"HIDROM" doo Sarajevo	144,74
HOTONJ DONJI Total				261,19
IZETA KARŠIĆA	VD 200	OPĆINA NOVI GRAD	"MANJO" doo Sarajevo	1,46
IZETA KARŠIĆA Total				1,46
KASINDOLSKA CESTA	VD 100	Mujo Hrvić, Vučović bb Tešanj	"MANJO" doo Sarajevo	59,67
KASINDOLSKA CESTA Total				59,67
KRIVOGLAVCI I	VD 100	OPĆINA VOGOŠĆA	KJKP "VIK" doo Sarajevo	175,04
KRIVOGLAVCI I Total				175,04
KRIVOGLAVCI II	VD 100	OPĆINA VOGOŠĆA	KJKP "VIK" doo Sarajevo	44,38
	VPL 40	OPĆINA VOGOŠĆA	KJKP "VIK" doo Sarajevo	49,81
KRIVOGLAVCI II Total				94,19
LUDVIGA KUBE	VD 100	OPĆINA CENTAR	KJKP "VIK" doo Sarajevo	162,7
	VPL 65	OPĆINA CENTAR	KJKP "VIK" doo Sarajevo	3,32
LUDVIGA KUBE Total				166,02
NUMAN PAŠE ĆUPRILIĆA	VD 100	OPĆINA NOVI GRAD	KJKP "VIK" doo Sarajevo	74,78
	VD 150	OPĆINA NOVI GRAD	KJKP "VIK" doo Sarajevo	525,2
	VD 200	OPĆINA NOVI GRAD	KJKP "VIK" doo Sarajevo	2,08
NUMAN PAŠE ĆUPRILIĆA Total				602,06
OMLADINSKA	VD 150	OPĆINA VOGOŠĆA	KJKP "VIK" doo Sarajevo	29,38
	VPL 80	OPĆINA VOGOŠĆA	KJKP "VIK" doo Sarajevo	11,83
OMLADINSKA Total				41,21
PAPUĆINA	VD 100	OPĆINA CENTAR	KJKP "VIK" doo Sarajevo	65,25
PAPUĆINA Total				65,25
PIJAĆNA	VD 150	"ZORA STAN" doo Sarajevo	"MEISTER" doo Sarajevo	38,23
PIJAĆNA Total				38,23
PLANTAŽE	VD 200	KJKP "VIK" doo Sarajevo	KJKP "VIK" doo Sarajevo	4,58
PLANTAŽE Total				4,58
PORODICE HASAGIC	VPL 32	OPĆINA VOGOŠĆA	KJKP "VIK" doo Sarajevo	1,89
PORODICE HASAGIC Total				1,89
RAMIĆA BANJA	VD 100	OPĆINA STARI GRAD	"MEDIMPEX" doo Sarajevo	87,57
RAMIĆA BANJA Total				87,57
RAMIZA HRVAĆICA	VD 100	OPĆINA NOVI GRAD	"HARYSCO" doo Sarajevo	635,29
RAMIZA HRVAĆICA Total				635,29
RAMIZA SALĆINA	VD 100	OPĆINA NOVI GRAD	KJKP "VIK" doo Sarajevo	300,01
	VPL 40	OPĆINA NOVI GRAD	KJKP "VIK" doo Sarajevo	4,03
RAMIZA SALĆINA Total				304,04
ROGAČIĆI	VD 150	JP "Ceste Federacije" doo Sarajevo	"EURO-ASFALT" doo Sarajevo	60,06
	VPL 100	"ELEKTROPRIVREDA-BiH" dd Sarajevo	"SELA" doo Sarajevo	19,46
ROGAČIĆI Total				79,52
ROSULJE	VD 100	FOND K. SARAJEVO ZA IZGRADNJU STANOVA	"MIMAS-ING" doo Sarajevo	135,02
		OPĆINA VOGOŠĆA	"TED INVEST" doo Sarajevo	201,35

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

ULICA	OZNAKA	INVESTITOR	IZVODJAC	dužina (m)
	VD 150	FOND K. SARAJEVO ZA IZGRADNJU STANOVA	"MIMAS-ING" doo Sarajevo	142,13
	VD 200	OPĆINA VOGOŠČA	"TED INVEST" doo Sarajevo	39,14
ROSULJE Total				517,64
RUDNIK	VD 80	NULL	KJKP "VIK" doo Sarajevo	0,8
	VPL 50	NULL	KJKP "VIK" doo Sarajevo	7,2
RUDNIK Total				8
RUSTEM PAŠINA	VPL 40	p.I. Busuladžić Safet	KJKP "VIK" doo Sarajevo	36,31
RUSTEM PAŠINA Total				36,31
SAFETA AHMETSPAHIĆA	VD 100	OPĆINA NOVI GRAD	KJKP "VIK" doo Sarajevo	38,25
	VD 200	OPĆINA NOVI GRAD	KJKP "VIK" doo Sarajevo	180,53
	VPL 40	OPĆINA NOVI GRAD	KJKP "VIK" doo Sarajevo	24,79
SAFETA AHMETSPAHIĆA Total				243,57
SENADA POTURKA SENČIJA	VD 100	OPĆINA NOVI GRAD	"HARYSCO" doo Sarajevo	29,21
	VD 150	OPĆINA NOVI GRAD	"HARYSCO" doo Sarajevo	475,04
SENADA POTURKA SENČIJA Total				504,25
STARА CESTA	VD 100	"GREEN INVEST" doo Sarajevo	"MIMAS-ING" doo Sarajevo	109,08
STARА CESTA Total				109,08
VLAKOVO	VPL 200	OPĆINA ILIDŽA	"MANJO" doo Sarajevo	674,14
VLAKOVO Total				674,14
VRANDUČKA	VD 100	OPĆINA NOVI GRAD	"MANJO" doo Sarajevo	6,58
VRANDUČKA Total				6,58
Grand Total				8695,54

4.3 Služba za elektro održavanje

Ova služba ima prioritetni zadatak da održava u ispravnom stanju elektro opremu, uređaje i električne instalacije, koje postoje na tehnološkim objektima pogona Vodovod (pumpne stанице, filter postrojenja, rezervoari).

Tabela 32. Aktivnosti službe za elektro održavanja

R.br.	Naziv aktivnosti	Jedinica mjere	Ostvareno u 2021. god.	Ostvareno u 2022. god.	Plan za 2022 god.	Index	
						22/21	22/pl
1.	Preventivni pregled elektroenergetske, mjernoregulacione i opreme za grijanje i ventilaciju na pumpnim stanicama	kom	523	521	540	100	96
2.	Preventivni pregled elektroenergetske, mjernoregulacione i opreme za grijanje i ventilaciju na bunarima	kom	447	461	414	103	111
3.	Preventivni pregled elektroenergetske, mjernoregulacione i opreme za grijanje i ventilaciju na rezervoarima	kom	312	341	406	109	84
4.	Preventivni pregled elektroenergetske, mjernoregulacione i opreme za grijanje i ventilaciju na filterskim postrojenjima	kom	84	79	62	94	127
5.	Demontaža i montaža bunarskih crnih agregata	kom	12	4	24	33	17
6.	Demontaža i montaža centrifugalnih crnih agregata	kom	25	14	35	56	40
7.	Popravka NN elektroenergetske opreme na tehnološkim objektima Vodovoda	kom	252	256	508	102	50
8.	Popravka kućnih instalacija (rasvjeta, prekidači, utičnice ..) u poslovnim prostorima Pogona Vodovod	kom	176	193	264	110	73
9.	Popravka mjernoregulacione i signalne opreme na tehnološkim objektima Vodovoda	kom	58	61	264	105	23
10.	Popravka opreme za grijanje i ventilaciju u poslovnim prostorima Pogona Vodovod	kom	26	20	135	77	15
11.	Intervencije na telemetrijskom sistemu u saradnji sa Tenderski dobavljačem za usluge	kom	9	13	20	144	65
12.	Intervencije na trafo stanicama u saradnji sa Tend. dobavljačem za usluge	kom	3	2	18	67	11
13.	Preventivni pregled trafo stanica u saradnji sa tenderskim dobavljačem usluga	kom	15	40	40	267	100
14.	Izrada novih kućnih instalacija	kom	11	8	10	73	80
15.	Montaža i povezivanje nove elektroenergetske opreme na tehnološkim objektima Vodovoda	kom	5	2	10	40	20
16.	Montaža i povezivanje nove mjernoregulacione i signalne opreme na tehnološkim objektima Vodovoda	kom	2	1	3	50	33
17.	Montaža i povezivanje nove opreme za grijanje, ventilaciju i rasvjetu u poslovnim prostorima pogona Vodovod	kom	2	5	26	250	19

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

R.br.	Naziv aktivnosti	Jedinica mjere	Ostvareno u 2021. god.	Ostvareno u 2022. god.	Plan za 2022 god.	Index	
						22/21	22/pl
18.	Održavanje radio stanica		1	2	12	200	17
19.	Razni nepredviđeni poslovi		125	50	120	40	42
	U K U P N O	kom	2088	2424	2911	116	83

Elektro služba je obavljala sve neophodne poslove iz domena održavanja elektro opreme. Plan je ostvaren u ukupnom procentu od 83%.

4.4 Služba za sanitarni nadzor i kontrolu kvaliteta vode

Kontrola zdravstvene ispravnosti vode za piće u sistemu javnog vodosnabdijevanja u nadležnosti ViK-a se vrši u skladu sa zahtjevima Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće („Službeni glasnik BiH“ br. 40/10, 30/12 i 62/17).

Interna kontrola zdravstvene ispravnosti vode se vrši u Laboratoriji za kontrolu kvaliteta vode pri KJKP VIK pri čemu se svakodnevno vrše fizičke-hemiske, hemijske i mikrobiološke analize.

Eksternu kontrolu u toku 2022. godine prema ugovorima sklopljenim nakon provedenih postupaka javnih nabavki po zahtjevu ViK-a vrše akreditovane laboratorije:

- Zavod za javno zdravstvo KS fizičkohemijski, hemijski i mikrobiološki parametri,
- Euroinspekt d.o.o. Sarajevo KS fizičkohemijski, hemijski i mikrobiološki parametri
- Institut za vode Bijeljina hemijski parametri

Laboratorija za kontrolu kvaliteta vode pri KJKP „ViK“ d.o.o. Sarajevo je u 2022. izvršila fizičko-hemiske i hemijske analize. Uzeto je 9352 uzorka vode i izvršeno je 9223 kontrole hemijskog kvaliteta vode i 8370 kontrola bakterioškog kvaliteta vode.

Slika 12. Laboratorija za ispitivanje kvaliteta vode

Zavod za javno zdravstvo KS i Euroinspekt Sarajevo su također vršili fizičko-hemiske, hemijske i mikrobiološke analize uzoraka vode. Rezultati svih izvršenih analiza potvrđuju zdravstvenu ispravnost vode u sistemu javnog vodosnabdijevanja u nadležnosti ViK-a.

U slučaju utvrđivanja zdravstvene neispravnosti vode ili u slučaju postojanja opravdane sumnje u zdravstvenu ispravnost vode, stanovništvo ugroženog lokaliteta će zavisno od veličine lokaliteta biti upoznato sa problemom na jedan ili više sljedećih načina: putem direktnog kontakta, putem mjesne zajednice, općine, sredstava medija i web stranice ViK-a.

Tabela 33. Aktivnosti Službe za sanitarni nadzor i kontrolu kvaliteta vode

R.b.	Aktivnost	Jedinica	Ostvareno 2021. god.	Ostvareno 2022. god.	Plan 2022.god.	Index	
		mjere				22/21.	22/pl
1.	Uzimanje uzoraka vode iz primarne i sekundarne mreže	broj kont.	9364	9352	9.250	100	101
2.	Kontrola hemijskog kvaliteta vode	broj kont.	9323	9223	9.200	99	100
3.	Kontrola bakteriološkog kvaliteta vode	broj kont.	8211	8370	8.400	102	100
4.	Kontrola rezidualnog klora u distributivnom sistemu	broj kont.	8790	12.292	11.500	140	107
5.	Reklamacije - primjedbe potrošača na kvalitet vode	broj kont.	64	60	60	94	100
6.	Provjera ispravnosti vode u cjevovodima, rezervoarima, cisternama i unutrašnjim instalacijama radi izdavanja atesta	broj kont.	224	134	250	60	54
7.	Sanitarno-higijenska kontrola priključaka i kućnih instalacija	broj kont.	13	55	15	423	367
8.	Sanitarno-higijenska kontrola kod otklanjanja kvarova na mreži	broj kont.	2770	3356	2.800	121	120
9.	Sanitarno-higijenska kontrola vodnih objekata	broj kont.	423	202	214	48	94
10.	Zamjena boca gasnog hlora na tehnološkim objektima	kom	500	568	624	114	91
11.	Kontrola hlornih stanica	kom	52	53	52	102	102
12.	Transport natrium hipohlorita po tehnološkim objektima	kom	200	300	240	150	125
13.	Preventivno održavanje sistema za doziranje hemikalija	kom	120	111	156	93	71

Ostale izvršene aktivnosti Službe za sanitarni nadzor i kontrolu vode u toku 2022. godine:

- Na rezervoaru Babin do-Bjelašnica nabavljen je i pušten u rad novi sistem za hlorinaciju za vodu iz pravca vrela sa lokaliteta Hojta. Sistem se sastoji od spremnika od 500 L koncentrovanog natrijum hipohlorita (smješten u zaštitnoj prelivnoj kadi) i dvije pumpe za doziranje hlora (jedna radna i jedna rezervna). Izvršena je instalacija protočnog mjerača mutnoće sirove vode i protočnog mjerača rezidualnog hlora u vodi za vodu iz pravca vrela sa lokaliteta Hojta.
- Na rezervoaru Gornja zona Vogošća je umjesto dosadašnjeg sistema hlorinacije na principu „kapavca“ nabavljen i pušten u rad novi sistem za hlorinaciju. Sistem se sastoji od dva spremnika po 200 L koncentrovanog natrijum hipohlorita (smješteni u zaštitne prelivne kade) i dvije pumpe za doziranje hlora (jedna radna i jedna rezervna). Rukovanje novim sistemom za dezinfekciju je daleko pouzdanije, lakše i bezbjednije za uposlenike na objektu u odnosu na rukovanje starim sistemom na principu „kapavca“. Hlorinacija na navedenom rezervoaru se koristi po principu dohlorinacije vode ukoliko koncentracija rezidualnog hlora nije zadovoljavajuća za vodu u dolazu u rezervoar.
- Na objektu vrelo Uroševu je umjesto dosadašnjeg sistema hlorinacije na principu „kapavca“ nabavljen i pušten u rad novi sistem za hlorinaciju. Sistem se sastoji od spremnika od 200 L koncentrovanog natrijum hipohlorita (smješten u zaštitnoj prelivnoj kadi) i dvije pumpe za doziranje hlora (jedna radna i jedna rezervna). Rukovanje novim sistemom za dezinfekciju je daleko pouzdanije, lakše i bezbjednije za uposlenike na objektu u odnosu na rukovanje starim sistemom na principu „kapavca“.
- Laboratorija za kontrolu kvaliteta vode učestvovala u međunarodnim međulaboratorijskim provjerama kojima je potvrđena tačnost i pouzdanost rezultata ispitivanja koje laboratorija provodi.
- U laboratoriji za kontrolu kvaliteta vode su intezivirane aktivnosti na akreditaciji laboratorije po zahtjevima standarda BAS EN ISO/IEC 17025 i nabavljena je nova perilica laboratorijskog posuđa, inkubator za mikrobiološke analize, magnetna mješalica, mikroskop i digestor za pripremu uzoraka za hemijske analize organskih polutanana u vodi.

4.5 Služba za vodomjere

U Odjeljenju opravke i izmjene vodomjera svakodnevno se obavljaju aktivnosti opravke kvarova, montaže/demontaže vodomjera, izmjene vodomjera, montaže vodomjerne garniture, otklanjanje začepljenja, te izmještanja vodomjernih garnitura. Angažovane su neophodne monterske ekipe. Težište rada ovog odjeljenja je stavljen na otklanjanje kvarova u vodomjernom mjestu i realizaciji eksternih naloga.

U Odjeljenju daljinskog očitanja svakodnevno se obavljaju aktivnosti tehničkih prijema, kontrole i programiranja vodomjera sa data loggerima, te kontrole u skladu sa reklamacijama potrošača. Uporedo sa tim aktivnostima,

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

prati se potrošnja vode po korisnicima gdje se uočavaju devijacije curenja na instalacijama poslije vodomjera, preventivno se djeluje ili se primjećuju moguće manipulativne radnje, te se korektivno djeluje.

Održavanje sistema za dezinfekciju vode podrazumjeva održavanje instaliranih postrojenja za dezinfekciju vode gasnim i tečnim hlorom i održavanje instaliranih sistema za doziranje hemikalija (dozir pumpi) na tehnološkim objektima Pogona vodovod.

Tabela 34. Ispitivanje i kalibraciju vodomjera

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno 2021.	Ostvareno 2022.	Plan 2022.	Index	
						22/21	22/pl
1	Verifikacija vodomjera DN 15	kom	606	874	400	144	219
2	Verifikacija vodomjera DN 20	kom	3206	4829	6500	151	74
3	Verifikacija vodomjera DN25	kom	397	96	360	24	27
4	Verifikacija vodomjera DN 32	kom	279	45	300	16	15
5	Verifikacija vodomjera ø 40 mm	kom	280	65	240	23	27
7	Verifikacija vodomjera DN 15 (za eksternog klijenta)			267	360		74
8	Verifikacija vodomjera DN 20 (za eksternog klijenta)			51	50		102
9	Održavanje laboratorijski opreme	kom	395	423	240	107	176
10	Medikalibracione provjere laboratorijske opreme	kom	274	310	240	113	129

Tabela 35. Zamjena i opravka vodomjera

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno 2021.	Ostvareno 2022.	Plan 2022.	Index	
						22/21	22/pl
1	Zamjena vodomjera DN 15	kom	519	1141	400	220	285
2	Zamjena vodomjera DN 20	kom	3294	4860	6500	148	75
3	Zamjena vodomjera DN 25	kom	508	101	360	20	28
4	Zamjena vodomjera DN 32	kom	415	48	300	12	16
5	Zamjena vodomjera DN 40	kom	345	45	240	13	19
7	Zamjena vodomjera DN 50	kom	41	35	120	85	29
8	Zamjena vodomjera DN 65	kom	4	0	24	0	0
9	Zamjena vodomjera DN 80	kom	16	8	40	50	20
10	Zamjena vodomjera DN 100	kom	9	1	12	11	8
11	Zamjena vodomjera DN 150	kom	1	0	4	0	0
14	Opravka vodomjera DN 15	kom	535	590	360	110	164
15	Opravka vodomjera DN 20	kom	3115	4626	6450	149	72
16	Opravka vodomjera DN 25	kom	406	85	336	21	25
17	Opravka vodomjera DN 32	kom	269	40	288	15	14
18	Opravka vodomjera DN 40	kom	256	31	230	12	13
20	Opravka vodomjera DN 50	kom	0	0	180	#DIV/0!	0
21	Opravka vodomjera DN 65	kom	0	0	48	#DIV/0!	0
22	Opravka vodomjera DN 80	kom	0	0	84	#DIV/0!	0
23	Opravka vodomjera DN 100	kom	0	0	20	#DIV/0!	0
24	Opravka vodomjera DN 150	kom	0	0	4	#DIV/0!	0
27	Ugradnja vodomjera	kom	88	155	120	176	129
28	Demontaža vodomjera	kom	58	118	120	203	98
29	Opravka kvara u vodomjernom mjestu	kom	2736	2754	3600	101	77
30	Blindiranje na vodomjernom mjestu	kom	12	33	12	275	275
31	Ugradnja vodomjera i mjerne garniture	kom	284	289	450	102	64
32	Rekonstrukcija mjerne garniture	kom	2	16	16	800	100

U 2022. godini zamjenjeno je ukupno 6239 vodomjera (2021. godine zamjenjeno je ukupno 5152 vodomjera). U odnosu na plan 2022. godine ostvarenje je 78%.

U 2022. godini popravljeno je 5372 vodomjera od 50 do 150 mm promjera (u 2021. godini popravljeno je 4581 vodomjer od 50 do 150 mm promjera). U odnosu na plan ostvarenje je 67%.

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Odstupanje od Plana poslovanja za 2022. je nastalo u aktivnostima izmjene vodomjera, te se ova aktivnost lančano odrazila i na aktivnosti laboratorije za verifikaciju vodomjera, kao i na opravku vodomjera. Odstupanja su rezultat nedostataka vozila za monterske grupe (uglavnom, tokom cijele godine, 2 do 3 vozila su u kvaru). U julu 2022. god. je bio problem goriva, te se u skladu sa raspoložvim količinama i organizovale monterske ekipe. U agustu 2022. god. za radnike koji su tada bili angažovani na određeno vrijeme je bilo potrebno organizovati godišnje odmore. Ozbiljan je nedostatak uposlenika na radnom mjestu „Kontrolor“ jer od septembra 2022. godine nema uposlenika na ovom radnom mjestu.

4.6 Služba za mašinsko održavanje

Kako zahvaćene količine vode u sistemu iznose 90% pumpnim sistemom veliku ulogu ima Služba za mašinsko održavanje. U sistemu vodosnabdijevanja postoje tri izvorišta (Bačevo, Sokolovići i Stup) sa 39 instaliranih bunarskih pumpnih agregata u bunarskim bušotinama, preko 200 instaliranih pumpnih agregata po pumpnim stanicama, hidrofleks postrojenjima, vodozahvatima i filterskim postrojenjima. Služba za mašinsko održavanje ima zahtijevan zadatok da obezbijedi ispravan - zamjenski pumpni agregat za sve tehnološke objekte u sistemu. To podrazumjeva rad na izradi tenderskih dokumentacija za nabavku rezervnih dijelova, rad na generalnim remontima sa premotavanjima namotaja statora el.motora, ispitivanjima, demontažama i montažama pumpnih agregata te puštanje u rad opreme.

Slika 13 Pumpni agregati

Tabela 36. Aktivnosti Službe za mašinsko održavanje

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvaren o 2021.	Ostvaren o 2022.	Plan 2022.	Index	
						22/21.	22/pl
1.	Preventivni pregledi instalirane hidromašinske i hidromehaničke opreme na bunarima,pumpnim stanicama,vodozahvatima i filterskim postrojenjima na Izvorisu Bačevo	kom	600	606	604	101	100
2.	Preventivni pregledi instalirane hidromašinske i hidromehaničke opreme na bunarima na Izvorisu Sokolovići	kom	120	124	124	103	100
3.	Preventivni pregledi instalirane hidromašinske i hidromehaničke opreme na bunarima i na pumpnoj stanci na Izvorisu Stup	kom	88	96	86	109	112
4.	Preventivni pregled instalirane hidromašinske i hidromehaničke opreme na pumpnim stanicama ,hidrofleks postrojenjima i filterskim postrojenjima	kom	1420	1440	1440	101	100
5	Servis mašinske opreme (pumpni agregati,vodovodne armature,KMI oprema)	kom	402	422	410	105	103
6	Remont bunarskih pumpnih agregata	kom	30	24	24	80	100
7	Remont centrifugalnih pumpnih agregata	kom	31	32	24	103	133
8	Demontaža i montaža bunarskih pumpnih agregata	kom	30	10	30	33	33
9	Demontaža i montaža centrifugalnih pumpnih agregata	kom	40	42	28	105	150
10	Izrada i popravka građevinske bravarije sa montažom	kom	288	208	280	72	74
11	Popravka građevinske limarije sa montažom	kom	42	21	50	50	42
12	Izrada i dorada fazonskih komada , reparacija vodovodnih armatura i regulacione opreme	kom	176	200	140	114	143
13	Montaža armatura, fazonskih komada i mjerne opreme.	kom	82	110	60	134	183
14	Opravka i izrada sredstava rada	kom	270	260	250	96	104
15	Izrada dijelova na tokarskom stroju	kom	540	502	540	93	93
UKUPNO:		kom	3619	4097	4090	113	100

5 AKTIVNOSTI POGONA „KANALIZACIJA“

5.1 Služba održavanja kanalizacione mreže i objekata

Služba za održavanje kanalizacione mreže i objekata obavlja sve zadatke i aktivnosti na kanalizacionoj mreži kako bi obezbijedila i omogućila normalno funkcionisanje iste odnosno prihvat i evakuaciju otpadnih voda (fekalne i oborinske) iz naselja i njen transport mrežom kolektora do postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda.

Odjeljenje za održavanje kanalizacione mreže, objekata i hitne intervencije obavlja aktivnosti na čišćenju kanalizacione mreže, pročepljavanju kanalizacionih kanala i priključaka, čišćenju sливника i pročepljenu priključaka sливника, crpanju otpadne vode iz sepičkih jama, podruma i drugih objekata i ručno čišćenje kanala i ulivnih građevina.

Tabela 37. Snimanje kanalizacione mreže kamerom

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno 2021.	Ostvareno 2022.	Plan 2022.	Index	
						22/21.	22/pl
1.	Snimanje kanalizacione mreže kamerom	m	1.800	6.200	5.000	344	124

Tabela 38. Čišćenje kanalizacione mreže i hitne intervencije

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno 2021.	Ostvareno 2022.	Plan 2022.	Index	
						22/21.	22/pl
1	Čišćenje kanala specijalnim vozilom	m	50410	49800	45000	99	111
2	Mašinsko pročepljivanje kanala preko Ø 200 mm	kom	563	479	500	85	96
3	Mašinsko pročepljivanje kanala do Ø200 mm	kom	1174	1311	1300	112	101
4	Pročepljivanje kanala priručnim sredstvom	kom	19	16	10	84	160
5	Ručno čišćenje šahtova (kante)	kom	1330	1133	1300	85	87
6	Ispitivanje kanala specijalnim vozilom	sat	368	424	350	115	121
7	Sapiranje prokopa posle intervencije na mreži	kom	436	316	400	72	79

Tabela 39. Održavanje kanalskih objekata

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno 2021.	Ostvareno 2022.	Plan 2022.	Index	
						22/21.	22/pl
1.	Mašinsko čišćenje sливника	kom	6963	6736	7000	97	96
2.	Čišćenje i pročepljivanje sливnika	kom	1728	1519	1700	88	89
3.	Čišćenje koritastih sливnika	m	357	1099	300	308	366
4.	Ručno čišćenje bazena	m³	86	71	80	83	89
5.	Crpanje sepičkih jama	kom	229	339	250	148	136
6.	Ručno čišćenje sливnika	kom	684	496	300	73	165
7.	Čišćenje preliva	h	51	21	80	41	26
8.	Crpanje podruma/separatatora/sepičkih jama - Externi(471) i Interni (561)	tura	1032	675	400	65	169

Tabela 40. Opravka i rekonstrukcija kanalske mreže

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno 2021.	Ostvareno 2022.	Plan 2022.	Index	
						22/21.	22/pl
1	Opravke i intervencije na kanalskoj mreži	m'	305,2	348,3	330	114	106
2	Opravke i intervencije na kanalskim objektima	kom	83	87	75	105	116

Tabela 41. Aktivnosti na pružanju eksternih usluga

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2021	Ostvareno u 2022	Plan 2022.	Index	
						22/21.	22/pl
1	Rekonstrukcija postojećih i izgradnja novih kanalizacionih kanala	m	1521	1352	2.200	89	61
2	Izrada kanalizacionih priključaka	m	1636	1785	1.500	109	119

Razlozi zbog čega nije ostvaren plan za rekonstrukciju jeste probijanje predviđenih rokova za potpisivanje Sporazuma za planirane rekonstrukcije.

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Slika 14. Izgradnja separatne kanalizacione mreže u ulici Borak (10.11.2022)

5.2 Služba za održavanje mehanizacije i vozila

Služba za održavanje mehanizacije i vozila, obavlja redovne i vanredne poslove na održavanju vozognog parka u ispravnom stanju. Vozni park se sastoji od 141 vozne jedinice (u 2020. godini je bilo 155 voznih jedinica, u 2021. godine je bilo 146 voznih jedinica) i to:

Vozilo	Kategorija	Broj
- Putnička vozila	- M1	36
- Teretna vozila	- kategorija N1- ukupna masa do 3500 KG	32
- Teretna vozila A	- kategorija N2 – ukupne mase od 3501 – 12000 kg	16
- Teretna vozila	- kategorija N3– ukupne mase od 12001 – 18000 kg i više	11
- Teretna vozila	- sa specijalnom nadgradnjom SG	15
- Radna vozila	- rovokopači i utovarivači	22
- Priklučna teretna vozila	- teretne prikolice	4
- Priklučna radna vozila	- kompresori i agregati	5
Ukupno		141

Tabela 42. Radionica za remont specijalnih vozila

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvaren o 2021.	Ostvaren o 2022.	Plan 2022	Indeks	
						22/21.	22/pl
1.	Automehaničarske usluge	kom	960	1300	1000	130	130
2.	Autoelektričarske usluge	kom	320	477	360	133	133
3.	Bravarske usluge	kom	56	96	60	160	160
4.	Limarske usluge	kom	42	28	48	58	58
5.	Intervencije na vozilima i građ. mašinama po gradilištima	kom	260	373	264	141	141
6.	Pranje, podmazivanje	kom	1400	1395	1404	99	99
7.	Preventivni-mjesečni pregledi vozila i građ. mašina	kom	80	138	120	115	115
8.	Vulkanizerske usluge	Kom	20	57	40	143	143

Tabela 43. Tehnička priprema

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvaren o 2021.	Ostvaren o 2022.	Plan 2022	Indeks	
						22/21.	22/pl
1.	Dnevni tehnički pregledi (vozila i građevinske mehanizacije)	kom	14.500	15.288	18.000	105	85
2.	Izdavanje i ovjera putnih naloga (sa kontrolom i prijemom završenih putnih naloga)	kom	14.500	15.288	18.000	105	85
3.	Tromjesečni i šestomjesečni tehnički pregledi (priprema i slanje vozila i građevinske mehanizacije)	kom	125	103	120	82	86
4.	Godišnja registracija vozila	kom	85	109	160	128	68
5.	Kontrola tahograf traka (jednodnevne tahograf trake)	kom	14.500	15.288	18.000	105	85
6.	Obračun putnih naloga (pređeni kilometri, sati rada, utrošeno gorivo, utrošeno mazivo)	kom	14.500	15.288	18.000	105	85
7.	Trebovanje materijala i otvaranje radnih naloga	kom	1.000	1.086	1.100	109	99
8.	Kontrola potrošnje goriva i maziva (očitanje mjernih uređaja, prosječna potrošnja, izrada izvještaja)	kom	14.500	15.288	18.000	105	85

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

5.3 Postrojenje za prečišćavanje otpadne vode (PPOV) – Butila

Prečišćavanje otpadnih voda ili linija vode se sastoji od 4 faze: predtretman, primarno taloženje, biološko prečišćavanje i sekundarno taloženje. Tretman podrazumijeva prijem sirove neobrađene kanalizacije i prečišćavanje koje uključuje uklanjanje krupnih tvari, sitnih tvari, pjeska, šljunka, masti i ulja, biološku degradaciju organskih materija i taloženje kojima se odvaja voda od mulja prije ispuštanja u recipijent rijeku Bosnu po aktuelnoj Uredbi o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije (Sl. novine Federacije BiH, broj: 26/20; 96/20).

Tabela 44. Aktivnosti na postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda BUTILA-1

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvaren o 2021.	Ostvaren o 2022.	Plan 2022.	Index	
						22/21	22/pl
1.	Upravljanje i nadzor na PPOV Butila	sat	14.993	14.808	14.808	99	100
2.	Preventivni pregled elektro opreme na svim objektima PPOV Butila	sat	4.120	4.285	3.900	104	110
3.	Preventivno održavanje elektro opreme	sat	2.200	2.345	2.000	107	117
4.	Interventno održavanje elektro opreme	sat	1.980	2.065	1.900	104	109
5.	Održavanje elektro instalacija na svim objektima PPOV Butila	sat	700	720	680	103	106
6.	Održavanje industrijske elektronike	sat	860	855	720	99	119
7.	Održavanje VN postrojenja i transformatora (u saradnji sa tenderskim dobavljačem)	sat	100	100	100	100	100
8.	Održavanje mjerno regulacione opreme (u saradnji sa tenderskim dobavljačem)	kom.	110	103	95	94	108
9.	Održavanje vanjske rasvjete	kom.	25	29	15	116	193
10.	Održavanje kogeneracijskog postrojenja	sat	0	0	70		
11.	Održavanje kotlovnice – tri kotla Tip: kotao UT-L4, toplinske snage 1000 KW, redovan pregled, opravka	sat	2.000	1.990	1.900	100	105
12.	Održavanje NETZSCH opreme, redovan pregled, provjera nivoa ulja, istrošenosti dijelova, zamjena itd:	sat	3.900	3.885	3.700	100	105
13.	Održavanje ventilacije-klima komora – kalolifera, redovan pregled, kontrola istrošenosti remenova, ispravnosti elektronike, kontrola temperature i zamjena istrošenosti dijelova:	sat	2.000	2.500	2.800	125	89
14.	Održavanje elektro zatvarača.	sat	1.090	1.120	1.000	103	112
15.	Održavanje kranskih dizalica, redovan pregled, podmazivanje i zamjena istrošenih i oštećenih dijelova:	sat	920	1.035	1.000	113	104
16.	Održavanje Willo miksera i pumpi, kontrola rada, kontrola ulja u mikserima, zamjena oštećenih dijelova:	sat	3.400	3.540	3.200	104	111
17.	Održavanje Robuschi kompresora, redovna kontrola, provjera nivoa ulja, provjera stanja remenova i drugih sklopova u kompresorskoj stanicu kao i njihova zamjena:	sat	1.900	1.925	1.900	101	101
18.	Održavanje mostova, redovan pregled, podmazivanje svih sklopova, kontrola nivoa ulja u reduktorima:	sat	3.100	3.125	3.000	101	104
19.	Održavanje grubih i finih rešetki, redovan pregled, zamjena istrošenih i oštećenih dijelova, podmazivanje svih sklopova, kontrola nivoa ulja itd:	sat	2.450	2.425	2.200	99	110
20.	Interventno održavanje	sat	3.150	3.198	3.000	102	107
21.	Održavanje četiri mapro kompresora:	sat	980	1.025	1.000	105	103
22.	Vanjsko uređenje i održavanje kompleksa	sat	2.840	2.658	1.960	94	136
23.	Administrativni poslovi	sat	1.816	1.888	1888	104	100
24.	Poslovi transporta	sat	3.472	3.584	3.584	103	100
Ukupno		sat	58.106	59.208	56.420	102	105

Tabela 45. Aktivnosti na postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda BUTILA-2

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno 2021.	Ostvareno 2022.	Plan 2022.	Index	
						22/21	22/pl
1.	Prečišćavanje otpadne vode	m3	31.918.134	34.957.769	30.000.000	110	117
2.	Proizvodnja bioplina	m ³	195.156	124.334	500.000	64	25
3.	Proizvodnja el. energije – CHP postrojenje	kWh	0	0	150.000		
4.	Demontaža i montaža remen kaiševa na pužnim pumpama	kom.	18	19	20	106	95
5.	Intervencije na WILO mikserima	kom.	151	156	140	103	111
6.	Intervencije na Mapro kompresorima	kom.	55	63	70	115	90

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno 2021.	Ostvareno 2022.	Plan 2022.	Index	
						22/21	22/pl
7.	Intervencije na Robuschi kompresorima	kom.	14	14	15	100	93
8.	Intervencije na ventilaciji i klima komorama	kom.	63	82	90	130	91
9	Laboratorijske analize otpadne vode	kom.	6.593	8.500	8.000	129	106

U 2022. godini ukupni ulaz otpadnih voda na PPOV iznosio je 36.019.754 m³ što je 3.001.646 m³ mjesечно. Prečišćeni effluent ispušten u Bosnu iznosio je 34.957.769 m³ što je 2.913.147³ mjesечно.

U okviru iznalaženja mogućnosti dodatnog tretmana dehidriranog mulja koji nastaje kao nus produkt u procesu prečišćavanja otpadnih voda, urađene su određene studije i rješenje ovog pitanja je još uvijek aktuelno. Dvije privremene lagune/odlagališta za skladištenje dehidriranog mulja unutar lokacije PPOV su limitirane prostorom i trenutno su popunjene. Tehnološki proces iziskuje sve veću produkciju dehidriranog mulja što predstavlja poteškoće u radu PPOV zbog neriješenog pitanja dispozicije mulja. Urgentno je potrebno pronaći rješenje za zbrinjavanje mulja.

6 AKTIVNOSTI SEKTORA ZA TEHNIČKE POSLOVE I RAZVOJ

6.1 Odjeljenje za tehničke poslove i projektovanje

U sklopu izvještaja o ostvarenim parametrima koji se kroz mjesечnu realizaciju prate, nema većih odstupanja. Službe je orijentisana na tehničke poslove, projektovanje i nadzor, koji se vrše po osnovu zahtjeva korisnika, institucija, inspekcija, zavoda i sl., stoga osnovu za planiranje/ostavarenje u najvećem dijelu čini broj predatih zahtjeva. Obzirom da se na broj zahtjeva ne može direktno utjecati, aktivnosti se planiraju po osnovu dugogodišnje statistike ostvarenja.

U mjesecu junu 2022., došlo je do usvajanja nove organizacione šeme i sistematizacije radnih mesta, što je na ovu službu direktno utjecalo na način da su poslovi koji su bili raspoređeni na tri posebne službe, ujedinjeni pod jednu službu. Novom organizacijom, grupisani su na jednom mjestu svi poslovi koji se odnose na saglasnosti, ovjere projektne dokumentacije, priključenja potrošača, projektovanja, nadzor, otvaranje naloga za opravke kvarova, te posolovi geodestke prirode.

Značajno je napomenuti da su poslovi projektovanja bili orijentisani na zahtjeve prema realizaciji kredita EBRD, kao jednog od najznačajnijih projekata preduzeća.

Tabela 46. Tehnički poslovi i projektovanje

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2021 (TSV+TSK)	Ostvareno u 2022 (TSV+TSK)	Plan 2022.	Index	
						22/21	22/pl
1.	Izdavanje Načelne saglasnosti za vodovodnu i kanalizacionu mrežu	kom	1929	1842	1930	95	95
1.1.	Terenski uvidaj radi davanja saglasnosti	kom	75	58	75	77	77
	Ukupno	kom	2004	1900	2005	95	95
2.	Primanje, protokolisanje pošte i djelimična obrada:						
	Odjeljenje za tehničke poslove i projektovanje	kom	5.795	5.864	6.000	101	98
	Ukupno	kom	5.795	5.864	6.000	101	98
3.	Izlazak na teren za obradu (DU;PI)						
	1.Novih priključaka	kom	427	384	405	90	95
	2.Rekonstrukcija priključaka	kom	30	70	25	233	280
	3.Sporednih mjerila	kom	203	186	200	92	93
	4.Razdvajanja	kom	83	113	90	136	126
	5.Ostalo	kom	194	475	180	245	264
	Ukupno	kom	937	1228	900	131	136
3.1.	Izrada predmjera i predračuna za vodovodnu i kanalizacionu mrežu						
	1.Nove priključke	kom	319	241	295	76	82
	2.Rekonstrukcije priključaka	kom	23	43	20	187	215
	3.Ostalo-razdvajanja	kom	384	195	385	51	51
	Ukupno	kom	726	479	700	66	68

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2021 (TSV+TSK)	Ostvareno u 2022 (TSV+TSK)	Plan 2022.	Index	
						22/21	22/pl
3.2.	Otvaranje Radnih naloga za izradu:						
	1.Novih priključaka	kom	226	249	280	110	89
	2.Rekonstrukciju priključaka	kom	23	34	20	148	170
	3.Ostalo+razdvajanja	kom	406	168	410	41	41
	Ukupno	kom	655	451	710	69	64
3.3.	Registracija						
	1.Novih priključaka	kom	275	224	260	81	86
	2.Rekonstrukcija priključaka	kom	2	2	0	100	0
	3.Sporednih mjerila	kom	2.455	1.872	2.200	76	1
	4.Razdvajanja	kom	72	67	300	93	0
	5.Ostalo	kom	263	330	140	125	2
	Ukupno	kom	3.067	2.495	2.900	81	1
4.	Pregled i ovjera projektne dokumentacije i izdavanje saglasnosti za vodovodnu i kanalizacionu mrežu						
	-za objekte do 100 m ²	kom	29	227	230	783	99
	-za objekte od 100m ² do 1000 m ²	kom	207	462	360	223	128
	-za objekte preko 1000 m ²	kom	84	80	80	95	100
	Ukupno	kom	320	769	670	240	115
4.1.	Pregled i ovjera projektne dokumentacije uslovljene vodovodne i kanalizacione mreže i izdavanje saglasnosti na iste	kom	73	76	75	104	101
5.	Pregled i ovjera Regulacionih planova i izdavanje saglasnosti na iste	kom	12	21	15	175	140
6.	Izrada tehničkih rješenja za rekonstrukciju i polaganje nove vodovodne i kanalizacione mreže mreže	km	15	14	12	93	117
7.	Saradnja sa institucijama u Kantonu, projektantima i izvođačima radova na vodovodnoj i kanalizacionoj mreži	kom	1166	1175	740	101	159
8.	PROJEKTOVANJE VODOVODA			1538			
	Izrada glavnih projekata vodovala prema inicijativi - zahtjevu Pogona Vodovod -a ili stručnih kantonalnih ili općinskih službi	m ¹	9.735	13.354	10.000	137	134
9	PROJEKTOVANJE KANALIZACIJE						
	Izrada glavnih projekata kanalizacije prema inicijativi - zahtjevu Pogona Kanalizacije ili stručnih kantonalnih ili općinskih službi	m ¹	2.458	2.521	4.000	103	63
10	OSTALI RADOVI						
10.1	Izrada tender dokumentacije za projekte izvođenja.	komplet TD	1	6	3	600	200
10.2	Učešće u radu komisije za reviziju investiciono-tehničke dokumentacije koje su uradene u drugim projektnim kućama.	projekat	6	10	3	167	333
10.3	Potrebitne aktivnosti za dobijanje potrebnih saglasnosti i odobrenja za realizaciju vlastitih i zajedničkih projekata izgradnje i rekonstrukcije vodovodne i kanalizacione mreže	komplet postupak	40	55	30	138	183
10.4	Izrada projektnih zadataka prema eksternim zahtjevima	kom	7	5	5	71	100
10.5	Pružanje konsultantskih usluga prema eksternim zahtjevima	kom		0	0		

Tabela 47. Odjeljenje za nadzor i katastar-1

R.b.	Aktivnost	Jedinic a mjere	Ostvareno u 2021 (TSV+TSK)	Ostvareno u 2022 (TSV+TSK)	Plan 2022	Index	
						22/21	22/pl
1.	Snim.vodovodne i kanalizacione mreže za kartone- interni katastar	km	22,21	6,1	19,5	27	31
2.	Usaglašavanje stvarnog stanja položaja cjevovoda u odnosu na stanje na kartonu	kom	947	947	1040	100	91
3.	Snimanje urađenih veza novopolожenog cjevovoda	kom	77	55	60	71	92
4.	Snimanje cjevovoda za stalni kataster za ZIK sa mreže državnog premjera	km	3,9	4,5	12	115	38
5.	Izrada elaborata - za cjevovode	km	3,19	6,35	14,5	199	44
	- za priključke > 1"	kom	13	14	83	108	17

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

R.b.	Aktivnost	Jedinic a mjere	Ostvareno u 2021 (TSV+TSK)	Ostvareno u 2022 (TSV+TSK)	Plan 2022	Index	
			22/21	22/pl			
6.	Rad za Projektni biro - ukupno						
	- rekognosciranje	km	5,4	8,5	5,6	157	152
	-snimanje za uzdužni profil	km	5,4	8,1	2,5	150	324
7.	Precrtavanje dotrajalih kartona na nove kartone svih razmjera	kom	11	16	20	145	80
8.	Snimanje , obrada i postavljanje tablica	kom	900	900	900	100	100
9.	Ažuriranje listova detalja u ZIK-u ažuriranje geodetskih podloga	kom	190	190	190	100	100
10.	Ažuriranje listova detalja u ZIK-u preuzimanje nove vodovodne mreže	kom	190	190	220	100	86
11.	Saradnja sa ostalim službama (kopiranje većih formata i dr.)	kom	129	130	135	101	96
12.	Rad na iskolčenju trase cjevovoda za potrebe Izvođača	km	5,8	5,8	14	100	41
13.	Obiljžavanje trase cjevovoda za potrebe Izvođača	km	6,4	6	9	94	67
14.	Rad sa Pravnom službom radi rješavanja imovinsko - pravnih odnosa	kom	7	10	9	143	111
15.	Snimanje položaja signalnih kablova	m	0	0	160		
16.	Snimanje šahova na bespravnim cjevovodima	kom	0	0	3		
17.	Unošenje u GIS novopoloženih cjevovoda,usaglašavanje cjevovoda sa stvarnim stanjem/ispravka ranije unešenog i GIS/	km	40	25	28	63	89
18.	Ucrtavanje u GIS položaj visoko naponskog elektro kabla i signalnog kabla za potrebe Elektro službe	km	15	0	0	0	

Tabela 48. Odjeljenje za nadzor i katastar-2

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Ostvareno u 2021 (TSV+TSK)	Ostvareno u 2022 (TSV+TSK)	Plan 2022	Index	
			22/21	22/pl			
1	Redovan obilazak terena u svrhu kontrole vodovodne i kanalizacione mreže-izlazak na teren po prijemu reklamacija	kom	6.133	6.098	6.260	99	97
2	Uočeni kvarovi na terenu	kom	2.218	1.778	2.560	80	69
3	Nadzor na opravci grešaka	kom	3.588	3.836	3.116	107	123
4	Praćenje rada drugih Izvođača pri izgradnji komunalne infrastrukture	kom	47	40	30	85	133
5	Saradnja sa inspekcijskim organima	kom	91	118	460	130	26
6	Nadzor nad izvođenjem vodovodne mreže, a prema incijativi (zahtjevu) Pogona Vodovod-a, stručnih kantonalnih i općinskih službi, kao i drugih eksternih zahtjeva.	m ¹	11.728	10.758	10.000	92	108
7	Nadzor na izgradnji kanalizacione mreže prema incijativi (zahtjevu) Pogona Kanalizacije, kantonalnih i općinskih službi, kao i drugih eksternih zahtjeva.	m ¹	7.170	10.451	10.000	146	105
8	Nadzor nad izvođenjem karakterističnih objekata vodovodnog sistema rezervoara, pumpnih stanica i slično, na zahtjev različitih subjekata.	kom	3	3	1	100	300

7 ODNOSI SA POTROŠAČIMA

7.1 Očitavanje potrošnje

Okvir 2

Efikasan i efektivan sistem očitanja potrošnje, obračuna i naplate za pružene javne usluge vodosnabdijevanja su značajne komponente sistema uspješnog poslovanja javnih komunalnih preduzeća (JKP). Dobro uspostavljen i funkcionalan sistem pridonosi unaprjeđenju novčanih tokova JKP i omogućava kvalitetno operativno i financijsko planiranje te poslovanje JKP. Aktivnosti usmjerene ka unaprjeđenju ovog sistema u pravilu rezultiraju većim prihodima koji doprinose financijskoj održivosti JKP i omogućavaju JKP da pruže kvalitetniju i održiviju uslugu svojim korisnicima. Također, poboljšanje očitanja potrošnje pozitivno utječe na smanjenje broja pritužbi i povećanje zadovoljstva korisnika vodnim uslugama.

Važni aspekti u ciklusu očitanja i obračuna čine adekvatno organizirano očitanje potrošnje, adekvatno organiziran način obračuna i naplate te praćenje njihove efikasnosti (monitoring).

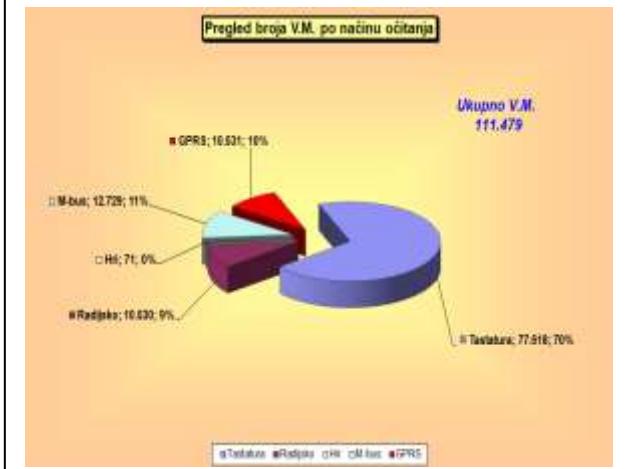
Izvor: Finansijsko poslovanje vodovodnog preduzeća; Publikacija objavljena je u okviru Projekta općinskog okolišnog i ekonomskog upravljanja (MEG) kojeg podržava i finansira Vlada Švicarske, a provodi Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP) u BiH; str.96

Odjeljenje za obračun utroška vode je organizaciona jedinica u okviru Službe naplate u kojoj se obavljaju poslovi očitanje vodomjera. Područje koje se snabdijeva vodom je podijeljeno u 20 sektora za očitanje, sa 788 očitačkih hodova.

U bazi podataka KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo je u mjesecu decembru 2022 god. bilo registrovano 111.479 vodomjera za očitanje. Izvršen je obilazak 111.026 vodomjernih mjesta, od čega je očitano je 103.953 VM (93,60 %) a 7.073 VM (6,40%) nije očitano. Proces očitanja vodomjera se u najvećem dijelu obavlja ručno gdje su evidentne značajne poteškoće prilikom očitanja uslijed vremenskih neprilika, onemogućenosti pristupa vodomjeru i slično.

Trenutno postoje četiri načina evidentiranja potrošnje:

- vizuelno očitanje,
- očitanje putem kabla,
- radijsko očitanje, i
- GPRS očitanje.

Ukupan broj vodomjera za očitanje (glavni +sporedni) se povećava iz godine u godinu. Povećanje se bilježi kod svih kategorija potrošača. U bazi podataka KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo je bilo registrovano za očitanje u mjesecu:

- decembru 2022 god. 111.479 vodomjera.
- decembru 2021 god. 109.559 vodomjera.
- decembru 2020. godine 106.764 vodomjera,
- decembru 2019. godine 105.058 vodomjera.

U ovaj proces su uključeni dodatni koraci, prilikom provedbe procesa, što uključuje: izradu i upućivanje opomena korisnicima, prinudna naplata, naplatu potraživanja ili prigovor na tužbu, isključenje korisnika iz vodovodnog sistema / ponovno uključenje i izdavanje potvrda o izmirenju komunalnih naknada za vodu i odvođenje otpadnih voda.

7.2 Naplata potraživanja

Bezgotovinska naplata obavlja se kada potrošač svoje obaveze izmiruje putem nadležne finansijske institucije, banaka ili preduzeća sa kojima je sklopljen Ugovor o obavljanju ovog posla. Administrator operator registruje bezgotovinske uplate izvršene preko nadležnih banaka po potrošačima na osnovu dokumenata nadležne finansijske institucije (izvodi).

Gotovinska naplata računa za vodu obavlja se na blagajnama Preduzeća.

Ako se naplata računa za utrošenu vodu i odvođenje otpadnih voda obavlja na blagajni, blagajnik je odgovoran za naplatu novčanih sredstava i istovremeno knjiženje uplata.

Aktivnosti za naplatu kod kategorije potrošača – domaćinstva se sastoje od: obrade potrošača putem kontakata telefonom, ažuriranja matičnih podataka, sravnjavanja analitičkih kartica potrošača, pripreme kako bi se izvršio obilazak potrošača na terenu, pripreme planova isključenja potrošača kojima je već poslana opomena, a isti nisu izvršili plaćanje, prijema potrošača u cilju rješavanja reklamacija, odgovora na dopise potrošača, dostavu opomena pred utuženje i isključenje.

Od svakog se potrošača pokuša obezbijediti redovna naplata računa za vodu i odvođenje otpadnih voda. Dogovara se sa potrošačima dinamika izmirenja duga i broj rata za naplatu računa i sastavlja Ugovor o izmirenju dospjelog duga.

Ukoliko potrošač ne poštuje Ugovor o izmirenju dospjelog duga dostavlja mu se opomena pred isključenje najkasnije 3 dana prije isključenja. Isključenje dužnika vrše nadležne službe Pogona Vodovod. Kada dođe do isključenja, nalog za ponovno uključenje se može dati samo u skladu sa Pravilnikom o naplati potraživanja za vodu i odvođenje otpadnih voda i Instrukcijom o načinu naplate dugovanja po osnovu računa za vodu i odvođenje otpadnih voda.

Utuženje korisnika usluge se vrši u skladu sa Pravilnikom o naplati potraživanja za vodu i odvođenje otpadnih voda, kojim su regulisani periodi utuženja. Na osnovu dostavljene dokumentacije Uprava preduzeća donosi odluku o utuženju. Uprava može donijeti odluku o visini iznosa preko kojeg se vrši utuženje svih potrošača pojedinačno za sve kategorije koje se tuže, ukoliko nije ekonomski opravdano tužiti cijelokupan iznos.

7.3 Isporučene (registrovane) količine vode

Isporučene (registrovane) količine vode su količine vode izmjerene na mjernim instrumentima registrovanih potrošača.

U 2022. godini ukupno isporučene količine vode (fakturisane i nefakturisane) kod potrošača iznosile su 24.796.895 m³ što je približno isto kao i prošle godine.

Tabela 49. Pregled isporučenih (registrovanih) količina vode u 2018/19./20/21/22.godine

Mjesec	Isporučena (registrovana) voda (m ³)					Indeks			
	2018.	2019.	2020	2021	2022				
1	2	3	4	5	6	6/5	6/4	6/3	6/2
Ukupno	25.219.501	25.335.706	24.489.235	24.785.169	24.796.895	100	98	98	98

Smanjenje registrovanih količina vode zabilježeno je kod kategorija potrošača „Domaćinstva – sa zajedničkim vodomjerom“ za 2% i „Domaćinstva – sa vlastitim vodomjerom“ za 1%

Tabela 50. Isporučene (registrovane) količine vode, po kategorijama potrošača u 2018/19./20/21/22.godine

Kategorija potrošača	Isporučena voda (registrovana) u m ³						Indeks			
	2018	2019	2020	2021	2022	6	6/5	6/4	6/3	6/2
1	2	3	4	5	6	6/5	6/4	6/3	6/2	
Domaćinstva - sa vlastitim vodomjerom	8.879.190	16.407.725	9.119.042	9.114.674	9.035.758	99	99	55	102	
Domaćinstva - sa zajedničkim vodomjerom	10.872.017	19.509.681	10.501.873	10.427.209	10.177.145	98	97	52	94	
Ostali korisnici	5.468.294	10.690.789	4.868.320	5.243.286	5.583.992	106	115	52	102	
Ukupno	25.219.501	46.608.195	24.489.235	24.785.169	24.796.895	100	101	53	98	

7.4 Fakturisanje

Fakturisanje se vrši mjesečno. U 2022. godini u prosjeku je mjesečno isporučivano cca.174.300 računa, i to:

- Pravnim licima	16.430	računa
- Institucijama	1.080	računa
- Domaćinstvima- Potrošači u zgradama	97.526	računa
- Domaćinstvima – Privatne kuće	60.352	računa

Broj potrošača je u 2022. godini povećan je za 2.594 u odnosu na prethodnu godinu, a za 8.153 u odnosu na 2018. godinu.

Slika 15. Kretanje broja potrošača u periodu 2018.- 2022. godina

7.4.1 Fakturisane (prodate) količine vode

Posmatrajući ukupno fakturisane količine na godišnjem nivou evidentan je rast u 2018 i 2019 godini dok u 2020. i 2021. godini imamo smanjenje fakturisanih količina vode. Smanjenje u 2020 je posljedica epidemije korona virusa te zatvaranja većeg broja privrednih subjekata. Tokom 2021 godine uslovi su se poboljšali po pitanju rada uslijed epidemije, te imamo rast fakturisanih količina u odnosu na 2020.godinu

Tokom 2022 bilježimo rast fakturisanih količina vode za 97.011 m³ ili 0,4%. Osnovni razlog je povećana prodaja vode kategoriji „Ostali korisnici“, kojima su u odnosu na prošlu godinu, povećane fakturisane količine za 394.000 m³ ili 8% (Tabela 52.).

Ostvarene količine prodate vode u 2022. godini (24.314.754 m³) u skladu su sa planiranim količinama prodaje vode (24.394.287 m³).

Tabela 51. Fakturisane (prodate količine vode u 2018/19./20/21/22.godine

Mjesec	Fakturisane količine vode (m ³)					Indeks			
	2018	2019	2020	2021	2022				
1	2	3	4	5	6	6/5	6/4	6/3	6/2
Ukupno	24.436.879	24.504.100	23.926.482	24.217.743	24.314.754	100	102	99	100

Tabela 52. Fakturisane (prodate) količine vode, po kategorijama potrošača u 2018/19./20/21/22.godine

KATEGORIJA POTROŠAČA	FAKTURISANO u m ³					INDEKS			
	2018	2019	2020	2021	2022				
1	2	3	4	5	6	6/5	6/4	6/3	6/2
Domaćinstva - vlastiti vodomjer	8.867.776	8.904.006	9.111.498	9.096.858	9.019.972	99	99	101	102
Domaćinstva - zajednički vodomjer	10.621.220	10.465.576	10.409.603	10.293.907	10.073.590	98	97	96	95
Ostali korisnici	4.947.883	5.134.518	4.405.381	4.826.978	5.221.192	108	119	102	106
UKUPNO	24.436.879	24.504.100	23.926.482	24.217.743	24.314.754	100	102	99	100

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Tabela 53. Nefakturisane količine vode u 2018/19./20/21/22.godine

	Nefakturisane količine vode (m ³)					indeks
	2018	2019	2020	2021	2022	
1	2	3	4	5	6	6/5
Ukupno	782.622	831.606	562.753	573.724	515.734	90

Nefakturisane količine vode odnose se i na:

- Potrošenu vodu za potrebe KJKP ViK (potrošnja na objektima ViK-a, ispiranje cjevovoda i sl.)
- Količine vode koje je komisija preduzeća, nakon reklamacije potrošača, prihvatiла kao opravdane reklamacije
- Količine vode izmjerene na kontrolnim vodomjerima preduzeća, koji se postavljaju na početku bespravnih cjevovoda, kako bi se imao uvid u ukupne količine potrošene vode na tim cjevovodima (tzv „glavni vodomjer“ ili OBN vodomjeri). Fakturisanje potrošačima se vrši prema stvarnoj potrošnji izmjerenoj na njihovim vodomjerima, a po potrebi iznos se koriguje i za izračunatu razliku na glavnem i zbiru sporednih vodomjera. Kako se vrši očitanje glavnog i svih sporednih vodomjera, to se na kraju očitanje na glavnem vodomjeru stornira, tj. ono se ne fakturiše.

Ukupno nefakturisane količine vode u 2022. godini iznose 515.734 m³ i manje su za cca.58.000 m³ (10%) u odnosu na prethodnu godinu.

Posmatrano po komponentama, povećanje nefakturisanih količina se odnosi najviše na kategoriju 'Neobračunata potrošnja po osnovu:iznos=0 m³' (472.425 m³). Radi se o razlici potrošnje između glavnog i svih sporednih vodomjera (najvećim dijelom to se odnosi na OBN vodomjere). Prepostavljeni uzrok za povećanje kod ove kategorije je neočitanje glavnih OBN vodomjera.

Količina nefakturisane vode ima u jednom dijelu ekvivalent prihoda koji ViK neće ostvariti u određenom periodu, već samo opterećuje operativne i ostale troškove preduzeća.

7.4.2 Fakturisana i naplaćena potraživanja

Fakturisana potraživanja od prodaje vode i usluga odvodnje (sa PDV i PVN) u 2022. godini iznosila su 48.713.636 KM i za 1.270.518 KM (3%) su veća nego u 2021. godini (Tabela 54.).

Tabela 54. Fakturisana potraživanje od prodaje vode i usluga odvodnje (sa PDV i PVN) u 2018/19/20/21/22.godini

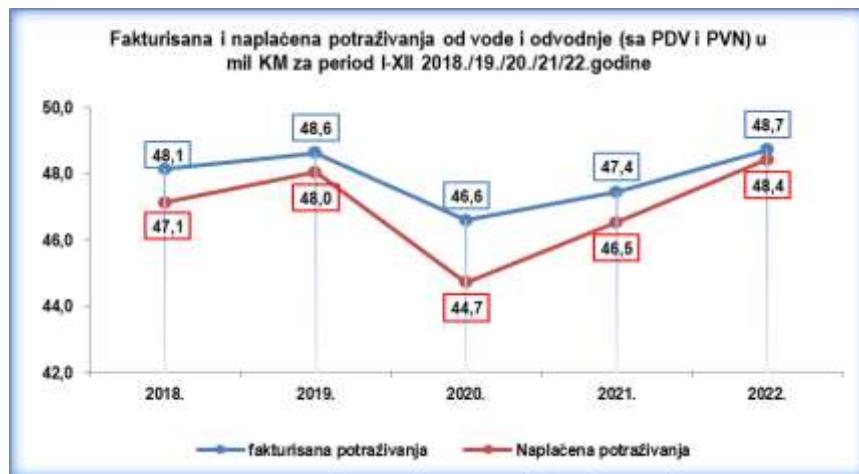
Mjesec	Fakturisana potraživanja od vode i odvodnje u KM (sa PDV i PVN)					Indeks
	2018	2019	2020	2021	2022	
1	2	3	4	5	6	6/5
Ukupno	48.131.469	48.616.259	46.581.481	47.443.118	48.713.636	103
						105 100 101
						6/4 6/3 6/2

Naplaćena potraživanja (sa PDV i PVN) podrazumijevaju naplatu svih računa bez obzira u kojoj su godini izdati (dakle i naplatu tzv. „starih računa“). Ukupno naplaćena potraživanja u 2022. godini iznose 48.415.492 KM.

U odnosu na 2021. godinu naplaćena potraživanja su veća za 1.895.312 KM (4%). U poslednjih 5 godina u 2022. godini ostvrena su najveća naplaćena potraživanja. To je prvenstveno rezultat sprovedenih mjera na naplati dospjelih, a nenaplaćenih potraživanja (usmeni kontakt, pismenu obavijest, mogućnost obročne otplate duga, pokretanje sudskog postupka radi naplate potraživanja). Tabela 55. i Slika 16.

Tabela 55. Naplaćena potraživanje od prodaje vode i usluga odvodnje (sa PDV i PVN) u 2018/19/20/21/22.godini

Mjesec	Naplaćena potraživanja od vode i odvodnje u KM (sa PDV i PVN)					Indeks
	2018	2019	2020	2021	2022	
1	2	3	4	5	6	6/5
Ukupno	47.119.758	48.032.149	44.707.481	46.520.180	48.415.492	104
						108 101 103
						6/4 6/3 6/2

Slika 16. Fakturisana i naplaćena potraživanja od vode i odvodnje u periodu 2018-2022.god.

7.5 Stopa tekuće naplata

Efikasnost naplate utiče na likvidnost preduzeća i sposobnost ViK-a da blagovremeno izmiruje dospjele obaveze. Tekuća naplata stavlja u odnos novčane prilive koji proističu iz naplate usluga i vrijednost fakturisane realizacije. U 2022. godini prosječna stopa tekuće naplate za vodu i odvodnju, uzeta na dan 19.01.2023. godine iznosi 88%. U 2021. godini prosječna stopa tekuće naplate za vodu i odvodnju, uzeta na dan 14.01.2022. godine iznosi 86%.

Tabela 56. Stopa tekuće naplate u 2022. godini

Stopa tekuće naplate po tipu potrošača	% tekuće naplate za period po računima izdatim za period I-XII
Objekti kolektivnog stanovanja- tekuća naplata na dan 19 01 2023	85%
Privatne kuće - tekuća naplata na dan 19 01 2023	90%
Privreda - tekuća naplata na dan 19 01 2023	88%
Prosječan stopa tekuće naplate na dan 19 01 2023	88%
Prosječan stopa tekuće naplate na dan 14.01.2022.	86%

Da se naplati potraživanja za vodu i odvodnju poklanja izuzetna pažnja, te da postoje uredne evidencije o ovome, vidljivo je iz pregleda naplaćenih računa po starosti.(Tabela 57.)

Tabela 57. Naplata "starih računa" i izdatih računa u 2022. godini

UPLATE 2022.g.	Domaćinstva - vlastiti vodomjer	Domaćinstva - zajednički vodomjer	Ostali korisnici	UKUPNO
Uplate do 31.12.2022. po računima izdatim do 31.12.2020.godine	846.353	1.519.744	758.717	3.124.813
Uplate do 31.12.202. po računima izdatim do 31.12.2021.godine	1.053.491	1.581.886	2.158.244	4.793.621
Uplate do 31.12.2022. po računima izdatim do 31.12.2022. godine	12.637.175	13.111.736	14.721.887	40.470.798
UKUPNE UPLATE "STARIH" I NOVIH RAČUNA DO 31.12.2022. godine	14.537.018	16.213.366	17.638.848	48.389.232

Do 31.12.2022. godine po osnovu izdatih računa u periodu I-XII 2022. naplaćeno je 40.470.798 KM. Po osnovu starih potraživanja naplaćeno je:

- u 2022. godini naplata starih potraživanja iznosi je 7,9 miliona KM
- u 2021. godini naplata starih potraživanja iznosi je 7,3 miliona KM
- u 2020. godini naplata starih potraživanja iznosi je 6,9 miliona KM
- u 2019. godini naplata starih potraživanja iznosi je 7,9 milion KM

Služba naplate u svojim redovnim aktivnostima, ali i putem posebno oformljenih mobilnih timova vrši stalne kontrole potrošača na terenu u cilju prikupljanja i ažuriranja svih relevantnih podataka o korisnicima usluga. U neposrednoj komunikaciji sa korisnicima usluga, u svakoj prilici se informišu i upozoravaju o posljedicama neplaćanja za izvršenu komunalnu uslugu.

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Služba za kontrolu i nadzor vrši kontrolu nelegalne potrošnje i bespravnih korisnika naših usluga.
Ostvareni rezultati ove službe su dati u narednoj tabeli:

Tabela 58. Ostvareni rezultati Službe za kontrolu u 2021/2022. godini

Opis	jedinica	2021. godina	2022. godina
		Domaćinstva + ostali korisnici	
Kontrolisano	broj potrošača	13.664	15.819
Utvrdeno nelagalno korištenje komunalne vodne usluge	broj potrošača	800	556
Ukupno je izdato fakturna za novčanu naknadu po pitanju nelegalnog korištenja vode	broj	375	504
Ukupno je izdato fakturna za novčanu naknadu po pitanju nelegalnog korištenja vode	KM	202.644	260.786
Ukupno je naplaćeno po osnovu nelegalne potrošnje vode	KM	183.227	171.371
Potpisano Ugovora o izmirenju naknade za neovlašteno korištenje komunalne vodne usluge	broj	108	78
Vrijednost potpisanih ugovora	KM	88.261	98.002
Iznos naplaćenih sredstava po osnovu ugovora	KM	64.066	65.935
Ukupno obračunatih faktura po pitanju odvodnje za privredne subjekte koji imaju vlastiti vodozahvat	KM	0	800.863
Ukupno naplaćenih faktura po pitanju odvodnje za privredne subjekte koji imaju vlastiti vodozahvat	KM	0	51.276
Ukupno je izdato faktura i profakturna u iznosu	KM	317.692	1.062.699

Okvir 3

Jedan od osnovnih principa koje zagovara Projekat općinskog okolišnog i ekonomskog upravljanja (MEG) jeste promjena svijesti u upravljanju javnim vodovodnim poduzećima (JVP), odnosno postizanje potpunog razumijevanja da su JVP registrirana kao privredna društva, odnosno kompanije kojima treba upravljati na sličan ili skoro isti način kako se upravlja privatnim poduzećima, te da se moraju poštovati principi tržišnog poslovanja (osim što se od ovih poduzeća očekuje da ostanu neprofitna). Kad su u pitanju JVP taj princip se ogleda u činjenici da navedena poduzeća svojim korisnicima usluga isporučuju komunalne vodne usluge vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda i da za iste trebaju biti plaćena prema utvrđenim cijenama usluga. Problem redovnog plaćanja ovih usluga nastaje kada se zbog nepovoljne socio-ekonomske situacije u BiH javljaju kategorije stanovništva u stanju socijalne potrebe, čija je mogućnost plaćanja komunalnih vodnih usluga vrlo upitna ili znatno umanjena.

Navedeni problem moguće je riješiti uspostavljanjem i implementacijom programa subvencioniranja komunalnih usluga, vodosnabdijevanja i odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, od strane jedinice lokalne samouprave (JLS). Odgovornost JLS za subvencioniranje komunalnih vodnih usluga proizilazi iz njene nadležnosti za provođenje socijalne politike na njenom teritoriju, a ujedno JLS, kao osnivač svog JVP, je njegov najvažniji garant nesmetanog, efikasnog i održivog poslovanja.

Izvor: Operativna autonomija vodovodnog preduzeća; Ova publikacija objavljena je u okviru Projekta općinskog okolišnog i ekonomskog upravljanja (MEG) kojeg podržava i finansira Vlada Švicarske, a provodi Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP) u BiH.str.116

7.6 Reklamacije potrošača

Odnosi sa potrošačima i javnošću se trenutno obavljaju kroz Centar za potrošače i odjel za odnose sa javnošću. U cilju ostvarivanja osnovnih principa unapređenja odnosa sa potrošačima, Preduzeće koristi razne vidove komunikacije: telefonski kontakt, Internet stranicu, Facebook stranicu, gostovanja na televizijskim programima i slično. Osnivanjem Centra za potrošače omogućen je brz i jasan tok informacija i reakcija na zahtjev za uslugu, reklamaciju na uslugu opći upit korisnika. Usluge koje pruža Centar za potrošače su: usluge iz oblasti tehničkih i ekonomskih pitanja, poslovi blagajne za usluge i opće informacije. Putem Internet stranice potrošačima je omogućeno praćenje aktuelnosti i obavijesti, provjera stanja računa, unos reklamacije i prigovora, anonimne prijave, prijava kvara.

Definisanom procedurom odnosa sa korisnicima definiše se postupak informacija i reklamacija korisnika usluga. Cilj provođenja procedure je da se postupak reklamacija i izmjene matičnih podataka u elektronskom obliku obavi u planiranom roku i na zadovoljstvo korisnika, a kontrolom vodomjernog mjesta utvrde objektivni dokazi o opravdanosti reklamacije, te da se korisniku na pisani upit dostavi pisani odgovor, sve u cilju

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

postizanja većeg zadovoljstva korisnika usluga na temeljima profesionalnosti i objektivnosti utvrđenih činjenica.

Najveći broj reklamacija se odnosi na ispostavljene račune za vodu i odvodnju.

Ukoliko je reklamacija opravdana po bilo kom osnovu, kompletiran predmet upućuje se Komisiji za korekciju računa za vodu i odvođenje otpadnih voda, koja radi u skladu sa Uputstvom o uslovima i načinu korekcije računa za utrošenu vodu i odvođenje otpadnih voda i Pravilnikom o radu Komisije za korekciju računa.

U 2022. godini od 4968 reklamacija na ispostavljene račune, 3.259 reklamacija je opravdano, 1.408 neopravdano i 301 je u toku obrade.

Tabela 59. Reklamacije potrošača u 2022. godini

Izmjene u zgradama kolektivnog stanovanja	Zahtjevi za kontrolu očitanja	Zahtjevi za umanjenje računa	Reklamacije na ispostavljene račune			Ukupno nalog za kontrolu
			Ostali zahtjevi	Zahtjev za zamjenu i kontrolu vodomjera	Zahtjevi po osnovu pojedinačnih vodomjera	
10.427	2.115	2.254	207	163	229	4.968

7.7 Cijena usluga

Okvir 4

„Jedan od osnovnih zaključaka Direktive za vode je poziv da se usluge kao što su vodosnabdijevanje pitkom vodom, navodnjavanje, korištenje vode za hidroelektrane i prečišćavanje otpadnih voda - naplaćuju po cijeni koja u potpunosti odražava troškove pružanja tih usluga.“

Izvor:Direktiva za vode 2000/60 / Evropske Komisije Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. oktobra 2000. kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Evropske Unije na području politike voda.

Uz podršku UNDP-a utvrđena je Metodologija utvrđivanja najniže osnovne cijene vodnih usluga u Federaciji BiH koja će stvoriti osnovne preduslove kojima se treba omogućiti otklanjanje postojećih prepoznatih nedostataka u radu komunalnih preduzeća u segmentu koji se odnosi na pružanje vodnih usluga te da pomogne da se pristup ovim uslugama osigura za svoje građane na održiv način u FBiH. Primjena Metodologije predstavlja ispunjavanje preduslova koje je neophodno za osiguranje dalje finansijske podrške međunarodnih razvojnih partnera u modernizaciji vodnih usluga u BiH. Metodologija je pripremljena s međunarodnim principima za oblasti vodnih usluga i Okvirnom direktivom o vodama EU. Utvrđivanjem minimalne usluge vodnih usluga planira se ekonomsko regulisanje i dostizanje optimalnog upravljanja sektorom vodnih usluga kako bi se pripremila provedba vodno-komunalnih direktiva EU i kapitalno investiranje u sektoru vodosnabdijevanja, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, a sve uz poštivanje principa priuštivosti za stanovništvo.

Cijene vode i odvodnje, koje je KJKP „Vodovod i kanalizacija“ Sarajevo primjenjivalo i u 2022. godini, a ustanovljene 01.12.2013. godine su navedene u donjim tabelama:

Tabela 60. Struktura cijene usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda – DOMAĆINSTVA

VARIJABILNI DIO U STRUKTURI CIJENE				
	Potrošeni m3 vode			
	≤ 5 m3	> 5 m3	≤ 30 m3	> 30m3
Usluga snabdijevanja pitkom vodom (KM/m ³)	0,70	0,84	1,17	
Usluga odvodnje otpadnih voda (KM/m ³)	0,30	0,36	0,50	
PDV	0,17	0,20	0,28	
Svega	1,17	1,40	1,95	
PVN za korištenje voda (KM/m ³)		0,01		
PVN za zaštitu voda (KM/m ³)		0,04		
Svega		0,05		
FIKSNI DIO U STRUKTURI CIJENE				
Fiksni dio (KM/mjes.)		2,00		
PDV		0,34		
Svega		2,34		

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Tabela 61. Struktura cijene usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda po 1 m³ -INSTITUCIJE

VARIJABILNI DIO U STRUKTURI CIJENE	
Usluga snabdijevanja pitkom vodom (KM/m ³)	1,17
Usluga odvodnje otpadnih voda (KM/m ³)	0,50
PDV	0,28
Svega	1,95
PVN za korištenje voda (KM/m ³)	0,01
N za zaštitu voda (KM/m ³)	0,04
Svega	0,05
FIKSNI DIO U STRUKTURI CIJENE	
Fiksni dio (KM/mjes.)	4,00
PDV	0,68
Svega	4,68

Tabela 62. Struktura cijene usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda po 1 m³ - OSTALI KORISNICI

VARIJABILNI DIO U STRUKTURI CIJENE							
Usluga snabdijevanja pitkom vodom (KM/m ³)	2,18						
Usluga odvodnje otpadnih voda (KM/m ³)	0,94						
PDV	0,53						
Svega	3,65						
PVN za korištenje voda (KM/m ³)	0,01						
PVN za zaštitu voda-zagađivači (KM/m ³)	<table border="1"> <tr> <th>veliki</th> <th>srednji</th> <th>mali</th> </tr> <tr> <td>0,20</td> <td>0,10</td> <td>0,04</td> </tr> </table>	veliki	srednji	mali	0,20	0,10	0,04
veliki	srednji	mali					
0,20	0,10	0,04					
Svega	0,21						
FIKSNI DIO U STRUKTURI CIJENE							
	profil vodomjera						
	do 40mm	50-100mm	150 mm i više				
Fiksni dio (KM/mjes.)	4,00	20,00	40,00				
PDV	0,68	3,40	6,80				
Svega	4,68	23,40	46,80				

Prosječna ostvarena cijena vode i odvodnje u 2022. godini iznosi 1,71 KM/m³ vode, a izračunata je na osnovu podataka o fakturisanom prihodu od vode i odvodnje i fakturisanim m³ vode.

Važno je istaknuti da u ovoj cijeni koja je u primjeni nisu uključeni svi troškovi u skladu s principom pokrivanja svih troškova, preciznije troškovi amortizacije, prečišćavanja otpadnih voda, PDV na PVN za korištenje voda i PDV na PVN za zaštitu voda, te troškovi otplate kredita EBRD-a.

Cijena kojom bi se pokrivali svi opravdani troškovi poslovanja iznosi 2,70 KM/m³ što je za 58% više od ostvarene cijene. Nedostajući poslovni prihod od prodaje vode i odvodnje, a kojim bi se pokrili poslovni rashodi iznosi 24.229.399 KM.

Donošenje odluke o izmjeni cjenovnika usluge vodosnabdijevanja pitkom vodom i odvodnje otpadnih voda je u nadležnosti Vlade Kantona Sarajevo koja bi trebala izvršiti izmjenu važećeg cjenovnika usluga vodosnabdijevanja pitkom vodom, odvodnje i prečišćavanje otpadnih voda, kako bi se omogućilo stabilno poslovanje preduzeća.

7.8 Potraživanja od kupaca do 2022. godine

Preduzeće ima potraživanja od potrošača i iz kategorije privrede i iz kategorije domaćinstava. Ukupna potraživanja od kupaca na dan 31.12.2022. godine iznose 53.715.130 KM.

Nemogućnost naplate potraživanja od kupaca proizvodi značajne troškove. Osim što postoji velika vjerovatnoća da se određeno potraživanje nikada ne naplati, prije nego što Preduzeće bude konačno uvjerenou tu činjenicu da mora poduzeti sve radnje kako bi dužnika „privolio“ na plaćanje. U slučajevima kada postoji dovoljno uvjerljiv dokaz da je dug nemoguće naplatiti, moguće je računati na porezno priznati otpis nenaplaćenih potraživanja. Nenaplaćena potraživanja predstavljaju gubitak na više nivoa. Ponajprije je to novčani gubitak, zbog izostanka podmirenja računa. Zatim, uslijed neplaćanja od strane korisnika usluge, Preduzeće mora preuzeti određene

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

radnje kako bi pospješilo naplatu, a to znači korištenje dodatnih resursa, ljudi, sredstava za rad, radnog vremena, što generira dodatne troškove kao npr. sudske troškove. Međutim, ukoliko nakon svih aktivnosti prisilne naplate ne dođe do plaćanja, postavlja se i pitanje troška izgubljenih kamata na glavnici duga. Ako potraživanje po izlaznim računima nije naplaćeno, nije naplaćen ni porez na dodanu vrijednost (PDV) koji je plaćen po osnovi izlaznog računa. Dakle, sagledavajući sveukupan učinak i značaj nenaplaćenih potraživanja, proizlazi zaključak kako je iznimno skupo imati nenaplaćena potraživanja. Posebno je neisplativo imati veliki broj potraživanja "malih" iznosa, gdje svi spomenuti troškovi mogu činiti i čine nekoliko puta veći trošak od same glavnice potraživanja.

Zbog visokih ukupnih potraživanja i troškova koja ona generiraju, donesena je odluka br.16-06/23 kojom se nenaplativa potraživanja u iznosu od 14.251.335 KM prenose na vanbilansnu evidenciju.

U 2022.godini nenaplaćena potraživanja su iznosila 78.769 KM. Ukupna potraživanja od kupaca za period 1996-2022. godina iznose 53.715.130 KM.

Tabela 63. Nenaplaćena potraživanja po računima izdatim u 2022.godini

Opis	Iznos KM
Saldo nenaplaćenih potraživanja na dan 31.12.2021.	68.045.233
Odluka 16-06/23	-14.251.335
Potraživanja se prenose u vanbilansnu evidenciju	53.793.899
Privreda	-392.774
Domaćinstva	314.006
Saldo nenaplaćenih potraživanja na dan 31.12.2022.	-78.769
Ukupno 1996-31.12.2022.	53.715.130

Slika 17. Trend kretanja potraživanja od kupaca od 2013. do 2022.godine

7.9 Sumnjiva i sporna potraživanja

Korisnici usluga koji redovno ne izmiruju svoje obaveze se utužuju.

Prema Pravilniku o naplati potraživanja za vodu, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o Sarajevo utuženje korisnika usluge se vrši u sljedećim periodima:

a) korisnici usluge iz kategorije "domaćinstva" :

- svi neplaćeni računi za period 01.01.-30.06. utužuju se u mjesecu decembru tekuće godine
- svi neplaćeni računi za period 01.07.-31.12. tekuće godine, utužuju u mjesecu junu naredne godine.

b) svi ostali korisnici

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

- svi neplaćeni računi izdati u period 01.01.-31.12.tekuće godine ,utužuju se u mjesecu novembru naredne godine.

Uprava preduzeća može po potrebi donijeti odluku kojom će utvrditi i druge periode utuženja

Tokom 2022. godine putem nadležnog suda u Sarajevu utuženo je nenaplaćenih potraživanja za vodu i odvođenje otpadnih voda u iznosu od 3.747.956 KM i to prema kategoriji "Domaćinstva".

U periodu od 1996. do 2022. godine podneseno je tužbi u vrijednosti od 119.504.912 KM. Od toga naplaćeno je 72.744.626KM (61%).

Ukupno nenaplaćeni iznos po osnovu utuženja potrošača za period od 1996.-2022. godine iznosi 46.760.286 KM. Uprava preduzeća donijela je Odluku broj:16-06/23 od 15.02.2023. godine o odobravanju isknjiženja sumnjivih i spornih potraživanja iz bilansne evidencije u vanbilansnu evidenciju u ukupnom iznosu od 14.374.126,03 KM. U pomenutoj odluci Uprave preduzeća se između ostalog navodi da su iscrpljene sve mogućnosti naplate predviđene važećim propisima i internim aktima i procedurama Preduzeća.

Nadzorni odbor preduzeća, na prijedlog Uprave preduzeća, dana 17 .02.2023. godine, je donio odluku kojom se daje saglasnost Upravi preduzeća za isknjiženje sumnjivih i spornih potraživanja iz bilansne evidencije u vanbilansnu evidenciju u ukupnom iznosu od 14.374.126,03 KM.

Tabela 64. Realizacija sudskih sporova po tužbama za neplaćanje vode i odvodnje

Godina	Iznos (KM)			Naplaćeno od utuženog (KM)	Naplaćeno od utuženog %
	Utuženo "Ostali korisnici"	Utuženo "Domaćinstva"	Utuženo ukupno		
vanbilansno	-1.542.144	-12.709.191	-14.251.335	4.064.964	
2022		3.747.956	3.747.956		
1996. - 31.12.2022.	19.159.511	100.345.401	119.504.912	72.744.626	61%

8 LJUDSKI RESURSI

Preduzeće generalno ima problem sa pronalaskom adekvatne radne snage obzirom na specifičnost poslovanja, posebno u segmentima rada na vodovodnoj i kanalizacionoj infrastrukturi, kao i dodatni problem dugotrajnog procesa zapošljavanja te nemogućnosti zapošljavanja radnika na neodređeno vrijeme bez prethodne saglasnosti Vlade Kantona Sarajevo.

8.1 Broj radnika

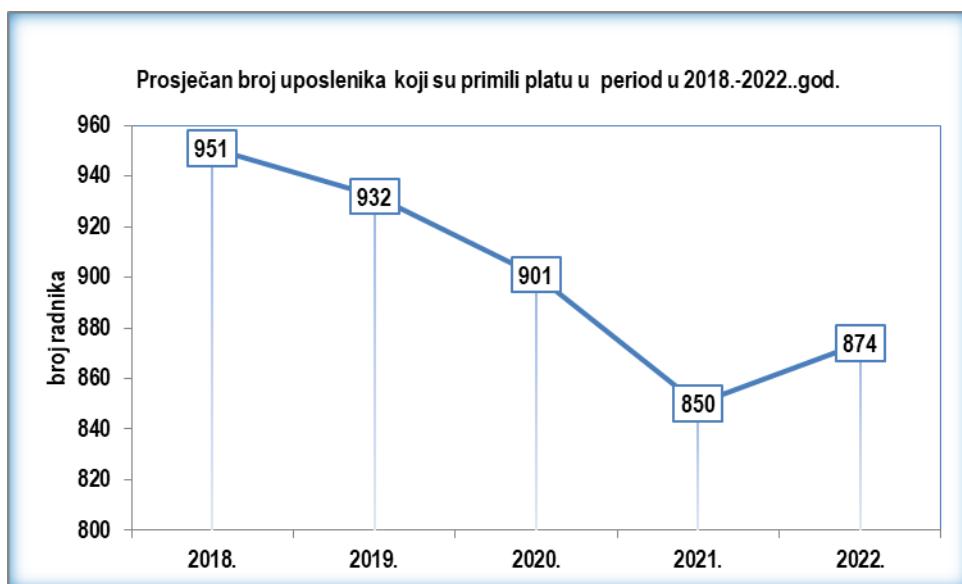
Prosječan broj radnika u 2022. godini, izračunat na bazi podataka iz likvidature (isplaćene plate) iznosi 874.

Na dan 31.12. 2022. godine preduzeće je imalo 884 radnika.

Na osnovu prikazanih podataka u sljedećoj tabeli, evidentan je pad broja radnika do 2021. godine. U 2022. godini se povećao broj radnika za 24 (3%) u odnosu na 2021. godinu

Tabela 65. Prosječan broj radnika na bazi primljene plate

	Prosječan broj uposlenika na bazi primljene plate				
	2018	2019	2020	2021	2022
KJKP "VIK"	951	932	901	850	874
Trend kretanja broja radnika	7%	-3%	-3%	-6%	3%

Slika 18. Trend kretanja broja radnika u periodu 2018.-2022.godine

8.2 Fluktuacija radnika

Tabela 66. Fluktuacija radnika u 2022. godini po mjesecima

Stanje 31.12.2021			865
PRILIV RADNIKA	na neodređeno	26	
	na određeno	102	
	Pripravnici	1	
	ukupno	129	
ODLIV RADNIKA	Penzionisani	37	
	Umrli	6	
	Otkazi	57	
	otkaz zapolenim na određeno vrijeme		
	otkaz zapolenim na neodređeno vrijeme	1	
	Sporazumno raskid	6	
	Istek Ugovora	3	
	Neplaćeno odsustvo	0	
	Promjena statusa	0	
	pripravnik	0	
ukupno		110	
Stanje 31.12.2022			884

*početno stanje

Tabela 67. Fluktuacija radnika u 2022. godini

Mjesec	Došlo (1)	Otišlo (2)	Stanje (3)=(PS*)+(1)-(2)
01.01.2022.			865
januar	18	4	879
februar	1	8	872
mart	18	2	888
april	0	8	880
maj	0	4	876
juni	0	4	872
juli	37	11	898
august	4	16	886
septembar	25	30	881
oktobar	9	8	882
novembar	5	7	880
decembar	12	8	884
UKUPNO	129	110	884

U Preduzeću je evidentirano 12% odlazaka u odnosu na ukupan broj zaposlenika tokom 2022. godine. Evidentan je visok nivo fluktuacije zaposlenika u Preduzeću, a kao najčešći razlog je problem ugovora na određeno vrijeme. Zbog toga najveće fluktuacije zaposlenika se dešavaju u pogonu Vodovod, upravo zbog isteka ugovora na određeno vrijeme te nemogućnosti pravovremenog zapošljavanja zamjenske radne snage.

Odlukom Vlade Kantona Sarajevo, regulisano je da za sva nova zapošljavanja Preduzeće traži saglasnosti i to:

- za zapošljavanje na određeno vrijeme do 12 mjeseci - od strane resornog ministarstva,
- za zapošljavanje na neodređeno vrijeme - od strane Vlade Kantona Sarajevo.
-

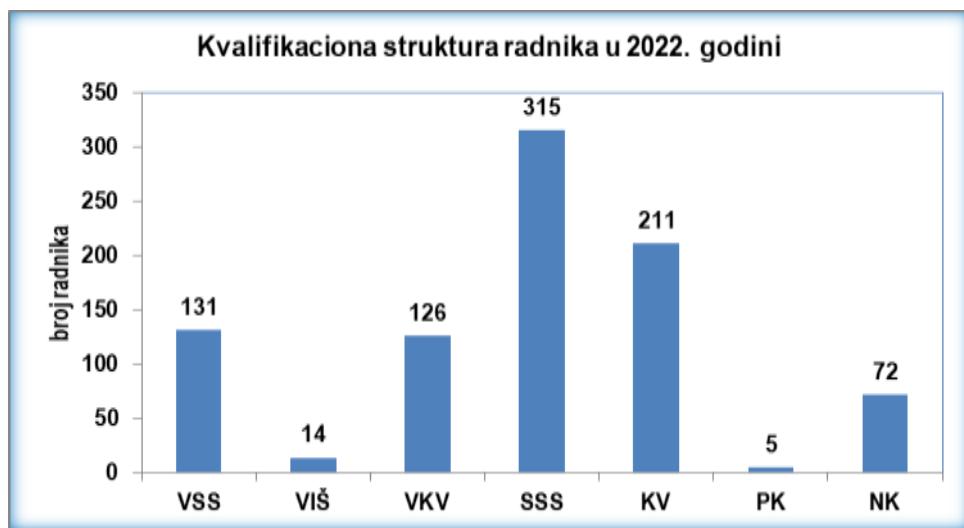

8.3 Kvalifikaciona struktura radnika

Prosječan broj radnika prema stanju na kraju mjeseca prema kvalifikacionoj strukturi je sljedeći:

Tabela 68. Kvalifikaciona struktura radnika u 2018/19/20/21/22.godine

Kvalifikacija	2018.	2019.	2020.	2021.	2022	%	indeks
						2022	22/21
VSS	Visoka stručna spremna	113	111	106	119	131	15% 110
VIŠ	Viša stručna spremna	16	19	19	16	14	2% 88
VKV	Visoko kvalifikovani radnik	210	216	190	134	126	14% 94
SSS	Srednja stručna spremna	242	245	241	280	315	36% 113
KV	Kvalifikovani radnik	253	245	235	218	211	24% 97
PK	Polu kvalifikovani radnik	32	31	30	6	5	1% 83
NK	Nekvalifikovani radnik	85	65	80	76	72	8% 95
Svega		951	932	901	850	874	100% 103

Slika 19. Kvalifikaciona struktura radnika 2022. godine

Kao što se vidi iz Tabele 69. i Slike 19. najveći broj uposlenika su radnici sa srednjom stručnom spremom (SSS) i ima ih 315 (36%).

8.4 Lična primanja radnika

U okviru Pravilnika o radu, Preduzeće je definisalo da se plata radnika sastoji od osnovne plate, dijela plate za radni učinak i povećanja plate. Osnovna plata se određuje na osnovu koeficijenta složenosti posla, vrijednosti boda i broja radnih sati. Radni učinak se određuje na osnovu kvaliteta obavljanja i obima radnih zadataka, roka izvršenja posla te odnosa zaposlenog prema radnim obavezama. Svaki mjesec rukovodioci su u mogućnosti dodijeliti povećanje do 20% osnovne plate po osnovu povećanog ili poboljšanog radnog učinka. Povećanja plate Pravilnikom o radu, Preduzeće definira povećanja plate na osnovu otežanih uslova rada odnosno za vrijeme kada radnik obavlja poslove pri kojim je izložen štetnom uticaju, fizičkom naporu i opasnostima od povređivanja; noćnog rada; prekovremenog rada, rada tokom praznika i na dane sedmičnog odmora. Evidenciju o zaposlenicima, radnim satima i prekovremenom radu vode rukovodioci odjela i sektora koji dalje dostavljaju potrebne podatke kadrovskoj službi. Preduzeće je stimulacije u okviru Pravilnika o radu definisalo da odlukom može nagraditi i stimulirati radnike povodom vjerskih, nacionalnih, državnih i drugih praznika, a u skladu sa finansijskim mogućnostima.

Prosječno isplaćena neto plaća u 2022. godini iznosila je 1.375 KM i za 11% je veća nego što je bila u 2021. godini godini (1.234 KM).

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Tabela 69. Prosječna neto plata u KJKP „ViK“ u petogodišnjem periodu 2018-2022. godina (u KM)

Godina	2018	2019	2020	2021	2022	% 2022/2021
Prosječna neto plata KJKP "ViK"	1.225	1.217	1.213	1.234	1.375	111%

Ako se iz prosječne plate izuzme dio za minuli rad, prekovremen rad, noćni rad, rad na praznik i po osnovu stimulacije, onda je prosječna osnovna plata na nivou preduzeća za 2022. godinu iznosila 1010 KM (za 2021. godinu iznosila 1038 KM).

Isplata naknade za ishranu u 2022. godini vršena je u skladu sa članom 102. Pravilnika o radu, na osnovu čega se zaposlenicima po danu prisustva na poslu vršio obračun i isplata naknade za ishranu u toku rada (topli obrok) u visini od 1% od prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

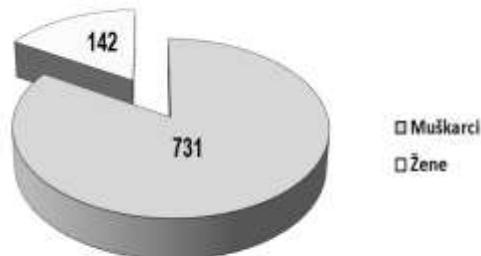
Regres za korištenje godišnjeg odmora za 2022. godinu isplaćen je u jednakom iznosu za sve zaposlenike, u visini 531 KM, što predstavlja iznos od 50 % prosječne neto plade u Federaciji BiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.¹⁴

Naknada troškova prevoza na posao i sa posla isplaćivana je u gotovini u visini stvarne cijene karte u gradskom i javnom saobraćaju u skladu sa Pravilnikom o radu (član 101.).

8.5 Spolna i starosna struktura radnika

Tabela 1. Starosna i spolna struktura radnika decembar 2022. godine

Starost	Muškarci	Žene	Ukupno
19-24	8		8
25-29	32	7	39
30-34	45	6	51
35-39	80	12	92
40-44	84	17	101
45-49	113	27	140
50-54	143	27	170
55-59	136	24	160
60-64	89	21	110
65+	1	1	2
Ukupno	731	142	874

Slika 20. Spolna struktura radnika

84% zaposlenih su muškog spola, što je djelimično uslovljeno specifičnostima poslovanja i terenskog rada.

Tabela 71. Trend starosne dobi radnika u petogodišnjem periodu

	starosna dob radnika		prosječna starost radnika
	od 20 do 40 godina	od 40 do 65 godina	
2018	36%	64%	46,6
2019	23%	77%	47,3
2020	20%	80%	49,1
2021	18%	82%	51,4
2022	22%	78%	48,0

Prosječna starost uposlenika na dan 31.12 2022. godine je bila 48 godina.

¹⁴ Odluka o isplati regresa za 2022. god. br.249/22

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Prevladavajuća starosna dob uposlenika je od 40 do 60 godina – iznosi 683 ili 78% (u 2021. godinije bilo ukupno 601 uposlenik ili 69%). Uposlenika do 35 godina starosti ima 98 ili 11% (u 2021. godini je bilo 78 ili 8%). Iz prezentiranih brojeva zaključujemo da se u 2022. u preduzeću uposlilo više mlade radne snage i da se prosječna starost uposlenika smanjila.

31% odnosno 272 zaposlenika, ima preko 55 godina te će se u narednih deset godina, u skladu sa zakonom, penzionisati.

Broj zaposlenih starije životne dobi za sobom nosi rizik smanjenja efikasnosti i produktivnosti u poslovanju Preduzeća, kao i potencijalne poteškoće u kontekstu zamjene zaposlenih starijih od 50 godina u momentu kada oni budu odlazili u penziju.

8.6 Korištenje radnog vremena (iskazano u finansijskim pokazateljima)

U 2022. godini u odnosu na 2021. godinu, bile su veće isplate radnicima po osnovu tzv. „redovnog rada“ za 4%.

„Ostali rad“ u 2022. godini (bolovanja, noćni rad, prekovremeni rad i rad na praznike, kao i stimulacije) povećan je ukupno za 15% u odnosu na 2021. godinu. Na ovo povećanje je najviše uticalo povećanje u kategoriji „noćni rad“ - za 113% u odnosu na 2021. godinu.

Tabela 72. Korištenje radnog vremena (iskazano u finansijskim pokazateljima)

Opis	2018	2019	2020	2021	2022	%
1	2	3	4	5	6	(6-5)/5
Redovan rad	10.109.751	9.767.429	12.199.463	11.557.893	12.015.882	4%
Ostali rad:	1.004.058	893.568	724.416	823.799	949.358	15%
Prekovremeni rad	302.339	153.680	68.455	78.536	62.733	-20%
Bolovanje	406.878	455.758	352.383	345.709	297.155	-14%
Rad na praznik	66.532	59.776	58.002	57.195	60.741	6%
Noćni rad	194.825	183.360	180.298	175.029	372.253	113%
Radni učinak	33.484	40.994	65.280	167.331	156.476	-6%
UKUPNO	11.113.809	10.660.997	12.923.880	12.381.692	12.965.240	5%
						17%

Tabela 73. Efikasnost ljudskog potencijala

	2018. god	2019. god	2020. god	2021. god	2022. god
Prosječan broj radnika	951	932	901	850	874
Poslovni prihod	47.408.629	50.495.959	47.390.708	48.683.533	52.816.608
Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	25.512.970	25.224.993	24.279.463	23.399.138	26.401.019
Poslovni prihod po radniku	49.851	54.180	52.598	57.275	60.431
Troškovi plata i ostalih ličnih primanja po jednom radniku	26.828	27.065	26.947	27.528	30.207
Index efikasnosti radnika	1,86	2,00	1,95	2,08	2,00
Učešće troškova radnika po radniku u poslovnom prihodu po radniku	54%	50%	51%	48%	50%

Okvir 5

Kad se govori o mjerjenju uspješnosti preduzeća, osim na finansijske pokazatelje uspješnosti poslovanja, prvenstveno se misli i na uspješnost ljudskog kapitala koji ujedno predstavlja i najvažniji faktor preduzeća o kojem uveliko ovisi njegov uspjeh.

Priroda preduzeća je orientiranost na održivo i efikasno poslovanje, a kako su zaposlenici ti koji svojim angažmanom i radom doprinose pozitivnom ili negativnom trendu poslovanja preduzeća, fokus upravljačkih struktura usmjeren je upravo na zaposlenike, odnosno, na njihove radne performanse, iskustvo, znanja, vještine i ostalo.

Iz tog razloga je mjerjenje uspješnosti rada zaposlenika veoma važno jer upravljačkim strukturama preduzeća daje informaciju o ljudskim potencijalima kojima raspolaću. Pri tom, mjerjenje uspješnosti mora biti što je moguće objektivnije kako bi se adekvatno moglo nagraditi one zaposlenike koji svojim radom doprinose uspjehu preduzeća, ali i suprotno tome, da se ukaže na potrebne korekcije u radu i poslovanju onih zaposlenika koji svojim radom nisu zadovoljili i nisu dostigli željene rezultate.

Izvor: Prijedlog mjera za poboljšanje uspješnosti rada zaposlenih, str.89; Publikacija objavljena je u okviru Projekta općinskog okolišnog i ekonomskog upravljanja (MEG) kojeg podržava i finansira Vlada Švicarske, a provodi Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP) u BiH;

9 ULAGANJA I RAZVOJ SISTEMA

9.1 Subvencije Budžeta Kantona Sarajevo

U Budžetu Kantona Sarajevo - Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture za 2022. godinu su planirana finansijska sredstva na ime subvencija za KJKP "Vodovod i kanalizacija" u iznosu od 1.700.000 KM.

U svrhu realizacije projekta „Subvencioniranje troškova iz segmenta zajedničke komunalne potrošnje“, sklopljen je Sporazum br.92/22 (naš broj) 02.03.2022. između Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja i zaštite okoliša KS i KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo. **Sredstva u iznosu od 1.000.000 KM su predviđena za plaćanje obaveza za subvencioniranje troškova prečistača Butila:** za plaćanje struje, plina, laboratorijske opreme i hemikalija (za PPOV Butila), fizičko - hemijske analize uzoraka otpadne vode, održavanje mjerne opreme Endress Hauser, monitoringa procjednih voda iz privremenih laguna dehidriranog mulja, održavanje frekventnih pretvarača za rad muljnih pumpi, zbrinjavanje mulja, te odvoz otpada iz prečistača Butila. U svrhu obavljanja poslova iz segmenta zajedničke komunalne potrošnje sklopljen je Sporazum br.90/22 (naš broj) 02.03.2022. između Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja i zaštite okoliša KS i KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo na iznos od **700.000 KM**.

Od ukupno planiranih sredstava subvencije u 2022. godini preduzeću je doznačeno ukupno 1.517.050 KM prema pozicijama prikazanim u donjoj tabeli.

Tabela 74. Subvencije javnim preduzećima iz Budžeta Kantona Sarajevo

Ekon. kod	Sub analitika	Fun.	Opis	Budžet KS za 2022 godinu	Doznačeno u KJKP "ViK" do 31.12.2022.
614400	YAO002	056F	Sufinansiranje održavanja prečistača Butila	1.000.000	817.050
			Čišćenje uličnih slivnika, ulaznih građevina i kanala za atmosferske vode	700.000,00	700.000
				Ukupno	1.700.000
					1.517.050

9.2 Kapitalni transferi iz Budžeta Kantona Sarajevo

U svrhu realizacije projekta „Smanjenje gubitaka na vodovodnoj mreži“ sklopljen je sporazum br.390/22 (naš broj) 08.09.2022. između Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja i zaštite okoliša KS i KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo. **Sredstva u iznosu od 1.300.000 KM** su predviđena za pokrivanje troškova nabavke daktiških fazonskih komadija sa spojnim i zaptivnim materijalom, materijala za priključke i PE cijevi, zatvarača, hidrantskih garnitura, spojnica od nehrđajućeg čelika i dactile flex (multi joint) spojnice za reparaturu cijevi promjera do DN 500, U i E spojnica za nestandardne profile, materijala za montažu vodomjera, čeličnih pocićanih cijevi, vodovodnih armatura za mrežu, vodomjera raznih profila, nabavku manometara, nabavku kvadratnog kutnog i okruglog željeza, rezervnih dijelova za teretna vozila i rovokopače, hidromehaničke opreme za tehnološke objekte vodovodnog sistema, rezervnih dijelova za pumpne aggregate, žica za viklovanje, betona i separacije, dovođenja saobraćajnica u prvobitno stanje po općinama.

U svrhu realizacije projekta projekta „Sanacija vodovodnog sistema putem KJKP „Vodovod i kanalizacija“ – vlastito učešće za kredit EBRD - plaćanje PDV-a, sklopljen je sporazum br.121/22 (naš broj) 17.03.2022. između Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja i zaštite okoliša KS i KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo. **Sredstva u iznosu od 2.000.000 KM** se odnose na finansiranje obaveza u vezi plaćanja PDV-a i ostalih obaveza koje se ne finansiraju iz kreditnih sredstava (drugi porezi, carine i sl.).

U 2022. godini Budžetom Kantona Sarajevo planirana su i doznačena sredstva kapitalnog transfera kako je prikazano u sljedećoj tabeli:

Tabela 75. Kapitalni transferi iz Budžeta Kantona Sarajevo

Sub analitika	Fun.	Opis	Budžet KS za 2022. godinu	Doznačeno u KJKP "ViK" do 31.12.2022.
YAU030	052F	Projekat sanacije vod.sistema putem ViK-a - vlastito učešće za kredit EBRD-plaćanje PDV-a	2.000.000	106.960
YAU037	052F	Smanjenje gubitka na vodovodnoj mreži	1.300.000	1.300.000
				Ukupno:
				3.300.000
				1.406.960

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

9.3 Sredstva iz budžeta Općina

Na osnovu ukazane potrebe za boljom i efikasnijom komunikacijom i realizacijom procesa, u KJKP "VIK" formiran je Tim za razvoj i saradnju sa Općinama u Kantonu Sarajevo. Tim čine članovi Uprave preduzeća i rukovodioči Sektora za tehničke poslove i razvoj. Kao rezultat novog pristupa u rješavanju problema potpisani su sljedeći sporazumi za rekonstrukciju vodovodne i kanalizacione mreže:

Tabela 76. Sporazumi sa općinama u 2022.godini

Općina Centar	Općina Novi Grad	Općina Ilidža	Općina Vogošća	Općina Stari grad
Sporazum naš broj 351/22 od 11.08.2022. godine na iznos od 236.347,00 KM (sa PDV) <u>Predmet sporazuma:</u> Izrada pumpne stanice Gornji Kromolj- nabavka i ugradnja hidrofleks postrojenja, telemetrija, mjerač protoka, senzor pritiska, priključak na elektroenergetsku mrežu i atest	Sporazum naš broj 2087 od 07.04.2022. godine na iznos od 218.982,90 KM (sa PDV) <u>Predmet Sporazuma:</u> Rekonstrukcija cjevovoda DN 100 i DN 200 u ulici Numan Paše Čuprilića (od spoja novoizgrađenog cjevovoda do raskrsnice sa ulicom Zaima Imamovića	Sporazum naš broj 212/22 od 17.05.2022. godine na iznos 21.256,58 KM (sa PDV) <u>Predmet Sporazuma:</u> Polaganje PHD cjevovoda DN 50 mm u dužini cca 10m, izrada šahta i ugradnja reducir ventila u ul.Rudnik, prema predmeđu i predračunu radova broj 618/21 od 18.10.2021; Zamjena priključnih cijevi sa PEHD cjevima profila DN25 mm u naselju Rakovica u ulicama; Rudnik, Gornja mahala,Zenik, Šamin gaj,Rukodol,Bistrički put, prema predmjeru i predračunu radova broj 641/20 od 04.11.2020 godine	Ugovor naš broj 150/22 od 08.04.2022. godine na iznos 35.716,43 KM (sa PDV) <u>Predmet Sporazuma:</u> Rekonstrukcija kućnih priključaka na vodovodnoj mreži kao i dijela mreže u ulici Braća Planja (od spoja novoizgrađenog cjevovoda do raskrsnice sa ulicom Omladinska, uključujući prelaz preko novoizgrađenog mosta)	Ugovor naš broj 206/22 od 12.05.2022. godine na iznos 25.988,60 KM (sa PDV) <u>Predmet Sporazuma:</u> 'Izgradnja daktil cjevovoda DN 100 u dužini 70 m u ulici Čadordžina
<u>Izvođač radova:</u> KJKP ViK <u>Investitor:</u> Općina Centar <u>Status:</u> radovi u toku	<u>Izvođač radova:</u> KJKP ViK <u>Investitor:</u> Općina Novi Grad <u>Status radova:</u> radovi završeni	<u>Izvođač radova:</u> KJKP ViK <u>Investotor:</u> Općina Ilidža <u>Status radova:</u> radovi na izgradnji reducir ventila završeni, a rekonstrukcija priključaka dogovorena da se radi prema potrebi po pojavi kvara	<u>Izvođač radova:</u> KJKP ViK <u>Investotor:</u> Općina Vogošća <u>Status radova:</u> radovi završeni	<u>Izvođač radova:</u> KJKP ViK <u>Investotor:</u> Općina Stari grad <u>Status radova:</u> radovi završeni
Plaćeno: 128.391,81 KM			Plaćeno: 42.697,08 KM	Plaćeno: 15.077,42 KM
Sporazum naš broj 369/22 od 19.08.2022. godine na iznos 911.972,30 KM sa PDV-om (316.972,30 KM Općina Centar + 595.000,00 KM	Sporazum naš broj 157/22 od 13.04.2022. godine na iznos od 71.000 KM (sa PDV)	Sporazum naš broj 230/22 od 25.05.2022. godine na iznos 9.348,67 KM (sa PDV)	Ugovor naš broj 266/22 od 14.06.2022. godine na iznos 25.968,53 KM (sa PDV)	Ugovor naš broj 350/22 od 10.08.2022. godine na iznos 2.858,26 KM (sa PDV)

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Općina Centar	Općina Novi Grad	Općina Ilidža	Općina Vogošća	Općina Stari grad
<p>Budžet KS).</p> <p><u>Predmet Sporazuma:</u> Rekonstrukcija vodovodne i kanalizacione mreže u ul. Kranjčevićeva II faza</p> <p><u>Izvođač radova:</u> KJKP ViK Investotor: Općina Centar <u>Status radova:</u> radovi u toku na potisnom cjevovodu DN 500 mm Plaćeno: 339.030,28 KM</p>	<p><u>Predmet Sporazuma:</u> Izmještanje vodovodnih instalacija DN 200, DN 100 i DN 80 mm u dijelu ulice Safeta Ahmetspahića (cca 200 m) u mjesnoh zajednici Brijesće</p> <p><u>Izvođač radova:</u> KJKP ViK Investotor: Općina Novi Grad <u>Status radova:</u> radovi završeni</p> <p>Plaćeno: 52.068,88 KM</p>	<p><u>Predmet Sporazuma:</u> Izvođenje radova na izgradji kućnih priključaka za 27 objekata na lokalitetu naselja Rakovica</p> <p><u>Izvođač raova:</u> KJKP ViK Investotor: Općina Ilidža <u>Status radova:</u> radovi završeni</p>	<p><u>Predmet Sporazuma:</u> Izrada separatnih kanalizacionih priključaka - Hotonj IV -Mitra Šućura</p> <p><u>Izvođač radova:</u> KJKP ViK Investotor: Općina Vogošća <u>Status radova:</u> radovi završeni</p> <p>Plaćeno: 45.462,39 KM</p>	<p><u>Predmet Sporazuma:</u> Izvođenje radova na izradi priključka DN 25/150 i razdvajanje po etažama za 4 vlasnika u ulici Nalina broj 14</p> <p><u>Izvođač radova:</u> KJKP ViK Investotor: Općina Stari grad <u>Status radova:</u> radovi završeni</p>
<p>Sporazum naš broj 420/22 od 26.09.2022. godine na iznos 164.824,21 KM (sa PDV)</p> <p><u>Predmet Ugovora:</u> Izvođenje radova na rekonstrukciji separatne kanalizacione mreže u Iraku ulice Aleksandra Puškina do broja 27 u dužini cca 145m</p> <p><u>Izvođač radova:</u> KJKP ViK Investotor: Općina Centar <u>Status radova:</u> radovi završeni Plaćeno: 140.078,45 KM</p>	<p>Sporazum naš broj 184/22 od 22.04.2022. godine na iznos od 86.655,68 KM sa PDV-om (30.000,00 KM Općina Novi grad + 56.655,68 KM KJKP ViK).</p> <p><u>Predmet Sporazuma:</u> Izgradnja javne vodovodne mreže profila DN 150 mm u dužini cca 315 m u ulici Harisa Čampare, a prema usvojenoj ponudi 378/21 od 22. 06. 2021. godine a koja je sastavni dio ovog Ugovora</p> <p><u>Izvođač radova:</u> KJKP ViK Investotor: Općina Novi Grad <u>Status radova:</u> radovi završeni</p>	<p>Sporazum naš broj 241/22 od 13.05.2022. godine na iznos 250.000,00 KM (sa PDV)</p> <p><u>Predmet Sporazuma:</u> Izvođenje radova i hitnih intervencija na lokalnoj vodovodnoj i kanalizacionoj mreži na području općine</p> <p><u>Izvođač raova:</u> KJKP ViK Investotor: Općina Ilidža <u>Status radova:</u> u toku</p>	<p>Ugovor naš broj 365/22 od 18.08.2022. godine na iznos 52.000,00 KM (sa PDV)</p> <p><u>Predmet Sporazuma:</u> Izvođenje radova hitne intervencije na lokalnoj vodovodnoj i kanalizacionoj mreži na području Općine Vogošća</p> <p><u>Izvođač radova:</u> KJKP ViK Investotor: Općina Vogošća <u>Status radova:</u> u toku</p>	<p>Ugovor naš broj 544/22 od 02.12.2022. godine na iznos 3.407,70 KM (sa PDV)</p> <p><u>Predmet Sporazuma:</u> Izvođenje radova na ugradnji protivpožarnog hidranta DN 80 mm ul.Vratnik Mejdan Vatrogasno društvo Vratnik</p> <p><u>Izvođač radova:</u> KJKP ViK Investotor: Općina Stari grad <u>Status radova:</u> radovi nisu počeli</p>
<p>Sporazum naš broj 427/22 od 28.09.2022. godine na iznos 239.093,33 KM (sa PDV)</p> <p><u>Predmet Ugovora:</u> Izvođenje radova na rekonstrukciji separatne kanalizacione mreže i kućnih priključaka u</p>	<p>Sporazum naš broj 413/22 od 16.09.2022. godine na iznos od 50.000 KM (sa PDV)</p> <p><u>Predmet Sporazuma:</u> Izvođenje radova - hitne intervencije na lokalnoj vodovodnoj i kanalizacionoj mreži na području Općine</p>	<p>Sporazum naš broj 289/22 od 28.06.2022. godine na iznos 13.074,09KM (sa PDV)</p> <p><u>Predmet Sporazuma:</u> pojedinačni ugovor 1/33/22 o izvođenju radova na rekonstrukciji dijela lokalne kanalizacione</p>	<p>Ugovor naš broj 451/22 od 11.10.2022. godine na iznos 15.310,52 KM (sa PDV)</p> <p><u>Predmet Sporazuma:</u> Izrada separatnih kanalizacionih priključaka na području Općine Vogošća, ul.Mitra</p>	<p>Ugovor naš broj 555/22 od 07.12.2022. godine na iznos 2.360,15 KM (sa PDV)</p> <p><u>Predmet Sporazuma:</u> Izvođenje radova na sanaciji lokalne kanalizacione mreže u ul.Moščanica do broja 24</p>

Izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Općina Centar	Općina Novi Grad	Općina Ilijadža	Općina Vogošća	Općina Stari grad
kraku ulice Borak <u>Izvođač radova:</u> KJKP ViK <u>Investitor:</u> Općina Centar <u>Status radova:</u> radovi u toku	Novi grad <u>Izvođač radova:</u> KJKP ViK <u>Investitor:</u> Općina Novi Grad <u>Status radova:</u> radovi u toku (po utvrđenom dinamičkom planu)	mreže u ulici Dr. Halid bega Hrasnice kod br. 83 <u>Izvođač rava:</u> KJKP ViK <u>Investitor:</u> Općina Ilijadža <u>Status radova:</u> radovi završeni	Šućura <u>Izvođač radova:</u> KJKP ViK <u>Investitor:</u> Općina Vogošća <u>Status radova:</u> radovi završeni	<u>Izvođač radova:</u> KJKP ViK <u>Investitor:</u> Općina Stari grad <u>Status radova:</u>
Sporazum naš broj 401/22 od 13.09.2022. godine na iznos 988.587,09 KM (sa PDV) <u>Predmet Ugovora:</u> Rekonstrukcija separatne kanalizacione i vodovodne mreže u ul.Panjina kula od broja 2-111 <u>Izvođač radova:</u> KJKP ViK <u>Investitor:</u> Općina Centar <u>Status radova:</u> radovi nisu počeli	Sporazum naš broj 425/22 od 28.09.2022. godine na iznos od 85.652,41 KM sa PDV-om . <u>Predmet Sporazuma:</u> Rekonstrukcija i izgradnja javne vodovodne mreže u dijelu ulice Ramiza Salčina <u>Izvođač radova:</u> KJKP ViK <u>Investitor:</u> Općina Novi Grad <u>Status radova:</u> radovi u toku	Sporazum naš broj 450/22 od 11.10.2022. godine na iznos 63.759,47 KM (sa PDV) <u>Predmet Sporazuma:</u> pojedinačni Ugovor 2/33/22 o izvođenju radova na rekonstrukciji dijela fekalne kanalizacione mreže u ulici Francuske revolucije <u>Izvođač rava:</u> KJKP ViK <u>Investitor:</u> Općina Ilijadža <u>Status radova:</u> radovi u toku	Ugovor naš broj 490/22 od 28.10.2022. godine na iznos 10.265,67 KM (sa PDV) <u>Predmet Sporazuma:</u> izvođenje radova na kanalizacionoj mreži, a odnosi se na izradu separatnih kanalizacionih priključaka na području Općine Vogošća, u ulici Mitra Šućura <u>Izvođač radova:</u> KJKP ViK <u>Investitor:</u> Općina Vogošća <u>Status radova:</u> radovi završeni	
		Sporazum naš broj 421/22 od 26.09.2022. godine na iznos 1.411,07 KM (sa PDV) <u>Predmet Sporazuma:</u> Pojedinačni Ugovor br.421/22 Izrada revizionog okna na lokalnoj kanalizacionoj mreži u ul.Dobrinjska do broja 169 <u>Izvođač radova:</u> KJKP ViK <u>Investitor:</u> Općina Ilijadža <u>Status radova:</u> radovi završeni		

9.4 Kapitalna ulaganja i razvoj sistema putem zajmova

9.4.1 Evropska banka za rekonstrukciju i razvoj (EBRD)

Sa tehničkog aspekta Projekat Sanacija vodovodnog sistema, koji se realizira iz sredstava kredita Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), 2022. godina je bila godina pripreme za početak realizacije Tranše II kredita:

- Pripremljen je iskaz interesa za Nadzor, evaluirane su prispjele ponude, formirana je kratka lista, te konsultantima sa kratke liste dostavljen poziv za dostavu ponuda; dostavljene su tri ponude, nakon produženja roka od 20 dana zbog problema u funkcionisanju elektronskog portala za nabavke banke; izvršena evaluacija ponuda te nakon neuobičajenog insistiranja Banke na korekcijama I ulaženja u najmanje detalje konačno smo dobili poredak tehničke evaluacije; otvorene su finansijske ponude te konačno dobili konsultanta za Nadzor; pripremljen je ugovor, dobivena saglasnost Banke (kao i svi dokumenti prije njega) i ugovor za Nadzor potpisani je 31.01.2023. sa JV Temelsu Ankara I PPG Sarajevo.
- Pripreman je tender za izvođenje radova u vrijednosti 9.8 mil EUR; radi se o 45 lokaliteta – 67 ulica u Općinama Stari Grad, Centar, Novo Sarajevo, Novi Grad, Ilička I Vogošća; ovo je bio izazov jer je u pitanju jedan, a ne više ugovora za šta je bilo potrebno korektno definisati uslove, a da se ipak ne eliminiše mogućnost apliciranja domaćih izvođača; nakon završene evaluacije prispjele su dvije ponude, a kao najpovoljnija tehnički prihvatljiva ponuda je bila ponuda JV Mibral d.o.o. Sarajevo i Higra d.o.o. Bijeljina, sa kojima je ugovor potpisana 01.02.2023. godine.
- Radilo se na dostavi potrebnih podataka i davanju komentara na pripremljene materijale za konsultanta KPMG koji je bio zadužen za izradu FOPIP-a; sam FOPIP je završen u 2022. godini i u toku je proces usaglašavanja Ugovora o javnim uslugama sa Vladom Kantona, što je i njihova zadnja aktivnost.
- U 2022. godini je nastavljena aktivnost na pribavljanju odobrenja za građenje za sve planirane lokalitete predviđene za rekonstrukciju; poseban problem je tzv. HUK – Historijski urbani krajolik, u kom su locirane većina ulica u Centru i Starom Gradu, gdje su nam i dvije zone vodosnabdijevanja sa najvećim registrovanim gubicima – Skenderija i Bjelave; za potrebe pribavljanja odobrenja za ove ulice (nadležnost Federalnog ministarstva prostornog uređenja) morala su se ponovo uraditi 22 projekta, uraditi dodatno Planove upravljanja otpadom, te i svu ostalu dokumentaciju pripremiti po njihovim zahtjevima; za sve lokalitete pripremljeni su I predati zahtjevi za odobrenja; dosad je dobijeno tek jedno, a jedno je u postupku izdavanja, svi ostali su predmet stalnog traženja dodatne dokumentacije sa njihove strane, pogotovo po pitanju prava služnosti; ovo nam je umnogome otežalo pripremu daljih dokumenata za gradnju; postupci su u toku i na nadležnim općinama za druge lokalitete.
- U 2022. godini bila je pripremana i dokumentacija za nabavku iz grant sredstava- IPA 2020; trenutno je u završnoj fazi i priprema se za konačan pregled i slanje na saglasnost Banci.

- U 2022. godini pripremala se i "odbrana" vezano za potraživanja od strane Mibrala za ugovore Lot 2 i Area 3 iz Tranše I, što je bilo dodatno veliko opterećenje zbog obimnosti dokumentacije koja se morala obuhvatiti, obraditi i pretočiti u odgovor izvođaču;

10 Opis glavnih rizika u poslovanju preduzeća

U ovoj tački Izvještaja prikazani su najznačajniji rizici:

1. Rizik cijene - klasifikujemo ga kao visokorizičan

S obzirom da su cijene KJKP „Vodovod i kanalizacija“ Sarajevo kontrolisane, a ne ekonomske, cjenovni rizik podrazumijeva neizvjesnost gubitaka koji mogu nastati uslijed neadekvatne politike cijena.

Cijene vode i odvodnje otpadnih voda su praktično regulisane od strane Kantona.

Rizik je da tražena cijena neće biti odobrena, što će uticati na manji prihod od osnovne djelatnosti kao pretežnog izvora finansiranja poslovne djelatnosti.

Preduzeće ne može učiniti mnogo da smanji ovaj rizik, ali ga može ublažiti, predlaganjem određenog nivoa cijena s jedne strane i racionalizacijom troškova, s druge strane, kako bi se smanjio negativan efekat neadekvatne cijene.

2. Rizik likvidnosti

Likvidnost kompanije predstavlja njenu sposobnost da na vrijeme plati svoje obaveze. Likvidnost preduzeća je rezultat odnosa likvidnih sredstava i kratkoročnih obaveza na dan bilansa stanja. Likvidna imovina je obrtna imovina odnosno, obrtna sredstva bez inventara. Likvidnost preduzeća obezbjeđuje se stalnim usklajivanjem novčanih priliva u preduzeću i novčanih odliva po osnovu plaćanja dospjelih obaveza, što je direktno povezano sa cjenovnim rizikom.

Upravljanje rizikom likvidnosti predstavlja značajan dio sigurnog poslovanja Preduzeća i uključuje:

- Održavanje rizika likvidnosti na nivou koji omogućava spremnost da se odgovori na dospjele obaveze
- Održavanje minimalnog nivoa likvidnih sredstava u slučaju nastanka vanrednih okolnosti u poslovanju i na tržištu.
- Uzimajući u obzir odnos dospjelih potraživanja i obaveza i u tom smislu održavanja određenog nivoa sredstava.

Preduzeće je izloženo riziku naplate, odnosno da dođe u poziciju da ne može u potpunosti naplatiti svoja potraživanja. Obaveza Preduzeća je da naplati svoja potraživanja, vodeći računa da ista ne zastare. U tu svrhu Preduzeće primjenjuje sve zakonom dozvoljene mjere (opomene, protokoli, tužbe, isključenja).

3. Rizik novčanog toka

Rizik novčanog toka svrstavamo u kategoriju visokog rizika. Ovaj rizik je direktno povezan sa gore navedenim rizicima i njihov je odraz. Zbog ekonomske krize (inflacija), velika je vjerovatnoća da će uticati na plaćanje budućih i dospjelih obaveza.

Kako bi se eliminisao i spriječio navedeni rizik, potrebno je sve potrebne resurse preusmjeriti na povećanje stope naplate potraživanja.

4. Kreditni rizik

Imajući u vidu kompletну ekonomsku situaciju, kao i povećanje nenaplaćenih potraživanja, koja utiču na visinu finansijske imovine, Preduzeće je izloženo kreditnom riziku. Cilj upravljanja kreditnim rizikom je minimiziranje negativnih efekata kreditnog rizika na finansijski rezultat kapitala KJKP ViK.

Pored ovih rizika identificirani su i rizici u internom dokumentu „Strategija rizika za 2022. godinu“, a koji mogu imati značajan utjecaj na ostvarivanje ciljeva i rezultata poslovanja preduzeća.

Procjena uticaja rizika na ostvarenje ciljeva preduzeća se ocjenjuje prema značaju uticaja ocjenama od 1-9.

11 MJERE PREDUZETE NA ZAŠTITI OKOLIŠA

U skladu sa član 40. stav 1. Zakona o računovodstvu godišnji izvještaj o poslovanju preduzeća treba da sadrži i **opis mjera preduzetih na zaštitu okoliša**). Na zaštiti okoliša, prvenstveno zaštiti vodnih resursa, preduzeto je slijedeće:

11.1 Smanjenje tereta zagađenja od urbanih/sanitarnih otpadnih voda

Uređaji za prečišćavanje su vodne građevine s postrojenjima kojima se prečišćavaju otpadne vode iz sistema javne odvodnje prije njihovog ispuštanja u prirodni prijemnik. Iz tog razloga obnova postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Butilima se nametnula kao najveći prioritet u poslijeratnom periodu.

Rekonstrukcijom postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Butilima postignuto je sljedeće:

- Zaštita vodnih resursa kroz smanjenje zagađenja rijeke Miljacke i Bosne;
- Sprječava se ispuštanja hiljada tona krutog komunalnog otpada na godišnjem nivou, odvojenog iz otpadnih voda na mehaničkom dijelu postrojenja za prečišćavanje;
- Sprječava se ispuštanje više desetina hiljada tona organske materije na godišnjem nivou u Rijeku Bosnu;
- Omogućavanje korištenja voda rijeke Bosne svim korisnicima nizvodno za vodosnabdijevanje, navodnjavanje, rekreaciju, ribolov i dr;
- Zaštitom kvaliteta površinskog vodotoka štitimo i kvalitet podzemnih voda u zoni uticaja ovih površinskih vodotoka;
- Ostvarivanje ekonomске koristi kroz poboljšanje životnih i sanitarnih uslova stanovništva;
- Ostvarivanje ekonomске koristi upotrebo mulja i gasa koji nastaju kao nusproizvodi rada postrojenja, a u funkciji produkcije električne energije;
- Stvaranje preduslova da se sistem kanalizacije Sarajeva rekonstruiše i proširi, jer se ukazuje direktna potreba za ulaganje sredstava u razdvajanje kanalizacije, odnosno odvajanje kanala za otpadne vode od oborinskih kanala i zasvedenih potoka, čime bi se znatno smanjilo zagađenje rijeke Miljacke;
- Ispunjavanje obaveza prema domaćem i međunarodnom zakonodavstvu po kojem je utvrđena obaveza svih subjekata, bez obzira da li se radi o stanovništvu, industriji ili zanatstvu, da svoje upotrijebljene vode vrate u prirodne vodotoke, prečišćene od različitih vidova zagađenja.

11.2 Očuvanje vodnih resursa

Projekat „Sanacija vodovodnog sistema“

Posljednja veća ulaganja u sistem su bila neposredno nakon rata, kada se intezivno radilo na obnovi porušenih objekata i vodovodne mreže. Sva kasnija ulaganja bila su prvenstveno orijentisana na izgradnju vodovodne i kanalizacione mreže i objekata za novoizgrađena naselja, odnosno za nove zone vodosnabdijevanja, dok je obnova postojećeg sistema bila zanemarena. Radovi su finansirani uglavnom iz sredstava Budžeta Kantona i sredstvima Preduzeća u skladu sa mogućnostima. Također rekonstrukcija cjevovoda u posljednjih nekoliko godina radi se jedino uz pomoć sredstava Općina, ali u ulicama za koje Općine iskažu interesovanje, što su često ulice koje nisu prioritetne sa stanovišta veličine gubitaka, ili je rekonstrukcija u nedovoljnem obimu. Kako cijena vode i odvodnje nije sadržavala troškove amortizacije, ali ni dio drugih operativnih troškova, to su mogućnosti Preduzeća da ulaže u obnovu sistema bile više nego ograničene.

Upravo zbog navedenog, odnosno višegodišnjeg problema sa kojim se Preduzeće suočava svakodnevno, izrađen je „Projekat sanacija vodovodnog sistema“ čiji su osnovni ciljevi kontinuirano smanjenje gubitaka na distributivnoj i transportnoj mreži, unapređenje procesa mjerjenja i obezbjedenje pogonske sigurnosti.

Projekat *Sanacija vodovodnog sistema*, se realizira iz sredstava kredita Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD-a). Planirano je da se realizacija kredita odvija u tri tranše, a radi se o ukupnim sredstvima od 25,0 miliona Eura.

Opći cilj projekta je stvaranje mogućnosti za očuvanje vodnih resursa i energije za buduće generacije

Izveštaj o poslovanju za 2022. godinu

11.3 Zaštita izvorišta

Izvorišta uključena u centralni javni sistem vodosnabdijevanja, nemaju usvojenu Odluku o zonama sanitarnе zaštite i zaštitnim mjerama u skladu sa Pravilnikom o načinu utvrđivanja uslova za određivanje zona sanitarnе zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodosnabdijevanje stanovništva.

Potrebno je usvojiti Odluke o zaštiti izvorišta za ona izvorišta koja ih nemaju te da se izmijene odluke tamo gdje postoje ali su usvojene po propisima koji više nisu na snazi.

Postoje stare odluke (iz 1987.) načinjene na osnovu Zakona o vodama iz 1975. godine, te za planinska izvorišta vode za piće sarajevskog vodovodnog sistema i dijela otvorenog toka rijeke Mošćanice iz 1997. godine. Preduzeće je u više navrata podnosilo inicijative prema nadležnim institucijama za donošenje odluka za sva izvorišta. Dalje aktivnosti nisu u nadležnosti ViK-a.

U oktobru 2016. god. Skupština KS je donijela Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o vodama KS kojim utvrđuje nadležnost za donošenje Privremene odluke o zaštiti izvorišta vode od značaja za buduće snabdijevanje vodom za piće za područje KS, do donošenja Odluke o zaštiti izvorišta u skladu sa članom 68. stav 5. Osnovnog zakona. Rok za usvajanje Privremene odluke o zaštiti izvorišta vode od značaja za snabdijevanjem vodom za piće, korištenje izvora mineralne, termalne, površinske i podzemne vode Sarajevskog polja na području KS od strane Skupštine KS je bio oktobar 2020. godine, ali odluka još uvijek nije donešena.

¹⁵U martu 2022 godine formirana je Komisija za izradu Privremene odluke o zaštiti izvorišta vode za piće "Sarajevsko polje"

Novoimenovana Komisija, shodno Rješenju, ima obavezu nastaviti niz aktivnosti koje je u prethodnom periodu provodila Komisija formirana rješenjem Vlade Kantona Sarajevo od marta 2017. godine, što između ostalog, podrazumijeva izradu "Nacrta privremene odluke o zaštiti izvorišta vode za piće „Sarajevsko polje“. Komisiju čine predstavnici akademske zajednice iz oblasti struke, te predstavnici državnih institucija i javnih preduzeća.

¹⁵ <https://vlada.ks.gov.ba/> 03 03 2022

Sakupljanje, procишавање и снабдјевање водом

Djelatnost

Bosna Bank International d.d. Sarajevo

Naziv banke

1413065320199704

Broj računa

**FINANSIJSKO/FINANCIJSKO
INFORMATIČKA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA SARAJEVO
ISPOSTAVA CENTAR 2**

36.00

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

109

Šifra opštine

28.02.2023

4200151950004

Identifikacioni broj za direktnе poreze

200151950004

Identifikacioni broj za indirektnе poreze

36.00

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

109

Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA
(BILANS STANJA)**
na dan 31.12.2022. godine

Redni broj		Pozicija	Biliška	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine	- u KM -
		IMOVINA					
A.	Dugoročna imovina (002+009+014+015+020+021+022+023+024+025+028+033+034)		001	759.270.183	781.391.616		
1.	Nekretnine, postrojenja i oprema (003 do 008)		002	758.698.575	781.212.692		
1.1.	Zemljište		003	21.051.088	21.049.675		
1.2.	Gradevinski objekti		004	691.863.014	708.884.046		
1.3.	Postrojenja, oprema i namještaj		005	42.731.434	38.444.193		
1.4.	Transportna sredstva		006	1.658.246	1.664.918		
1.5.	Ostala dugoročna materijalna imovina		007	8.372	0		
1.6.	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi		008	1.386.421	11.169.860		
2.	Imovina s pravom korištenja (010 do 013)		009	46.899	8.373		
2.1.	Zemljište		010	0	0		
2.2.	Gradevinski objekti		011	46.899	8.373		
2.3.	Postrojenja i oprema		012	0	0		
2.4.	Nematerijalna imovina		013	0	0		
3.	Ulaganja u investicijske nekretnine		014	0	0		
4.	Nematerijalna imovina (016 do 019)		015	503.469	137.623		
4.1.	Kapitalizirana ulaganja u razvoj		016	0	0		
4.2.	Koncesije, patentи, licence i druga prava		017	68.765	131.092		
4.3.	Ostala nematerijalna imovina		018	434.704	6.531		
4.4.	Nematerijalna imovina u pripremi		019	0	0		

Redni broj*	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
5.	Biološka imovina		020	0	0
6.	Ulaganja u zavisne subjekte		021	0	0
7.	Ulaganja u pridružene subjekte		022	0	0
8.	Ulaganja u zajedničke poduhvate		023	0	0
9.	Goodwill		024	0	0
10.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (026+027)		025	115	0
10.1.	Ulaganja u instrumente kapitala		026	115	0
10.2.	Obveznice, dati krediti i ostali dužnički instrumenti		027	0	0
11.	Finansijska imovina po amortizovanom trošku (029 do 032)		028	21.125	32.928
11.1.	Depoziti kod banaka		029	0	0
11.2.	Dati krediti		030	0	32.813
11.3.	Obveznice		031	0	0
11.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		032	21.125	115
12.	Potraživanja po finansijskim najmovima		033	0	0
13.	Ostala imovina i potraživanja		034	0	0
B.	Odgodenja porezna imovina		035	0	0
C.	Kratkoročna imovina (037+043+044+045+049+054+055+056+057+058+059)		036	18.284.465	16.975.866
1.	Zalihe (038 do 042)		037	3.588.692	3.989.599
1.1.	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar		038	3.569.485	3.459.931
1.2.	Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge		039	0	0
1.3.	Gotovi proizvodi		040	0	0
1.4.	Roba		041	0	0
1.5.	Dati avansi		042	19.207	529.668
2.	Dugoročna imovina namijenjena prodaji i imovina poslovanja koje se obustavlja		043	0	0
3.	Ugovorna imovina		044	0	0
4.	Potraživanja od kupaca (046 do 048)		045	7.454.215	5.303.753
4.1.	Kupci - povezane strane		046	0	0
4.2.	Kupci u zemljii		047	7.454.215	5.303.753
4.3.	Kupci u inostranstvu		048	0	0
5.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku (050 do 053)		049	2.324.390	1.903.315
5.1.	Depoziti kod banaka		050	0	1.893.265
5.2.	Dati krediti		051	12.070	0
5.3.	Obveznice		052	0	0
5.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		053	2.312.320	10.050
6.	Potraživanja po finansijskim najmovima		054	0	0
7.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti ili gubitku		055	0	0

Redni broj.	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Derivativni finansijski instrumenti				
9.	Novac i novčani ekvivalenti (isključujući prekoračenja po bankovnim računima)				
10.	Akontacije poreza na dobit	056	0		0
11.	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	057	3.073.103		3.363.064
D.	UKUPNO IMOVINA (001+035+036)	058	0		0
E.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	059	1.844.065		2.416.135
F.	UKUPNO IMOVINA I VANBILANSNA EVIDENCIJA (060+061)	060	777.554.648	798.367.482	
		061	140.252.768	140.252.768	
		062	917.807.416	938.620.250	
	KAPITAL				
1.	Vlasnički kapital(102-103+104+105+106)	101	10.000	10.000	
1.1.	Dionički kapital	102	0	0	0
1.2.	Otkupljene vlastite dionice	103	0	0	0
1.3.	Udjeli članova društva sa ograničenom odgovornošću	104	0	0	0
1.4.	Državni kapital	105	10.000	10.000	
1.5.	Ostali oblici vlasničkog kapitala	106	0	0	0
2.	Dionička premija	107	0	0	0
3.	Rezerve (109+110)	108	713.762.573	713.762.573	
3.1.	Statutarne rezerve	109	0	713.762.573	
3.2.	Ostale rezerve	110	713.762.573	0	0
4.	Revalorizacione rezerve (112+113+114)	111	12.443	0	0
4.1.	Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu	112	0	0	0
4.2.	Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	113	0	0	0
4.3.	Ostale revalorizacione rezerve	114	12.443	0	0
5.	Dobit (116+117)	115	0	0	0
5.1.	Akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih perioda	116	0	0	0
5.2.	Dobit tekuteg perioda	117	0	0	0
6.	Gubitak (119+120)	118	74.570.829	58.118.123	
6.1.	Akumulirani, nepokriveni gubici iz prethodnih perioda	119	58.118.123	44.733.045	
6.2.	Gubitak tekucog perioda	120	16.452.706	13.385.078	
7.	Kapital koji pripada vlasnicima matičnog društva (101+107+108+111+115+118)	121	639.214.187	655.654.450	
8.	Kapital koji pripada vlasnicima manjinskih interesa	122			
A.	UKUPNO KAPITAL (121+122)	123	639.214.187	655.654.450	
	OBAVEZE				
B.	Dugoročne obaveze (125+130+131+132)	124	117.918.861	128.242.698	
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (126+127+128+129)	125	15.595.078	17.799.624	
1.1.	Obaveze po uzetim kreditima	126	15.547.675	17.799.624	

Redni broj.	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine
		3	4	5	6
1	2				
1.2.	Obaveze po osnovu najmova				
1.3.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima				
1.4.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku				
2.	Odgoden prihod				
3.	Rezervisanja				
4.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja				
C.	Odgodene porezne obaveze				
D.	Kratkoročne obaveze (135+142+143+144+145+146+147)				
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (136+137+138+139+140+141)				
1.1.	Obaveze prema dobavljačima				
1.2.	Ugovorne obaveze				
1.3.	Obaveze po uzetim kreditima				
1.4.	Obaveze po osnovu najmova				
1.5.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima				
1.6.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku				
2.	Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha				
3.	Derivativni finansijski instrumenti				
4.	Odgoden prihod				
5.	Rezervisanja				
6.	Obaveze za porez na dobit				
7.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja				
E.	UKUPNO OBAVEZE (124+133+134)				
F.	UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE (123+148)				
G.	VANBILANSNA EVIDENCIJA				
H.	UKUPNO KAPITAL, OBAVEZE I VANBILANSNA EVIDENCIJA (149+150)				
	151	917.807.416	938.620.250		

Sarajevo-Stari Grad, 26.02.2023.
Mjesto i datum

Ma Rusmir Salić
Kontrolni članak

BRAJIĆ (IBRAHIM) EDIM
Certificirani računovođa
CR-5672/5

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o.

Naziv pravnog lica

Sarajevo-Stari Grad, Jaroslava Černija br.8

Djelatnost
Sjedište i adresa pravnog lica

Bosna Bank International d.d. Sarajevo

Naziv banke

1413065320199704

Broj računa

Sakupljanje, pročišćavanje i snabdijevanje vodom

Djelatnost

Bosna Bank International d.d. Sarajevo

Naziv banke

1413065320199704

Broj računa

**FINANSIJSKO FINANSIJSKO
INFORMATIČKA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA SARAJEVO
ISPOSTAVA CENTAR 2**

28.02.2023.

IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD**(BILANS USPJEHA)**

za period od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	- u KM -	
				Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
BILANS USPJEHA					
A. Prihodi iz ugovora s kupcima (202+206+210)					
1.	Prihodi iz ugovora sa povezanim stranama (203 do 205)	202		0	0
1.1.	Prihodi od prodaje robe	203		0	0
1.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda	204		0	0
1.3.	Prihodi od pruženih usluga	205		0	0
2.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu (207 do 209)	206		46.088.369	43.065.845
2.1.	Prihodi od prodaje robe	207		41.525.248	39.329.711
2.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda	208		0	0
2.3.	Prihodi od pruženih usluga	209		4.563.121	3.736.134
3.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na inostranom tržištu (211 do 213)	210		0	0
3.1.	Prihodi od prodaje robe	211		0	0
3.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda	212		0	0
3.3.	Prihodi od pruženih usluga	213		0	0
B. Ostali prihodi i dobici (215+230+241+242+243+244+245+246+247+251)					
1.	Dobici od dugoročne nefinansijske imovine (216 do 229)	215		11.200	0
1.1.	Neto dobici od otuđenja nekretina, postrojenja i opreme	216		0	0

Kontrolni broj: 1165812076

str. 1 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2.			6	6
1.2.	Neto dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme	2	3	4	5
1.3.	Neto dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koju nije bilo postojećih revalorizacionih rezervi		217	11.200	
1.4.	Neto dobici od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine	218	0	0	0
1.5.	Neto povećanja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti	219	0	0	0
1.6.	Neto dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina	220	0	0	0
1.7.	Neto dobici od otuđenja nematerijalne imovine	221	0	0	0
1.8.	Neto dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine	222	0	0	0
1.9.	Neto dobici od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja	223	0	0	0
1.10.	Neto dobici od otuđenja biološke imovine	224	0	0	0
1.11.	Neto povećanja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti	225	0	0	0
1.12.	Neto dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti biološke imovine	226	0	0	0
1.13.	Neto dobici od dugoročne imovine namijenjene prodaji	227	0	0	0
1.14.	Ostali neto dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine	228	0	0	0
2.	Dobici od finansijske imovine (231 do 240)	229	0	0	0
2.1.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po amortizovanom trošku	230	0	0	0
2.2.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	231	0	0	0
2.3.	Neto dobici od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku	232	0	0	0
2.4.	Neto dobici od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja	233	0	0	0
2.5.	Neto dobici od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku	234	0	0	0
2.6.	Neto povećanja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	235	0	0	0
2.7.	Neto dobici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	236	0	0	0
2.8.	Neto dobici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	237	0	0	0
2.9.	Neto dobici od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela	238	0	0	0
2.10.	Ostali neto dobici od finansijske imovine	239	0	0	0
3.	Neto otpuštanja rezervisanja	240	0	0	0
4.	Neto dobici od trgovanja derivatima	241	0	0	0
5.	Prihodi od prodaje materijala, neto	242	0	0	0
6.	Viškovi i ostala pozitivna usklađenja zaliha	243	37.239	90.391	24.161
7.	Prihodi od dividendi	244	0	0	0
		245	0	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
		3	4	5	6
1.	8. Udio u dobiti pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela	2	246		
9.	Finansijski prihodi (248+249+250)		247	469.406	788.192
9.1.	Prihodi od kamata		248	265.826	627.113
9.2.	Neto pozitivne kursne razlike		249	0	0
9.3.	Ostali finansijski prihodi		250	203.580	161.079
10.	Ostali prihodi i dobici		251	11.690.779	9.581.778
C.	Ukupno prihodi (201+214)		252	58.296.993	53.550.367
D.	Poslovni rashodi (254+255+256+257+258+262+269+270)		253	70.176.731	58.392.569
1.	Nabavna vrijednost prodate robe		254	0	0
2.	Promjene u zalihamama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u toku, neto (+) / (-)		255	0	0
3.	Troškovi sirovina i materijala		256	2.346.733	2.306.184
4.	Troškovi energije i goriva		257	9.884.361	8.321.810
5.	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja (259 do 261)		258	26.401.019	23.399.137
5.1.	Bruto plaće zaposlenih		259	22.924.185	20.022.478
5.2.	Ostale naknade zaposlenih		260	3.377.540	2.975.689
5.3.	Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora		261	99.294	400.970
6.	Amortizacija (263 do 268)		262	24.479.140	18.535.798
6.1.	Nekretnine, postrojenja i oprema		263	24.289.013	18.535.798
6.2.	Investicijske nekretnine		264	0	0
6.3.	Imovina s pravom korištenja		265	11.724	0
6.4.	Nematerijalna imovina		266	178.403	0
6.5.	Biološka imovina		267	0	0
6.6.	Ostala dugoročna imovina po osnovu ugovora sa kupcima		268	0	0
7.	Troškovi primljenih usluga		269	2.939.016	2.609.867
8.	Ostali poslovni rashodi i troškovi		270	4.126.462	3.219.773
E.	Ostali rashodi i gubici (272+287+298+299+300+301+302+303+304+308)		271	4.572.968	8.542.876
1.	Gubici od dugoročne nefinansijske imovine (273 do 286)		272	49.537	1.738
1.1.	Neto gubici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		273	49.537	0
1.2.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		274	0	0
1.3.	Neto gubici od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nema postojećih revalorizacionih rezervi		275	0	0
1.4.	Neto gubici od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		276	0	0
1.5.	Neto smanjenja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		277	0	0
1.6.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		278	0	0
1.7.	Neto gubici od otuđenja nematerijalne imovine		279	0	1.738
1.8.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		280	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1		3	4	5	6
1.9.	Neto gubici od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja	281		0	0
1.10.	Neto gubici od otuđenja biološke imovine	282		0	0
1.11.	Neto smanjenja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti	283		0	0
1.12.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti biološke imovine	284		0	0
1.13.	Neto gubici od dugoročne imovine namijenjene prodaji	285		0	0
1.14.	Ostali neto gubici od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine	286		0	0
2.	Gubici od finansijske imovine (288 do 297)	287	4.060.565	7.194.274	7.194.274
2.1.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po amortizovanom trošku	288	4.060.565	7.194.274	7.194.274
2.2.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	289	0	0	0
2.3.	Neto gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku	290	0	0	0
2.4.	Neto gubici od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja	291	0	0	0
2.5.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku	292	0	0	0
2.6.	Neto smanjenja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	293	0	0	0
2.7.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	294	0	0	0
2.8.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	295	0	0	0
2.9.	Neto gubici od reklassifikacija finansijske imovine između poslovnih modela	296	0	0	0
2.10.	Ostali neto gubici od finansijske imovine	297	0	0	0
3.	Troškovi rezervisanja, neto	298	141.037	92.695	
4.	Neto gubici od trgovanja derivatima	299	0	0	0
5.	Rashodi od prodaje materijala, neto	300	0	0	0
6.	Manjikovi i ostala negativna uskladjenja zalih	301	0	632.528	
7.	Udio u gubitku pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela	302			
8.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a	303	0	0	0
9.	Finansijski rashodi (305 do 307)	304	2.343	423.145	
9.1.	Rashodi od kamata	305	2.343	421.813	
9.2.	Neto negativne kursne razlike	306	0	0	0
9.3.	Ostali finansijski rashodi	307	0	1.332	
10.	Ostali rashodi i gubici	308	319.486	198.496	
F.	Ukupno rashodi (253+271)	309	74.749.699	66.935.445	
G.	Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (252-309)	310	0	0	
H.	Gubitak iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (309-252)	311	16.452.706	13.385.078	
I.	Porez na dobit (313+314)	312	0	0	
1.	Tekući porez na dobit	313		0	
2.	Odgodeni porez na dobit (315-316+317-318)	314		0	
2.1.	Efekat smanjenja odgodene porezne imovine	315		0	

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1		2	3	4	5
2.2.	Efekat povećanja odgodene porezne imovine		316	0	6
2.3.	Efekat povećanja odgodenih poreznih obaveza		317	0	0
2.4.	Efekat smanjenja odgodenih poreznih obaveza		318	0	0
J.	Dobit iz redovnog poslovanja (310+312)		319	0	0
K.	Gubitak iz redovnog poslovanja (311+312)		320	16.452.706	13.385.078
L.	Dobit ili gubitak od obustavljenog poslovanja		321	0	0
M.	Dobit (319+321)		322	0	0
N.	Gubitak (320-321)		323	16.452.706	13.385.078
IZVJEŠTAJ O OSTALOM UKUPNOM REZULTATU					
O.	Ostali ukupni rezultat (325+331)		324	0	0
1.	Stavke koje mogu biti reklassifikovane u bilans uspjeha (326+327+328+329+330)		325	0	0
1.1.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		326	0	0
1.2.	Efekti proistekli iz transakcija zaštite ("Hedging")		327	0	0
1.3.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		328	0	0
1.4.	Ostale stavke koje mogu biti reklassifikovane u bilans uspjeha		329	0	0
1.5.	Porez na dobit koji se odnosi na ove staveke		330	0	0
2.	Stavke koje neće biti reklassifikovane u bilans uspjeha (332+333+334+335+336+337+338)		331	0	0
2.1.	Revalorizacija zemljišta i građevina		332	0	0
2.2.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		333	0	0
2.3.	Aktuarski dobici/(gubici) od planova definiranih primanja		334	0	0
2.4.	Dobici ili gubici po osnovu preračunavanja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja		335	0	0
2.5.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		336	0	0
2.6.	Ostale stavke koje neće biti reklassifikovane u bilans uspjeha		337	0	0
2.7.	Porez na dobit koji se odnosi na ove staveke		338	0	0
P.	UKUPNI REZULTAT (322-323+324)		339	-16.452.706	-13.385.078
Zarada po dionici					
a)	Osnovna zarada po dionici		340	0	0
b)	Razrijedena zarada po dionici		341	0	0
Dobit/(gubitak) koja pripada:					
a)	Vlasnicima matičnog društva		342	-16.452.706	-13.385.078
b)	Vlasnicima manjinskih interesa		343		
Ukupni rezultat koji pripada:					
a)	Vlasnicima matičnog društva		344		
b)	Vlasnicima manjinskih interesa		345		

Sarajevo-Starigrad, 26.02.2023.

Mjesto i datum

BRAJIĆ (IBRAHIM) EDIM
CERTIFICIRANI RAČUNOVODA
Edim Brajić
Licenca br.: CR-5672/15

Ma Rusmir Salić
M.P.

CR-5672/5

ANTRAHOLIC DODAO IZVJEŠTAJ
VODIČ UZIMANJA
KONTROLNIH
RAČUNOVODSTV
NAJAVLJUJUĆI
VODIČ UZIMANJA
PREDUZEĆE
SAFAJEVO
BOSNA I HERCEGOVINA
M.P.

Kontrolni broj: 1165812076

str. 5 od 5

Sakupljanje, pročišćavanje i snabdijevanje vodom

Djelatnost

Bosna Bank International d.d. Sarajevo

Naziv banke

1413065320199704

Broj računa

Sakupljanje, pročišćavanje i snabdijevanje vodom
Djelatnost
Bosna Bank International d.d. Sarajevo
Naziv banke
1413065320199704

36.00

Šifra djelatnosti po KDBIH 2010
20015195004

Identifikacioni broj za indirektne poreze
 Šifra opštine

28. 02. 2023

**FINANSIJSKO/FINANCIJSKO
INFORMATIČKA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA SARAJEVO
ISPOSTAVA CENTAR 2**

IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
(IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA)
(Indirektna metoda)
 za period od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine

Redni broj	Pozicija	- u KM -				
		Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	
1	2	3	4	5	6	7
1.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI					
1.1.	Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	(+)(-)	501	-16.452.706	-13.385.078	
1.2.	Usklađenja:					
1.2.1.	Amortizacija	(+)	502	24.479.140	18.535.798	
1.2.2.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme, neto	(+)(-)	503	49.537	0	
1.2.3.	(Dobit)/gubitak od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine, neto	(+)(-)	504	0	0	
1.2.4.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nematerijalne imovine, neto	(+)(-)	505	0	0	
1.2.5.	(Dobit)/gubitak od dugoročne imovine namijenjene prodaji, neto	(+)(-)	506	0	0	
1.2.6.	Umanjanje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme	(+)	507	0	0	
1.2.7.	Umanjanje vrijednosti investicijskih nekretnina	(+)	508	0	0	
1.2.8.	Umanjanje vrijednosti nematerijalne imovine	(+)	509	0	0	
1.2.9.	Efekti promjene fer vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine, neto	(+)(-)	510	0	0	
1.2.10.	Efekti promjene fer vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz bilans uspijeha	(+)(-)	511	0	0	
1.2.11.	Efekti promjene vrijednosti instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali	(+)(-)	512	0	0	
1.2.12.	(Dobit)/gubitak od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto	(+)(-)	513	0	0	

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.2.13.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto	(+)(-)	514		0	0
1.2.14.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od potraživanja od kupaca, neto	(+)(-)	515		0	0
1.2.15.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ugovorne imovine, neto	(+)(-)	516		0	0
1.2.16.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku, neto	(+)(-)	517		0	0
1.2.17.	Viškovi, manjkovi, otpisi i prilagođavanje vrijednosti zaliha, neto	(+)(-)	518		0	0
1.2.18.	Otpisane obaveze	(-)	519		0	0
1.2.19.	(Otpuštanje)/dodatao priznata rezervisanja, neto	(+)(-)	520		0	0
1.2.20.	Udio u rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata	(+)(-)	521		0	0
1.2.21.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a	(+)	522		0	0
1.2.22.	Prihod od dividendi priznat u bilansu uspjeha	(-)	523		0	0
1.2.23.	Prihodi od kamata i finansijskog najma priznati u bilansu uspjeha	(-)	524	-265.826	0	0
1.2.24.	Finansijski rashodi priznati u bilansu uspjeha	(+)	525	2.343	0	0
1.3.	Promjene u obrtnom kapitalu					
1.3.1.	Smanjenje/(povećanje) zaliha	(+)(-)	526	400.907	-287.741	
1.3.2.	Smanjenje/(povećanje) potraživanja od kupaca	(+)(-)	527	-2.150.462	2.020.996	
1.3.3.	Smanjenje/(povećanje) ostale imovine i potraživanja	(+)(-)	528	572.070	97.049	
1.3.4.	Smanjenje/(povećanje) ugovorne imovine	(+)(-)	529	0	363.168	
1.3.5.	Povećanje/(smanjenje) obaveza prema dobavljačima	(+)(-)	530	237.204	-1.509.862	
1.3.6.	Povećanje/(smanjenje) ostalih obaveza	(+)(-)	531	-7.162.168	-5.741.633	
1.3.7.	Povećanje/(smanjenje) ugovornih obaveza	(+)(-)	532	0	1.411.460	
1.4.	Plaćeni porez na dobit	(-)	533	0	0	0
A. 533)	Neto gotovinski tok koji je generisan/(Korišten) u poslovnim aktivnostima (501 do 501)	(+)(-)	534	-289.961	1.504.157	
2.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI					
2.1.	Odlivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme	(-)	535	0	0	
2.2.	Prilivi po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	(+)	536	0	0	
2.3.	Odlivi po osnovu kupovine investicijskih nekretnina	(-)	537	0	0	
2.4.	Prilivi po osnovu prodaje investicijskih nekretnina	(+)	538	0	0	
2.5.	Odlivi po osnovu kupovine nematerijalne imovine	(-)	539	0	0	
2.6.	Prilivi po osnovu prodaje nematerijalne imovine	(+)	540	0	0	
2.7.	Odlivi po osnovu kupovine biološke imovine	(-)	541	0	0	
2.8.	Prilivi po osnovu prodaje biološke imovine	(+)	542	0	0	
2.9.	Prilivi po osnovu prodaje dugoročne imovine namijenjene prodaji	(+)	543	0	0	

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
2.10.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(-)	544	0	0
2.11.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(+)	545	0	0
2.12.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(-)	546	0	0
2.13.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(+)	547	0	0
2.14.	Ulaganja u ostalu finansijsku imovinu po amortizovanom trošku		(-)	548	0	0
2.15.	Prilivi od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku		(+)	549	0	0
2.16.	Primljena kamata i prihod od finansijskog najma		(+)	550	0	0
2.17.	Naplaćena potraživanja od finansijskog najma		(+)	551	0	0
2.18.	Naplaćena potraživanja od finansijskog podnajma		(+)	552	0	0
2.19.	Kupovina udjela u zavisnim društvima		(-)	553	0	0
2.20.	Prilivi od otuđenja udjela u zavisnim društvima		(+)	554	0	0
2.21.	Kupovina udjela u pridruženim društvima		(-)	555	0	0
2.22.	Prilivi od otuđenja udjela u pridruženim društvima		(+)	556	0	0
2.23.	Kupovina udjela u zajedničkim poduhvatima		(-)	557	0	0
2.24.	Prilivi od otuđenja udjela u zajedničkim poduhvatima		(+)	558	0	0
2.25.	Primljene dividende		(+)	559	0	0
2.26.	Prilivi po osnovu trgovanja derivativnim finansijskim instrumentima		(+)	560	0	0
2.27.	Odlivi po osnovu trgovanja derivativnim finansijskim instrumentima		(-)	561	0	0
2.28.	Ostali prilivi iz ulagačkih aktivnosti		(+)	562	0	0
2.29.	Ostali odlivi iz ulagačkih aktivnosti		(-)	563	0	0
B.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(koristen) u ulagačkim aktivnostima (535 do 563)		(+)(-)	564	0	0
3.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI					
3.1.	Prilivi od emisije dionica/uplaćeni vlasnički kapital		(+)	565	0	0
3.2.	Sticanje vlastitih dionica		(-)	566	0	0
3.3.	Prilivi od prodaje stečenih vlastitih dionica		(+)	567	0	0
3.4.	Isplaćene dividende		(-)	568	0	0
3.5.	Prilivi od uzetih kredita		(+)	569	0	0
3.6.	Otplata glavnice uzetih kredita		(-)	570	0	-1.500.000
3.7.	Otplata kamate po uzetim kreditima		(-)	571	0	0
3.8.	Otplata glavnice po najmovima		(-)	572	0	0
3.9.	Otplata kamate po najmovima		(-)	573	0	0
3.10.	Prilivi po osnovu izdatih dužničkih instrumenata		(+)	574	0	0
3.11.	Odlivi po osnovu otplate izdatih dužničkih instrumenata		(-)	575	0	0
3.12.	Ostali prilivi iz finansijskih aktivnosti		(+)	576	0	0
3.13.	Ostali odlivi iz finansijskih aktivnosti		(-)	577	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
C.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u finansijskim aktivnostima (565 do 577)	(+)(-)	578	0	7
4.	NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA (A+B+C)	(+)(-)	579	-289.961	4.157
5.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU PERIODA	(+)(-)	580	3.363.064	3.358.907
6.	EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH KURSEVA GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA	(+)(-)	581	0	0
7.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA (4+5+6)	(+)(-)	582	3.073.103	3.363.064

Sarajevo-Stari Grad, 26.02.2023.
Mjesto i datum

BRAJIĆ (IBRAHIM) EDIM
Certificirani računovođa
CR-5672/5
Broj licence

CERTIFIKIRAN
Edim Brajić
licenca br.: CR-5672/5

Ma Rusmir Salić
Direktor

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o.

Naziv pravnog lica

Sarajevo-Stari Grad, Jaroslava Černija br.8
Sjedište i adresa pravnog lica

Sakupljanje, pročišćavanje i snabdijevanje vodom

Djelatnost

Bosna Bank International d.d. Sarajevo

Naziv banke

1413065320199704

Broj računa

4200151950004
Identifikacioni broj za direktnе poreze
200151950004
Identifikacioni broj za indirektnе poreze

36.00
Šifra djelatnosti po KDBIH 2010
109
Šifra opštine

FINANSIJSKO/FINANCIJSKO
INFORMATIČKA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA SARAJEVO
ISPOSTAVA CENTAR 2

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine

28.02.2023

Sarajevo-Stari Grad
Mjesto

26.02.2023.
Datum

Mađusmir Šalić
rektor

BRAJIĆ (IBRAHIM) EDIM
Certificirani računovodja

CR-5672
Broj lice

061/630-992
Kontakt

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
za period koji završava na dan 31.12.2022. godine

KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG DRUŠTVA									
Dionički kapital	Dionički udjeli	Dionička premija	Rezerve	Revalorizacijske rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fiksnoj vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	Akumulirana netrasportedena dobit/ (nepokriveni gubitak)	UKUPNO (3+4+5+6+7+8+9)	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATEJUĆIH INTERESA	UKUPNI KAPITAL (10+11)	
Oznaka za AOP	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Stanje na dan 31.12.2020. godine								12
2.	Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	901	10.000	0	713.762.573	0	0	-44.733.045	669.039.528
3.	Efekti retroaktivnog prepravljanja iznosa priznatih u skladu sa MRS 8	902	0	0	0	0	0	0	0
4.	Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2020., odnosno 01.01.2021. (901+902+903)	903	0	0	0	0	0	0	0
5.	Dobit/ (gubitak) za period	904	10.000	0	713.762.573	0	0	-44.733.045	669.039.528
6.	Ostali ukupni rezultati za period	905	0	0	0	0	0	-13.385.078	-13.385.078
7.	Ukupni rezultat (905+906)	906	0	0	0	0	0	0	0
8.	Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	907	0	0	0	0	0	-13.385.078	-13.385.078
9.	Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	908	0	0	0	0	0	0	0
10.	Obavljene dividende	909	0	0	0	0	0	0	0
11.	Drugi oblici rasporeda dobiti i pokriće gubitaka	910	0	0	0	0	0	0	0
12.	Ostale promjene	911	0	0	0	0	0	0	0
13.	Stanje na dan 31.12.2021. godine (904+907+908+909+910+911+912)	912	10.000	0	713.762.573	0	0	-58.118.123	655.654.450
14.	Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	913	0	0	0	0	0	0	0
15.	Efekti retroaktivnog prepravljanja iznosa priznatih u skladu sa MRS 8	914	0	0	0	0	0	0	0
16.	Ponovo iskazano stanje na početku perioda 01.01.2021. godine (913+914+915)	915	10.000	0	713.762.573	0	0	-58.118.123	655.654.450
17.	Dobit/ (gubitak) za godinu	916	0	0	0	0	0	-16.452.706	-16.452.706
18.	Ostali ukupni rezultati za godinu	917	0	0	0	0	0	0	0
19.	Ukupni rezultat (917+918)	918	0	0	0	0	0	-16.452.706	-16.452.706
20.	Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	919	0	0	0	0	0	0	0
21.	Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	920	0	0	0	0	0	0	0
22.	Obavljene dividende	921	0	0	0	0	0	0	0
23.	Drugi oblici rasporeda dobiti i pokriće gubitaka	922	0	0	0	0	0	0	0
24.	Ostale promjene	923	0	0	0	0	0	0	0
25.	Stanje na kraju perioda na dan 31.12.2022. godine (916+919+920-921-922+923+924)	924	0	0	0	0	12.443	0	12.443

Kontrolni broj: 18731053565024763

KJKP „Vodovod i Kanalizacija“ d.o.o.

28. 02. 2023

Naziv pravnog lica

Jaroslava Černija broj 8, Sarajevo

Sjedište i adresa

4200151950004

Jedinstveni identifikacioni broj (JIB)

FINANSIJSKO/FINANCIJSKO
INFORMATIČKA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA SARAJEVO
ISPOSTAVA CENTAR 2

Broj protokola

Finansijsko-informatička agencija

Ložionička 3, 71000 Sarajevo

BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
za period od 01.01.2022. do 31.12.2022.

Edim Brajić

Certificirani računovoda

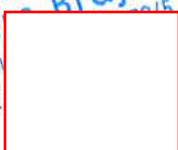
CR-5672/5

Broj dozvole

CERTIFICIRANI RAČUNOVODA
Edim Brajić
licen

edim.brajic@gmail.com

Kontakt

MA RUSMIR SALIĆ

Odgovorno lice

OBJAVLJIVANJE

OPĆI PODACI

Historija i značajne informacije o poslovanju

Prvi vodovod u Sarajevu sagradio je Isa-beg Ishaković, davne 1461. godine. Brojne bogate Sarajlije, dobrovori, gradili su vodovode, te je Sarajevo bilo poznato kao grad česama, hamama, sebilja i šadrvana. Ti vodovodi su bili gravitacioni, građeni od glinenih i drvenih cijevi. Posljednjih godina Turske vladavine, u Sarajevu je bilo 156 javnih česama i 68 raznih vodovoda, dužine 55 kilometara. Brojne česme, građene po mahalama, džamijskim haremima, kućne po avlijama, pred čijom ljepotom čovjek ostaje zadivljen, davale su gradu poseban čar. Najstarija i najpoznatija česma u gradu, nalazi se u zidu dvorišta Begove džamije, čiji je prvobitni naziv bio Gornje česme, starijim Sarajlijama poznat kao Čifte česme.

Bistrička česma bila je jedno vrijeme najveća u Sarajevu. Izgradnjom vodovoda Moščanica, počinje masovno uvođenje vode u kuće, čime javne česme gube svoju funkciju. Austrougarske vlasti su po dolasku u Bosnu i Hercegovinu 1889. godine izgradile vodovod "Moščanica", pa možemo reći, da je tada i udaren temelj modernom vodovodu u Sarajevu. U ovom periodu je dovedena voda i sa Vrela Prače i Bistrice, 30-tak kilometara udaljenih od grada. Na kraju Austro-Ugarske vladavine, vodovodna mreža grada je iznosila oko 97 km. Prva gradnja vodovoda u austro-ugarskom periodu je počela sredinom marta 1890. godine polaganjem cijevi od fabrike duhana prema gradu. Cijevi su postavljane po glavnim gradskim ulicama i to velikom brzinom, tako da je već u oktobru 1890. godine bio gotov glavni sarajevski vodovod koji je bio dovoljan za snabdijevanje većeg dijela grada. Voda je bila uzeta s izvora potoka Moščanice koji je od grada udaljen oko 7 km i mogla se zbog visoke nadmorske visine prirodnom gravitacijom dovesti u grad.

Sagrađen je i jedan rezervoar visoke zone sa 400 m³ zapremine i jedan rezervoar niske zone sa 1100 m³ zapremine. Količina vode na izvoru je bila 53,7 litara u sekundi, dok je od izvora položena mreža cijevi u dužini od 44.914 metara. Ovaj vodovod je bio namjenjen razne ustanove i javne česme i hidrante. Uvođenjem vodovoda gradsko poglavarstvo je pozvalo sve kućevlasnike da podnesu prijave ukoliko žele da u kuću uvedu vodu iz javnog vodovoda. Ukoliko su za to postojale tehničke mogućnosti uprava vodovoda je o trošku kućevlasnika uvodila vodu s

gradske vodovodne mreže. Voda se plaćala prema propisanoj skali ili paušalno godišnje. Međutim uskoro se pokazalo da moščanički vodovod ne zadovoljava potrebe grada u vodi. Bilo je stoga nužno da se kapacitet izgrađenog vodovoda pojača na taj način što će se pronaći nove količine izvorske vode.

Već od 1894. godine gradska opština je pristupila radovima na pojačanju vodovodnog kapaciteta. Otada je u postojeću vodovodnu mrežu uvedeno nekoliko izvora: 1895 godine izvor Crnil sa količinom vode od 10 litara u sekundi koji je zajedno s Mošćanicom snabdjevalo najveći dio grada, zatim iste godine izvor Begovac s 3 litre vode u sekundi koji je opsluživao mahale s lijeve strane Miljacke. Od 1894 do 1903 godine uveden je izvor Kovačići sa 30 litara vode u sekundi koji je opsluživao klaonicu, vojni logor, željezničku stanicu, željezničke radionice i gradske Pofaliće, te izvor Berkusa koji je snabdjevalo gornji kraj Bistrika i bistročku stanicu. Zatim su u vodovod uključeni i brojni manji izvori kao što su Javornik, Dobra Voda, Ferzibegovac, Hidajetovac, Sedrenik, Studenac, Soukbunar i Žergići koji su snabdjevali gornje periferne djelove grada. Postojalo je još i oko 1000 bunara u gradu iz kojih se upotrebljavala voda za piće samo na onim mjestima gdje nije bilo vodovoda. Ali i poslije gradnje svih ovih vodovoda sve jače se osjećala oskudica vode. To je podstaklo opštinsko zastupstvo da održi jednu vanrednu sjednicu na kojoj bi se jedino raspravljalo o tome kako da se grad opskrbi potrebnim količinama vode. Sjednica je donijela odluku o pojačanju vodovoda s izvora Kovačići na 40 litara vode u sekundi, ali je prihvaćena i ideja o izgradnji novog vodovoda s izvora rijeke Prače. Također je predložena mogućnost da se grad snabdijeva vodom sa Vrela Bosne izbacivanjem vode električnim pogonom na vrh Igmana odakle bi se cijevima sprovela do Sarajeva, ali je ta varijanta otpala.

Gradnja vodovoda Sarajevo-Prača je počela kasno zbog nedostatka finansijskih sredstava i tek je na sjednici od 10.01.1912. godine saopšteno da je ministarstvo finansija dalo opštini koncesiju za građenje ovog vodovoda. Pračanski vodovod je građen u dvije etape, najprije u 1912/13 godini od Sarajeva do izvora Bistrice, a zatim u toku rata od Bistrice do izvora rijeke Prače. Ovaj vodovod je ukupno davao i preko 200 litara vode u sekundi. Kako su građani sve više uvodili priključke na gradsku vodovodnu mrežu, ukupna dužina te mreže na kraju austro-ugarskog perioda iznosila je 97.387 metara, dok se broj ugrađenih hidranata popeo na 245. Voda iz gradskog vodovoda bila je uglavnom zadovoljavajuća. Za suhog vremena ona je bila dobra za piće, hladna i potpuno bistra, ali za vrijeme velikih kiša ona se često mutila i bila je neukusna za piće i ružnog izgleda, jedino se kovačički izvor nije nikad mutio zbog čega se s pravom smatrao kao najzdraviji u Sarajevu.

Skoro potpuno devastirano u ratu, u poslijeratnim godinama, od 1996. godine, Kantonalno javno komunalno preduzeće "Vodovod i kanalizacija" Sarajevo, je uz pomoć stranih donatora, Vlade

Kantona Sarajevo i mnogobrojnih domaćih institucija, doživjelo potpunu preobrazbu u obnovi i razvoju cjelokupnog sistema. Normalizacija u pogledu snabdijevanja grada vodom u postratnom periodu, bio je osnovni zadatak i cilj preduzeća, ali i drugih relevantnih subjekata u Kantonu Sarajevo.

Od 1996. do 1998.godine uslijedio je period obnove sistema, a od 1998 do danas, period progresivnog razvoja. Sačinjen je prijedlog Programa urgentnih radova za 1996.godinu, sa listom prioriteta sanacije. U 1998.godini, Vlada Kantona Sarajevo uložila je velika finansijska sredstva, čiji je veći dio usmjeren za opravku kvarova i rekonstrukciju vodovodne mreže. I kanalizacioni sistem pretrpio je velika oštećenja u ratnom periodu. Nabavkom sredstava i opreme za rad kreditnim putem, raznim donacijama, te vlastitim radom i finansiranjem, rad na planskom održavanju i rekonstrukciji kanalizacione mreže bio je omogućen. Izvršeno je čišćenje važnijih kanalizacionih vodova, rekonstrukcije i opravke kanalizacije na više lokaliteta. Donacijom Japanske vlade i Japanskog stručnog tima, tokom 1999.godine, izrađena je Studija za revitalizaciju Uređaja za prečišćavanje otpadnih voda na Butilama. Projekt za izgradnju integralnog informacionog sistema, koji obuhvata aktivnosti iz svih vitalnih segmenta preduzeća , stavljen je u funkciju 1999.godine. Finansiran je iz sredstava donacije Finske vlade, a dijelom vlastitim ulaganjima. Izvršena je nabavka i instaliranje HW opreme, komunikacione opreme, izrada aplikativnog softvera.

U novije vrijeme, u preduzeću je prihvaćeno izvještavanje o gubicima vode u obliku, koji preporučuje međunarodna asocijacija za vodu – IWA, koja je razvila standarni oblik za izračunavanje bilansa vode, koji se može primijeniti za različite tipove vodovodnih sistema, vlastitih podistema i ograničenih područja mjerjenja.

Danas vodovodni sistem opskrbljuje oko 400.000 stanovnika Sarajeva. Glavni resursi su podzemne akumulacije na lokalitetu Sarajevsko polje - Baćevo, Sokolovići, Stup, sa kojih se obezbjeđuje 90% ukupnih količina vode, te 10 vrela i 3 filterska postrojenja. Dužina primarne i sekundarne vodovodne mreže iznosi oko 1.064 km, te oko 475 km priključne mreže. U okviru vodovodnog sistema postoji 47 zona snabdijevanja, 36 bunara, 55 rezervoara, 24 pumpne stanice, sa 70 pumpnih agregata, 11 hidrofleks postrojenja. Preduzeće raspolaže vlastitom radio-mrežom, a u funkciji je telemetrijski sistem, koji omogućava daljinski nadzor i upravljanje skoro svih izvorišta i pumpnih stanica.

Kanalizacioni sistem grada je gravitacioni i čini ga više od 954 kilometara uličnih kanala profila od 200 do 2.000 mmž različitih namjena, od čega je 473 km fekalnog kanala, 335 kišnog i 146 km mješovitog, a ukupna dužina kanalizacione mreže sa kućnim priključcima iznosi oko 1013 kilometara. Otpadne vode odvode se prema uređaju za prečišćavanje, a kišne u vodotoke.

Postrojenje za prečiščavanje otpadnih voda je locirano kod ušća rijeke Miljacke u rijeku Bosnu, a od 1992.godine je izvan funkcije.

Organizacija Preduzeća

U dole navedenom pregledu prestavljen je način organizovanja preduzeća:

- Direktor i prateći odjeli
- Pogon "Vodovod"
- Pogon "Kanalizacija"
- Sektor za tehničke poslove i razvoj
- Sektor za ekonomski i pravne poslove

Članovi Uprave

- Direktor preduzeća - MA Rusmir Salić
- Izvršni direktor za vodovodni sistem - Amela Kadić, dipl.ing.gradj.
- Izvršni direktor za kanalizacioni sistem - Adnan Šerak, dipl.ing.sabracija i komunikacija
- Izvršni direktor za investicije i razvoj - Nermin Kapidžija, MA Poslovne ekonomije
- Izvršni direktor za ekonomski i pravne poslove - Amar Nović, dipl.pravnik

Članovi Skupštine

U ime Osnivača prava i obaveze vrši Skupština preduzeća koja se sastoji od predsjednika i 2 (dva) člana. Imenovanje i razrješenje predsjednika i članova Skupštine preduzeća vrši se na način da iste na prijedlog Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo uz saglasnost Vlade Kantona Sarajevo, potvrđuje Skupština Kantona Sarajevo.

Skupština preduzeća je nadležna da: donosi statut, izmjene i dopune statuta; donosi etički kodeks Preduzeća ; odlučuje o povećanju i smanjenju osnovnog kapitala; usvaja godišnji izvještaj Preduzeća, koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaje revizora, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju; odlučuje o rasporedu dobiti; odlučuje o načinu pokrića gubitaka; odlučuje o spajanju s drugim društvima i pripajanju drugih društava Preduzeću; odlučuje o promjeni oblika i podjeli Preduzeća; odlučuje o prestanku Preduzeća sa provođenjem likvidacije i o odobravanju početnog likvidacionog bilansa i završnog računa po okončanju postupka likvidacije; odlučuje o kupovini, prodaji, razmjeni, uzimanju ili davanju u lizing, uzimanju ili davanju kredita i drugim transakcijama, direktno ili posredstvom povezanih društava, u toku poslovne godine u obimu većem od trećine knjigovodstvene vrijednosti imovine Preduzeća po bilansu stanja na kraju prethodne godine, kao i o takvoj transakciji u manjem obimu za čije odobrenje je ovlašten

nadzorni odbor, ako on takvu predloženu transakciju nije odobrio jednoglasnom odlukom; odlučuje o izboru i razrješenju članova Nadzornog odbora pojedinačno; donosi odluku o izboru i imenuje članove Odbora za reviziju, na prijedlog Nadzornog odbora; odlučuje o osnivanju, reorganizaciji i likvidaciji povezanih društava i odobravanju njihovih statuta; odlučuje o naknadama članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju; donosi poslovnik o radu skupštine, donosi odluku o trogodišnjem, godišnjem i revidiranom planu poslovanja; odlučuje o ostvarivanju zahtjeva Preduzeća prema članovima Uprave i Nadzornog odbora u vezi sa naknadom štete nastale pri osnivanju, kupovini ili vođenju poslovanja Preduzeća; odlučuje o izuzimanju stalnih sredstava; podnosi izvještaj o radu i poslovanju preduzeća Skupštini Kantona Sarajevo najmanje jednom godišnje; odlučuje o zastupanju Preduzeća u sudskim postupcima koji se vode protiv članova Uprave društva ili eventualnim postupcima protiv članova drugih organa Preduzeća; odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim zakonom i Statutom.

Predstavnik Skupštine preduzeća je:

- Bajrić Elmir

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor Preduzeća sastoji se od predsjednika i 2 (dva) člana. Nadzorni odbor imenuje Skupština preduzeća na osnovu javnog konkursa. Nadzorni odbor, u cilju izvršavanja poslova iz svoje nadležnosti donosi Poslovnik o radu Nadzornog odbora temeljem kojeg donosi odluke i zaključke, daje upustva, preporuke, mišljenja i zauzima stavove. Nadzorni odbor nadležan je da: nadzire poslovanje Preduzeća; predlaže Skupštini donošenje, izmjene i dopune Statuta i Etičkog kodeksa; donosi Poslovnik o radu Nadzornog odbora; donosi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji preduzeća i Pravilnik o računovodstvu i računovodstvanim politikama; utvrđuje prijedlog trogodišnjeg, godišnjeg i revidiranog plana poslovanja; usvaja izvještaj Uprave po polugodišnjem i godišnjem obračunu sa bilansom stanja i bilansom uspjeha na osnovu prethodno datog mišljenja Odbora za reviziju; podnosi Skupštini godišnji izvještaj o poslovanju preduzeća koji obavezno uključuje: izvještaj vanjskog revizora, preporuku Odbora za reviziju, Izvještaj o radu Nadzornog odbora i Odbora za reviziju; daje Skupštini prijedlog o rasporedu dobiti; daje Skupštini prijedlog o načinu pokrića gubitaka; utvrđuje prijedlog odluke o izboru kandidata Odbora za reviziju i podnosi ga Skupštini; prati provođenje postupka javnih nabavki, u skladu s važećim propisima; imenuje i razrješava članove Uprave u skladu sa odredbama Statuta; daje ovlaštenja za aktivnosti koje su ograničene propisima Zakona o javnim preduzećima; daje upute direktoru za provođenje uviđaja u vezi sa uočenim nepravilnostima;

podnosi zahtjev za sazivanje Skupštine Preduzeća; prati provođenje preporuka datih Upravi od strane Odbora za reviziju te vanjskog revizora sa specificiranim rokovima; prati poslovanje i zakonitost poslovanja Preduzeća; daje upute organima Preduzeća radi otklanjanja nepravilnosti u radu; prisustvuje sjednicama Skupštine Preduzeća i učestvuje u raspravi bez prava glasa; vrši uvid u poslovne knjige i dokumentaciju Preduzeća; donosi cjenovnik usluga osim za vodu i odvođenje otpadnih voda; utvrđuje prijedlog cijena vode i odvođenja otpadnih voda; razmatra mjesecne izvještaje o radu Odbora za reviziju; donosi odluku o kreditnom zaduženju u obimu do trećine knjigovodstvene vrijednosti imovine preduzeća po bilansu stanja na kraju prethodne godine; vrši druge poslove predviđene zakonom.

Nadzorni odbor čine sljedeći članovi:

- Mijatović Zlatko
- Mulaibrahimović Ahmed
- Pervan Nedim

Odbor za reviziju društva čine sljedeći članovi:

- Ramović Ismet
- Zahiragić Jusuf
- Buljušmić Senija

Podaci o zaposlenim radnicima

Na dan 31.12. 2022. godine preduzeće je imalo 874 radnika.

Na osnovu prikazanih podataka u sljedećoj tabeli, evidentan je pad broja radnika u poslednje tri godine.

Tabela 1. Prosječan broj radnika prema stanju na kraju mjeseca

	Prosječan broj uposlenika na bazu stanja krajem mjeseca					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
KJKP "ViK"	885	949	916	893	843	874
Trend kretanja broja radnika	1%	7%	-3%	-3%	-6%	4%

USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH MRS/MSFI

Na osnovu podataka iz finansijskih izvještaja za period 01.01 - 31.12.2022.godine, KJKP "Vodovo i Kanalizacija" d.o.o. Sarajevo je prema kriterijima razvrstavanja iz člana 4. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 83/09) iskazalo sljedeće vrijednosti

• ukupan prihod za 2022. godinu	58.296.993
• prosječna vrijednost poslovne imovine (aktive)	1.176.738.389
• prosječan broj zaposlenih	874

Na bazi navedenog, ovo pravno lice se svrstava u grupu Veliko

Standardi i tumačenja koji su objavljeni, a bit će u primjeni u narednom periodu

Na osnovu člana 33. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH („Sl. novine FBiH“, br.83/09) i odredbi Statuta KJKP "Vodovo i Kanalizacija" d.o.o. Sarajevo primjenjuje kompletne MRS i MSFI - Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Prilikom sačinjavanja novih finansijskih izvještaja za 2022. godinu društvo nije moglo primjeniti MSFI - 9 Financijski instrumenti zbog ograničenosti ERP knjigovodstvenog programa.

OSNOVA PREZENTACIJE I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI"), objavljenim od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde, prevedenim i objavljenim u FBIH. Postoje ograničenja.

Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Preduzeće biti sposobno realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

Porez na dodatu vrijednost

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost BiH uvedena je obaveza i regulisan sistem pladanja poreza na dodatu vrijednost počevši od 1. januara 2006. godine.

Preduzeće redovno izmiruje obaveze po osnovu poreza na dodanu vrijednost.

Porez na dobit

Preduzeće ne ostvaruje dug niz godina dobit, te ima imala iskazane porezne gubitke u poreznom bilansu.

Odluke koje je Uprava Preduzeća donijela u februaru 2023. godine, a kojom se usklađuju FI (finansijski izvještaji) za 2021. godinu sa MRS i MSFI će dovesti do smanjenja poreznih gubitaka u poreznom bilansu, te neće imati uticaja na gotovinski tok preuzeća u 2023. godini.

Troškovi penzionih naknada

Preduzeće nema druge penzije aranžmane osim onih u okviru državnog penzionog sistema Federacije Bosne i Hercegovine. Preduzeće je kao poslodavac dužno obračunavati i uplaćivati postotak iz tekuće bruto plaće zaposlenih u penzionalno osiguranje, a navedeni troškovi terete račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem zaposleni ostvare naknadu za rad. Preduzeće nema obaveza isplate penzije zaposlenima u budućnosti.

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju ako Preduzeće trenutno ima pravnu ili izvedenu obavezu kao posljedicu događaja iz prošlog razdoblja i ako postoji vjerovatnoda da će Preduzeće morati podmiriti navedenu obavezu. Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena iznosa potrebnog za podmirenje postojede obaveze na dan bilansa stanja, uvezši u obzir rizike i nesigurnosti vezane za obavezu.

Preduzeće primjenjuje i vrši izračun rezervacija po MRS 19 – primanja zaposlenih. Rezervisanje je izvršeno na osnovu Obračuna rezervacija za otpremnine Ovlaštenog aktuara dr. sci Nedim Gavranovića od 12.01.2023. godine. Isti je izvršio obračun u skladu sa važećom metodologijom za obračun rezervacija a u skladu sa MRS 19. Ista se knjiže na kontu 4040-Rezervisanje za naknade i beneficije zaposlenika, te u toku 2022. godine je izvršena isplata po tom osnovu u iznosu od 122.057KM.

Preduzeće vrši redovno rezervisanja po započetim sudskim sporovima i iste knjiži na kontima 4050. Na dan 31.12.2022. ima iskazane obaveze u iznosu od 7.023.772KM.

Rezervisanje je vršeno za: sudske sporove po osnovu razlika neisplaćenih plaća po kolektivnom Ugovoru zajedno sa pripadajućim obavezama po osnovu poreza, doprimosa i ostalim naknadama sudski sporovi koji se vode po osnovu šteta izazvanim radnjama prema trećim licima, sudski sporovi po osnovu imovinsko-pravnih odnosa a tiču se otkupa zemljišta na području vodozaštitne zone Bačevac- Iliča. Rezervisanje nije izvršeno za zatezne kamate na gore iskazane obaveze, a koje u kod sudskih sporova iz radnih odnosa dosežu vrijednost obaveze iz spora.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za iznos amortizacije i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove izravno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu.

Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali.

Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju.

Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme iskazuju se u bilansu uspjeha u razdoblju u kojem su nastali.

Amortizacija se obračunava tako da se nabavna ili procijenjena vrijednost imovine, osim zemljišta te građevina i opreme u pripremi, otpisuje tokom procijenjenog korisnog vijeka imovine primjenom linearne metode po sljededim stopama.

U toku 2022. godine je izvršeno aktiviranje dijela investicije "Projekat vodovod Sarajevo" iz I tranše EBRD kredita. Iznos aktivirane investicije je 11.012.239KM a odnosi se na rekonstrukcije pumpnih stanica i šahtova . Izvršene i ostale nabavke osnovnih sredstava materjalne i nematerjalne imovine u iznosu od 1.271.765KM.

Preduzeće na investicijama u toku ima iskazane sljedeće investicije:

- *objekat Pofalići u iznosu od 620.000KM,*
- *LOT 3- Nabavka I ugradnja mjerne opreme na objektima – DMA zone 251.844KM*
- *Izrada pumpne stanice Gornji Kromolj- iznos investicije je 57.402KM*
- *Rekonstrukcija vodovodne i kanalizacione mreže u ulici Krančevićeva iznos investicije 289.770KM*
- *Investicija II tranša EBRD u iznosu od 167.406KM.*

Nematerijalna imovina

Zasebno stečena nematerijalna imovina evidentirana je po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju.

Amortizacija nematerijalne imovine je obračunata po linearnoj metodi tokom njegovog procijenjenog vijeka trajanja.

Procijenjeni korisni vijek trajanja i metoda amortizacije se preispituju na kraju svake godine, sa uključenom promjenom očekivanog okvira trošenja ekonomskih koristi.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznati predmet nematerijalne imovine, kapitalizira se samo u slučaju kada dolazi do povećanja budućih ekonomskih koristi koje će dotjecati u Preduzeće. Svaki drugi naknadni izdatak priznaje se kao rashod u razdoblju u kojem nastaje. Trošak redovnog održavanja izravno tereti dobit iz poslovanja. U iznimnim slučajevima, trošak održavanja se kapitalizira, ako održavanje rezultira povećanjem kapaciteta ili značajnim poboljšanjem određene imovine.

Umanjenja

Na svaki datum bilansa Preduzeće preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina, postrojenja i opreme da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine.

Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem.

Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Preduzeće procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno o tome kojaje viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni bududi novčani tokovidiskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generira novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos toga sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa.

Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana porevaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosatoga sredstva, pri čemu veda knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti.

Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povedanje uslijed revalorizacije.

Ulaganja u nekretnine

Ulaganje u nekretnine je nekretnina (zemljište ili zgrada, ili dio zgrade, ili oboje) koje se drži u svrhu zarade prihoda od najma ili zbog porasta vrijednosti kapitalne imovine, ili oboje. Ulaganje u nekretnine početno se mjeri po trošku. Ulaganja u nekretnine naknadno se mjere po metodu troška.

Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto prodajnoj vrijednosti, zavisno o tome što je niže. Trošak obuhvata fakturnu cijenu i sve zavisne i indirektne troškove povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak zaliha se utvrđuje primjenom fifo metode koji

se za potrebe izrade poreskog bilansa na datum bilansiranja preračunava metodom prosječnog ponderisanog troška.

Na osnovu usvojenih računovodstvenih politikama Preduzeća a u skladu sa MRS 2 – zalihe izvršeno je umanjivanje vrijednosti zaliha za vrijednost zaliha koji nisu imale izlaza tokom vremenskog perioda u iznosu od 60.436KM.

Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja koja se realizuju u roku 12 mjeseci i to:

Potraživanja od prodaje odnosno potraživanja od kupaca (pravnih i fizičkih lica),

Druga potraživanja: potraživanja od države (PDV),

potraživanja za date avanse,

potraživanja od osiguravajućih kuća,

potraživanja od zaposlenih,

potraživanja za refundacije.

kratkoročni finansijski plasmani.

Sva potraživanja se iskazuju po nominalnoj vrijednosti na osnovu ispostavljene dokumentacije koja prati nastanak poslovnog događaja, umanjenom za odgovarajući iznos ispravke vrijednosti za procijenjene nenađoknadive iznose, ako postoje.

Umanjenja potraživanja od kupaca

Očekivani gubici za potraživanja od kupaca, koji nemaju značajnu finansijsku komponentu, procjenjuju se koristedi matricu umanjenja na osnovu historijskih podataka o gubicima Preduzeća, prilagođenog faktorima koji su specifični za dužnike, općim ekonomskim uslovima i sl.

Za pojedinačna potraživanja od kupaca gdje postoji objektivan dokaz o nemogućnosti naplate istih, ili su ista starija od godinu dana, ispravka vrijednosti (umanjenje) se vrši 100 %. Ispravka vrijednosti evidentira se na teret rashoda perioda.

Nakon proteka od godinu dana sva potraživanja se utužuje i kao takva se otpisuju u 100% iznosu.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti podrazumijevaju žiro i tekući račun, novac u blagajni, devizni žiro račun, devizna blagajna te ostalu gotovinu (primljene hartije od vrijednosti, depoziti, itd.). Novac na računima koji se vode u konvertibilnim markama (BAM) kod ovlaštenih organizacija (banaka) vodi se u nominalnim svotama prema izvodu o stanju i prometu tih računa.

Novac u blagajni u konvertibilnim markama (BAM) iskazuje se u nominalnoj vrijednosti. Novac i novčani ekvivalenti za potrebe novčanog toka uključuju tekuće račune i depozitne račune sa originalnim dospijećem do 3 mjeseca ili manje.

Finansijske obaveze

Dugoročne obaveze čine one obaveze čiji je obligacioni rok izmirenja duži od 1 godine (12 mjeseci), a one mogu biti:

obaveze prema povezanim pravnim licima i članovima predzeća;

obaveze prema kreditima, te finansijskim i robnim zajmovima;

obaveze po osnovu finansijskih najmova;

ostale dugoročne finansijske obaveze.

Na kontu 4140- preduzeće ima dugoročan finansijski kredit kod EBRD banke u iznosu od 13.043.938,68KM. U toku 2022. godine preduzeće zbog problema sa likvidnošću nije bilo u mogućnosti isti da vraća, pa je tu obavezu preuzeo Kanton Sarajevo i po tom osnovu Preduzeće ima iskazanu obavezu na dan 31.12.2022. godine u iznosu od 2.503.737KM i dospjele obaveze po osnovu kamata na kontu 4602 u iznosu od 380.065KM.

Kratkoročni dio dugoročnog EBRD kredita iznosi 2.503.737KM.

Kratkoročne obaveze su one obaveze čiji je obligacioni rok izmirenja maksimalno 1 godina (12 mjeseci) odnosno sve one obaveze koje dospijevaju u obračunskom periodu jedne kalandarske godine i one čine:

Kratkoročne finansijske obaveze (obaveze po osnovu zajmova i kredita, obaveze za primljene avanse),

Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze (obaveze prema zaposlenima, obaveze zaporeze i doprinose i druge takse),

kratkoročne obaveze klasificirane u grupu sa sredstvima namijenjenim za prodaju ili otuđenje.

Najmovi

Najmovi se svrstavaju u finansijske najmove kad god se gotovo svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prenose na zajmoprimeca tokom trajanja najma. Svi druginajmovi svrstani su u poslovne najmove.

Preduzeće kao korisnik najma

Imovina koja je predmetom finansijskog najma priznaje se kao imovina Preduzeća po fer vrijednosti na datum stjecanja ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma ako je niža.

Odgovarajuća obaveza prema najmodavcu iskazuje se u bilansu stanja kao obaveza zafinansijski najam.

Preduzeće ima četri zakupa poslovnog prostora za koje je izvršeno početno priznavanje u 2022. godini i ista su evidentirana na kontu 02101 –poslovni objekti zakup 76.097,52KM

Plaćanja temeljem najma se raspoređuju između finansijskih troškova i umanjenja obaveze zanjam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obaveze.

Finansijski troškovi izravno terete račun dobiti i gubitka, osim onih koji se izravno mogu pripisati kvalificiranom sredstvu, u kojem sl učaju se kapitaliziraju u skladu s općom politikom Preduzeća vezano za troškove pozajmljivanja. Potencijalne najamnine teretit će troškove u razdobljima kada su nastale.

Naknade koje se plaćaju u okviru poslovnih najmova terete trošak najma na temelju linearne metode, osim ako ne postoji druga sistemska osnova koja bolje predstavlja vremenski okvir u kojem se smanjuju koristi od upotrebe iznajmljene imovine.

U slučaju da su primljeni poticaji za poslovne najmove, takvi poticaji priznaju se kao obaveza. Ukupna korist od tih poticaja priznaje se kao smanjenje troškova najma na temelju linearne metode, osim ako ne postoji druga sistemska osnova koja bolje predstavlja vremenski okvir u kojem se smanjuju koristi od upotrebe iznajmljene imovine.

Preduzeće kao davatelj najma

Naknade koje se naplaćuju od najmoprimeca u okviru finansijskih najmova priznate su kao potraživanja u iznosima koji su jednaki kao neto ulaganja u najmove.

Priznavanje finansijskog prihoda temelji se na osnovici koja odražava konstantnu periodičnostopu povrata na neto ulaganje najmodavca koje se odnosi na finansijski najam. Prihod od najma iz poslovnih najmova priznaje se ravnomjerno u prihod na temelju linearne metode tokom razdoblja najma.

Prihodi budućih perioda – odgođeni prihodi

Za iskazivanje prihoda od donacija povezanih sa imovinom, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 20 „Računovodstvo za državne potpore objavljivanje državnepomodi“, Preduzeće primljene potpore evidentira kao odgođeni prihod koji koristi za sučeljavanje sa troškovima amortizacije materijalne imovine finansirane tim sredstvima.

KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo
-Uprava Preduzeća-
Broj:18-03/23
Sarajevo, 14.04.2023. godine

Na osnovu člana 43. Statuta Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo, broj 2317/22 od 18.04.2022. godine i člana 14. Poslovnika o radu Uprave preduzeća, broj 01-01/19 od 27.06.2019. godine, Uprava Preduzeća je na **18. sjednici** održanoj dana **14.04.2023.** godine, donijela:

Z A K L J U Č A K

- 1.** Uprava utvrđuje Prijedlog Izvještaja o poslovanju Preduzeća za period 01.01. - 31.12.2022. godine.
- 2.** Izvještaj Uprave o poslovanju KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo za period 01.1. - 31.12.2022. godine sa bilansom stanja i bilansom uspjeha, dostaviti Nadzornom odboru na razmatranje.
- 3.** Sastavni dio ovog Zaključka je Prijedlog Izvještaja o poslovanju Preduzeća za period 01.01. - 31.12.2022. godine.

Dostavljen:

- 1.**Nadzornom odboru,
- 2.**Izvršnom direktoru za ekonomске i pravne poslove,
- 3.a/a,**

MĀ Rusmir Salić

KJKP "VIK" d.o.o. Sarajevo

Finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31. decembra 2022.
Izvještaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ

	Stranica
Odgovornost za finansijske izvještaje	3
Izvještaj nezavisnog revizora	4-7
Izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	8-9
Izvještaj o bilansu stanja	10
Izvještaj o promjenama na kapitalu	11
Izvještaj o novčanim tokovima	12
Napomene uz finansijske izvještaje	13-32

ODGOVORNOST ZA FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava je odgovorna da osigura da su finansijski izvještaji KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo (u dalnjem tekstu „Preduzeće“) pripremljeni za svaku finansijsku godinu u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, a koji pružaju istinit i fer pregled stanja u Preduzeću, kao i njegove rezultate poslovanja za navedeni period.

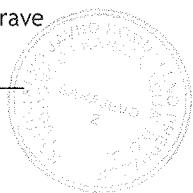
Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Preduzeće u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Pri izradi finansijskih izvještaja, odgovornosti Uprave obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima;
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako prepostavka da će Preduzeće nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Preduzeća. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Preduzeća, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Rusmir Salić, direktor
KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Jaroslava Černija br. 8
Sarajevo
Bosna i Hercegovina

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Upravi KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo (u dalnjem tekstu „Preduzeće“), koji se sastoje od bilansa stanja na dan 31. decembra 2022. godine, bilansa uspjeha, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o promjenama u kapitalu i izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, napomena uz finansijske izvještaje, uključujući i sažeti prikaz značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u dijelu „Osnova za mišljenje s rezervom“, priloženi finansijski izvještaji prikazuju objektivno i fer, u svim značajnim stavkama, finansijski položaj Preduzeća na dan 31. decembra 2022. godine, te rezultate njegovog poslovanja i njegove novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Osnova za mišljenje s rezervom

Dugotrajna imovina

Preduzeće nema riješene imovinsko-pravne odnose na imovini s kojom obavlja osnovnu djelatnost. Iskazano zemljište u poslovnim knjigama nije razdvojeno. Prema dostavljenim informacijama Preduzeće u poslovnim knjigama ima uknjiženo zemljište površine 3.439.462 m² vrijednosti 21.051.089 KM, od čega za zemljište površine 2.136.794 m², vrijednosti 13.078.162 KM Preduzeće u zemljišnim knjigama ima upisano pravo raspolaganja, dok na peostalom zemljištu vrijednosti 7.972.927 KM Preduzeće nema uknjiženo niti pravo raspolaganja.

Preduzeće nije, u skladu sa zahtjevima MRS 36 - Umanjenje vrijednosti imovine, izvršilo procjenu nadoknadive vrijednosti imovine na dan 31. decembra 2021. godine. Na osnovu raspoložive dokumentacije nismo mogli utvrditi nadoknadivu vrijednost imovine niti efekte potencijalnog umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine Preduzeća na finansijske izvještaje.

Zalihe

Preduzeće je na dan 31. decembra 2022. godine iskazalo zalihe u iznosu 3.569.485 KM. Na osnovu Odluke broj: 17-06-01/23 od 24.02.2023. godine, Preduzeće je evidentiralo na rashode po osnovu prodaje i rashoda rezervnih dijelova gubitke od umanjenja vrijednosti zaliha. Preduzeće ne posjeduje izvještaj o starosnoj strukturi zaliha. Nadalje, utvrdili smo da Preduzeće nije izvršilo procjenu neto utržive vrijednosti zaliha u skladu sa zahtjevima MRS 2- Zalihe. Zbog naprijed navedenog i činjenice da zbog datuma angažmana nismo prisustvovali popisu zaliha na dan 31. decembra 2022. godine, ne možemo potvrditi iskazanu vrijednost zaliha na dan 31. decembra 2022. godine.

Potraživanja od kupaca

Preduzeće je na dan 31. decembra 2022. godine iskazalo potraživanja od kupaca u iznosu 7.454.215 KM. Nije nam stavljena na raspolaganje cijelokupna analitika iskazanih potraživanja od kupaca. Utvrdili smo neslaganja u prometima između dostavljenih analitika i evidencije u glavnoj knjizi.

Pravilnikom o računovodstvenim politikama Preduzeće definisano je da se potraživanja starija od 365 dana evidentiraju na ispravku vrijednosti potraživanja i rashode, bez obzira da li je potraživanje utuženo. Prema dostavljenim informacijama, Preduzeće evidentira rashode po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja u momentu utuženje dok se utuženje za potraživanja iz domena široke potrošnje vrše jednom godišnje, a potraživanja od pravnih lica svake tri godine.

Nadalje, istim Pravilnikom je definisano da se na kraju godine vrši procjena naplativosti potraživanja. Prema dostavljenoj dokumentaciji, Preduzeće ne posjeduje starosnu strukturu potraživanja niti je izvršilo procjenu očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa zahtjevima MSFI 9 - Finansijski instrumenti.

Zbog navedenog ne možemo potvrditi iskazanu vrijednost potraživanja od kupaca niti potencijalne efekte koje bi na finansijske izvještaje imala procjena očekivanih kreditnih gubitaka.

Osnova za mišljenje s rezervom (nastavak)

Prihodi

Preduzeće je u izvještajnom periodu zaključilo Sporazum o nagodbi za naplatu potraživanja u iznosu 820.459 KM u 48 mjesечnih rata. Po navedenom Sporazumu, Preduzeće je evidentiralo prihode u iznosu 850.128 KM. Po istom sporazumu Preduzeće je storniralo ranije ispravljenja potraživanja u iznosu od 1.024.655 KM i povezane rashode, te izvršilo prijenos sa sumnjivih na redovna potraživanja.

Zbog navedenog precijenjeni su prihodi perioda u iznosu 850.128 KM.

Rezervisanja za sudske sporove

Prema dostavljenim informacijama na dan 31. decembra 2022. godine protiv Preduzeća se vodi 105 sudske sporove od toga 11 parničkih postupaka u imovinsko pravnim sporovima vrijednosti 4.916.500 KM, 67 radnih sporova vrijednosti 747.207 KM te 27 sporova po osnovu odštetnih zahtjeva i drugim osnovama vrijednost 837.117 KM. Iskazana rezervisanja po osnovu sudske sporova na dan 31. decembra 2022. godine iznose 7.023.772 KM i to: 837.263 KM po sporovima za odštetne zahtjeve, 1.226.182 KM po radnim sporovima i 4.960.327 KM po imovinsko-pravnim sporovima.

Iz dostavljene dokumentacije nismo mogli identifikovati kako je Preduzeće utvrdilo iskazani iznos rezervisanja niti da je izvršena procjena očekivanih gubitaka po sudske sporovima koji se vode protiv Društva.

Zbog iznad navedenog nismo u mogućnosti potvrditi stanje iskazanih rezervisanja na dan 31. decembra 2022. godine.

Takse za sudske sporove

Prema dostavljenim informacijama na dan 31. decembra 2022. godine Preduzeće ima 449 nedovršena sudska spora protiv drugih strana. Preduzeće nema evidenciju o obavezama za sudske takse koje će platiti u budućem periodu po osnovu pokrenutih sudske sporova niti su obaveze i povezani rashodi evidentirani u poslovnim knjigama Preduzeća na dan 31. decembra 2022. godine. Zbog nepostojanja evidencija o obavezama za sudske takse nismo u mogućnosti kvantifikovati efekte na finansijske izvještaje Preduzeća na dan 31. decembra 2022. godine za neiskazane obaveze i povezane rashode po sudske takse.

Kapital

Preduzeće je na dan 31. decembra 2022. godine iskazalo ostale rezerve u iznosu 713.762.573 KM. Preduzeće ne posjeduje dokumentaciju o strukturi iskazanih ostalih rezervi u ukupnom kapitalu Preduzeća. Budući da nam nije stavljen na raspolaganje dokumentacija o strukturi ostalih rezervi kapitala, ne možemo potvrditi iskazano stanje kapitala Preduzeća na dan 31. decembra 2022. godine.

Obaveze prema EBRD

Preduzeće dio poslovnih aktivnosti finansira iz kredita Evropske banke za obnovu i razvoj. Kredit se plasira Preduzeću preko Kantona Sarajevo, na način da Kanton plaća direktno dobavljaču za izvršene isporuke fakturu bez PDV. Preduzeće nije na dan 31. decembra 2022. godine izvršilo uskladjenje stanja obaveza po kreditu od EBRD.

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizorskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Revizoreve odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja*. Nezavisni smo od Preduzeća u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostačni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Vremenska neograničenost poslovanja

Preduzeće je iskazalo gubitak izvještajne godine u iznosu 16.452.706 KM. Akumulirani gubici Preduzeća na dan 31. decembra 2022. godine iznose 74.570.829 KM i isti se odnose na gubitak izvještajne godine, gubitak 2021. godine i gubitke po osnovu korekcije finansijskih izvještaja za 2021. godinu. Preduzeće kontinuirano ostvaruje gubitke u poslovanju i iste pokriva iz fonda ostalih rezervi kapitala iako ne posjeduje podatke o strukturi fonda ostalih rezervi.

Navedeno ukazuju na postojanje značajne neizvjesnosti koja može uzrokovati značajnu sumnju u mogućnost Preduzeća da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Osim pitanja iznijetih u dijelu „Osnova za mišljenje s rezervom“ utvrđili smo da nema drugih ključnih revizijskih pitanja za komuniciranje u našem Izvještaju nezavisnog revozora.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u godišnji izvještaj, ali ne uključuju godišnje finansijske izvještaje i naš revizorski izvještaj.

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne obuhvata ostale informacije, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno protivrječne finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stećenim u reviziji. Ako, na osnovu posla koji smo obavili, zaključimo da postoji značajan pogrešan prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtjeva da objavimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za objaviti.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava Preduzeća je odgovorna za sastavljanje godišnjih finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine i za one interne kontrole za koje Uprava Preduzeća odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih finansijskih izvještaja, Uprava Preduzeća je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Preduzeća da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Preduzeća ili namjerava likvidirati Preduzeće ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini. Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Preduzeće.

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomski odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

Kao sastavni dio revizije u skladu sa MRevS-ima, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizorske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizorske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključivati tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizorske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola Preduzeća;
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- zaključujemo o primjerenošći korištenje računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava, bazirano na prikupljenim revizorskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnosti Preduzeća da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pažnju u našem revizorskem izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizorskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Preduzeće prekine s vremenski neograničenim poslovanjem;
- ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Address d.o.o. Sarajevo
Marka Marulića do 2c
Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Alma Agić, ovlašteni revizor
Sarajevo, 15.07.2023.

Alma Agić, ovlašteni revizor

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
 Bilans uspjeha
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

	Napomena	2022.	2021.
Prihodi od prodaje	5	46.088.369	43.065.845
Ostali prihodi	6	12.208.624	10.484.522
		58.296.993	53.550.367
Troškovi sirovina, materijala, energije i goriva	7	(12.231.094)	(10.627.994)
Troškovi zaposlenih	8	(26.301.725)	(22.998.167)
Administrativni i ostali troškovi	9	(7.164.772)	(6.230.610)
Troškovi amortizacije	11, 12, 13	(24.479.140)	(18.535.798)
Troškovi rezervisanja	22	(141.037)	(92.695)
Ostali rashodi	10	(4.431.931)	(8.450.181)
		(74.749.699)	(66.935.445)
Dobit / (gubitak) iz poslovanja prije oporezivanja		(16.452.706)	(13.385.078)
Porez na dobit			
NETO DOBIT / (GUBITAK)		(16.452.706)	(13.385.078)

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti / (gubitku)
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

	2022.	2021.
NETO DOBIT / (GUBITAK)	(16.452.706)	(13.385.078)
Ostala sveobuhvatna dobit / (gubitak)	-	-
UKUPNO SVEOBUHVATNA DOBIT / (GUBITAK)	(16.452.706)	(13.385.078)

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Bilans stanja
na dan 31. decembra 2022.

	Napomena	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
IMOVINA			
Dugoročna imovina			
Dugoročna materijalna imovina	11	758.698.575	781.144.967
Imovina s pravom korištenja	12	46.899	76.098
Dugoročna nematerijalna imovina	13	503.469	137.623
Dugoročni finansijski plasmani	14	21.240	32.928
		759.270.183	781.391.616
Kratkoročna imovina			
Zalihe	15	3.588.692	3.989.599
Potraživanja od kupaca	16	7.454.215	5.303.753
Ostala potraživanja	16	4.168.455	4.319.450
Novac i novčani ekvivalenti	17	3.073.103	3.363.064
		18.284.465	16.975.866
UKUPNO IMOVINA			
		777.554.648	798.367.482
KAPITAL			
Vlasnički kapital	18	10.000	10.000
Revalorizacione rezerve	18	12.443	-
Ostale rezerve	18	713.762.573	713.762.573
Akumulirana dobit / (gubitak)	18	(74.570.829)	(58.118.123)
		639.214.187	655.654.450
OBAVEZE			
Dugoročne obaveze			
Obaveze po kreditima	19	15.547.675	17.799.624
Obaveze po poslovnom najmu	20	47.403	76.098
Obaveze za odložene prihode	21	93.318.877	99.576.462
Rezervisanja	22	9.004.906	10.790.514
		117.918.861	128.242.698
Kratkoročne obaveze			
Obaveze prema dobavljačima	23	4.400.732	4.163.528
Obaveze po kreditima	19	3.263.867	-
Obaveze za odložene prihode	21	4.074.725	1.472.172
Ostale obaveze	24	8.682.276	8.834.634
		20.421.600	14.470.334
UKUPNO OBAVEZE			
		138.340.461	142.713.032
UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE			
		777.554.648	798.367.482
VANBILANSNA AKTIVA			
VANBILANSNA PASIVA		140.252.768	140.252.768
		140.252.768	140.252.768

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Potpisao za i u ime Preduzeća dana 13.06.2023. godine:

Rusmir Salić

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Izvještaj o promjenama u kapitalu
za godinu koja je zavrsila 31. decembra 2022.

	Osnovni kapital	Revalorizacione rezerve	Ostale rezerve	Akumulirana dobit	Ukupno
<hr/>					
Stanje na dan 31. decembra 2020.	10.000	-	713.762.573	(44.733.045)	669.039.528
Neto dobit / (gubitak) tekuće godine	-	-	-	(13.385.078)	(13.385.078)
Druge promjene na kapitalu	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2021.	10.000	-	713.762.573	(58.118.123)	655.654.450
Neto dobit / (gubitak) tekuće godine	-	-	-	(16.452.706)	(16.452.706)
Druge promjene na kapitalu	-	12.443	-	-	12.443
Stanje na dan 31. decembra 2022.	10.000	12.443	713.762.573	(74.570.829)	639.214.187

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
 Izvještaj o novčanim tokovima
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

	2022.	2021.
Dobit / (gubitak) prije oporezivanja	(16.452.706)	(13.385.078)
Usklađenje za:		
Amortizacija	24.479.140	18.535.798
Troškovi rezervisanja, neto	141.037	92.695
Ostala bezgotovinska usklađenja	12.443	(44.733.045)
<i>Novčani tok prije promjena na obrtnom kapitalu</i>	<i>8.179.914</i>	<i>(39.489.630)</i>
Smanjenje / (Povećanje) zaliha	400.907	(287.741)
Smanjenje / (Povećanje) potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja	(1.997.447)	2.480.961
Povećanje / (Smanjenje) obaveza prema dobavljačima i ostalih obaveza	<u>(5.496.831)</u>	<u>7.331.264</u>
Neto novčani tok od poslovnih aktivnosti	1.086.543	(29.965.146)
Novčani tok iz ulagačkih aktivnosti		
Povećanje / (smanjenje) materijalne i nematerijalne imovine, neto	(2.369.395)	23.442.839
Priliv / (odliv) po osnovu finansijskih plasmana	<u>9.668</u>	<u>12.054</u>
Neto novčani tok od ulagačkih aktivnosti	(2.359.727)	23.454.893
Novčani tok iz finansijskih aktivnosti		
Priliv od / (otplata) poslovnih najmova, neto	(28.695)	76.098
Priliv od / (otplata) kredita, neto	<u>1.011.918</u>	<u>7.734.034</u>
Neto novčani tok od finansijskih aktivnosti	983.223	7.810.132
Neto (smanjenje) / povećanje novca i novčanih ekvivalenta	(289.961)	1.299.879
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	<u>3.363.064</u>	<u>2.063.185</u>
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	<u>3.073.103</u>	<u>3.363.064</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

1. OPĆE INFORMACIJE

Osnivač Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo je Kanton Sarajevo.

Osnovna djelatnost Preduzeća je sakupljanje, pročišćavanje i snabdijevanje vodom.

Na dan 31. decembra 2022. godine, Preduzeće je zapošljavalo 884 radnika (2021.: 865 radnika).

Organi upravljanja i rukovođenja Preduzećem:

Skupština Preduzeća

Vlada Kantona Sarajevo je izdala Punomoć broj: 02-04-2845-14-1/21 od 10.02.2021. godine kojom je radi vršenja ovlaštenja Skupštine KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo za punomoćnika imenovan Elmir Bajrić.

Nadzorni odbor

Skupština preduzeća KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 7. (sedmoj) vanrednoj sjednici održanoj 16.09.2021. godine, donijela je Odluku o imenovanju članova Nadzornog odbora KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 7V-02/21, kojom su na period od 4 (četiri) godine imenovani:

1. Zlatko Mijatović;
2. Ahmed Mulaibrahimović;
3. Nedim Pervan.

Odbor za reviziju

Skupština preduzeća KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo na, 1. (prvoj) vanrednoj sjednici održanoj 19.06.2020. godine, donijela je Odluku o imenovanju predsjednika i članova Odbora za reviziju, broj: IV-01/20, kojom su na period od 4 (četiri) godine imenovani:

1. Ismet Ramović, predsjednik;
2. Jusuf Zahragić, član;
3. Senija Buljušmić, član.

Uprava Preduzeća

Direktor

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 1. (prvoj) redovnoj sjednici održanoj 29.11.2021. godine, donio Odluku o imenovanju Direktora KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 1R-02/21, kojom je na mandatni period od 4. (četiri) godine, počev od 30.11.2021. godine imenovan Rusmir Salić.

Izvršni direktor za ekonomske i pravne poslove

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 2. (drugoj) vanrednoj sjednici održanoj 28.09.2021. godine, donio je Odluku o imenovanju v.d. izvršnog direktora za ekonomske i pravne poslove u KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo broj: 02V-05/21, kojom je na period do okončanja procedure izbora i imenovanja izvršnog direktora, počev od 01.10.2021. godine, imenovan Amar Nović.

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 3. (trećoj) redovnoj sjednici održanoj 21.02.2022. godine, donio je Odluku o razrješenju v.d. izvršnog direktora za ekonomske i pravne poslove u KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 3R-04/22, kojom je zbog okončanja konkursne procedure dužnosti razrješen Amar Nović.

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 3. (trećoj) redovnoj sjednici održanoj 21.02.2022. godine, donio je Odluku o imenovanju v.d. izvršnog direktora za ekonomske i pravne poslove u KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 3R-07/22, kojom je na period od 4 (četiri) godine, počev od 22.02.2022. godine, imenovan Amar Nović.

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

1. OPĆE INFORMACIJE (NASTAVAK)

Izvršni direktor za investicije i razvoj

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 9. (devetoj) vanrednoj sjednici održanoj 13.06.2022. godine, donio je Odluku o imenovanju v.d. izvršnog direktora za investicije i razvoj u KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 09V-04/22, kojom je na period do okončanja procedure izbora i imenovanja izvršnog direktora, a najduže na period do 6 (šest) mjeseci, počev od 14.06.2022. godine, imenovan Nermin Kapidžija.

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 6. (šestoj) redovnoj sjednici održanoj 17.11.2022. godine, donio je Odluku o razrješenju v.d. izvršnog direktora za investicije i razvoj u KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 6R-03/22, kojom je zbog okončanja konkursne procedure dužnosti razrješen Nermin Kapidžija.

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo na 6. (šestoj) redovnoj sjednici održanoj 17.11.2022. godine, donio je Odluku o imenovanju izvršnog direktora za investicije i razvoj u KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 6R-04/22, kojom je na period od 4 (četiri) godine, počev od 18.11.2022. godine, imenovan Nermin Kapidžija.

Izvršni direktor za vodovodni sistem

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo na, 4. (četvrtoj) vanrednoj sjednici održanoj 08.11.2021. godine, donio je Odluku o imenovanju v.d. izvršnog direktora za vodovodni sistem u KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 04V-08/21, kojom je na period do okončanja procedure izbora i imenovanja izvršnog direktora, počev od 09.11.2021. godine, imenovana Amela Kadić.

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 3. (trećoj) redovnoj sjednici održanoj 21.02.2022. godine, donio je Odluku o razrješenju v.d. izvršnog direktora za vodovodni sistem u KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 3R-02/22, kojom je zbog okončanja konkursne procedure dužnosti razrješena Amela Kadić.

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 3. (trećoj) redovnoj sjednici održanoj 21.02.2022. godine, donio je Odluku o imenovanju izvršnog direktora za vodovodni sistem u KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 3R-05/22, kojom je na period od 4 (četiri) godine, počev od 22.02.2022. godine, imenovana Amela Kadić.

Izvršni direktor za kanalizacioni sistem

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 2. (drugoj) vanrednoj sjednici održanoj 28.09.2021. godine, donio je Odluku o imenovanju v.d. izvršnog direktora za kanalizacioni sistem u KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 02V-04/21, kojom je na period do okončanja procedure izbora i imenovanja izvršnog direktora, počev od 01.10.2021. godine imenovan, Adnan Šerak.

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 3. (trećoj) redovnoj sjednici održanoj 21.02.2022. godine, donio je Odluku o razrješenju v.d. izvršnog direktora za kanalizacioni sistem u KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 3R-03/2, kojom je zbog okončanja konkursne procedure dužnosti razrješen Adnan Šerak.

Nadzorni odbor KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, na 3. (trećoj) redovnoj sjednici održanoj 21.02.2022. godine, donio je Odluku o imenovanju izvršnog direktora za kanalizacioni sistem u KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, broj: 3R-06/22, kojom je na period od 4 (četiri) godine, počev od 22.02.2022. godine imenovan Adnan Šerak.

2. OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Zakonski okvir finansijskog izvještavanja uključuje Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH (Sl. novine FBiH broj 15/21 od 24.02.2021.) i računovodstvene standarde koji se primjenjuju u FBiH, a koji su objavljeni od strane Saveza računovoda, revizora i finansijskih radnika u FBiH (na osnovu ovlaštenja Komisije za računovodstvo i reviziju BiH, broj 5/07) i koji su primjenjivi za finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2022. godine.

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

2. OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (NASTAVAK)

2.2. Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Preduzeće biti sposobno realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

2.3. Osnova prezentiranja

Priloženi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška.

Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu. Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerena, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Preduzeće uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerena.

Mjerenje fer vrijednosti nefinansijske imovine uzima u obzir sposobnost učesnika na tržištu da generiše ekonomske benefite koristeći imovinu na najveći i najbolji mogući način ili prodajući je drugom učesniku na tržištu koji će na taj isti način koristiti tu imovinu.

Preduzeće koristi metode procjene koje su prikladne u datim okolnostima i za koje je dostupna dovoljna količina podataka da bi se izmjerila fer vrijednost, maksimalno povećavajući upotrebu svih relevantnih uočljivih ulaznih jedinica i minimizirajući upotrebu neuočljivih ulaznih jedinica.

2.4. Funkcionalna valuta i valuta prezentacije

Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (KM), obzirom da je to funkcionalna valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Preduzeća. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro ($1 \text{ EUR} = 1,95583 \text{ KM}$).

2.5. Korištenje procjena i prosudbi

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih. Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 4.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike navedene ispod su primjenjivane konstantno i dosljedno u svim periodima koji su prezentirani u ovim finansijskim izvještajima.

3.1. Uporedni podaci

Finansijski izvještaji daju uporedne podatke za finansijsku godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine.

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.2. Transakcije u stranim valutama

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama početno se knjiže preračunavanjem po važećem srednjem kursu Centralne banke BiH na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum izvještajnog perioda primjenom kursa važećeg na taj datum. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog kursa važećeg na datum procjene fer vrijednosti. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u bilans uspjeha u periodu u kojem su nastali. Bilo koji efekat preračunavanja dobitaka ili gubitaka od nemonetarne imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, biti će priznat kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

3.3. Priznavanje prihoda

Prihodi se priznaju u momentu kada postoji vjerovatnoća da će ekonomski koristi pritjecati za Preduzeće, i mogu se pouzdano izmjeriti, bez obzira na moment izvršenja plaćanja. Prihodi se priznaju po fer vrijednosti, uzimajući u obzir ugovorene uslove plaćanja, obaveze za poreze i druge naknade.

Prihodi od kamata priznaju se po načelu obračunskih kamata na temelju nepodmirene glavnice i po efektivnim kamatnim stopama koje su u primjeni.

Prihodi od donacija priznaju se sučeljavanjem prihoda i rashoda.

Primljene donacije za nabavku sredstava priznaju se u bilansu stanja kao odloženi prihod. Iznos odloženog prihoda priznaje se kao prihod kroz bilans uspjeha na sistemskoj osnovi, u toku korisnog vijeka trajanja sredstva.

3.4. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi kvalifikovanog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju, uključuju se u trošak nabavke toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju.

Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalifikovano sredstvo oduzimaju se od troškova posuđivanja koji su prihvatljivi za kapitalizaciju.

Svi drugi troškovi pozajmljivanja terete izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

3.5. Naknade zaposlenim

Preduzeće, u ime svojih zaposlenika, plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plaće, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto plaću. Doprinosi i porezi uplaćuju se prilikom isplate svake plaće u toku cijele godine, a obračunavaju se po propisanim stopama na osnovicu koju čine bruto plaće. Ove naknade iskazuju se u bilansu uspjeha u istom razdoblju u kojem se iskazuje i trošak plaća.

Nadalje, topli obrok i prevoz su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali.

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.6. Oporezivanje

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekući porez na dobit

Tekuća poreska obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti iskazanoj u bilansu uspjeha jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez je iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat na osnovu razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilanske obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti odbitne privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine provjerava se na svaki datum izvještajnog perioda i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerovatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela poreske imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Preduzeće namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi.

3.7. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine i oprema iskazuju se po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i eventualno priznate gubitke uslijed umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane sa dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu.

Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene, te investicijskog održavanja manjeg obima, priznaju se kao rashod kad su nastali. Imovina u izgradnji, koje se grade u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja.

Trošak nabavke uključuje i profesionalne naknade, a za kvalificirana sredstva, troškove pozajmljivanja kapitalizirane u skladu sa računovodstvenom politikom Preduzeća.

Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja dugotrajne materijalne imovine iskazuju se u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva

Zemljište i imovina u pripremi se ne amortizuju.

Trošak amortizacije materijalne imovine sa ograničenim vijekom trajanja priznaje se kao rashod perioda u bilansu uspjeha.

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.8. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se početno priznaje po trošku nabave. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se iskazuje po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i eventualni gubitak od umanjenja vrijednosti. Koristan vijek upotrebe nematerijalne imovine procjenjuje se kao ograničen ili neograničen. Nematerijalna imovina s ograničenim korisnim vijekom upotrebe se amortizuje kroz vijek ekonomске korisnosti, a umanjenje njene vrijednosti se procjenjuje u bilo kojem trenutku u kojem postoje naznake da je vrijednost imovine smanjena.

Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva.

Trošak amortizacije nematerijalne imovine s ograničenim vijekom trajanja priznaje se kao rashod perioda u bilansu uspjeha.

3.9. Umanjenje vrijednosti dugoročne imovine

Na kraju svakog izvještajnog perioda, Preduzeće preispituje knjigovodstvene iznose svoje imovine da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoji takve naznake ili ukoliko se zahtjeva godišnje testiranje na umanjenja vrijednosti, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Preduzeće procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno o tome koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generira novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos toga sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod u bilansu uspjeha, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revalorizovanom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti.

Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

3.10. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvataju depozite po viđenju na računima kod banaka i novac u blagajnama.

3.11. Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto prodajnoj vrijednosti, zavisno o tome šta je niže. Trošak obuhvata direktni materijal i, ako je primjenjivo, direktnе troškove rada i sve režijske / indirektnе troškove povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječnog ponderisanog troška. Neto vrijednost koja se može realizovati predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu umanjenu za sve procijenjene troškove dovršenja i troškove prodaje i distribucije.

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.12. Finansijska imovina

Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije:

- po amortizovanom trošku,
- po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.
- po fer vrijednost kroz bilans uspjeha.

Klasifikacija zavisi od poslovnog modela Preduzeća za upravljanje finansijskom imovinom, kao i ugovornim uslovima za novčane tokove.

Za imovinu mjerenu po fer vrijednosti, dobici i gubici se priznaju ili kroz bilans uspjeha ili kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Za ulaganja u instrumente kapitala koji se ne drže za trgovanje, ovo će zavisiti od toga da li je Preduzeće napravilo neopoziv izbor u momentu početnog priznavanja da instrumente kapitala vodi po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Preduzeće reklassificira dužničke instrumente onda i samo onda kada promijeni svoj poslovni model za upravljanje tom imovinom.

Priznavanje i prestanak priznavanja

Redovna kupovina i prodaja finansijske imovine priznaje se na datum trgovanja, tj. datum na koji se Preduzeće obavezuje na kupovinu ili prodaju sredstava. Preduzeće će prestatи priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt.

Mjerenje

Pri početnom priznavanju, Preduzeće mjeri finansijsku imovinu po njenoj fer vrijednosti, u slučaju da se ne prikazuje finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha oni se uvećavaju za transakcijske troškove koji se izravno mogu pripisati stjecanju ili izdavanju finansijske imovine. Transakcijski troškovi finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha priznaju se kao rashodi u bilansu uspjeha.

Dužnički instrumenti

Ako je finansijska imovina dužnički instrument, prilikom utvrđivanja njene klasifikacije treba izvršiti sljedeće procjene:

- Poslovni model preduzeća za upravljanje finansijskom imovinom
- Ugovorne karakteristike novčanih tokova finansijske imovine

Naknadno mjerenje dužničkih instrumenata zavisi od poslovnog modela Preduzeća i ugovorenih karakteristika novčanih tokova finansijskih instrumenata (tj. da li je cilj Preduzeća da drži finansijsku imovinu radi naplate ugovorenih novčanih tokova ili je cilj Preduzeća prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i prodaja finansijske imovine ili nijedno od ova dva modela) i karakteristika novčanog toka sredstva.

Postoje tri mjerne kategorije u koje Preduzeće klasificira svoje dužničke instrumente:

Amortizovani trošak: Imovina koja se drži radi naplate ugovorenih novčanih tokova, pri čemu novčani tokovi predstavljaju isključivo plaćanja glavnice i kamata, mjeri se po amortizovanom trošku. Kamatni prihod od ove finansijske imovine je uključen u finansijski prihod, uz upotrebu metode efektivne kamatne stope. Bilo koja dobit ili gubitak koji proizilaze iz prestanka priznavanja direktno se priznaje u bilansu uspjeha i iskazuju se unutar ostalih prihoda/(rashoda). Kursne razlike i gubici od umanjenja vrijednosti iskazani su kao zasebne stavke u bilansu uspjeha.

Na dan 31. decembra 2022. godine, sva finansijska imovina Preduzeća klasifikovana je u finansijsku imovinu koja se mjeri po amortizovanom trošku, a obuhvata:

- Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja;
- Novac i novčani ekvivalenti.

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.12. Finansijska imovina (nastavak)

Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit: Imovina koja se drži radi naplate ugovorenih novčanih tokova i zbog prodaje finansijske imovine, pri čemu novčani tokovi predstavljaju isključivo plaćanje glavnice i kamata, mjeri se po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Promjene u knjigovodstvenom iznosu se iskazuju kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, osim priznavanja umanjenja vrijednosti/otpuštanja umanjenja kamatnog prihoda i kursnih razlika, koji se priznaju u izvještaju o dobiti ili gubitku. Kada se finansijska imovina prestaje priznavati, akumulirana dobit ili gubitak prethodno priznat kroz ostalu sveobuhvatnu dobit se reklasificuje iz kapitala u bilans uspjeha i iskazuje se unutar ostalih prihoda/(rashoda). Kamatni prihod od ove finansijske imovine je uključen u finansijske prihode, uz upotrebu metode efektivne kamatne stope. Kursne razlike i gubici od umanjenja vrijednosti iskazani su kao zasebne stavke u bilansu uspjeha.

Na dan 31. decembra 2022. godine, Preduzeće ne posjeduje finansijsku imovinu klasificiranu u ovu kategoriju.

Fer vrijednost kroz bilans uspjeha: Imovina koja ne zadovoljava kriterije za amortizovani trošak ili fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit mjeri se po fer vrijednost kroz bilans uspjeha. Dobit ili gubitak od dužničkog instrumenta koji se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, iskazuje se u bilansu uspjeha, unutar ostalih prihoda/(rashoda), u periodu u kojem je nastao. Takva dobit ili gubitak od fer vrijednosti uključuje sve ugovorene primljene kamate na dužničke instrumente klasifikovane u ovu kategoriju.

Na dan 31. decembra 2022. godine, Preduzeće ne posjeduje finansijsku imovinu klasificiranu u ovu kategoriju.

Instrumenti kapitala

Preduzeće naknadno mjeri sve instrumente kapitala po fer vrijednosti. Kada se Preduzeće odluči da prezentira dobitke i gubitke od fer vrijednosti instrumenata kapitala kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, nakon prestanka priznavanja imovine ne vrši se naknadna reklasifikacija dobitaka i gubitaka od fer vrijednosti u bilansu uspjeha. Dividende od takvih ulaganja nastavljaju se priznavati u bilansu uspjeha kao ostali prihod, nakon što se uspostavi pravo Preduzeća da primi uplate.

Promjene u fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha priznaju se unutar ostalih prihoda/(rashoda) u bilansu uspjeha, onako kako je primjenjivo. Troškovi umanjenja vrijednosti (i otpuštanja umanjenja vrijednosti) instrumenata kapitala mjereni po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ne iskazuju se zasebno od ostalih promjena fer vrijednosti.

Na dan 31. decembra 2022. godine, Preduzeće ne posjeduje vlasničke instrumente.

3.13. Finansijske obaveze

Finansijske obaveze početno se priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za troškove transakcije i naknadno se mijere po amortizovanom trošku uz upotrebu metode efektivne kamatne stope.

Dobici i gubici se priznaju u bilansu uspjeha kada se prestanu priznavati obaveze, kao i kroz proces amortizacije efektivne kamatne stope.

Finansijska obaveza se prestaje priznavati kada je obaveza ispunjena, otkazana ili istekla. Kada se postojeća finansijska obaveza zamijeni drugom od istog povjerioca po bitno drugačijim uslovima ili se uslovi postojeće obaveze bitno modifikuju, takva razmjena ili modifikacija se tretira kao prestanak priznavanja izvorne obaveze i priznavanje nove obaveze. Razlika u odgovarajućim knjigovodstvenim iznosima se priznaje u bilansu uspjeha, osim ako se ekonomski suština razlike u knjigovodstvenoj vrijednosti ne prepriče kapitalnoj transakciji s vlasnicima. Dobit ili gubitak izračunava se kao razlika sadašnje vrijednosti modifikovanih novčanih tokova i sadašnje vrijednosti originalnih novčanih tokova, obje vrijednosti diskontovane uz upotrebu originalne efektivne kamatne stope obaveze.

3.14. Kapital

Osnovni kapital na dan 31. decembra 2022. godine uključuje upisani kapital u sudske registre.

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 3., Uprava Preduzeća donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjim i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

5. PRIHODI OD PRODAJE

	2022.	2021.
Prihodi od prodaje učinaka u zemlji	41.525.248	39.329.711
Prihodi od pruženih usluga u zemlji	<u>4.563.121</u>	<u>3.736.134</u>
	<u>46.088.369</u>	<u>43.065.845</u>

6. OSTALI PRIHODI

	2022.	2021.
Prihodi po osnovu naplaćenih otpisanih potraživanja	4.109.179	3.863.535
Prihodi po osnovu dotacija	1.300.000	3.637.536
Prihodi od donacija	4.076.564	1.481.710
Ostali prihodi od Kantona	923.827	170.940
Prihodi ranijih perioda	850.128	-
Finansijski prihodi	469.406	788.192
Prihodi od subvencija	250.707	203.493
Prihodi od ukinutih rezervisanja	-	100.399
Ostali prihodi	<u>228.813</u>	<u>238.717</u>
	<u>12.208.624</u>	<u>10.484.522</u>

7. TROŠKOVI SIROVINA, MATERIJALA, ENERGIJE I GORIVA

	2022.	2021.
Troškovi sirovina i materijala	2.346.733	2.306.184
Troškovi energije i goriva	<u>9.884.361</u>	<u>8.321.810</u>
	<u>12.231.094</u>	<u>10.627.994</u>

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

8. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	2022.	2021.
Troškovi plaća	22.924.185	20.022.478
Troškovi toplog obroka	2.030.105	1.789.359
Troškovi prevoza na posao i sa posla	616.406	593.824
Regres	471.528	382.560
Pomoći zaposlenima	236.712	126.657
Otpremnine	-	72.052
Ostale naknade zaposlenih	<u>22.789</u>	<u>11.237</u>
	<u><u>26.301.725</u></u>	<u><u>22.998.167</u></u>

9. ADMINISTRATIVNI I OSTALI TROŠKOVI

	2022.	2021.
Porezi, naknade, članarine i takse	2.469.772	1.423.046
Telekomunikacijski troškovi	1.342.345	1.298.690
Troškovi vanjskih usluga	1.144.311	856.272
Troškovi potrošnje vode	966.855	903.762
Troškovi održavanja	790.405	780.743
Troškovi osiguranja	150.829	159.648
Troškovi naknada po osnovu samostalne djelatnosti	99.294	400.970
Troškovi bankarskih usluga	32.406	22.951
Troškovi transporta i povezanih usluga	33.209	54.610
Troškovi zakupa	2.716	14.480
Ostali troškovi	<u>132.630</u>	<u>315.438</u>
	<u><u>7.164.772</u></u>	<u><u>6.230.610</u></u>

10. OSTALI RASHODI

	2022.	2021.
Umanjenje vrijednosti i otpis potraživanja	4.060.565	7.194.274
Ostali rashodi	319.486	632.528
Rashodi iz ranijih godina	-	198.496
Gubici od prodaje i rashoda stalnih sredstava, neto	49.537	1.738
Finansijski rashodi	<u>2.343</u>	<u>423.145</u>
	<u><u>4.431.931</u></u>	<u><u>8.450.181</u></u>

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

14. MATERIJALNA IMOVINA

	Zemljišta	Gradjevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alat, pogonski i kancelarijski namještaj	Transportna sredstva	Materijalna imovina u pripremi	Ostala materijalna sredstva	Ukupno
NABAVNA VRJEDNOST								
Na dan 31.12.2021.	21.049.675	1.930.157.471	61.986.671	7.269.658	11.459.920	11.169.860	8.373	2.043.101.628
Korekcija stalnih sredstava	-	-	-	-	-	-	(1)	(1)
Povećanje	-	-	-	-	-	2.602.857	-	2.602.857
Aktivacija/Prenos sa pripreme	1.413	2.634.030	8.652.826	18.455	432.148	(12.386.296)	-	(647.424)
Rashodovanje/prodaja	-	(2.113.819)	(1.123.661)	(303.779)	(158.864)	-	-	(3.700.123)
Na dan 31.12.2022.	21.051.088	1.930.677.682	69.515.836	6.984.334	11.733.204	1.386.421	8.372	2.041.356.937
ISPRAVKA VRJEDNOSTI								
Na dan 31.12.2021.	-	1.221.349.523	25.714.555	5.097.581	9.795.002	1.261.956.661		
Amortizacija za godinu	-	19.468.591	3.990.757	390.846	438.820	24.289.014		
Rashodovanje/prodaja	-	(2.003.446)	(1.121.512)	(303.491)	(158.864)	(3.587.313)		
Na dan 31.12.2022.	-	1.238.814.668	28.583.800	5.184.936	10.074.958	1.282.658.362		
NETO KNJIŽGOVODSTVENA VRJEDNOST								
Na dan 31.12.2021.	21.049.675	708.807.948	36.272.116	2.172.077	1.664.918	11.169.860	8.373	781.144.967
Na dan 31.12.2022.	21.051.088	691.863.014	40.932.036	1.799.398	1.658.246	1.386.421	8.372	758.698.575

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

12. IMOVINA S PRAVOM KORIŠTENJA

	Gradjevinski objekti s pravom korištenja	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST		
Na dan 31.12.2021.	76.098	76.098
Povećanje	-	-
Smanjenje/istek/raskid ugovora o najmu	(17.475)	(17.475)
Na dan 31.12.2022.	58.623	58.623
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI		
Na dan 31.12.2021.	-	-
Amortizacija za godinu	11.724	11.724
Smanjenje/istek/raskid ugovora o najmu	-	-
Na dan 31.12.2022.	11.724	11.724
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST		
Na dan 31.12.2021.	76.098	76.098
Na dan 31.12.2022.	46.899	46.899

13. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Koncesije, patenti, licence i druga prava	Ostala nematerijalna sredstva	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST				
Na dan 31.12.2021.	1.057.577	447.798	-	1.505.375
Povećanje	-	518.548	25.700	544.248
Aktivacija/Prenos sa pripreme	25.700	-	(25.700)	-
Rashodovanje/prodaja	-	-	-	-
Na dan 31.12.2022.	1.083.277	966.346	-	2.049.623
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI				
Na dan 31.12.2021.	926.485	441.267		1.367.752
Amortizacija za godinu	88.027	90.375		178.402
Rashodovanje/prodaja	-	-	-	-
Na dan 31.12.2022.	1.014.512	531.642		1.546.154
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST				
Na dan 31.12.2021.	131.092	6.531	-	137.623
Na dan 31.12.2022.	68.765	434.704	-	503.469

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

14. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Potraživanja za date kredite	23.390	35.078
Ulaganja u dionice	115	115
Ispравka vrijednosti potraživanja za date kredite	<u>(2.265)</u>	<u>(2.265)</u>
	<u>21.240</u>	<u>32.928</u>

15. ZALIHE

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Sirovine i materijal	3.569.485	3.459.931
Dati avansi za zalihe	<u>19.207</u>	<u>529.668</u>
	<u>3.588.692</u>	<u>3.989.599</u>

16. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Potraživanja od kupaca:		
Potraživanja od kupaca - u zemlji	55.585.675	54.885.401
Manje: Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca	<u>(48.131.460)</u>	<u>(49.581.648)</u>
	<u>7.454.215</u>	<u>5.303.753</u>
Ostala potraživanja:		
Potraživanja za zatezne kamate	2.312.320	1.893.265
Potraživanja od Porezne uprave za plaćeni PPU	1.804.670	1.804.670
Aktivna vremenska razgraničenja	1.476.686	2.140.240
Potraživanja za PDV	173.968	161.498
Ostala potraživanja	193.411	115.524
Potraživanja za date krediti zaposlenima	12.070	10.050
Ispравka vrijednosti ostalih potraživanja	<u>(1.804.670)</u>	<u>(1.805.797)</u>
	<u>4.168.455</u>	<u>4.319.450</u>
	<u>11.622.670</u>	<u>9.623.203</u>

Prosječan period naplate potraživanja od prodaje je 58 dana (2021.: 44 dana).

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

16. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Kretanje umanjenja vrijednosti za potraživanja može se prikazati kako slijedi:

	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januara	51.387.445	62.781.760
Dodatno umanjenje vrijednosti	2.658.991	6.844.280
Otpuštanje umanjenja vrijednosti	<u>(4.110.306)</u>	<u>(18.238.595)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>49.936.130</u>	<u>51.387.445</u>

17. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Novac na računima kod banaka (KM)	3.059.878	3.358.906
Novac na računima kod banaka (strane valute)	9.478	1.259
Novac u blagajni	<u>3.747</u>	<u>2.899</u>
	<u>3.073.103</u>	<u>3.363.064</u>

18. KAPITAL

Preduzeće je u 100% vlasništvu Kantona Sarajevo. Iznos kapitala registrovanog kod Općinskog suda u Sarajevu je 10.000 KM.

Struktura ukupnog kapitala Preduzeća prikazana je kako slijedi:

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Osnovni kapital	10.000	10.000
Ostale rezerve	713.775.016	713.762.573
Akumulirana dobit (gubitak)	<u>(74.570.829)</u>	<u>(58.118.123)</u>
	<u>639.214.187</u>	<u>655.654.450</u>

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

19. OBAVEZE PO KREDITIMA

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Dugoročni krediti:		
Dugoročni krediti od EBRD	18.431.477	17.799.624
	<u>18.431.477</u>	<u>17.799.624</u>
Manje: Kratkoročni dio dugoročnih obaveza po kreditima	(2.883.802)	-
	<u>(2.883.802)</u>	<u>-</u>
	<u>15.547.675</u>	<u>17.799.624</u>
 Kratkoročni krediti		
Kratkoročni krediti od EBRD	2.883.802	-
Obaveze za kamate i ostale troškove finansiranja	380.065	-
	<u>3.263.867</u>	<u>-</u>

20. OBAVEZE PO POSLOVNOM NAJMU

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
- Dugoročne obaveze	47.403	76.098
- Kratkoročne obaveze	-	-
	<u>47.403</u>	<u>76.098</u>

21. OBAVEZE ZA ODLOŽENE PRIHODE

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Odloženi prihodi iz namjenskih sredstava / neutrošena namjenska sredstva - dugoročna	93.318.877	99.576.462
Odloženi prihodi iz namjenskih sredstava / neutrošena namjenska sredstva - kratkoročna	4.074.725	1.472.172
	<u>97.393.602</u>	<u>101.048.634</u>

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

22. REZERVISANJA

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Primanja zaposlenih	1.981.134	1.984.169
Sudski sporovi	<u>7.023.772</u>	<u>8.806.345</u>
	<u>9.004.906</u>	<u>10.790.514</u>

Kretanja na rezervisanjima tokom godine mogu se prikazati kako slijedi:

	Primanja zaposlenih	Sudski sporovi	Ukupno
Stanje na dan 31. decembra 2020.	-	2.172.578	2.172.578
Povećanje rezervisanja uslijed ponovnog mjerena	1.984.169	6.956.790	8.940.959
Smanjenje rezervisanja	-	(323.023)	(323.023)
Stanje na dan 31. decembra 2021.	1.984.169	8.806.345	10.790.514
Povećanje rezervisanja uslijed ponovnog mjerena	122.057	315.303	437.360
Smanjenje rezervisanja	(125.092)	(2.097.876)	(2.222.968)
Stanje na dan 31. decembra 2022.	1.981.134	7.023.772	9.004.906

23. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Obaveze prema dobavljačima - u zemlji	<u>4.400.732</u>	<u>4.163.528</u>
	<u>4.400.732</u>	<u>4.163.528</u>

24. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Obaveze prema zaposlenima	2.533.976	2.289.133
Obaveze za razgraničeni prihod po osnovu zateznih kamata	2.312.320	1.893.265
Pasivna vremenska razgraničenja	1.262.017	1.967.554
Obaveze za primljene avanse	1.466.282	1.704.702
Obaveze za PDV	519.922	412.004
Ostale obaveze iz poslovanja	289.207	248.792
Obaveze za PPU	165.113	165.113
Obaveze za ostale poreze, naknade i takse	126.033	150.179
Ostale obaveze	<u>7.406</u>	<u>3.892</u>
	<u>8.682.276</u>	<u>8.834.634</u>

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

25. TRANSAKCIJE S POVEZANIM LICIMA

Naknade Upravi tokom godine bile su sljedeće:

	2022.	2021.
Bruto plata	273.034	215.401
Ostale naknade	<u>13.991</u>	<u>11.147</u>
	<u><u>287.025</u></u>	<u><u>226.548</u></u>

26. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

26.1. Upravljanje kapitalnim rizikom

Opšta strategija Preduzeća nije promijenjena u odnosu na 2021. godinu. Struktura finansiranja Preduzeća se sastoji od duga, koji uključuje primljene kredite, te ukupnog kapitala Preduzeća.

Koeficijent zaduženosti

Koeficijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Ukupno obaveze	138.340.461	142.713.032
Ukupno imovina	<u>777.554.648</u>	<u>798.367.482</u>
Koeficijent zaduženosti	<u><u>17,79%</u></u>	<u><u>17,88%</u></u>

26.2. Kategorije finansijskih instrumenata

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Finansijska imovina		
Novac i novčani ekvivalenti	3.073.103	3.363.064
Finansijski plasmani	33.310	42.978
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	<u>11.610.600</u>	<u>9.613.153</u>
	<u><u>14.717.013</u></u>	<u><u>13.019.195</u></u>
Finansijske obaveze		
Obaveze po kreditima	18.811.542	17.799.624
Obaveze po poslovnom najmu	47.403	76.098
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	<u>13.083.008</u>	<u>12.998.162</u>
	<u><u>31.941.953</u></u>	<u><u>30.873.884</u></u>

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

26. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

26.3. Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Rizici kojima je izloženo Preduzeće uključuju tržišni rizik (valutni rizik), kreditni rizik i rizik likvidnosti.

26.4. Tržišni rizik

Uslijed svojih aktivnosti Preduzeće je primarno izloženo finansijskim rizicima promjena kurseva stranih valuta te promjena kamatnih stopa. Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti.

26.5. Upravljanje valutnim rizikom

Preduzeće obavlja odredene transakcije denominirane u EUR. Budući da je Konvertibilna marka (KM) vezana za EUR, Preduzeće nije izloženo riziku promjene EUR kursa.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine i obaveza Preduzeća denominiranih u stranoj valuti na datum izvještavanja mogu se prikazati kako slijedi:

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Valuta EUR		
Imovina		
Novac i novčani ekvivalenti	9.478	1.259
Potraživanja od kupaca	-	-
	9.478	1.259
Obaveze		
Obaveze prema dobavljačima	-	-
	-	-

26.6. Upravljanje kamatnim rizikom

Preduzeće na dan 31. decembra 2022. godine nije izloženo kamatnom riziku budući da ne pozajmljuje i ne plasira sredstva po promjenljivim kamatnim stopama.

26.7. Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik je rizik da druga strana koja sudjeluje u finansijskom instrumentu neće ispuniti svoje obaveze i time uzrokovati gubitak Preduzeću. Kreditni rizik proizilazi iz novca i novčanih ekvivalenta i finansijske imovine (portfolij potraživanja).

26.8. Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti je na Upravi Preduzeća.

Tabela u nastavku detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća preduzeća za nederivativnu finansijsku imovinu. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine.

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

26. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

26.8. Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Dospijeće nederivativne finansijske imovine

	Do 1 mjesec	2 do 6 mjeseci	7 mjeseci do 1 godine	Preko 1 godine	Ukupno
Na dan 31. decembra 2022.					
Novac i novčani ekvivalenti	3.073.103	-	-	-	3.073.103
Finansijski plasmani	2.262	4.458	5.350	21.240	33.310
Potraživanja od kupaca	7.454.215	-	-	-	7.454.215
Ostala potraživanja	4.156.385	-	-	-	4.156.385
	14.685.965	4.458	5.350	21.240	14.717.013
Na dan 31. decembra 2021.					
Novac i novčani ekvivalenti	3.363.064	-	-	-	3.363.064
Finansijski plasmani	242	4.458	5.350	32.928	42.978
Potraživanja od kupaca	5.303.753	-	-	-	5.303.753
Ostala potraživanja	4.309.400	-	-	-	4.309.400
	12.976.459	4.458	5.350	32.928	13.019.195

Tabela u nastavku detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Preduzeća za nederivativne finansijske obaveze.
 Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza.

Dospijeće nederivativnih finansijskih obaveza

	Do 1 mjesec	2 do 6 mjeseci	7 mjeseci do 1 godine	Preko 1 godine	Ukupno
Na dan 31. decembra 2022.					
Obaveze po kreditima	991.279	991.279	901.244	15.927.740	18.811.542
Obaveze po poslovnom najmu	1.340	6.700	8.040	31.323	47.403
Obaveze prema dobavljačima	4.400.732	-	-	-	4.400.732
Ostale obaveze	8.682.276	-	-	-	8.682.276
	14.075.627	997.979	909.284	15.959.063	31.941.953
Na dan 31. decembra 2021.					
Obaveze po kreditima	865.601	976.668	1.041.533	14.915.822	17.799.624
Obaveze po poslovnom najmu	1.340	6.700	8.040	60.018	76.098
Obaveze prema dobavljačima	4.163.528	-	-	-	4.163.528
Ostale obaveze	8.834.634	-	-	-	8.834.634
	13.865.103	983.368	1.049.573	14.975.840	30.873.884

KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

27. POTENCIJALNE OBAVEZE

Sudski sporovi

Prema izjavi Uprave, na dan 31. decembra 2022. godine protiv Preduzeća se vodi 105 sudskih sporova vrijednosti 6.500.821 KM. Iskazana rezervisanja po osnovu sudskih sporova na dan 31. decembra 2022. godine iznose 7.023.772 KM.

Oporezivanje

Poreske vlasti mogu u bilo koje vrijeme izvršiti inspekciju računovodstvene evidencije za period od pet (5) godina unazad i mogu utvrditi eventualne dopunske poreske obračune i kazne.

28. DOGĀDAJI NAKON DATUMA BILANSA

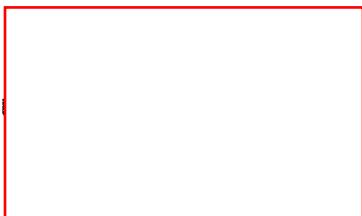
Nisu nastali nikakvi poslovni događaji ili transakcije nakon 31. decembra 2022. godine koji bi imali značajan uticaj na finansijske izvještaje na dan ili za razdoblje tada završeno ili da su od takvog značaja za poslovanje Preduzeća da bi zahtijevali objavu u bilješkama uz finansijske izvještaje.

29. ODOBRENJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Finansijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje 13.06.2023. godine.

Direktor

Rusmir Sa

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE
"VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO

PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE, ODVOĐENJE I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA

Por. br.: 01841358, Mat. br.: 20187646, Općinski sud u Sarajevu, rješenje broj: 065-0-Reg-21-005229

Sjedište: ul. Jaroslava Černija br. 8, tel: 033 237-655, 033 447-741; fax: 033 440-658, www.vksa.ba

Pogon Vodovod tel: 033 532-430, Pogon Kanalizacija tel: 033 668-260 PDV-IB: 200151950004, ID: 4200151950004

**IZVJEŠTAJ O RADU
NADZORNOG ODBORA**

**KJKP "VODOVOD I KANALIZACIJA" D.O.O. SARAJEVO
U 2022. GODINI**

Sarajevo, januara 2023. godine

Banke: UniCredit Bank dd: 3389002208274753, Raiffeisen Bank dd: 1610000063850067,
ASA banka dd: 1344701006766091, Intesa Sanpaolo Banka dd: 1549212006139057,
Sparkasse Bank dd BiH: 199 499 00001979 93, Bosna Bank International dd: 1413065320199704
Sberbank BH dd: 1401011110005662, Ziraat Bank: 1861010310521757

Područje certifikacije:

Proizvodnja i distribucija vode i
odvođenje i prečišćavanje otpadnih
voda u Gradu Sarajevu i u općinama
Vogošća i Iliđa

**KJKP " VODOVOD I KANALIZACIJA " d.o.o. SARAJEVO
NADZORNI ODBOR**
Sarajevo, januara, 2023. god.

SKUPŠTINI PREDUZEĆA

Na osnovu člana 29. stav (1) tačka j) Statuta KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo, Nadzorni odbor dostavlja Skupštini Preduzeća

I Z V J E Š T A J

**o radu Nadzornog odbora KJKP "Vodovod i kanalizacija,, d.o.o. Sarajevo
za 2022. godinu**

1. UVOD

1.1. Nadležnosti i aktivnosti Nadzornog odbora

Nadležnosti Nadzornog odbora definisane su članom 257. Zakona o privrednim društvima u FiH, članom 8. Zakona o javnim preduzećima u FBiH i članom 29. Statuta KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

Rješenjem Skupštine KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo broj: 7V-02/21 od 16.09.2021. godine, za članove Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, imenovani su:

1. Zlatko Mijatović, član
2. Ahmed Mulaibrahimović, član i
3. Nedim Pervan, član.

Nadzorni odbor u gore pomenutom sastavu, u periodu 01.01.2022. godine do 31.12.2022. godine, je održao ukupno 21 sjednicu i to : 5. redovnih, 7. vanrednih i 9. elektronskih sjednica.

1.2. Ključne aktivnosti Nadzornog odbora u periodu 01.01- 31.12.2022. god.

- 1.Razmatrani su mjesечni izvještaji Odbora za reviziju,
- 2.Razmatrani su mjesечni izvještaji o javnim nabavkama,
- 3.Razmatrani su i usvajani mjesечni izvještaji direktora preduzeća o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima,
- 4.Usvojen je Plan nabavki za 2022. godinu,
- 5.Donesena je odluka o utvrđivanju prijedloga odluke o utvrđivanju cijene usluge vodosnabdijevanja pitkom vodom, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,
- 6.Donesena su rješenja o izboru i imenovanju izvršnih direktora preduzeća po raspisanom konkursu,

7. Razmatran je status Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda Butila,
8. Rješavani su prigovori na obavijest poslodavca uz koju se dostavlja lista uspješnih kandidata,
9. Utvrđen je prijedlog Statuta KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo,
10. Razmatran je Izvještaj o radu Komisije za praćenje primjene načela Etičkog kodeksa,
11. Razmatrani su i usvajani izvještaji o zaključenim kompenzacijama i zaključenim ugovorima o cesijama,
12. Usvojen je Izvještaj o izvršenom popisu imovine i obaveza preduzeća sa stanjem na dan 31.12.2022. godine,
13. Donesena odluka o usvajanju Izvještaja o poslovanju za 2021. godinu,
14. Razmatran je Izvještaj Ureda za reviziju institucija u Federaciji BiH o finansijskoj reviziji za 2021. godinu,
15. Na prijedlog Uprave preduzeća doneseni su Pravilnici: Pravilnik o radu sa unutrašnjom organizacijom i sistematizacijom radnih mjesta KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, Pravilnik o planiranju, Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo, Pravilnik o finansijskom poslovanju KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo,
16. Usvojen je Cjenovnik usluga KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo,
17. Donesena je odluka o utvrđivanju Prijedloga Plana poslovanja za period 2022.-2024. godina,
18. Donesena je odluka o utvrđivanju prijedloga Revidiranog Plana poslovanja za 2022. godinu i
19. Donesene su odluke o izmjenama i dopunama Planom javnih nabavki za 2022. godinu.

2. PREGLED SJEDNICA NADZORNOG ODBORA U 2022. GODINI.

Dana 20.01.2022. godine je održana 6. vanredna sjednica Nadzornog odbora sa sljedećim dnevnim redom:

1. Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima o kompenzacijama i cesijama za novembar 2021. godine.
2. Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za decembar 2021. godine.
3. Donošenje odluke o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključenje ugovora čija je vrijednost veća od 50.000 KM.

-Donesena je odluka o usvajanju Izvještaja o zaključenim kompenzacijama i Izvještaja o zaključenim ugovorima o cesijama za novembar 2021. godine,
-Donesena je odluka o usvajanju Izvještaja o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za decembar 2021. godine,
-Donesena je odluka kojom se daje saglasnost Upravi preduzeća na zaključenje Okvirnog sporazuma za nabavku roba: "Industrijska ulja i maziva za opremu na PPOV Butila", po postupku javne nabavke br. 41/21 sa ponuđačem: „Euro Dam-Jas“ d.o.o. Lukavac, čija je vrijednost 103.538,16 KM bez PDV-a.

2. redovna sjednica Nadzornog odbora je održana dana 04.02.2022. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Donošenje odluke o utvrđivanju prijedloga Plana poslovanja KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za period 2022-2024. godina.

2. Donošenje odluke o usvajanju Plana nabavki roba, usluga i radova preduzeća za 2022. godinu.

3. Utvrđivanje prijedloga Odluke o cijeni usluge vodosnabdijevanja pitkom vodom, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.

4. Donošenje odluke o davanju ovlaštenja za zaključenje ugovora o izmirenju dospjelog duga po povoljnijim uslovima sa dužnikom KJP ZOI '84 OCS d.o.o. Sarajevo.

5. Razmatranje Informacija Uprave preduzeća u vezi funkcionisanja Uređaja za prečišćavanje otpadnih voda na Butilama

6. Donošenje odluka o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključenje ugovora čija je vrijednost preko 50.000,00 KM.

- Nadzorni odbor je na 2. redovnoj sjednici održanoj dana 04.02.2022. godine, donio odluku o utvrđivanju Prijedloga Plana poslovanja za period 2022.-2024. godina,

- Donesena je Odluka o usvajanju Plana javnih nabavki za 2022. godinu,

-Donesena je odluka o utvrđivanju prijedloga odluke o utvrđivanju cijene usluge vodosnabdijevanja pitkom vodom, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda,

-Usvojen je prijedlog Uprave preduzeća br. 19-1/22 od 19.1.2022. godine i dato je ovlaštenje za zaključenje ugovora o izmirenju dospjelog duga po povoljnijim uslovima sa dužnikom KJP ZOI '84 OCS d.o.o. Sarajevo (neizmirene obaveze po osnovnom dugu iznose:148.045,81 KM, dok troškovi sudskeih postupaka iznose: 2.819,40 KM), kao i zaključenje Anexa ugovora o otpisu kamata, nakon što dužnik izmiri cjelokupan iznos duga,

-Usvojen je Zaključak kojim se prima k znanju informacija Uprave preduzeća o podacima koji se odnose na funkcionisanje Uređaja za prečišćavanje otpadnih voda na Butilama,

-Donesene su 3 odluke o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključivanje Okvirnog sporazuma za nabavku roba.

3.redovna sjednica Nadzornog odbora je održana dana 21.02.2022. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Razmatranje Izvještaja o radu Odbora za reviziju za mjesecce novembar i decembar 2021. godine.

2.Donošenje rješenja o razrješenju vršioca dužnosti izvršnih direktora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

3.Donošenje rješenja o izboru i imenovanju izvršnih direktora preduzeća po raspisanom konkursu.

4. Utvrđivanje elemenata za zaključivanje ugovora o radu izvršnih direktora preduzeća.

5.Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima o kompenzacijama i cesijama za decembar 2021. godine.

6.Razmatranje izvještaja o provedenim postupcima javne nabavke za oktobar i novembar 2021. godine.

7.Donošenje odluka o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključenje ugovora čija je vrijednost preko 50.000,00 KM.

-Primljeni su k znanju Izvještaji o radu Odbora za reviziju za novembar i decembar 2021. godine.

-Doneseno je Rješenje kojim se Amela Kadić, dipl.ing.građ., razrješava vršioca dužnosti Izvršnog direktora za vodovodni sistem, radi okončanja konkursne procedure,

-Adnan Šerak, dipl.ing.saob., je razrješen vršioca dužnosti Izvršnog direktora za kanalizacioni sistem, radi okončanja konkursne procedure,

-Nadzorni odbor je donio Rješenje kojim se Amar Nović, dipl.pravnik, razrješava vršioca dužnosti Izvršnog direktora za ekonomске i pravne poslove, radi okončanja konkursne procedure,

-Amela Kadić, dipl.ing.građ., je imenovana za Izvršnog direktora za vodovodni sistem. Adnan Šerak, dipl.ing.saob., je imenovan na poziciju Izvršnog direktora za kanalizacioni sistem, a dok je Amar Nović, dipl.pravnik , imenovan za Izvršnog direktora za ekonomске i pravne poslove.

- Nadzorni odbor je donio odluku o utvrđivanju elemenata za zaključenje ugovora o radu članova Uprave KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

-Donesen je Zaključak kojim se Ovlašćuje direktor MA Rusmir Salić da zaključi Ugovore o radu sa novoimenovanim izvršnim direktorima preduzeća.

-Donesena je odluka o usvajanju Izvještaja o zaključenim kompenzacijama i Izvještaja o zaključenim ugovorima o cesijama za decembar 2021. godine .

-Usvojeni su Izvještaji o provedenim postupcima javnih nabavki za oktobar i novembar 2021. godine.

-Donesene su odluke o davanju saglasnosti na zaključenje Okvirnog sporazuma za nabavku roba i to: "Elementi za montažu vodomjera", "Fazonski komadi za vodomjere" i "Materijal za mašinsko-bravarske radeve".

-Data je saglasnost Upravi preduzeća na zaključivanje Ugovora o javnoj nabavci: "Priklučenje rezervoara Babin Do na sistem vodosnabdijevanja Hojta prema projektnom zadatku investitora".

- Obavezana je Uprava preduzeća, da do 15.03.2022. godine, dostavi Nadzornom odboru na razmatranje i eventualno usvajanje, Prijedlog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjestra.

4. elektronska sjednica Nadzornog odbora je održana dana 24.02.2022. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1.Razmatranje Izvještaja o popisu imovine i obaveza preduzeća sa stanjem na dan 31.12.2020. godine.

-Nakon usvajanja Izvještaja o izvršenom popisu imovine i obaveza preduzeća, sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, donesene su i sljedeće odluke :

-Odluka o rashodovanju stalnih sredstava preduzeća,
i

-Odluka o isknjižavanju, preknjižavanju i evidentiranju manjka sitnog alata i inventara,

5. elektronska sjednica Nadzornog odbora je održana dana 08.03.2022. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1.Rješavanje po prigovorima na obavijest poslodavca uz koju se dostavlja lista uspješnih kandidata.

2.Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća o dopuni Plana javnih nabavki za 2022. godinu.

-Donesena je odluka Nadzornog odbora o odbijanju prigovora Aldana Ježa, broj: 1141 od 25.02.2022. godine, izjavljen protiv Odluke o prijemu u radni odnos, br. 70/22 od 17.02.2022. godine, kao neosnovan.

- Donesena je odluka Nadzornog odbora o odbijanju prigovora Anela Beganovića, broj: 1136 od 25.02.2022. godine, izjavljen protiv Odluke o prijemu u radni odnos, br. 70/22 od 17.02.2022. godine, kao neosnovan.

-Donesena je odluka o dopuni Plana javnih nabavki za 2022. godinu (ugradnja motora za kameru Micro Rota)

6. elektronska sjednica Nadzornog odbora je održana dana 18.03.2022. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1.Donošenje odluka o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključenje ugovora čija je vrijednost preko 50.000,00 KM.

2.Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća za izmjenu i dopunu Plana javnih nabavki za 2022.godinu.

-Donesene su Odluke o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključenje Okvirnog sporazuma za nabavku usluga : “Dovođenje saobraćajnica u prvobitno stanje za Općinu Ilijadža”, “Dovođenje saobraćajnica u prvobitno stanje za Općinu Novi Grad”, “Dovođenje saobraćajnica u prvobitno stanje za Općinu Novo Sarajevo” i “Održavanje telemetrijskog sistema vodovoda”,

-Donesena je Odluka o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključenje Okvirnog sporazuma za nabavku roba “Materijal za priključke i PE cijevi”,

- Donesena je odluka o dopuni Plana javnih nabavki za 2022. godinu pozicijom broj: 366 perilica za pranje laboratorijskog posuđa,

-Donesena je odluka o izmjeni Plana javnih nabavki za 2022. godinu kod pozicije broj: 354- Procjena građevinskog stanja- objekat odmaralište u Srebrenom.

7. vanredna sjednica Nadzornog odbora je održana dana 04.04.2022. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Informacija o realizaciji zaključaka sa 3. redovne sjednice Nadzornog odbora održane 21.02.2022. godine.

2. Utvrđivanje prijedloga Statuta KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

3.Donošenje odluka o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključenje ugovora čija je vrijednost preko 50.000,00 KM.

4.Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća za dopunu Plana javnih nabavki za 2022. godinu.

-Primljena je k znanju informacija o realizaciji zaključaka Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

-Donesena je odluka kojom je utvrđen prijedlog Statuta KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

-Data je saglasnost Upravi preduzeća na zaključenje Okvirnog sporazuma za nabavku roba “Gume za teretna vozila”,

- Data je saglasnost Upravi preduzeća na zaključenje Okvirnog sporazuma za nabavku usluga “Dovođenje saobraćajnica u prvobitno stanje za Općinu Vogošća”,

-Donesene su odluke o dopuni Plana javnih nabavki za 2022. godinu : pozicijom broj: 368.- Materijal za mašinsko bravarske radove i pozicijom broj: 369- Rezervni reduktori za opremu na PPOV Butila.

7. elektronska sjednica Nadzornog odbora je održana dana 19.04.2022. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1.Donošenje odluka o davanju saglasnosti Upravi preduzeća na zaključenje ugovora čija je

vrijednost preko 50.000,00 KM.

2.Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća za izmjenu i dopunu Plana javnih nabavki za 2022.godinu.

3. Razmatranje Izvještaja o radu Komisije za praćenje primjene načela Etičkog kodeksa.

4.Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima o kompenzacijama i cesijama za januar i februar 2022. godine.

5.Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za januar, februar i mart 2022. godine.

-Donesene su odluke o davanju saglasnosti Upravi preduzeća za zaključivanje Ugovora o javnoj nabavci za nabavku roba: "Oprema za monitoring parametara kvaliteta vode na objektima vodovoda"-tender broj: 201/21 sa ponuđačem „Mibo komunikacije” d.o.o Sarajevo i "Betonske cijevi, konusni završetci i AB poklopci",- tender broj: 15/22 sa ponuđačem: „Almos trade” d.o.o Mostar,

- Odluka o izmjeni Plana javnih nabavki za 2022. godinu u poziciji broj: 14. (građevinske oplate)

-Odluke o dopuni Plana javnih nabavki za 2022. godinu sljedećim pozicijama : Čelični limovi, Revizija uticaja preporuka datih od strane externe revizije i Revizija finansijskih izvještaja, Održavanje i servisiranje opreme Nordic Water na PPOV Butila.

-Usvojen je Izvještaj o radu Komisije za praćenje primjene načela Etičkog kodeksa u periodu od 15.01.2021. godine do 15.01.2022. godine.

-Usvojeni su Izvještaji o zaključenim kompenzacijama i Izvještaji o zaključenim ugovorima o cesijama za mjesecu januar i februar 2022. godine .

-Usvojeni su Izvještaji o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za mjesecu januar, februar i mart 2022. godine.

4. redovna sjednica Nadzornog odbora je održana dana 12.05.2022. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1.Donošenje odluke o usvajanju Pravilnika o radu sa unutrašnjom organizacijom i sistematizacijom radnih mjesta KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

-Donesena je odluka o donošenju Pravilnika o radu KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo,

-Donesena je odluka o dopuni Plana javnih nabavki za 2022. godinu pozicijom broj 375 - Prevoz putnika za Komunaliju.

8. vanredna sjednica Nadzornog odbora je održana dana 24.05.2022. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

- 1.** Donošenje odluke o imenovanju Komisije za žalbe kao drugostepenog organa u postupku prijema radnika.
- 2.** Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima o kompenzacijama i cesijama za mart i april 2022. godine.
- 3.** Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za april 2022. godine
- 4.** Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća za izmjenu i dopunu Plana javnih nabavki za 2022. godinu.
- 5.** Status Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda Butila.

-Donesena je Odluku o imenovanju Komisije za žalbe u postupku prijema u radni odnos.

-Usvojeni su Izvještaji o zaključenim kompenzacijama i Izvještaji o zaključenim ugovorima o cesijama za mjesec mart i april 2022. godine.

-Usvojen je Izvještaj o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za april 2022. godine.

-Donesene su odluke o dopuni Plana javnih nabavki za 2022. godinu sljedećim pozicijama: Opravka autoklava, Reagensi za DR/2000 HACH spektrofotometar, Operativni plan za incidentna zagađenja na PPOV Butila, Izrada i opravka mašinskih elemenata na PPOV Butila, Analize uzorka vode, Lot 1 Analize uzorka vode na specifične polutante, Lot 2 Analize uzorka vode na radioaktivnost, Servis i rezervni dijelovi za rezačice asfalta i cijevi, Kvadratno, kutno, okruglo i ravno željezo, Tehnički pregled vozila, Primjena nove sistematizacije i organizacione strukture u bazu podataka i Rekonstrukcija vodovodne i kanalizacione mreže u ulici Kranjčevićeva II.

-Donesene su odluke o izmjeni Plana javnih nabavki za 2022. godinu u sljedećim pozicijama: u poziciji broj: 262-Održavanje i servisiranje opreme Astim na PPOV Butila i poziciji broj: 160-Rezervni dijelovi za grube rešetke, transportere, kompaktore, u poziciji broj: 359 Izrada pumpne stanice Gornji Kromolj i u poziciji broj: 86 Žica za viklovanje i ostali elektro materijal.

-Nadzorni odbor je donio Zaključak kojim se zadužuje Uprava preduzeća da u roku od 10 dana pripremi argumentovan, obrazložen dopis koji će uputiti resornom ministarstvu, Vladi Kantona i Skupštini Kantona Sarajevo, a u kojem će se izložiti problematika rada Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda Butila i predložiti odgovarajuća rješenja.

-Dato je ovlaštenje direktoru Preduzeća da zaključi ugovor o izmirenju dospjelog duga za vodu i odvođenje otpadnih voda sa JU „Studentski centar“ Sarajevo, Aleja Bosne Srebrne bb Sarajevo.

-Donesena je odluka kojom se odobrava direktoru Preduzeća službeno putovanje u Minhen-Njemačka radi posjete sajmu IFAT u periodu od 31.05.2022. godine do 02.06.2022. godine.

9. vanredna sjednica Nadzornog odbora je održana dana 13.06.2022. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1.Razmatranje Izvještaja o poslovanju KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za period 01.01.-31.12.2021. godine koji uključuje:Izvještaj vanjskog revizora, preporuku Odbora za reviziju, Izvještaj o radu Nadzornog odbora i Odbora za reviziju.

2.Donošenje odluke o prijedlogu pokrića gubitka u poslovanju preduzeća za period 01.01.-31.12.2021. godine.

3.Razmatranje Izvještaja o radu Odbora za reviziju za mjesecce januar, februar, mart, april i maj 2022. godine.

4.Donošenje odluke o imenovanju vršioca dužnosti izvršnog direktora za investicije i razvoj.

5.Razmatranje izvještaja o provedenim postupcima javne nabavke za mjesecce decembar 2021. godine, januar, februar i mart 2022. godine.

6. Donošenje rješenja o stavljanju van snage Rješenja o imenovanju stalne Komisije u svrhu rješavanja podnesenih prigovora na Odluku /Obavijest/ poslodavca o prijemu u radni odnos.

7.Izvještaj o okončanom sudskom postupku po tužbi preduzeća protiv Sarajevske pivare.

8. Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća za izmjenu i dopunu Plana javnih nabavki za 2022.godinu.

-Donesen je Zaključak kojim se zadužuje Uprava preduzeća da najdalje do 21.06.2022. godine, pripremi argumentovan, obrazložen dopis koji će uputiti resornom ministarstvu, Vladi Kantona i Skupštini Kantona Sarajevo, a u kojem će se izložiti problematika rada Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda Butila i predložiti odgovarajuća rješenja.

-Donesena je odluka o usvajanju Izvještaja o poslovanju za 2021. godinu, koji uključuje Finansijski izvještaj, Izvještaj revizora, Izvještaj o radu Nadzornog odbora i Odbora za reviziju.

-Donesena je odluka o utvrđivanju prijedloga načina pokrića gubitka KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za period 01.01. –31.12.2021. godine.

-Primljeni su k znanju Izvještaji o radu Odbora za reviziju za mjesecce : januar, februar, mart, april i maj 2022. godine.

-Doneseno je Rješenje o imenovanju vršioca dužnosti Izvršnog direktora za investicije i razvoj.

-Donesen je Zaključak kojim se Ovlašćuje direktor MA Rusmir Salić da zaključi Ugovor o radu sa vršiocem dužnosti izvršnog direktora za investicije i razvoj, a u svemu prema odluci Nadzornog odbora preduzeća broj: 3R-09/22 od 21.02.2022. godine.

-Usvojeni su Izvještaji o provedenim postupcima javnih nabavki za decembar 2021. godine, januar, februar i mart 2022. godine.

-Doneseno je Rješenje o stavljanju van snage Rješenja o imenovanju stalne Komisije u svrhu rješavanja podnesenih prigovora na Odluku /Obavijest/poslodavca o prijemu u radni odnos.

-Primljen je k znanju Izvještaj o parničnom postupku po tužbi KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo protiv „Sarajevske pivare“ d.d. Sarajevo, u predmetu Općinskog suda u Sarajevu broj: 65 0 Ps 814098 19 Ps.

-Donesene su odluke o dopuni Plana javnih nabavki za 2022. godinu sljedećim pozicijama: pozicijom broj: 382-Usluge zaštite prevoza i prenosa gotovog novca i vrijednosti i 383- Passbook printeri za potrebe blagajni preduzeća,

-Donesena je odluka o izmjeni Plana javnih nabavki za 2022. godinu u poziciji broj 189-Sredstva za održavanje prostora i ličnu higijenu.

8. elektronska sjednica Nadzornog odbora je održana dana 30.06.2022. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1.Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća za dopunu Plana javnih nabavki za 2022.godinu.

-Donesene su odluke o dopuni Plana javnih nabavki za 2022. godinu sljedećim pozicijama: pozicijom broj: 383-Gorivo, pozicijom broj: 384-Separacija i pozicijom broj: 385-Separator ulja i masti.

9. elektronska sjednica Nadzornog odbora je održana dana 06.07.2022. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1.Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća za dopunu Plana javnih nabavki za 2022.godinu.

2.Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za maj 2022. godine.

-Donesena je odluka o dopuni Plana javnih nabavki za 2022. godinu pozicijom broj: 386-Gorivo.

-Usvojen je Izvještaj o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za maj 2022. godine.

10. elektronska sjednica Nadzornog odbora je održana dana 12.07.2022. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1.Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća za dopunu Plana javnih nabavki za 2022.godinu.

-Donesena je odluka o dopuni Plana javnih nabavki za 2022. godinu pozicijom broj: 387-Gorivo.

5. redovna sjednica Nadzornog odbora je održana dana 27.07.2022. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1.Donošenje odluke o usvajanju Pravilnika o planiranju KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

2.Davanje saglasnosti na osnivanje podružnice KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

3.Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima o kompenzacijama i cesijama za maj i juni 2022. godine.

4.Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za juni 2022. godine.

5.Informacija o izvršenoj procjeni građevinskog stanja objekta Odmaralište u Srebrenom.

6.Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća za izmjene i dopune Plana javnih nabavki za 2022. godine.

-Nadzorni odbor je donio odluku o donošenju Pravilnika o planiranju KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

-Data je saglasnost Upravi KJKP “Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Sarajevo na osnivanje podružnice: Kantonalno javno komunalno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, Podružnica- Laboratorijska istraživačka radionica za ispitivanje, kalibraciju i verifikaciju vodomjera.

-Usvojeni su Izvještaji o zaključenim kompenzacijama i Izvještaji o zaključenim ugovorima o cesijama za mjesec maj i juni 2022. godine.

-Usvojeni je Izvještaj o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za juni 2022. godine.

-Donesen je sljedeći Zaključak:

Kako su se, prema dobijenim saznajnjima, pojavile dvije opcije mogućeg postupanja Preduzeća u vezi rješavanja statusa objekta Odmarališta u Srebrenom, obavezuje se Uprava preduzeća da se, uz odgovarajuće obrazloženje, odmah obrati resornom Ministarstvu i Vladi Kantona Sarajevo, naglašavajući hitnost postupanja, kako bi se doatile njihove upute, mišljenja ili stav povodom ovih aktualnosti.

-Donesene su odluke o dopuni Plana javnih nabavki za 2022. godinu sljedećim pozicijama: pozicijom broj 388 –Ugradnja zupčanika, pozicijom broj: 389-Sanacija i ugradnja laboratorijskih elemenata na PPOV Butila, pozicijom broj: 390-Nabavka klima u trafostanicu TS2 na PPOV Butila, pozicijom broj: 391-Defektaža i osposobljavanje sistema ventilacije u trafostanici TS2 na PPOV Butila, pozicijom broj 392 – Usluga inžinjeringu na području geotehnike i pozicijom broj: 393- Usluga geološkog istraživanja i pozicijom broj 394 –Gorivo.

-Donesene su odluke o izmjeni Plana javnih nabavki za 2022. godinu u sljedećim pozicijama: u poziciji broj:162-Rezervni dijelovi za dekantere i trakaste ugušivače, u poziciji broj: 31-Potrošni materijal za analitičke instrumente i u poziciji 31-Potrošni materijal za analitičke instrumente.

-Donesen je sljedeći Zaključak:

Nakon analize odluka Nadzornog odbora donesenih na prijedlog Uprave preduzeća, a kojima je dopunjavan Plan javnih nabavki za 2022. godinu, a odnosi se na nabavku goriva, Nadzorni odbor je utvrdio da je njihovo donošenje bilo neophodno i od direktnog je uticaja na uspješno izvršavanje obaveza Preduzeća u okviru registrovane djelatnosti, a koje se provode svaki dan - korištenje vozila i mehanizacije u svrhu: hitne detekcije kvarova, opravke kvarova na vodovodnoj mreži i vodomjerima, redovnog uzimanja uzoraka vode u svrhu provjere sanitarnе ispravnosti vode za piće, hitnih intervencija na sprečavanju neovlaštenog korištenja komunalne vodne usluge, održavanja kanalizacione mreže, kao i mnogih drugih aktivnosti.

10. vanredna sjednica Nadzornog odbora je održana dana 30.08.2022. godine , sa sljedećim dnevnim redom:

1.Analiza izvršenja zaključaka Nadzornog odbora.

2.Razmatranje Izvještaja o radu Odbora za reviziju za mjesecce maj (26. sj.), juni i juli 2022. godine.

3.Razmatranje izvještaja o provedenim postupcima javne nabavke za mjesecce: april, maj i juni 2022. godine.

4.Razmatranje Izvještaja Ureda za reviziju institucija u Federaciji BiH o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

5.Donošenje odluke o raspisivanju javnog konkursa za izbor i imenovanje člana Uprave KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

6.Donošenje odluke o imenovanju Konkursne komisije.

7.Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za juli 2022. godine.

8.Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća za izmjenu i dopunu Plana javnih nabavki za 2022.godinu.

-Primljena je k znanju informacija o realizaciji zaključaka Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

-Primljeni su k znanju Izvještaji o radu Odbora za reviziju za mjesecce : maj (26. sjednica održana 25.05.2022. godine), juni i juli 2022. godine.

-Nadzorni odbor je donio Odluku kojom se Usvajaju Izvještaji o provedenim postupcima javnih nabavki za mjesecce: april, maj i juni 2022. godine.

-Donesen je sljedeći Zaključak:

1.Nadzorni odbor prima k znanju Izvještaj Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine o provedenoj finansijskoj reviziji KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo godine za 2021. godinu.

2.Zadužuje se Uprava preduzeća da pristupi realizaciji preporuka i izradi dinamičkog Plana i programa o provođenju potrebnih aktivnosti na realizaciji preporuka .

-Donesena je Odluka o raspisivanju javnog konkursa za izbor i imenovanje člana Uprave KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo.

-Donesena je Odluka o imenovanju Komisije za provođenje postupka izbora kandidata za člana Uprave KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo.

-Usvojen je Izvještaj o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za juli 2022. godine.

-Donesene su odluke o dopuni Plana javnih nabavki za 2022. godinu sljedećim pozicijama: pozicijom broj: 395-Vulkanizerske usluge, pozicijom broj: 396-Gorivo, pozicijom broj: 397-Vakuum pumpe i ventili, pozicijom broj: 398-Servis rovokopača JCB u garantnom roku, pozicijom broj: 399-Usluga opravke, reparacije hladnjaka i turbine, pozicijom broj: 400-Sanacija gazne staze Primarnog taložnika, PPOV Butila, pozicijom broj: 401-Nabavka i ugradnja rezervnih dijelova za kosičku i trimer, PPOV Butila, pozicijom broj: 402- Opravka displeja za rad centrifugalnog dekantera, PPOV Butila i pozicijom broj: 403-Sanacija elektro instalacija u objektu A710 Administrativna zgrada, PPOV Butila.

-Donesena je odluka o izmjeni Plana javnih nabavki za 2022. godinu u poziciji broj: 142- Cisco Firewall licence 3Yr i Exchange Server 2016 Standard Client Access Licences. Nakon izmjene pozicija br. 142 glasi: Predmet javne nabavke: Cisco Firewall licence 1Yr. Procjenjena vrijednost : 6.000,00 KM. Vrsta postupka: direktni sporazum.

-Nadzorni odbor je donio Zaključak:

Prima se k znanju informacija Adnana Šeraka, Izvršnog direktora za kanalizacioni sistem, o održanom sastanku predstavnika KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo sa predstavnicima preduzeća “Zanni BH” d.o.o. Lukavac, a u vezi rješavanja problema mulja otpadnih voda na lokalitetu Prečistača za prečišćavanje otpadnih voda na Butilama, na prihvatljiv način.

11. elektronska sjednica Nadzornog odbora je održana dana 14.09.2022. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1.Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća za dopunu Plana javnih nabavki za 2022.godinu,

-Donesena je odluka o dopuni Plana javnih nabavki za 2022. godinu sljedećim pozicijama: pozicijom broj: 404-Nabavka i ugradnja Siemens PLC S71511-1 PN za funkcionisanje SCADA sistema na PPOV Butila, pozicijom broj: 405- Printer za naljepnice sa bar kod čitačem, skenerom i softverom, pozicijom broj: 406-Opravka bagera CUKUROVA tip 880 i pozicijom broj: 407- Nabavka drona, imajući u vidu značaj nabavki za djelatnost preduzeća,

- Nadzorni odbor je donio Odluku o odobravanju Salić Rusmiru, direktoru Preduzeća, službenog putovanja u Prag, Republika Češka radi studijske posjete u okviru Projekta općinskog okolišnog upravljanja (MEG) faza II u periodu od 18.09.2022. godine do 23.09.2022. godine.

12. elektronska sjednica Nadzornog odbora je održana dana 07.10.2022. godine, sa sljedećim dnevnim redom:

1.Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za avgust 2022. godine.

2.Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima o kompenzacijama za juli i avgust 2022. godine.

3.Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća za dopunu Plana javnih nabavki za 2022. godinu.

-Usvojen je Izvještaj o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za avgust 2022. godine.

-Usvojeni su Izvještaji o kompenzacijama za mjesecce juli i avgust 2022. godine .

-Donesena je odluka o dopuni Plana javnih nabavki za 2022. godinu sljedećim pozicijama: pozicijom broj: 404-Nabavka i ugradnja Siemens PLC S71511-1 PN za funkcionisanje SCADA sistema na PPOV Butila, pozicijom broj: 405- Printer za naljepnice sa bar kod čitačem, skenerom i softverom, pozicijom broj: 406-Opravka bagera CUKUROVA tip 880 i pozicijom broj: 407- Nabavka drona.

-Nadzorni odbor je donio Odluku o odobravanju Salić Rusmiru, direktoru Preduzeća, službenog putovanja u Zagreb, Hrvatska i Ljubljana,Slovenija, radi radne posjete preduzećima: „Vodooopskrba i odvodnja“ d.o.o. Zagreb i JP „Vodovod Kanalizacija Snaga“ d.o.o. Ljubljana u periodu od 11.10.2022. godine do 14.10.2022. godine.

6. redovna sjednica Nadzornog odbora je održana dana 17.11.2022. godine , sa sljedećim dnevnim redom:

1.Razmatranje Izvještaja o radu Odbora za reviziju za avgust i septembar 2022. godine.

2.Usvajanje Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo.

3.Razmatranje Izvještaja o provedenim postupcima javne nabavke za juli i avgust 2022. godine.

4.Donošenje rješenja o razrješenju vršioca dužnosti izvršnog direktora za investicije i razvoj .

5.Donošenje rješenja o izboru i imenovanju izvršnog direktora za investicije i razvoj po raspisanom konkursu.

6.Donošenje odluke i izmjeni i dopuni Pravilnika o radu KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo.

7.Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za septembar 2022. godine.

8.Donošenje odluke o izmjeni odluke o imenovanju Komisije za praćenje primjene načela Etičkog kodeksa.

9.Razmatranje prijedloga Uprave preduzeća za izmjenu i dopunu Plana javnih nabavki za 2022. godinu.

-Nadzorni odbor je donio Zaključak:

Nalaže se Upravi preduzeća da u roku od 10 dana dostavi Nadzornom odboru detaljan dinamički Plan realizacije preporuka datih u Izvještaju Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine o provedenoj finansijskoj reviziji KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za 2021. godine sa tačno definisanim rokovima provođenja i trenutnog stanja istih.

-Primljeni su k znanju Izvještaji o radu Odbora za reviziju za mjesecce avgust i septembar 2022. godine.

-Naloženo je Upravi preduzeća da u vezi Prijedloga Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, postupi po primjedbama i sugestijama datim na samoj sjednici te isti tako pripremljen dostavi za narednu sjednicu Nadzornog odbora.

-Usvojeni su Izvještaji o provedenim postupcima javnih nabavki za juli i avgust 2022. godine.

-Doneseno je Rješenje kojim se MA Nermin Kapidžija, razrješava vršioca dužnosti Izvršnog direktora za investicije i razvoj, radi okončanja konkursne procedure.

-Nadzorni odbor je donio Rješenje kojim se MA Nermin Kapidžija, imenuje za Izvršnog direktora za investicije i razvoj.

-Ovlašćuje se direktor MA Rusmir Salić da zaključi Ugovor o radu sa Izvršnim direktorom za investicije i razvoj, a u svemu prema odluci Nadzornog odbora preduzeća broj: 3R-09/22 od 21.02.2022. godine.

-Nadzorni odbor je donio Odluku kojom se vrši izmjena i dopuna člana 96. Pravilnika o radu KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, broj: 2810/22 od 12.05.2022. godine.

-Usvojen je Izvještaj o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za septembar 2022. godine.

-Donesena je odluka o izmjeni Odluke o imenovanju Komisije za praćenje primjene načela Etičkog kodeksa KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

-Donesena je odluka o dopuni Plana javnih nabavki za 2022. godinu sljedećim pozicijama: pozicijom broj 412-Dizajn i održavanja web stranice preduzeća, broj:413-Implementacija, migracije podataka i mobilne aplikacije za popis osnovnih sredstava, pozicijom broj:414-Procjena vrijednosti zemljišta, građevinskih objekata, opreme i rezervnih dijelova na PPOV Butila, pozicijom broj: 415-Smart TV 85" i Smart TV 50", pozicijom broj:416-Usluga naplate računa za vodu i odvodnju, pozicijom broj:417-Remenica i čahura za reduktor pužnih pumpi, pozicijom broj:418-Razvođenje plinske instalacije i pozicijom broj:419-Visokotlačni perač.

-Donesena je odluka o izmjeni Plana javnih nabavki za 2022. godinu u poziciji broj: 175-Nabavka mobitela za očitanje putem meteringa.

-Nadzorni odbor je donio Odluku kojom se Salić Rusmiru, direktoru Preduzeća, odobrava konačan obračun službenog putovanja u Zagreb, Hrvatska i Ljubljana, Slovenija, radi radne posjete preduzećima: „Vodoopskrba i odvodnja“ d.o.o. Zagreb i JP „Vodovod Kanalizacija Snaga“ d.o.o. Ljubljana u periodu od 11.10.2022. godine do 14.10.2022. godine.

-Nadzorni odbor je donio Odluku kojom se Odobrava Salić Rusmiru, direktoru Preduzeća, službeno putovanje u Neum, radi učešća u Inicijalnoj konferenciju vodovodnih preduzeća u FBiH „Reforma sektora vodnih usluga u periodu od 23.11. do 24.11.2022. godine.

-Nadzorni odbor je donio Zaključak:

Nadzorni odbor je uzeo u razmatranje prijave Nuhbegović Samira broj: 6961 od 03.11.2022. godine, broj: 6962 od 03.11.2022. godine i zahtjev broj: 6963 od 03.11.2022. godine te će se po istim izjasniti na sljedećoj sjednici Nadzornog odbora, postupajući po važećim aktima Preduzeća.

11. vanredna sjednica Nadzornog odbora je održana dana 16.12.2022. godine , sa sljedećim dnevnim redom:

1.Analiza izvršenja zaključaka Nadzornog odbora.

2.Usvajanje Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo.

3.Usvajanje Cjenovnika usluga KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo.

4.Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za oktobar i novembar 2022. godine.

5.Razmatranje izvještaja o zaključenim ugovorima o kompenzacijama i cesijama za septembar, oktobar i novembar 2022. godine.

-Primljena je k znanju informacija o realizaciji zaključaka Nadzornog odbora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

-Nadzorni odbor je donio Odluku o donošenju Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama.

-Donesena je Odluka o usvajanju Cjenovnika usluga KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

-Usvojeni su Izvještaji o zaključenim ugovorima i anexima ugovora o izmirenju dospjelog duga pod povoljnijim uslovima za oktobar i novembar 2022. godine.

-Usvojeni su Izvještaji o kompenzacijama za mjesec septembar, oktobar i novembar 2022. godine i Izvještaj o zaključenim cesijama za oktobar i novembar 2022. godine.

-Nadzorni odbor je donio Rješenje kojim se neće provoditi disciplinski postupak protiv Kapidžija Nermina, Izvršnog direktora za investicije i razvoj, Salić Rusmira, direktora Preduzeća, Šerak Adnana, Izvršnog direktora za kanalizacioni sistem i Lojić Belme, Rukovodica Službe za nabavku, po prijavi br. 6961 od 03.11.2022. godine.

-Nadzorni odbor je donio Rješenje kojim će se provesti postupak za utvrđivanje disciplinske i materijalne odgovornosti Salić Rusmira, direktora KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

-Donesena je odluka kojom se odobrava Salić Rusmiru, direktoru Preduzeća službeno putovanje u Istanbul, Turska radi radne posjete Istanbulskom vodovodu ISKI u periodu od 18.12.2022. godine do 21.12.2022. godine.

12. vanredna sjednica Nadzornog odbora je održana dana 30.12.2022. godine , sa sljedećim dnevnim redom:

1. Donošenje odluke o utvrđivanju prijedloga Revidiranog Plana poslovanja za 2022. godinu.
- 2.Usvajanje Pravilnika o finansijskom poslovanju KJKP “Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Sarajevo.

-Nadzorni odbor je donio Odluku o utvrđivanju Prijedloga revidiranog Plana poslovanja za 2022. godinu

-Nadzorni odbor je donio Odluku o donošenju Pravilnika o finansijskom poslovanju KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE
"VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO

PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE, ODVOĐENJE I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA

Por. br.: 01841358, Mat. br.: 20187646, Općinski sud u Sarajevu, rješenje broj: 065-0-Reg-21-005229

Sjedište: ul. Jaroslava Černija br. 8, tel: 033 237-655, 033 447-741; fax: 033 440-658, www.vksa.ba

Pogon Vodovod tel: 033 532-430, Pogon Kanalizacija tel: 033 668-260 PDV-IB: 200151950004, ID: 4200151950004

**IZVJEŠTAJ O RADU
ODBORA ZA REVIZIJU**

**KJKP "VODOVOD I KANALIZACIJA" D.O.O. SARAJEVO
U 2022. GODINI**

Sarajevo, januara 2023. godine

Banke: UniCredit Bank dd: 3389002208274753, Raiffeisen Bank dd: 1610000063850067,
ASA banka dd: 1344701006766091, Intesa Sanpaolo Banka dd: 1549212006139057,
Sparkasse Bank dd BiH: 199 499 00001979 93, Bosna Bank International dd: 1413065320199704
Sberbank BH dd: 1401011110005662, Ziraat Bank: 1861010310521757

Područje certifikacije:

Proizvodnja i distribucija vode i
odvođenje i prečišćavanje otpadnih
voda u Gradu Sarajevu i u općinama
Vogošća i Iliđa

**KJKP "VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO
ODBOR ZA REVIZIJU**

Broj: OZR-05-01/23
Sarajevo, 12.01.2023.god.

NADZORNOM ODBORU PREDUZEĆA

I Z V J E Š T A J

**o radu Odbora za reviziju KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo
za period 01.01.-31.12.2022. godine**

Odbor za reviziju KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo svoju funkciju ostvaruje u skladu sa članom 28. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, članom 60. Statuta Preduzeća, Ugovorima o vršenju funkcija-angažmana članova i predsjednika Odbora za reviziju i Poslovnikom o radu Odbora za reviziju. Odbor za reviziju je u periodu do 01.01.-31.12.2022.g. održao trinaest sjednica Odbora i podnio sažete mjesecne izvještaje Nadzornom odboru. Na sjednicama, u skladu sa nadležnostima i odgovornostima utvrđenim članom 60. Statuta Preduzeća, Odbor za reviziju je:

1. Imenovao je vanjskog revizora za obavljanje revizije finansijskih izvještaja Preduzeća za 2021.godinu;

Odbor za reviziju je, u skladu sa članom 28. Zakona o javnim preduzećima, članom 85. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i članom 60. Statuta Preduzeća, dana 18.05.2022. godine donio Odluku br. OZR 13-05/22 o imenovanju vanjskog revizora Društvo za reviziju „Re-Controling“ d.o.o. Zenica za pružanje usluga: „Revizija finansijskih izvještaja“ KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo. Izbor vanjskog revizora izvršen je u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u FBiH, te je na osnovu provedenog direktnog sporazuma DS 77/22 od 18.05.2022. godine, odabran najpovoljniji ponuđač

2. Donio novi Poslovnik o radu Odbora za reviziju;

Odbor za reviziju je dana 25.05.2022. godine na 26/22 sjednici u skladu sa članom 60. Statuta preduzeća donio novi Poslovnik o radu Odbora za reviziju KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo br. 21-05/22. Poslovnik stupa na snagu danom donošenja, a prestaje da važi Poslovnik o radu Odbora za reviziju KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo od 16.09.2011. godine.

3. Usvojio Strategiju rizika Preduzeća za 2023. godinu, kojom se utvrđuje pregled rizičnih područja;

Odjel interne revizije uradio je Strategiju rizika Preduzeća za 2023. godinu koja je polazna osnova za izradu Operativnog plana internih revizija za 2023. godinu i dostavio Odboru za reviziju na usvajanje u skladu sa čl. 32 Zakona o javnim preduzećima, čl. 60 Statuta preduzeća i čl. 3. Pravilnika o radu Odjela interne revizije KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

Odbor za reviziju donio je Odluku br.OZR 50-12-1/22 od 29.12.2022. god. o usvajanju Strategije rizika KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za 2023.godinu.

4.Usvojio Plan rada Odjela interne revizije za 2023. godinu;

U skladu sa Međunarodnim standardima profesionalne prakse interne revizije, Plan rada Odjela interne revizije donosi se svake godine na osnovu sveobuhvatnog pregleda identifikovanih i ocijenjenih rizika u poslovanju Preduzeća. Aktivnosti izrade plana rada internih revizija u KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za tekuću godinu poduzimaju se sa ciljem unaprijeđenja kvaliteta poslovanja Preduzeća. U skladu sa čl. 32 Zakona o javnim preduzećima, čl. 60 Statuta preduzeća i čl. 3. Pravilnika o radu Odjela interne revizije KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, Odjel interne revizije dostavio je Odboru za reviziju na usvajanje Plan rada Odjela interne revizije za 2023. godinu. Odbor za reviziju donio je Odluku br. OZR 50-12-2/22 od 29.12.2022.g. o usvajanju Plana rada Odjela interne revizije KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za 2023.godinu.

5. Usvojio Strateški Plan rada Odjela interne revizije za 2023.-2025. godinu;

Strateški plan interne revizije služi kao osnova za planiranje aktivnosti interne revizije, a sačinjen je na osnovu Strategije rizika, pregleda procesa i lokacija poslovnih jedinica. U skladu sa čl. 32 Zakona o javnim preduzećima, čl. 60 Statuta preduzeća i čl. 3. Pravilnika o radu Odjela interne revizije KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, Odjel interne revizije dostavio je Odboru za reviziju na usvajanje Strateški Plan rada Odjela interne revizije za 2023-2025. godinu.

Odbor za reviziju donio je Odluku br. OZR 50-12-3/22 od 29.12.2022.g. o usvajanju Strateškog Plana rada Odjela interne revizije KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za 2023-2025.godinu.

6. Osiguravao da Odjel interne revizije obavlja svoj posao u skladu sa Planom rada i u skladu sa MRS;

Odbor za reviziju Preduzeća je obavljao nadzor nad radom interne revizije putem mjesecnih održavanja sjednica na kojima se vrši razmatranje i usvajanje materijala Odjela interne revizije, zatim vršio praćenje učinkovitosti sistema interne kontrole, interne revizije, te sistema upravljanja rizikom, ispunjenja plana i godišnjih odnosno mjesecnih izvještaja interne revizije.

U toku 2022.g. Odjel interne revizije izvršio je sve aktivnosti planirane redovnim i specijalnim projektima, što čini 100% ostvarenje Plana. U toku 2022.g., u okviru redovnih Izvještaja OIR-a (10), Odjel interne revizije je dao 47 preporuka u cilju poboljšanja poslovanja. Preporuke iz tabelarnog pregleda su donesene u toku vršenja revizije i ne predstavljaju nužno sveobuhvatan prikaz svih slabosti koje postoje i svih poboljšanja koja su eventualno potrebna.

7. Usvojio izvještaje Odjela interne revizije o izvršenim revizijama;

Odbor za reviziju je periodu od 01.01.-31.12.2022. godine razmotrio i usvojio 10 Izvještaja, urađenih od strane Odjela interne revizije u skladu sa Planom rada za 2022. godinu. Odjel interne revizije je, u svim izvještajima revidiranih projekata, donosio preporuke u cilju unaprijeđenja poslovanja Preduzeća.

**Tabelarni pregled razmatranih i usvojenih izvještaja Odjela interne revizije
u periodu 01.01.- 31.12.2022. god.**

Redni broj	Naziv Izvještaja o obavljenoj reviziji OIR-a prema planu revizije za 2022. g.	Br. i datum sjednice Odbora za reviziju
1.	Izvještaj br. 01/22: Revizija provedenih postupaka javnih nabavki za mjesec oktobar, novembar i decembar 2021. g. (IV kvartal 2021. g.)	21. sjednica OZR od 31.01.2022. g.
2.	Izvještaj br. 02/22: Revizija FUK-a (Finansijsko upravljanje i kontrola)	22. sjednica OZR od 24.02.2022. g.
3.	Izvještaj br. 03/22: Revizija rashoda stalnih sredstava	23. sjednica OZR od 31.03.2022. g.
4.	Izvještaj br. 04/22: Revizija provedenih postupaka javnih nabavki za mjesec januar, februar, mart 2022. g. (I kvartal 2022. g.)	24. sjednica OZR od 28.04.2022. g.
5.	Izvještaj br. 05/22: Revizija očitanja i kontrole očitanja vodomjera	27. sjednica OZR od 10.06.2022. g.
6.	Izvještaj br. 06/22: Revizija provedenih postupaka javnih nabavki za mjesec april, maj, juni 2022.g. (II kvartal 2022.g.)	28. sjednica OZR od 25.07.2022. g.
7.	Izvještaj br. 07/22: Revizija procedura informisanja	30. sjednica OZR od 29.09.2022.g.
8.	Izvještaj br. 08/22: Revizija provedenih postupaka javnih nabavki za mjesec juli, august i septembar 2022.g. (III kvartal 2022.g.)	31. sjednica OZR od 27.10.2022. g.
9.	Izvještaj br. 09/22: Revizija potrošnje goriva i maziva u preduzeću	32. sjednica OZR od 30.11.2022. g.
10.	Izvještaj br. 10/22: Revizija obaveza i potraživanja	33. sjednica OZR od 29.12.2022. g.

8. Donio Mišljenje o Izvještaju eksternog revizora o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2021. g.;

U skladu sa čl. 60. Statuta Preduzeća, Odbor za reviziju je na sjednici 27/22 od 10.06.2022. godine razmatrao Izvještaj eksternog revizora „RE-Controling“ d.o.o. Zenica o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2021. godinu i donio mišljenje: „*Odbor za reviziju prihvata mišljenje vanjskog revizora o finansijskim izvještajima KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za 2021. godinu i daje preporuku Upravi preduzeća da u što kraćem roku utvrdi rokove realizacije preporuka iz Izvještaja i odredi nadležne za realizaciju istih.*“

9. Donio Mišljenje o prijedlogu Uprave o načinu pokrića gubitka u poslovanju za 2021.g.:

Odbor za reviziju je na sjednici 26/22 od 25.05.2022. godine u skladu čl. 60. Statuta Preduzeća razmatrao prijedlog Uprave o načinu pokrića gubitka u poslovanju iskazanog u 2021. g. i donio mišljenje:

„*Uprava preduzeća, svojim Zaključkom br.2511/22 od 25.04.2022. godine, predlaže da se ostvareni gubitak u poslovanju KJKP „Vodovod i kanalizacija“, d.o.o. Sarajevo za period 01.01.2021-31.12.2021. godine u iznosu od 13.289.937,00 KM pokrije iz rezervi kapitala. Odbor za reviziju je saglasan sa prijedlogom Uprave o načinu pokrića gubitka u poslovanju iskazanog u 2021. godini.*“

10. Sačinio Izvještaj Odbora za reviziju o reviziji finansijskih izvještaja za 2021. godinu i dostavio Skupštini preduzeća i Nadzornom odboru u propisanom roku;

U skladu sa čl. 60. Statuta KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo i člana 273. Zakona o privrednim društvima, Odbor za reviziju je sačinio Izvještaj br. OZR 23-06/22 od 10.06.2022.g. o reviziji finansijskih izvještaja za 2021. godinu u okviru kojeg je sadržano Mišljenje o Izvještaju eksternog revizora RE-Controling“ d.o.o. Zenica o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2020.g.. Obzirom da reviziju Finansijskih izvještaja, u skladu sa Zakonom, mogu obavljati samo lica koja posjeduju odgovarajuću licencu izdatu u FBiH, a revizorske izvještaje mogu izdavati samo društva za reviziju, koja imaju licencu izdatu u FBiH, dužnost Odbora za reviziju ovim se smatra ispunjena.

11. Donio mišljenje o finansijskim izvještajima preduzeća za 2021. g.:

Odbor za reviziju je u skladu sa čl. 60. Statuta Preduzeća, donio mišljenje o finansijskim izvještajima preduzeća za period 01.01.-31.12.2021. godine:

„Finansijski izvještaji preduzeća sačinjeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i isti realno i objektivno prikazuju finansijski položaj i finansijski rezultat društva na dan 31.12.2021. godine, osim za primjenu MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS 36 - Umanjenje vrijednosti sredstava, u dijelu vrednovanja dugotrajne imovine, MRS 2 - Zalihe, u dijelu vrednovanja zaliha, MSFI 9 - Finansijski instrumenti, u dijelu umanjenja vrijednosti finansijske imovine, MRS 36 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i imovina i MRS 19 - Primanja zaposlenih, u dijelu rezervisanja troškova za primanje uposlenih.“

12. Donio mišljenje o usklađenosti poslovanja i funkcionisanja organa preduzeća sa odredbama Zakona o privrednim društvima;

U skladu sa čl. 273. Zakona o privrednim društvima, Odbor za reviziju je na sjednici Odbora 27/22, održanoj dana 10.06.2022. godine donio mišljenje:

„Poslovanje i funkcionisanje organa preduzeća nije bilo usklađeno sa odredbama Zakona o računovodstvu u dijelu primjene Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) za efekte koji su bili osnov za mišljenje s rezervom eksternog revizora i Odbora za reviziju, kao i odredbama člana 25. i 29. Zakona o javnim preduzećima po pitanju datih preporuka Odbora za reviziju.“

13. Davao preporuke Upravi u cilju otklanjanja neusklađenosti;

Implementacija preporuka datih Upravi, prati se na polugodišnjem i godišnjem nivou putem dokumenta „Pregled realizacije preporuka“. Odbor za reviziju je u okviru 13 održanih sjednica razmotrio i usvojio 47 preporuka Odjela interne revizije datih u cilju poboljšanja poslovanja te u okviru izvještaja OZR donio dodatne 4 preporuke te donio više zaključaka:

Redni broj	Preporuke Odbora za reviziju za 2022.g.	Status preporuke
1.	<p><u>Preporuka donesena na sjednici OZR br.22 od 24.02.2022.</u></p> <p>Odbor za reviziju preporučuje Upravi da, u što kraćem roku, u skladu sa stepenom važnosti nastavi sa aktivnostima na realizaciji preporuka, a posebno preporuka koje imaju direktni uticaj na finansijsko poslovanje Preduzeća.</p>	Realizacija u toku
2.	<p><u>Preporuka donesena na sjednici OZR br.24 od 28.04.2022.</u></p> <p>Odbor za reviziju zatražio je od Uprave preduzeća da dostavi pisanu informaciju o usklađenosti Plana javnih nabavki sa Planom poslovanja za isti period poslovanja.</p>	Realizovano
3.	<p><u>Zaključci i Preporuka donesena na sjednici OZR br.29 od 18.08.2022.</u></p> <p>Odbor za reviziju podsjeća na čl.29. Zakona o javnim preduzećima kojim je propisano da je Uprava dužna i odgovorna realizovati preporuke Odbora za reviziju u rokovima koje u pogledu njihove realizacije utvrdi Odbor za reviziju.</p> <p>Odbor za reviziju ističe da su sve značajnije preporuke vezane za finansijske izvještaje godinama davane od strane Odbora za reviziju, Odjela interne revizije, kao i eksternog revizora, a što je vidljivo iz Izvještaja Odbora za reviziju i eksternog revizora dostavljenih Uredu, a da to Ured nije naveo u svom izvještaju.</p> <p>Preporuka:</p> <p>Odbor za reviziju preporučuje Upravi da sačini Plan realizacije preporuka sa mjerama i rokovima potrebnim za otklanjanje kvalifikacija iz mišljenja, te postupi u skladu sa zahtjevom Ureda za reviziju institucija u FBiH, te da u roku od 60 dana od dana prijema Izvještaja pošalje, odgovor o poduzetim radnjama.</p>	Realizacija u toku
4.	<p><u>Preporuka donesena na sjednici OZR br.32 od 30.11.2022.</u></p> <p>Odbor za reviziju skreće pažnju Upravi Preduzeća, a obzirom da je rok za realizaciju usluge izbora eksternog revizora za reviziju finansijskih izvještaja utvrđen Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH istekao (30.09.2022.g.), da u skladu sa Zakonom odabere odgovarajući postupak kako bi u što kraćem roku završili postupak nabavke usluge revizije.</p>	Realizacija u toku

14. Podnosio Nadzornom odboru sažete mjesecne izvještaje o svojim aktivnostima;

Odbor za reviziju je, u periodu 01.01.-31.12.2022.godine, dostavio 13 izvještaja Nadzornom odboru, urađenih nakon održanih sjednica Odbora. U skladu sa Poslovnikom o radu Odbora za reviziju kao prilog uz Izvještaj Odbora za reviziju, na polugodišnjem i godišnjem nivou dostavljen je Pregled realizacije preporuka Odjela interne revizije i Odbora za reviziju.

15. Skupštini preduzeća dostavljen je Godišnji izvještaj o radu Odbora za reviziju za 2021. god.;

Odbor za reviziju je u skladu sa članom 60. Statuta dostavio Skupštini Preduzeća Godišnji izvještaj o radu OZR-a za 2021. godinu (Izvještaj o radu OZR za Skupštinu je sastavni dio izvještaja o poslovanju Preduzeća zajedno sa Izvještajem vanjskog revizora i Izvještaja o radu Nadzornog odbora).

16. Razmatrao Izvještaje Ugovornog organa o provedenim postupcima javnih nabavki;

Odbor za reviziju je razmatrao mjesecne Izvještaje Ugovornog organa za 2022.godinu o provedenim postupcima javnih nabavki i iste primio k znanju. Davao mišljenje i preporuke Nadzornom odboru nakon razmatranja Izvještaja Odjela interne revizije o provedenim postupcima javnih nabavki, koji su urađeni na bazi uzorka iz Izvještaja Ugovornog organa o provedenim postupcima javnim nabavki.

17. Obavlja i druge poslove u skladu sa zakonskom regulativom;

Odbor za reviziju obavlja je poslove u skladu sa zakonima (Zakon o javnim preduzećima u FBiH, Zakon o privrednim društvima u FBiH, Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, Zakon o finansijskom poslovanju u FBiH, Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH, Zakon o javnim nabavkama i dr.), MRS - međunarodnim računovodstvenim standardima i MSR - međunarodnim revizijskim standardima.

Zaključak Odbora za reviziju

U periodu 01.01.-31.12.2022. godine, Odbor za reviziju obavlja je svoje dužnosti koje proizilaze iz Zakona o javnim preduzećima u FBiH, Zakona o privrednim društvima u FBiH, Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, Zakona o finansijskom poslovanju u FBiH, Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Zakona o javnim nabavkama, Statuta KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo te MRS - međunarodnim računovodstvenim standardima i MSR - međunarodnim revizijskim standardima.

Nadzorni odbor je redovno izvještavan o radu Odbora za reviziju, Odjela interne revizije i implementaciji preporuka od strane Uprave Preduzeća. Odbor za reviziju je po pozivu učestvovao na sjednicama Nadzornog odbora i Skupštine. Odbor za reviziju izražava mišljenje da će i ubudućem periodu poštovati zakonske odredbe i međunarodne računovodstvene i revizijske standarde, a sve u cilju uspješnijeg poslovanja Preduzeća i ostvarenja zadataka.

Predsjednik Odbora za reviziju

Ismet Ramovic, aipr.oec.
Ovlašteni revizor

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO

PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE, ODVOĐENJE I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA

Por. br.: 01841358, Mat. br.: 20187646, Općinski sud u Sarajevu, rješenje broj: 065-0-Reg-21-005229

Sjedište: ul. Jaroslava Černija br. 8, tel: 033 237-655, 033 447-741; fax: 033 440-658, www.viksa.ba

Pogon Vodovod tel: 033 532-430, Pogon Kanalizacija tel: 033 668-260 PDV-IB: 200151950004, ID: 4200151950004

Odbor za reviziju

Sarajevo, 13.06.2023. godine

Br. OZR 28-06/23

Nadzornom Odboru Preduzeća Skupštini Preduzeća

Predmet: Izvještaj Odbora za reviziju o reviziji finansijskih izvještaja za 2022. godinu

Prema odredbama člana 273. Zakona o privrednim društvima, Odbor za reviziju je dužan izvršiti reviziju polugodišnjeg i godišnjeg obračuna i istovremeno kontrolu usklađenosti poslovanja društva i funkcioniranja organa društva sa ovim zakonom, drugim relevantnim propisima i osnovnim principima korporativnog upravljanja i o tome dostaviti izvještaj skupštini i nadzornom odboru najkasnije osam dana po okončanju revizije.

U skladu sa članom 60. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH, reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji mogu obavljati samo lica koja posjeduju odgovarajuću licencu izdatu u Federaciji, u skladu sa zakonom, a revizorske izvještaje mogu izdavati samo društva za reviziju, koja imaju licencu izdatu u Federaciji, u skladu sa zakonom. Članom 2. istog zakona definisano je da je revizija ispitivanje finansijskih izvještaja i konsolidovanih finansijskih izvještaja radi davanja mišljenja o tome da li oni objektivno i istinito, po svim materijalno značajnim pitanjima prikazuju stanje imovine, kapitala i obaveza, rezultate poslovanja, tokove gotovine i promjene na kapitalu, u skladu sa MRS-a, MSFI-a i drugim propisima u Federaciji u cilju zaštite javnog interesa kod javnog prezentiranja finansijskih izvještaja.

Prema članu 57. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH, revizija finansijskih izvještaja obavlja se u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Međunarodnim standardima revizije (MSR), uz poštivanje Kodeksa profesionalne etike revizora i pravila revizorske struke, te drugih pravila i propisa koji regulišu ovu oblast.

Odredbama člana 28. Zakona o javnim preduzećima definisano je da je Odbor za reviziju dužan imenovati vanjskog revizora, imenovati direktora za internu reviziju na osnovu javnog konkursa, razmotriti godišnju strategiju rizika i plan revizije u kojima su prikazane pojedinosti u pogledu rizičnih područaja i revizija koje će se izvršiti od strane Odjela interne revizije, osigurati da Odjel za internu reviziju izvrši svoj posao u skladu sa planom revizije, osigurati da interne kontrole u javnom preduzeću budu adekvatne i da funkcioniraju kako je predviđeno i osigurati da Odjel interne revizije obavlja svoje obaveze u skladu sa međunarodnim revizijskim standardima.

Iz naprijed navedenih odredbi Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Zakona o javnim preduzećima može se zaključiti da Odbor za reviziju vrši reviziju polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja na način da angažuje vanjskog revizora koji provodi reviziju finansijskih izvještaja preduzeća i sačinjava izvještaj o provedenoj reviziji sa mišljenjem nezavisnog revizora. U skladu sa naprijed navedenim, za provođenje revizije finansijskih

izvještaja KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo za 2022.g., Odbor za reviziju je imenovao vanjskog revizora „Address“ d.o.o. Sarajevo.

Uvidom u poslovnu dokumentaciju preduzeća Odbor za reviziju je konstatovao da je set godišnjih finansijskih izvještaja, sa obavezujućim odlukama i obrascima, predat dana 28.02.2023. godine, u zakonskom roku, nadležnoj Agenciji za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo (FIA). U skladu sa zaključenim ugovorom i Međunarodnim standardima revizije vanjski revizor je izvršio reviziju finansijskih izvještaja KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo o čemu je sačinio izvještaj sa mišljenjem nezavisnog revizora kako slijedi:

„Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u dijelu „Osnova za mišljenje s rezervom“, priloženi finansijski izvještaji prikazuju objektivno i fer, u svim značajnim stavkama, finansijski položaj Preduzeća na dan 31. decembra 2022. godine, te rezultate njegovog poslovanja i njegove novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine.“

Odbor za reviziju je u periodu od 01.01.2022.-31.12.2022. godine održao 13 sjednica na kojima je usvojio Strategiju rizika Preduzeća za 2021. godinu, kojom se utvrđuje pregled rizičnih područja revizije u skladu sa njegovim planom rada za 2022. godinu, te dao preporuke Upravi preduzeća po određenim pitanjima, o čemu je sačinio Izvještaj o radu Odbora za reviziju za 2022. godinu. U skladu sa članom 60. Statuta Preduzeća, Odbor za reviziju razmatrao je Izvještaj eksternog revizora „Address“ d.o.o. Sarajevo za 2022. godinu i na dato mišljenje nema primjedbi. Na osnovu rada Odbora za reviziju u 2022. godini, te nakon provedene analize revizorskog izvještaja vanjskog revizora za 2022. godinu, Odbor za reviziju je prihvatio izvještaj i mišljenje vanjskog revizora te dao preporuku Upravi preduzeća da iste u što kraćem roku proveđe.

Usklađenost poslovanja društva i funkcionisanja organa upravljanja sa zakonskim propisima i osnovnim principima korporativnog upravljanja

Organi upravljanja u Društvu su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava.

Skupština Društva je u 2022. godini održala 4 sjednice na kojima je usvojen trogodišnji Plan poslovanja, donešene odluke o rasporedu dobiti (pokriću gubitka) za 2021. godinu te razmatrane informacije o poslovanju.

Nadzorni odbor je u 2022. godini održao 21 sjednicu na kojima su razmatrani i usvajani Plan i Rebalans Plana poslovanja i ostale aktivnosti u nadležnosti Nadzornog odbora. Nadzorni odbor je nadzirao usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima, kao i realizaciju datih preporuka od strane Odbora za reviziju.

Uprava Društva je u 2022. godine vršila organizaciju i provođenje aktivnosti na realizaciji Plana poslovanja Društva, pripremala pravilnike, uputstva, prijedloge akata iz nadležnosti Nadzornog odbora i Skupštine Društva, te upravljala imovinom Društva s pažnjom dobrog privrednika. Društvo je, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH sačinilo izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2022.godinu. Rađena je procjena rizika kroz aplikaciju PIFC (elektronska baza uspostavljena od strane Federalnog ministarstva finansija) kroz koju je omogućen pregled poslovnih procesa i glavnih rizika po procesima (Registar rizika Društva) sa procjenama, mjerama za ublažavanje, tretmanima.

Odbor za reviziju je u toku 2022. godine održao 13 sjednica na kojima je Usvojio Strategiju rizika Preduzeća za 2022. godinu, kojom se utvrđuje pregled rizičnih područja, Usvojio Plan rada Odjela interne revizije za 2022. godinu, Usvojio Strateški Plan rada Odjela interne revizije za 2022.-2024. godinu, Imenovao je vanjskog revizora za reviziju finansijskih izvještaja za 2021. godinu, Donio Mišljenje o Izvještaju eksternog revizora RE-Controling" d.o.o. Zenica o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2021. g., Donio mišljenje o finansijskim izvještajima preduzeća za 2021. g., Donio mišljenje o usklađenosti poslovanja i funkcionisanja organa preduzeća sa odredbama Zakona o privrednim društvima, Sačinio Izvještaj Odbora za reviziju o reviziji finansijskih izvještaja za 2021. godinu i dostavio Skupštini preduzeća i Nadzornom odboru u propisanom roku, Donio Mišljenje o prijedlogu Uprave o načinu pokrića gubitka u poslovanju za 2021. g., Razmatrao Izvještaje Ugovornog organa o provedenim postupcima javnih nabavki i Izvještaje OIR-a o provedenoj internoj reviziji JN, Dao preporuke Upravi u cilju unaprijeđenja poslovanja, Usvojio izvještaje Odjela interne revizije o izvršenim revizijama, Razmatrao je pregled realizacije preporuka datih od strane Odjela interne revizije i Odbora za reviziju na polugodišnjem i godišnjem nivou, Odbor za reviziju je redovno izvještavao Nadzorni odbor o svom mjesечnom radu i izvršenim revizijama od strane Odjela interne revizije sa opisom preporuka datih Upravi, Skupštini preduzeća dostavljen je Godišnji izvještaj o radu Odbora za reviziju za 2021. god., Obavljao i druge poslove u skladu sa zakonskom regulativom, o čemu je sačinio Godišnji izvještaj o radu Odbora za reviziju za 2022. godinu.

Preporuke Odbora za reviziju, Ureda za reviziju institucija FBiH i vanjskog revizora za ranije periode, po pitanju vrednovanja imovine i obaveza nisu u potpunosti provedene zbog čega je dato mišljenje sa rezervom od strane vanjskog revizora.

U skladu sa naprijed navedenim, dužnost Odbora za reviziju prema članu 60. Statuta KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo i članu 273. Zakona o privrednim društvima ovim se smatra ispunjena, te će Izvještaj biti dostavljen Skupštini preduzeća i Nadzornom odboru.

U narednom tekstu, shodno odredbama Zakona o privrednim društvima i Statuta KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo, Odbor za reviziju daje sljedeće:

Mišljenje Odbora za reviziju

- 1) Odbor za reviziju prihvata mišljenje vanjskog revizora o finansijskim izvještajima KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo za 2022. godinu i daje preporuku Upravi preduzeća da u što kraćem roku utvrdi rokove realizacije preporuka iz Izvještaja i odredi nadležne za realizaciju istih.
- 2) Finansijski izvještaji preduzeća sačinjeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i isti realno i objektivno prikazuju finansijski položaj i finansijski rezultat društva na dan 31.12.2022. godine, osim za kvalifikacije navedene u Izvještaju vanjskog revizora u dijelu Osnovi za mišljenje s rezervom.
- 3) Poslovanje i funkcionisanje organa preduzeća nije bilo usklađeno sa odredbama Zakona o računovodstvu u dijelu primjene Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), za efekte koji su bili osnov za mišljenje sa rezervom Odbora za reviziju, kao i sa odredbama člana 25. i 29. Zakona o javnim preduzećima po pitanju datih preporuka Odbora za reviziju.

Prilog:

- Izvještaj eksternog revizora o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2022. godinu.

Predsjednik Odbora za reviziju

Dostavljeno:

- Upravi
- Nadzornom odboru
- Skupštini
- a/a

Dostavljanje ovog izvještaja je učinilo izvršujuću jedinicu o prethodnoj reviziji finansijskih izvještaja za 2022. godinu. Izvještaj je predstavljen u skladu sa člankom 125. odredbi Zakona o finansijskim ustanovama i finansijskim grupama, koja određuje da izvršujući organ u skladu sa člankom 125. odredbi Zakona o finansijskim ustanovama i finansijskim grupama mora u skladu sa člankom 125. odredbi Zakona o finansijskim ustanovama i finansijskim grupama, da izvrši reviziju finansijskih izvještaja za 2022. godinu.

Prethodnoj reviziji izvještaj je predstavljen u skladu sa člankom 125. odredbi Zakona o finansijskim ustanovama i finansijskim grupama, koji određuje da izvršujući organ u skladu sa člankom 125. odredbi Zakona o finansijskim ustanovama i finansijskim grupama, da izvrši reviziju finansijskih izvještaja za 2022. godinu.

Na ovaj izvještaj, ugovoren je "Zadružničkoj strucičnoj komisiji za izvještaj o reviziji" u sklopu IZG-a, i posjedom 0,5% u "Zadružničkoj strucičnoj komisiji" (ZSK) u sklopu IZG-a, u skladu s člankom 125. odredbi Zakona o finansijskim ustanovama i finansijskim grupama, da izvrši reviziju finansijskih izvještaja za 2022. godinu.

Na ovaj izvještaj, ugovoren je "Zadružničkoj strucičnoj komisiji za izvještaj o reviziji" u sklopu IZG-a, i posjedom 0,5% u "Zadružničkoj strucičnoj komisiji" (ZSK) u sklopu IZG-a, u skladu s člankom 125. odredbi Zakona o finansijskim ustanovama i finansijskim grupama, da izvrši reviziju finansijskih izvještaja za 2022. godinu.

Izvršen je ovaj izvještaj.

IZMJEĆE: "Zadružničkoj strucičnoj komisiji" u skladu s člankom 125. odredbi Zakona o finansijskim ustanovama i finansijskim grupama, da izvrši reviziju finansijskih izvještaja za 2022. godinu.

IZMJEĆE: "Zadružničkoj strucičnoj komisiji" u skladu s člankom 125. odredbi Zakona o finansijskim ustanovama i finansijskim grupama, da izvrši reviziju finansijskih izvještaja za 2022. godinu.

IZMJEĆE: "Zadružničkoj strucičnoj komisiji" u skladu s člankom 125. odredbi Zakona o finansijskim ustanovama i finansijskim grupama, da izvrši reviziju finansijskih izvještaja za 2022. godinu.

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO

PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE, ODVOĐENJE I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA
Por. br.: 01841358, Mat. br.: 20187646, Općinski sud u Sarajevu, rješenje broj: 065-0-Reg-21-005229

Sjedište: ul. Jaroslava Černija br. 8, tel: 033 237-655, 033 447-741; fax: 033 440-658, www.viksa.ba
Pogon Vodovod tel: 033 532-430, Pogon Kanalizacija tel: 033 668-260 PDV-IB: 200151950004, ID: 4200151950004

Odbor za reviziju

Sarajevo, 13.06.2023. godine
Br. OZR 25-06/23

Nadzornom Odboru Preduzeća Skupštini Preduzeća

Predmet: Mišljenje Odbora za reviziju o finansijskim izvještajima Preduzeća za period 01.01.-31.12.2022. godine

Uvidom u poslovnu dokumentaciju preduzeća Odbor za reviziju je konstatovao da je set godišnjih finansijskih izvještaja, sa obavezujućim odlukama i obrascima, predat dana 28.02.2023. godine, u zakonskom roku, nadležnoj Agenciji za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo (FIA). Za provođenje revizije finansijskih izvještaja KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo, Odbor za reviziju je imenovao vanjskog revizora „Address“ d.o.o. Sarajevo.

Na osnovu navedenog, Odbor za reviziju je na 40/23 sjednici Odbora, održanoj dana 13.06.2023. godine, a u skladu sa čl. 60. pod I) Statuta Preduzeća, donio Mišljenje.

Mišljenje Odbora za reviziju

- 1) Finansijski izvještaji preduzeća sačinjeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i isti realno i objektivno prikazuju finansijski položaj i finansijski rezultat društva na dan 31.12.2022. godine, osim za kvalifikacije navedene u Izvještaju vanjskog revizora u dijelu Osnovi za mišljenje s rezervom.

Predsjednik Odbora za reviziju

Ismet Ramović, dipl. oec.

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE
"VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO

PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE, ODVOĐENJE I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA

Por. br.: 01841358, Mat. br.: 20187646, Općinski sud u Sarajevu, rješenje broj: 065-0-Reg-21-005229

Sjedište: ul. Jaroslava Černija br. 8, tel: 033 237-655, 033 447-741; fax: 033 440-658, www.viksa.ba

Pogon Vodovod tel: 033 532-430, Pogon Kanalizacija tel: 033 668-260 PDV-IB: 200151950004, ID: 4200151950004

Odbor za reviziju

Sarajevo, 13.06.2023. godine

Br. OZR 31-06/23

Nadzornom Odboru Preduzeća
Skupštini Preduzeća

Predmet: Mišljenje na Zaključak Uprave preduzeća o prijedlogu načina pokrića gubitka u poslovanju Preduzeća za 2022. godinu

Na osnovu člana 38. i 40. Zakona o javnim preduzećima u FBiH (Sl.novine FBiH br. 8/2005, 81/2008, 22/2009 i 109/2012), člana 60. Statuta Preduzeća i Zaključka Uprave preduzeća (br.18-04/23 od 14.04.2023. godine), Odbor za reviziju je na 40/23 sjednici Odbora održanoj dana 13.06.2023. godine, donio slijedeće:

MIŠLJENJE

1. Zaključak Uprave preduzeća o prijedlogu načina pokrića gubitka za 2022.g. (br.18-04/23 od 14.04.2023. godine), u skladu je sa odredbama Zakona o privrednim društvima, Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine i Statutom KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo.

2. Uprava preduzeća, svojim Zaključkom br. 18-04/23 od 14.04.2023. godine, predlaže da se ostvareni gubitak u poslovanju KJKP "Vodovod i kanalizacija," d.o.o. Sarajevo za period 01.01.2022.-31.12.2022. godine u iznosu od 16.452.706 KM pokrije iz rezervi kapitala.

3. Nakon razmatranja navedenog Zaključka o prijedlogu pokrića gubitka u poslovanju Preduzeća za 2022.godinu, Odbor za reviziju je imao u vidu odredbe člana 37. i 38. Zakona o javnim preduzećima u FBiH te donio mišljenje kako je navedeno u dispozitivu.

Predsjednik Odbora za reviziju

Ismet Ramović, dipl. oec.

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE
"VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO

PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE, ODVOĐENJE I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA
Por. br.: 01841358, Mat. br.: 20187646, Općinski sud u Sarajevu, rješenje broj: 065-0-Reg-21-005229

Sjedište: ul. Jaroslava Černija br. 8, tel: 033 237-655, 033 447-741; fax: 033 440-658, www.viksa.ba
Pogon Vodovod tel: 033 532-430, Pogon Kanalizacija tel: 033 668-260 PDV-IB: 200151950004, ID: 4200151950004

Odbor za reviziju

Sarajevo, 13.06.2023. godine
Br. OZR 27-06/23

Nadzornom Odboru Preduzeća
Skupštini Preduzeća

Predmet: Mišljenje Odbora za reviziju o usklađenosti poslovanja i funkcionisanja organa preduzeća sa odredbama Zakona o privrednim društvima za 2022.g.

Odbor za reviziju je na 40/23 sjednici Odbora, održanoj dana 13.06.2023. godine, a u skladu sa članom 273. Zakona o privrednim društvima, donio Mišljenje.

Mišljenje Odbora za reviziju

Poslovanje i funkcionisanje organa preduzeća nije bilo usklađeno sa odredbama Zakona o računovodstvu u dijelu primjene Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), za efekte koji su bili osnov za mišljenje sa rezervom eksternog revizora i Odbora za reviziju, kao i sa odredbama člana 25. i 29. Zakona o javnim preduzećima po pitanju datih preporuka Odbora za reviziju.

Predsjednik Odbora za reviziju

Ismet Ramović, dipl. oec.

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE
"VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO

PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE, ODVOĐENJE I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA

Por. br.: 01841358, Mat. br.: 20187646, Općinski sud u Sarajevu, rješenje broj: 065-0-Reg-21-005229

Sjedište: ul. Jaroslava Černija br. 8, tel: 033 237-655, 033 447-741; fax: 033 440-658, www.vksa.ba

Pogon Vodovod tel: 033 532-430, Pogon Kanalizacija tel: 033 668-260 PDV-IB: 200151950004, ID: 4200151950004

Odbor za reviziju

Sarajevo, 13.06.2023. godine
Br. OZR 23-06/23

Nadzornom Odboru Preduzeća Skupštini Preduzeća

Predmet: Mišljenje o izvještaju eksternog revizora „Address“ d.o.o. Sarajevo o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2022. g. pod nazivom “Finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31.decembra 2022. godine i Izvještaj nezavisnog revizora“

Odbor za reviziju je na 40/23 sjednici Odbora, održanoj dana 13.06.2023. godine, a u skladu sa čl. 60 pod i) Statuta preduzeća, u okviru druge tačke dnevnog reda razmatrao Izvještaj eksternog revizora „Address“ d.o.o. Sarajevo o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo za 2022. godinu i donio mišljenje.

Mišljenje Odbora za reviziju

Odbor za reviziju prihvata mišljenje vanjskog revizora o finansijskim izvještajima KJKP “Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Sarajevo za 2022. godinu i daje preporuku Upravi preduzeća da u što kraćem roku utvrdi rokove realizacije preporuka iz Izvještaja i odredi nadležne za realizaciju istih.

Predsjednik Odbora za reviziju

Ismet Ramović, dipl. oe.c.

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO

PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE, ODVOĐENJE I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA

Por. br.: 01841358, Mat. br.: 20187646, Općinski sud u Sarajevu, rješenje broj: 065-0-Reg-21-005229

Sjedište: ul. Jaroslava Černija br. 8, tel: 033 237-655, 033 447-741; fax: 033 440-658, www.vksa.ba

Pogon Vodovod tel: 033 532-430, Pogon Kanalizacija tel: 033 668-260 PDV-IB: 200151950004, ID: 4200151950004

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo

-Nadzorni odbor-

Broj:2V-03/23

Sarajevo, 13.06.2023. godine

Na osnovu člana 257. stav 1. tačka c), a u vezi sa članom 303. Zakona o privrednim društvima ("Službene novine Federacije BiH", broj: 81/15, 75/21) i člana 29. stav (1) tačka h) Statuta KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo broj: 2317/22 od 18.04.2022. godine, člana 21. stav (2) Poslovnika o radu Nadzornog odbora broj: 01-03/23 od 09.05.2023. godine, Nadzorni odbor KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo je na **2. (drugo) vanrednoj sjednici** održanoj dana **13.06.2023.** godine, donio:

O D L U K U o usvajanju Izvještaja o poslovanju za 2022. godinu

I

Usvaja se Izvještaj o poslovanju KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo za period 01.01.-31.12.2022. godine sa bilansom stanja, bilansom uspjeha i Izvještajem revizije.

II

Godišnji izvještaj o poslovanju KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo, koji uključuje Finansijski izvještaj, Izvještaj revizora, Izvještaj o radu Nadzornog odbora i Odbora za reviziju, podnosi se Skupštini preduzeća na usvajanje.

III

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Dostaviti:

- 1.Skupštini preduzeća,
- 2.Upravi,
- 3.Službi za računovodstvo i finansije,
- 4.a/a

v.d. I

bora Prof.dr.sc. Neamn Perović, upr.mg.maš.

Banka: UniCredit Bank dd: 3389002208274753, Raiffeisen Bank dd: 1610000063850067,
ASA banka dd: 1344701006766091, Intesa Sanpaolo Banka dd: 1549212006139057,
Sparkasse Bank dd BiH: 199 499 00001979 93, Bosna Bank International dd: 1413065320199704
Ziraat Bank: 1861010310521757

Područje certifikacije:
Proizvodnja i distribucija vode i
odvođenje i prečišćavanje otpadnih
voda u Gradu Sarajevu i u općinama
Vogošća i Ilidža

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE
"VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO

PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE, ODVOĐENJE I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA

Por. br.: 01841358, Mat. br.: 20187646, Općinski sud u Sarajevu, rješenje broj: 065-0-Reg-21-005229

Sjedište: ul. Jaroslava Černija br. 8, tel: 033 237-655, 033 447-741; fax: 033 440-658, www.vksa.ba

Pogon Vodovod tel: 033 532-430, Pogon Kanalizacija tel: 033 668-260 PDV-IB: 200151950004, ID: 4200151950004

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo

Skupština preduzeća

Broj: 1R-03/23

Sarajevo, 30.06.2023. godine

Na osnovu člana 234. stav (1) tačka d), člana 229. stav (2), a u vezi sa članom 303. Zakona o privrednim društvima ("Službene novine Federacije BiH", broj 81/15, 75/21), člana 25. stav 1. tačka e), člana 26. stav (1) Statuta Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo, broj 2317/22 od 18.04.2022. godine, člana 22. stav (2) Poslovnika o radu Skupštine KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo broj: 1V-01/23 od 04.05.2023. godine, a u skladu sa Zaključkom Vlade Kantona Sarajevo, broj 02-04-29347-27/23 od 22.06.2023. godine i Obavezujućim uputama Vlade Kantona Sarajevo, broj 02-04-29347-27.1/23 od 22.06.2023. godine, Skupština KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo je na **1. (prvoj) redovnoj sjednici** održanoj dana **30.06.2023. godine**, donijela :

O D L U K U
o neusvajanju Izvještaja o poslovanju za 2022. godinu

I

Ne usvaja se Izvještaj o poslovanju KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo za 2022. godinu, koji uključuje Finansijski izvještaj, Izvještaj revizora, Izvještaj o radu Nadzornog odbora i Odbora za reviziju.

II

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Dostaviti:

- 1.Upravi,
- 2.Ministarstvu komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša,
- 3.Službi za računovodstvo i finansije,
- 4.FIA Sarajevo,
- 5.Odjeljenju plana i analize,
- 6.Arhivi.

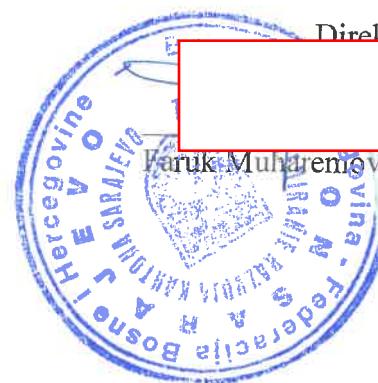
**Skupština preduzeća
po punomoćniku**

**ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA
KANTONA SARAJEVO**

**Izvještaj o poslovanju kantonalnih komunalnih i
javnih komunalnih preduzeća za 2022. godinu
u Kantonu Sarajevo**

Direktor:

Faruk Muhamremović, mr.dipl.ing.arh.

Sarajevo, maj/svibanj 2023. godine

ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA KANTONA SARAJEVO

www.zavodzpr-sa.ba

Direktor:

Faruk Muharemović, mr.dipl.ing.arh.

Koordinacija i obrada:

SEKTOR ZA PLANIRANJE DRUŠTVENO-EKONOMSKOG RAZVOJA

e-mail: ecc_sektor@zavodzpr-sa.ba

Pomoćnik direktora za planiranje društveno ekonomskog razvoja:

Ermina Ćatić, dipl. ecc.

Šef službe za istraživanje i strateško planiranje:

Emina Kašmo, dipl.ecc.

Priprema i obrada:

Nihada Smajić, ekonomski tehničar

Sadržaj

<i>Uvod</i>	5
1. Finansijski rezultati poslovanja	6
1.1. Prihodi	7
1.2 Rashodi	9
1.3. Dobit	12
1.4. Gubitak	17
2. Cijene komunalnih usluga	19
3. Sredstva budžeta	23
4. Investicije	24
5. Zaposlenost i plaće	27
6. Elementi bilansa stanja	31
7. Izvedeni pokazatelji poslovanja	35
<i>Rezime</i>	38
<i>ANEKS – LIČNA KARTA KANTONALNIH I JAVNIH KOMUNALNIH PREDUZEĆA KANTONA</i>	
<i>SARAJEVO ZA 2022. GODINU</i>	40

Spisak tabela

Tabela 1. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a i JKP-a u KM.....	6
Tabela 2. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a-i JKP-a struktura u %.....	7
Tabela 3. Ukupni prihodi KJKP-a-i JKP-a nominalna struktura u KM	8
Tabela 4. Ukupni prihodi KJKP-a-i JKP-a – struktura u %.....	8
Tabela 5. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a- nominalna struktura u KM	10
Tabela 6. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a-struktura %.....	11
Tabela 7. Materijalni troškovi i usluge KJKP-a JKP-a-nominalna struktura u KM	12
Tabela 8. Pregled sadašnjih i predloženih cijena komunalnih usluga KJKP-a i JKP-a	19
Tabela 9. Sredstva budžeta u ukupnim prihodima KJKP-a i JKP-a	24
Tabela 10. Isplata za investicije KJKP-a i JKP-a- u KM.....	24
Tabela 11. Ostvarene investicije po tehničkoj strukturi u 2022. godini.....	26
Tabela 12. Broj zaposlenih i plaće KJKP-a i JKP-a- 2022. i 2021.	27
Tabela 13. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2022. god.....	28
Tabela 14. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2022.god. u %	28
Tabela 15. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a-unutar stručne spreme u %.	29
Tabela 16. Plaća po kvalifikacionoj strukturi zaposlenih – prosječna plaća u 2022.godini	29
Tabela 17. Masa plaća–učešće u ukupnim rashodima.....	30
Tabela 18. Ukupna poslovna sredstva komunalnih preduzeća – aktiva u KM	31
Tabela 19. KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2021. i 2022. - struktura ukupnih poslovnih sredstava	32
Tabela 20. Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a- indeksi 2022/2021.....	32
Tabela 21. Pasiva javnih komunalnih preduzeća - izvori sredstava u KM	33
Tabela 22. Pasiva KJKP-a i JKP-a – struktura u %	34
Tabela 23. Izvor sredstava KJKP-a i JKP-a- indeksi 2022/2021.....	35
Tabela 24. Izvedeni pokazatelji poslovanja KJKP-a i JKP-a- na osnovu dobiti i neto dobiti.....	35
Tabela 25. Nivo izvedenih pokazatelja poslovanja preduzeća u odnosu na prosjek KJKP-a i JKP-a	36

Spisak grafova

Graf 1. Struktura prihoda po KJKP-a-i JKP-a, u %	7
Graf 2. Struktura ukupnih prihoda svih KJKP-a-i JKP-a, u %.....	9
Graf 3. Rashodi po KJKP-a i JKP-a struktura u %	9
Graf 4. Ukupni rashodi svih KJKP-a i JKP, u %	10
Graf 5. Dobit i neto dobit u poslovanju po KJKP-a i JKP-a-struktura u %.....	12
Graf 6. Isplata za investicije po izvorima finansiranja svih KJKP-a i JKP –a u %	25
Graf 7. Učešće u ukupno isplaćenim investicijama KJKP-a i JKP –a u %	25
Graf 8. Ostvarene investicije – struktura u %.....	26
Graf 9. Učešće KJKP-a i JKP u ukupnim ostvarenim investicijama – struktura u %	26
Graf 10. Struktura zaposlenih na temelju sati rada –2022. u %	27
Graf 11. Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a u odnosu na prosječnu plaću Kantona Sarajevo - 2022. u KM.....	28
Graf 12. Kvalifikaciona struktura zaposlenih na nivou svih KJKP-a i JKP-a na dan 31.12. 2022.god u %	29
Graf 13. Učešće u ukupnim poslovnim sredstvima KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2022. - gradevinski objekati ..	31
Graf 14. Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP–a- učešće preduzeća na dan 31.12.2022. i 2021.....	33
Graf 15. Ukupna pasiva KJKP-a i JKP–a-učešće kapitala na dan 31.12.2022.....	34
Graf 16. Efikasnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,98, 2022.....	36
Graf 17. Rentabilnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,06, 2022.....	37
Graf 18. Rentabilnost kapitala preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,009, 2022.	37
Graf 19. Marža profita preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,026, 2022.	37
Graf 20. Koeficijent obrta sredstava preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =2,30, 2022.....	37

Uvod

U skladu sa Programom rada Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo za 2022. godinu urađen je Izvještaj o poslovanju kantonalnih javnih komunalnih i javnih komunalnih preduzeća za 2022. godinu u Kantonu Sarajevo.

Cilj Izvještaja je da se osnivač upozna i kontinuirano prati ostvarene rezultate poslovanja kantonalnih javnih komunalnih preduzeća (KJKP): Vodovod i kanalizacija, Sarajevagas, Toplane, Rad, Park, Pokop, Tržnice i pijace i javnih komunalnih preduzeća (JKP) Vodostan Ilijaš, Komunalac Hadžići i Trnovo i preduzima određene mјere¹.

Osnivač kantonalnih javnih komunalnih preduzeća je Kanton Sarajevo (Skupština Kantona Sarajevo), a javnih komunalnih preduzeća osnivač je općina.

Izvještaj je struktuiran tako da pored uvoda i rezimea, sadrži finansijske rezultate poslovanja, cijene komunalnih usluga, sredstva budžeta, investicije, zaposlenost i plaće, elemente bilansa stanja i izvedene pokazatelje.

U Izvještaju se posebno akcentiraju problemi (rizici) poslovanja, ostvareni gubitak i dobit, uticaj cijena komunalnih usluga na ostvaren finansijski rezultat i prijedlog ekonomskih cijena.

Sastavni dio Izvještaja je Aneks-lična karta komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a).

Za pripremu Izvještaja javnih komunalnih preduzeća trebala su da dostave:

1. Usvojen Izvještaj o poslovanju preduzeća u 2022. godini
2. Bilans uspjeha preduzeća za 1.01- 31.12.2022. godine
3. Bilans stanja preduzeća na dan 31.12.2022. godine
4. Godišnji izvještaj o poslovanju preduzeća uz obrazac (Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2022. godinu)
5. Godišnji izvještaj o investicijama za 2022. godinu (Obrazac INV – 01)
6. Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji obračun za 2022. godinu
7. Podatke o kvalifikacionoj strukturi zaposlenih (Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih - VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK)
8. Neto plata bez naknade i neto plata sa naknadom (prekovremeni rad, noćni rad, rad subotom i nedeljom, rad za vrijeme prznika itd.) po kvalifikacijama VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK. Dati komparaciju nivoa plata sa Kolektivnim ugovorom o komunalnim djelatnostima.
9. Strukturu gubitka u apsolutnom i relativnom iznosu
10. Program sanacije gubitka
11. Problemi u poslovanju sa prijedlogom mјera za unapređenje poslovanja
12. Strukturu cijene usluge i prijedlog ekomske cijene sa strukturom

U cilju potpunijeg sagledavanja poslovanja komunalnih KJKP-a i JKP-a podaci za 2022. godinu komparirani su sa podacima iz 2021. godine.

Izvještaj je urađen na temelju materijala kantonalnih javnih komunalnih preduzeća i javnih komunalnih preduzeća u Kantonu Sarajevo dostavljenih u aprilu 2023. Zavodu za planiranje razvoja Kantona Sarajevo.

¹ Poslovanje KJKP Gras je predmet posebne Informacije.

1. Finansijski rezultati poslovanja

Kantonalna javna komunalna preduzeća u 2022. godini ostvarila su ukupne prihode od 359.754.729 KM i veći su u odnosu na 2021. godinu za 22,6%. Na dan 31.12.2022. godine ukupni rashodi iznosili su 368.991.957 KM i veći su za 23,4% u odnosu na prethodnu godinu.

Dobit u poslovanju (dubit prije oporezivanja) ostvarila su šest kantonalna javna komunalna preduzeća i dva preduzeća (JKP-a): Sarajevagas, Toplane, Rad, Park, Pokop, Tržnice i pijace, JKP Vodostan Ilijaš i JKP Trnovo u iznosu od 7.295.977 KM, što je za 5,5% manje u odnosu na ostvarenu dobit u 2021. godini.

Gubitak na kraju 2022. godine ostvarilo je preduzeće KJKP Vodovod i kanalizacija u iznosu od 16.452.706 KM što je veće u odnosu na 2021. godinu za 23,8%, kao i JKP Komunalac Hadžići u iznosu od 80.499 KM. Ukupan gubitak svih KJKP i JKP u posmatranoj godini veći je za 24,4% u odnosu na 2021. godinu.

Tabela 1. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a i JKP-a u KM

Red. broj	KJKP i JKP	Godina	Ukupni prihodi	Indeks <u>2022</u> 2021	Ukupni rashodi	Indeks <u>2022</u> 2021	Dobit u poslovanju	Indeks <u>2022</u> 2021	Neto dubit	Indeks <u>2022</u> 2021	Gubitak	Indeks <u>2022</u> 2021
1.	Vodovod i kanalizacija	2022.	58.419.864	109,2	74.872.570	112,1					16.452.706	123,8
		2021.	53.496.522		66.786.459						13.289.937	
2.	Sarajevagas	2022.	142.763.314	139,0	142.685.506	140,5	77.808	6,4	77.808	6,4		
		2021.	102.741.841		101.526.611		1.215.230		1.215.230			
3.	Toplane	2022.	76.894.550	122,4	72.805.052	125,9	4.089.498	82,13.451.381	80,5			
		2021.	62.830.117		57.847.817		4.982.300		4.286.859			
4.	Rad	2022.	44.167.562	105,9	43.916.251	105,6	251.311	256,8	18.473	29,6		
		2021.	41.687.743		41.589.880		97.863		62.369			
5.	Park	2022.	13.084.774	144,1	10.966.175	122,1	2.118.599	2172,12.102.403	2155,5			
		2021.	9.080.373		8.982.838		97.535		97.535			
6.	Pokop	2022.	11.325.589	94,5	10.902.416	98,3	423.173	47,3	390.870	48,1		
		2021.	11.985.568		11.091.156		894.412		812.956			
7.	Tržnice i pijace	2022.	3.443.746	97,9	3.353.644	99,2	90.102	65,5	6.587	4,8		
		2021.	3.518.971		3.381.512		137.459		136.717			
8.	Vodostan	2022.	2.890.088	123,0	2.818.723	125,6	71.365	67,4	63.588	66,8		
		2021.	2.349.695		2.243.848		105.847		95.181			
9.	Komunalac	2022.	5.561.661	112,5	5.642.160	115,2					80.499	
		2021.	4.941.816		4.898.784		43.032		38.469			
10.	Trnovo	2022.	1.203.581	132,0	1.029.460	134,9	174.121	117,5	153.930	116,2		
		2021.	911.522		763.365		148.157		132.423			
	Ukupno	2022.	359.754.729		368.991.957	123,4	7.295.977	94,56.265.040	91,116.533.205	124,4		
		2021.	293.544.168		299.112.270		7.721.835	6.877.739	13.289.937			

Tabela 2. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a i JKP-a struktura u %

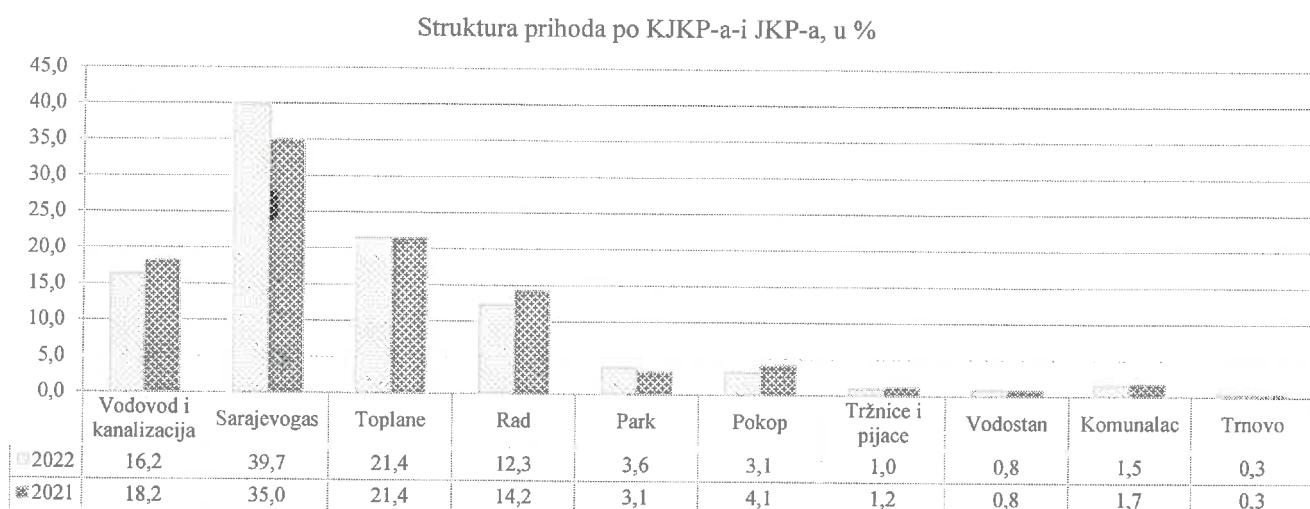
R. br.	KJKP i JKP	Godina	Ukupni prihodi	Ukupni rashodi	Dobit u poslovanju	Neto dobit	Gubitak	
1.	Vodovod i kanalizacija	2022.	16,2	20,3			99,5	
		2021.	18,2	22,3			100,0	
2.	Sarajevagas	2022.	39,7	38,7	1,1	1,2		
		2021.	35,0	33,9	15,7	17,7		
3.	Toplane	2022.	21,4	19,7	56,1	55,1		
		2021.	21,4	19,3	64,5	62,3		
4.	Rad	2022.	12,3	11,9	3,4	0,3		
		2021.	14,2	13,9	1,3	0,9		
5.	Park	2022.	3,6	3,0	29,0	33,6		
		2021.	3,1	3,0	1,3	1,4		
6.	Pokop	2022.	3,1	3,0	5,8	6,2		
		2021.	4,1	3,7	11,6	11,8		
7.	Tržnice i pijace	2022.	1,0	0,9	1,2	0,1		
		2021.	1,2	1,1	1,8	2,0		
8.	Vodostan	2022.	0,8	0,8	1,0	1,0		
		2021.	0,8	0,8	1,4	1,4		
9.	Komunalac	2022.	1,5	1,5			0,5	
		2021.	1,7	1,6	0,6	0,6		
10.	Trnovo	2022.	0,3	0,3	2,4	2,5		
		2021.	0,3	0,3	1,9	1,9		
Ukupno		2022.	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
		2021.	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

Izvor podataka: Bilans uspjeha

Sarajevagas učestvuje u ukupnim prihodima svih preduzeća sa 39,7%, a u rashodima sa 38,7%. Dobit u poslovanju svih preduzeća najviše generišu Toplane sa 56,1% učešće. Gubitak je ostvaren u Vodovodu i kanalizaciji sa 99,5% učešće a Komunalac Hadžići sa 0,5%.

1.1. Prihodi

U strukturi ostvarenog ukupnog prihoda u 2022. godini, kantonalna javna komunalna preduzeća: Sarajevagas, Toplane, Vodovod i kanalizacija i Rad ostvarili su 89,6% ukupnih prihoda. Učešće pojedinih KJKP-a i JKP-a u ukupnom prihodu svih ovih preduzeća za 2022. i 2021. godinu dano je na Grafu 1.

Graf 1.

Nominalna struktura ukupnih prihoda po preduzećima kao i indeks 2022/2021. daje se u Tabeli 3, a struktura formirana ukupnih prihoda po preduzećima u % daje se u Tabeli 4.

Tabela 3. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a nominalna struktura u KM

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Prihodi od osnovne aktivnosti	Indeks 2022 2021	Prihodi od finansiranja	Indeks 2022 2021	Ostali prihodi	Indeks 2022 2021	Ukupni prihodi	Indeks 2022 2021	
1.	Vodovod i kanalizacija	2022.	52.816.608	108,7	469.406	59,6	5.133.850	124,5	58.419.864	109,2	
		2021.	48.585.182		788.191		4.123.149		53.496.522		
2.	Sarajevogas	2022.	141.693.992	138,3	11.825	100,3	1.057.497	354,1	142.763.314	139,0	
		2021.	102.431.383		11.789		298.669		102.741.841		
3.	Toplane	2022.	67.334.343	117,6	186.516	349,4	9.373.691	170,0	76.894.550	122,4	
		2021.	57.263.580		53.383		5.513.154		62.830.117		
4.	Rad	2022.	31.630.522	80,2	363.190	87,3	12.173.850	659,3	44.167.562	105,9	
		2021.	39.425.533		415.788		1.846.422		41.687.743		
5.	Park	2022.	9.980.639	111,0	2.221	34,5	3.101.914	3704,1	13.084.774	144,1	
		2021.	8.990.196		6.435		83.742		9.080.373		
6.	Pokop	2022.	8.865.434	74,1		23	27,1	2.460.132	9594,2	11.325.589	94,5
		2021.	11.959.841			85		25.642		11.985.568	
7.	Tržnice i pijace	2022.	3.436.026	101,0	1.133	53,6	6.587	5,7	3.443.746	97,9	
		2021.	3.400.950		2.112		115.909		3.518.971		
8.	Vodostan	2022.	2.860.167	122,1			29.921	435,1	2.890.088	123,0	
		2021.	2.342.818				6.877		2.349.695		
9.	Komunalac	2022.	5.506.634	113,7	513	41,1	54.514	57,0	5.561.661	112,5	
		2021.	4.845.001		1.247		95.568		4.941.816		
10.	Trnovo	2022.	608.199	67,5		15	214,3	595.367	5943,0	1.203.581	132,0
		2021.	901.497			7		10.018		911.522	
Ukupno		2022.	324.732.564	115,9	1.034.842	80,9	33.987.323	280,4	359.754.729	122,6	
		2021.	280.145.981		1.279.037		12.119.150		293.544.168		

U odnosu na prošlu godinu, ukupni prihodi povećani su za 22,6%, prihodi od osnovne aktivnosti za 15,9%, ostali prihodi za 80,4% dok su prihodi od finansiranja smanjeni za 19,1%. Povećanje prihoda od osnovne aktivnosti imaju preduzeća: Vodovod i kanalizacija 8,7%, Sarajevogas 38,3%, Toplane 17,6%, Park 11,1%, Tržnice i pijace 1,0%, JKP Vodostan 22,1% i JKP Komunalac 113,7%. Posmatrajući prihode od finansiranja, do povećanja je došlo u preduzećima: Sarajevogas, Toplane i JKP Trnovo.

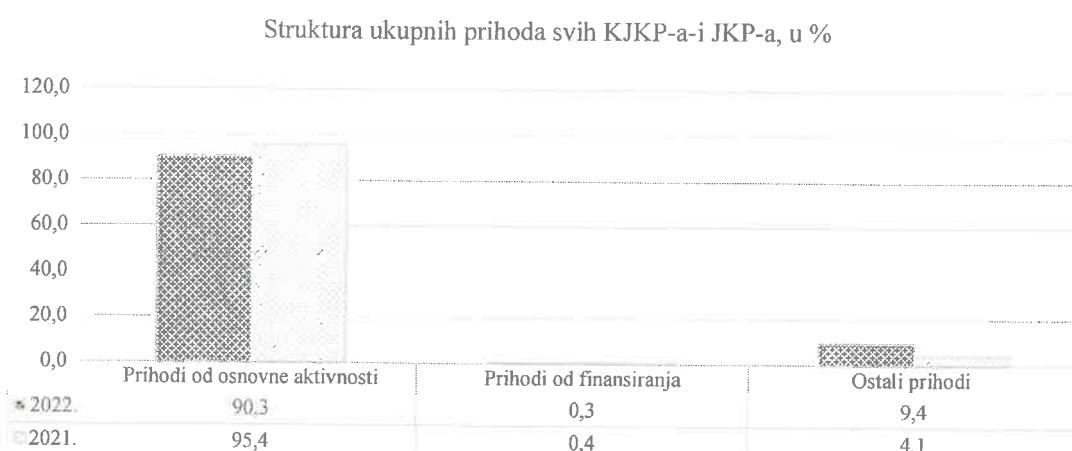
Tabela 4. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a – struktura u %

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Prihodi od osnovne aktivnosti	Prihodi od finansiranja	Ostali prihodi	Ukupni prihodi	
1.	Vodovod i kanalizacija	2022.	90,4	0,8	8,8	100,0	
		2021.	90,8	1,5	7,7	100,0	
2.	Sarajevogas	2022.	99,3	0,0	0,7	100,0	
		2021.	99,7	0,0	0,3	100,0	
3.	Toplane	2022.	87,6	0,2	12,2	100,0	
		2021.	91,1	0,1	8,8	100,0	
4.	Rad	2022.	71,6	0,8	27,6	100,0	
		2021.	94,6	1,0	4,4	100,0	
5.	Park	2022.	76,3	0,0	23,7	100,0	
		2021.	99,0	0,1	0,9	100,0	
6.	Pokop	2022.	78,3	0,0	21,7	100,0	
		2021.	99,8	0,0	0,2	100,0	
7.	Tržnice i pijace	2022.	99,8	0,0	0,2	100,0	
		2021.	96,6	0,1	3,3	100,0	
8.	Vodostan	2022.	99,0	0,0	1,0	100,0	
		2021.	99,7	0,0	0,3	100,0	
9.	Komunalac	2022.	99,0	0,0	1,0	100,0	
		2021.	98,0	0,0	1,9	100,0	
10.	Trnovo	2022.	50,5	0,0	49,5	100,0	
		2021.	98,9	0,0	1,1	100,0	
Ukupno		2022.	90,3	0,3	9,4	100,0	
		2021.	95,4	0,4	4,1	100,0	

Posmatrano po preduzećima struktura formiranja prihoda se razlikuje. Učešće prihoda od osnovne aktivnosti najveće je u KJKP Tržnice i pijace 99,8% i KJKP Sarajevogas 99,3%, a najmanje u JKP Trnovo 50,5%.

Prihodi od finansiranja u strukturi prihoda su neznatni u svim KJKP-a i JKP-a.

Ukupna struktura prihoda svih KJKP-a i JKP-a za 2021. i 2022. godinu prikazana je na Grafu 2.

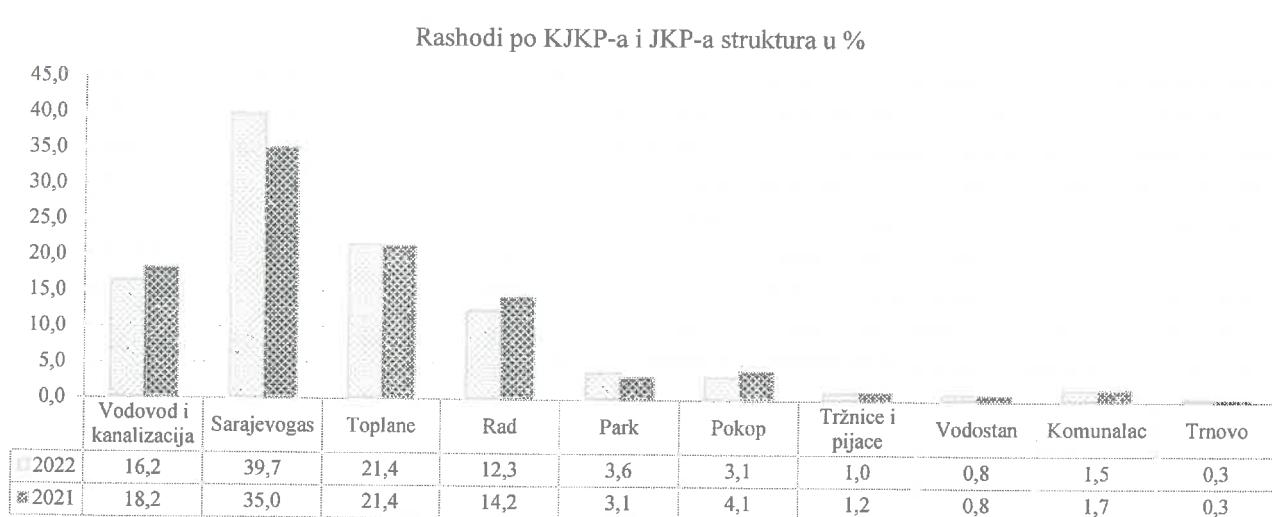

Graf 2.

U strukturi ukupnih prihoda, prihodi od osnovne aktivnosti su smanjeni na 90,3% učešća, ostali prihodi su povećani na 9,4%, a prihodi od finansiranja su smanjeni na 0,3% učešća.

1.2 Rashodi

U 2022. godini četiri kantonalna javna komunalna preduzeća: Sarajevogas, Toplane, Vodovod i kanalizacija i Rad ostvarili su preko 89,6% ukupnih rashoda KJKP-a i JKP-a. (Graf 3.)

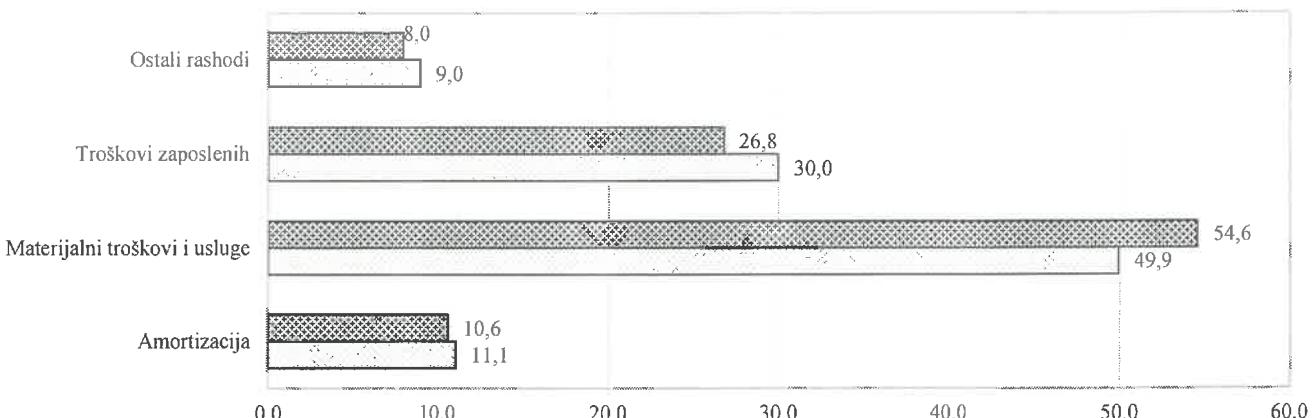

Graf 3.

U strukturi formiranja ukupnih rashoda KJKP-a i JKP-a dominantni su materijalni troškovi i usluge sa učešćem od 54,6% i sa amortizacijom od 10,6%, čine 65,2% troškova u ukupnim rashodima. Troškovi zaposlenih (bruto plaće, porezi i doprinosi na plaće i naknade plaća, te ostali troškovi zaposlenih) su smanjeni u odnosu na prethodnu godinu na 26,8% učešća u 2022. godini. (Graf 4.)

Ukupni rashodi svih KJKP-a i JKP, u %

■2022. □2021

Graf 4.

Nominalna struktura ukupnih rashoda KJKP-a i JKP-a u odnosu na prethodnu godinu data je u Tabeli 5., a struktura ukupnih rashoda po KJKP-a i JKP-a u % data je u Tabeli 6.

Tabela 5. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a- nominalna struktura u KM

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Amortizacija	Indeks 2022 2021	Materijalni troškovi i usluge	Indeks 2022 2021	Troškovi zaposlenih	Indeks 2022 2021	Ostali rashodi	Indeks 2022 2021	Ukupni rashodi	Indeks 2022 2021	
1.	Vodovod i kanalizacija	2022.	24.479.140	132,1	19.296.571	118,6	26.401.019	112,8	4.695.840	54,7	74.872.570	112,1	
		2021.	18.535.798		16.264.141		23.399.138		8.587.382		66.786.459		
2.	Sarajevagas	2022.	5.959.972	97,9	119.243.833	145,6	12.667.649	110,7	4.814.052	231,6	142.685.506	140,5	
		2021.	6.088.315		81.917.145		11.442.582		2.078.569		101.526.611		
3.	Toplane	2022.	2.630.366	103,1	50.406.208	140,4	11.313.440	105,9	8.455.038	97,1	72.805.052	125,9	
		2021.	2.550.496		35.898.312		10.687.590		8.711.419		57.847.817		
4.	Rad	2022.	2.191.758	102,2	6.582.351	69,3	27.237.796	111,5	7.904.346	143,1	43.916.251	105,6	
		2021.	2.143.943		9.501.034		24.423.082		5.521.821		41.589.880		
5.	Park	2022.	344.556	104,5	923.444	75,2	7.686.273	115,4	2.011.902	262,3	10.966.175	122,1	
		2021.	329.627		1.227.831		6.658.482		766.898		8.982.838		
6.	Pokop	2022.	1.872.600	101,0	1.182.130	64,9	6.506.179	101,4	1.341.507	133,9	10.902.416	98,3	
		2021.	1.853.171		1.822.044		6.414.164		1.001.777		11.091.156		
7.	Tržnice i pijace	2022.	217.009	96,6	453.102	86,3	2.577.216	101,4	106.317	116,8	3.353.644	99,2	
		2021.	224.750		524.776		2.540.948		91.038		3.381.512		
8.	Vodostan	2022.	590.864	102,6	961.639	174,1	1.226.105	116,1	40.115	67,7	2.818.723	125,6	
		2021.	575.836		552.450		1.056.292		59.270		2.243.848		
9.	Komunalac	2022.	733.935	97,0	2.103.743	143,5	2.734.060	107,6	70.722	52,4	5.642.160	115,2	
		2021.	756.438		1.465.581		2.541.894		134.871		4.898.784		
10.	Trnovo	2022.	80.911	161,1	269.533	136,5	583.307	113,7	95.709	3502,0	1.029.460	134,9	
		2021.	50.234		197.489		512.909		2.733		763.365		
Ukupno		2022.	39.101.111	118,1	201.422.554	134,8	98.933.044	110,3	29.535.548	109,6	368.991.957	123,4	
		2021.	33.108.608		149.370.803		89.677.081		26.955.778		299.112.270		

Izvor podataka: Statistički aneks godišnjeg izvještaja za 2022. godinu (obrazac – Stat aneks)

U posmatranom periodu uočeno je povećanje materijalnih troškova i usluga za 34,8% na nivou svih KJKP-a i JKP-a. Do povećanja materijalnih troškova i usluga došlo je u preduzećima Vodovod i kanalizacija 18,6%, Sarajevagas 45,6%, Toplane 40,4%, Vodostan 74,1%, Komunalac 43,5% i Trnovo 36,5%, dok smanjenje bilježe ostala preduzeća.

Troškovi zaposlenih (plaće i naknade plaća neto, porezi i doprinosi iz plaća i naknada plaća) povećani su na nivou svih kantonalnih i javnih komunalnih preduzeća za 10,3%, kao i ostali rashodi za 9,6%, troškovi amortizacije 18,1%.

U strukturi ukupnih rashoda, kao što je istaknuto, značajno je učešće materijalnih troškova i usluga od 201.422.554 KM, što iznosi 54,6% ukupnog rashoda KJKP-a i JKP-a. Od ovih troškova, na sirovine, energiju i rezervne djelove odnosi se 185.233.593 KM odnosno 91,6%, a na troškove usluga 16.967.936 KM odnosno 8,4%.

Troškovi sirovina, energije i rezervnih djelova veći su za 40,2%, a troškovi usluga su smanjeni za 1,5% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupno učešće troškova zaposlenih u ukupnim rashodima iznosi više od jedne trećine. Posmatrajući ove troškove pojedinačno po KJKP-a i JKP-a uočava se da najmanje učešće troškova zaposlenih u rashodima imaju KJKP-a Sarajevogas 8,9% i Toplane 15,5%, a najveće učešće imaju: Tržnice i pijace 76,8%, Park 70,1%, Rad 62,0%, itd. (Tabela 6.)

Tabela 6. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a-struktura %

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Amortizacija	Materijalni troškovi i usluge	Troškovi zaposlenih	Ostali rashodi	Ukupni rashodi	
1.	Vodovod i kanalizacija	2022.	32,7	25,8	35,3	6,3	100,0	
		2021.	27,8	24,4	35,0	12,9	100,0	
2.	Sarajevogas	2022.	4,2	83,6	8,9	3,4	100,0	
		2021.	6,0	80,7	11,3	2,0	100,0	
3.	Toplane	2022.	3,6	69,2	15,5	11,6	100,0	
		2021.	4,4	62,1	18,5	15,1	100,0	
4.	Rad	2022.	5,0	15,0	62,0	18,0	100,0	
		2021.	5,2	22,8	58,7	13,3	100,0	
5.	Park	2022.	3,1	8,4	70,1	18,3	100,0	
		2021.	3,7	13,7	74,1	8,5	100,0	
6.	Pokop	2022.	17,2	10,8	59,7	12,3	100,0	
		2021.	16,7	16,4	57,8	9,0	100,0	
7.	Tržnice i pijace	2022.	6,5	13,5	76,8	3,2	100,0	
		2021.	6,6	15,5	75,1	2,7	100,0	
8.	Vodostan	2022.	21,0	34,1	43,5	1,4	100,0	
		2021.	25,7	24,6	47,1	2,6	100,0	
9.	Komunalac	2022.	13,0	37,3	48,5	1,2	100,0	
		2021.	15,4	29,9	51,9	2,8	100,0	
10.	Trnovo	2022.	7,9	26,2	56,7	9,3	100,0	
		2021.	6,6	25,9	67,2	0,4	100,0	
Ukupno		2022.	10,6	54,6	26,8	8,0	100,0	
		2021.	11,1	49,9	30,0	9,0	100,0	

Učešće troškova sirovina, energije i rezervnih djelova u ukupnim rashodima KJKP-a i JKP-a, s obzirom na karakter poslovanja najveće je u Sarajevogasu 83,3% i Toplanama 65,6%. (Kolona 10 .Tabela 7.)

Učešće troškova usluga u ukupnim rashodima KJKP-a i JKP-a, najveće je u KJKP Rad 10,4% i Tržnicama i pijacama 10,3% (Kolona 11. Tabela 7).

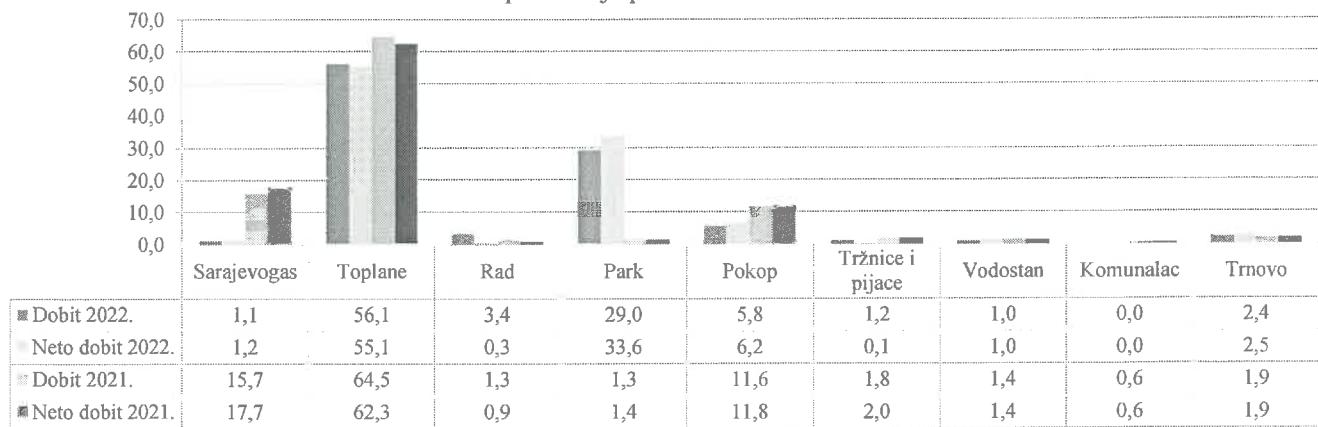
Tabela 7. Materijalni troškovi i usluge KJKP-a JKP-a-nominalna struktura u KM

R.br	KJKP i JKP	Godina	sir. energ. i rez. djelovi	Indeks		Ukupno	Indeks	Ukupni rashodi	3/9 u %	5/9 u %	
				2022	2021						
1.	Vodovod i kanalizacija	2022.	12.231.093	115,1	7.065.478	125,4	19.296.571	118,6	74.872.570	16,3	
		2021.	10.627.995		5.636.146		16.264.141		66.786.459	15,9	
2.	Sarajevagas	2022.	118.786.799	150,0	1.221.079	45,2	120.007.878	146,5	142.685.506	83,3	
		2021.	79.215.258		2.701.887		81.917.145		101.526.611	2,7	
3.	Toplane	2022.	47.736.696	140,6	2.669.512	137,4	50.406.208	140,4	72.805.052	65,6	
		2021.	33.954.901		1.943.411		35.898.312		57.847.817	3,7	
4.	Rad	2022.	2.027.779	45,1	4.554.572	91,1	6.582.351	69,3	43.916.251	58,7	
		2021.	4.500.456		5.000.578		9.501.034		41.589.880	4,6	
5.	Park	2022.	606.515	70,3	316.929	86,9	923.444	75,2	10.966.175	12,0	
		2021.	862.998		364.833		1.227.831		8.982.838	5,5	
6.	Pokop	2022.	1.122.133	91,0	59.997	10,2	1.182.130	64,9	10.902.416	2,9	
		2021.	1.233.245		588.799		1.822.044		11.091.156	5,3	
7.	Tržnice i pijace	2022.	106.301	70,7	346.801	92,6	453.102	86,3	3.353.644	10,3	
		2021.	150.364		374.412		524.776		3.381.512	3,2	
8.	Vodostan	2022.	748.930	221,6	227.619	106,1	976.549	176,8	2.818.723	11,1	
		2021.	338.001		214.449		552.450		2.243.848	9,6	
9.	Komunalac	2022.	1.678.973	145,9	424.770	135,0	2.103.743	143,5	5.642.160	7,5	
		2021.	1.150.890		314.691		1.465.581		4.898.784	6,4	
10	Trnovo	2022.	188.374	161,0	81.179	100,9	269.553	136,5	1.029.460	10,5	
		2021.	117.016		80.473		197.489		763.365	18,3	
Ukupno		2022.	185.233.593	140,2	16.967.936	98,5	202.201.529	135,4	368.991.957	5,8	
		2021.	132.151.124		17.219.679		149.370.803		299.112.270	44,2	

1.3. Dobit

U 2022. godini ostvarena je dobit u iznosu od 7.295.977 i manja je za 5,5% u odnosu na 2021. godinu. Neto dobit u 2022. godini ostvarena je u iznosu od 6.265.040 KM i manja je za 8,9% u odnosu na 2021. godinu. U 2022. godini, dobit i neto dobit u poslovanju su ostvarila većina preduzeća osim preduzeća Vodovoda i kanalizacije i preduzeća Komunalac (Graf 5).

Dobit i neto dobit u poslovanju po KJKP-a i JKP-a-struktura u %

Graf 5.

KJKP "Sarajevogas" d.o.o. Sarajevo je u 2022. godini ostvarilo pozitivan finansijski rezultat i dobit u iznosu od 399.256 KM, odnosno dobiti u iznosu od 77.808 KM, sa uračunatim negativnim kursnim razlikama u iznosu od 321.447 KM, što je smanjenje u odnosu na prethodnu godinu kada je ostvarena dobit iznosa 1.215.230 KM. Uspješno su ostvareni svi planirani poslovni ciljevi i zadaci, koji su doveli do pozitivanog finansijskog rezultata.

Izvještajnu 2022. godinu obilježili su poremećaji na globalnim tržištima (nestabilnost tržišta, opšti rast cijena i inflacija), koji su uzrokovani ratom u Ukrajini, odredili su nastavak poslovanja u složenim, turbulentnim uslovima sa povećanim rizikom neizvjesnosti, ali i složenim ekonomsko-političkim odnosima, koji su se u određenoj mjeri odražavali i na gasnu privredu u zemlji i regionu.

U skladu sa navedenim, neočekivanim okolnostima, desio se neočekivani cjenovni šok tj. nabavna cijena gasa se užurbano mijenjala/povećavala početkom svakog kvartala u 2022. godini, što je s druge strane značajno snižavalo cjenovnu pristupačnost prirodnog gasa. Opšta nesigurnost i povremena ograničenost u snabdijevanju bio je osnovni razlog za česti porast cijene prirodnog gasa.

Pored navedenih opštih tj. globalnih faktora, specifičnost prethodne sezone grijanja i neposrednog perioda prije su i drugi faktori na koje Preduzeće nije moglo uticati i to:

- prelazak dobavljača gasa na "Turski tok" od 01.04.2022. godine, uslijed čega je Sarajevogas bio suočen sa novim okolnostima u snabdijevanju prirodnim gasom, odnosno prvi put su ograničene maksimalne dnevne količine gasa koje mogu biti isporučene Federaciji BiH, odnosno Sarajevogasu kao najvećem potrošaču. Ova promjena je bila izuzetno izazovna za poslovanje Sarajevogasa, ali je uspješno prevaziđena.
- veoma visoke temperature zraka, nekarakteristične za sezonu grijanja u Kantonu Sarajevo, a koje svakako imaju uticaj na realiziranu isporuku prirodnog gasa od 141.653.663 Sm³ u 2022. godini, a time i na poslovanje Preduzeća
- vanredni radovi dobavljača gasa na prijemnoj stanici u Zvorniku, u decembru 2022. godine i drugo.

Bez obzira na sve navedeno, uspješno je osigurana uredna isporuka prirodnog gasa, kao i sve funkcije održavanja, upravljanja i kontrole kompletног gasnog i poslovno tehničkog sistema. Ovo je bilo moguće, samo zahvaljujući izuzetno dobroj pripremi u ovome segmentu, još prije početka sezone grijanja 2022/2023. godina, kada su izvršene temeljite analize i projekcije za eventualne krizne situacije snabdijevanja prirodnim gasom, gdje su organi upravljanja Sarajevogasa sa iskusnim i dobro obučenim kadrovskim potencijalima pokrenuli niz aktivnosti u cilju prevazilaženja i smanjenja uticaja eventualnih poremećaja u snabdijevanju prirodnim gasom. O svemu ovome blagovremeno je upoznato resorno ministarstvo i Vlada Kantona Sarajevo, a u cilju unaprjeđenja koordinacije aktivnosti svih učesnika u lancu snabdijevanja i isporuke prirodnog gasa i poduzimanju odgovarajućih mjera. Takođe, kao mjere prilagođavanja i odgovora na navedene probleme, intenzivirane su aktivnosti na iznalaženju mogućnosti:

- dodatne diversifikacije izvora i pravaca snabdijevanja prirodnim gasom i
- daljnog poboljšanja energetske učinkovitosti.

Na osnovu praćenja navedenih okolnosti i detaljne analize ostvarenih rezultata u periodu januar - septembar 2022. godine, Uprava Preduzeća je pristupila revidiranju i usaglašavanju važećeg Plana poslovanja, radi njegovog prilagođavanja novim okolnostima i potrebama poslovanja, te sačinjavanju Rebalansa Plana poslovanja za 2022. godinu. Dakle, iznova su preispitani i raspoređeni poslovni prioriteti, akceptirajući sve prepoznate rizike, koji su se periodično odražavali kroz varijabilnost cijena roba, radova i usluga na tržištu neophodnih za obavljanje povjerene djelatnosti.

U segmentu zaštite na radu u toku 2022. godine provedene su sve planske obaveze u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti na radu i odredbama pripadajućih pravilnika, u pogledu kontrole i staranja o provođenju mjera zaštite na radu. Provedene su aktivnosti na realizaciji novih obaveza iz oblasti zaštite na radu koje su propisane novim Zakonom o zaštiti na radu, koji je na snagu stupio u mjesecu novembru 2021. godine, čime je Sarajevogas u 2022. godini krenuo u restrukturiranje segmenta zaštite na radu.

Dakle navedeni rizici i problemi koji se javljaju tokom poslovanja su još uvijek kontrolabilni i pogodni za rješavanje, te je Preduzeće u 2022. godini velikim i istrajnim zalaganjem, kao i pravovremenim

reagovanjem i prilagođavanjem promjenama u pripadajućem okruženju, organa upravljanja i svih radnika ostvarilo pozitivan finansijski rezultat.

KJKP "Toplane" d.o.o. Sarajevo u periodu od 01.01.-31.12.2022. godine, je ostvarilo neto dobit u iznosu od 3.451.381 KM i manja je u odnosu na 2021. godinu.

Po Izvještaju o poslovanju za 2022. godinu, nepokriveni gubici u poslovanju iskazani su na dan 30.06.2022. godine u iznosu od 88.714.545 KM, sastoje se od:

gubitak iznad visine kapitala iznosi:

- dio gubitka iz 2008. godine	<u>66.128.683 KM</u>
- dio gubitka iz 2009. godine	24.615.886 KM
- dio gubitka iz 2010. godine	16.677.412 KM
- dio gubitka iz 2011. godine	7.571.446 KM
- dio gubitka iz 2012. godine	11.515.259 KM
	5.748.680 KM

gubitak do visine kapitala iznosi:

- gubitak ranijih godina (dio gubitka iz 2012. godine)	<u>26.872.720 KM</u>
- gubitak ranijih godina (dio gubitka iz 2013.godine)	1.500.736 KM
- gubitak ranijih godina (dio gubitka iz 2014.godine)	13.154.175 KM
- gubitak ranijih godina (gubitak iz 2015.godine)	2.598.440 KM
	9.619.370 KM

U prethodnim godinama, do 2016. godine, cijena usluga centralnog grijanja se nije korigovala shodno porastu cijene prirodnog gasa, što je dalje imalo za posljedicu da su se akumulirali značajni gubici poslovanja. Nastali gubici se nisu u potpunosti pokrivali, shodno Zakonu o komunalnoj djelatnosti, zbog čega Preduzeće nije bilo u mogućnosti da redovno izmiruje obaveze za isporučeni prirodni gas prma dobavljaču (Sarajevogasu).

Od početka 2016.godine Preduzeće uspješno izmiruje sve tekuće obaveze za isporučeni prirodni gas prema Sarajevogasu, s kojim je 28.02.2017. godine potpisana Ugovor o reprogramu obaveza kojim je dogovoren da akumulirane obaveze izmire u dugoročnom periodu (u narednih 77 godina).

Preuzimanje obaveze vraćanja duga uslovljeno je primjenom Tarifnog sistema KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo, što podrazumijeva da se u slučaju promjene cijene prirodnog gasa, visine tarifnih stavova moraju uskladiti sa Tarifnim sistemom KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo, u protivnom KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo neće moći iz tekućih priliva od kupaca za usluge centralnog grijanja izmirivati ugovoreni iznos godišnje rate (Član 7 i 8 Ugovora).

Od potpisivanja Reprograma sve obaveze prema Sarajevogasu su uredno izmirivane, a ukupan dug po osnovu Reprograma je smanjen za 13,1 milion.

KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo u svom poslovanju i dalje iskazuju gubitak ranijih perioda, koji na dan 31.12.2022. godine iznosi 88,71 milion KM, a koji je rezultat neprovodenja odluka Skupštine preduzeća.

Na osnovu Odluke Skupštine Preduzeća broj: 00-10-03/22 od 23.05.2022.godine je izvršen raspored dobiti ostvarene u 2021. godini u iznosu od 4.286.859 KM, na ime pokrića gubitka iz ranijih godina.

U izvještajnom periodu, Osnivač nije izvršio pokriće gubitka u poslovanju kako je naloženo Odlukom Skupštine preduzeća broj:00-10-02/22 od 23.05.2022. godine.

Zaključkom broj: 02-05-22741-1/19 od 10.06.2019. godine Vlada KS je predložila dugoročne mjere od kojih je jedna da će se u narednom periodu razmatrati "Plan restrukturiranja KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo sa eventualnim prijedlogom za dokapitalizaciju Preduzeća u skladu sa finansijskim mogućnostima Kantona Sarajevo kao osnivača, na način da se, a u skladu sa raspoloživim finansijskim mogućnostima, u narednih 20 godina izvrši postepena dokapitalizacija s ciljem pokrivanja akumuliranog gubitka KJKP Toplane-Sarajevo d.o.o. Sarajevo.

JKP „Trnovo“, d.o.o. je u 2022. godini ostvarilo dobit od 174.121 KM, i manja je u odnosu na prethodnu godinu. Ukupni prihodi ovog preduzeća iznose 1.203.581 KM, a rashodi 1.029.460 KM. Tokom 2022. godine, iz Budžeta Kantona Sarajevo, kroz redovne tekuće transfere Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša doznačena su sredatva u ukupnom iznosu od 200.000 KM.

KJKP „Rad“ d.o.o. Sarajevo je na dan 31.12.2022. godine ostvarilo dobit od 251.311 KM i povećana je za oko 2,5 puta u odnosu na ostvarenje iz 2021. godini. U Izvještaju o poslovanju za 2022. godini preduzeće je poslovalo pozitivno i do sada je uspješno udovoljavalo sve većim zahtjevima kako osnivača tako i građana.

Poblemi s kojim se već godinam Preduzeće susreće su:

Deplasirana cijena usluga koja ne obezbjeduje mogućnost proste reprodukcije, a kamoli proširenu reprodukciju i mogućnost izvršenja sve većih zahtjeva za većim obimom i kvalitetom usluga. To se posebno odnosi na cijenu odvoza otpadaka za fizička lica koja je utvrđena davne 1997. godine.

Izražen problem preduzeća predstavlja nemogućnost naplate izvršenih usluga od strane korisnika istih i pravnih i fizičkih lica. Preduzeće na dan 31.12.2021. godine ima ukupno nenaplaćenih potraživanja od kupaca iz 2021. godine u iznosu od 7.471.179 KM.

- na dan 31.12.2022. godine ukupna potraživanja iznosila su 9.361.930 KM,
- nedostatak obrtnih sredstava zbog neekonomске cijene usluga,
- prosječna starost i heterogenost voznog parka i mehanizacije,
- nepostojanje verifikovanih servisa za isporučenu opremu u Sarajevi ili BiH,
- neodgovarajuća postprodajna podrška od strane isporučioča opreme,
- nedostatak kontinuiranih obuka osoblja,
- velika potrošnja energetika,

KJKP „Park“ d.o.o Sarajevo ostvarilo je dobit u iznosu od 2.118.599 KM u 2022. godini, što je povećanje u odnosu na prethodnu godinu za oko 20 puta.

Preduzeće je u poslovnu sezonu 2022. godine ušlo spremnije, planski i strateški, što je u konačnici rezultiralo izuzetnim rezultatima i izvršenim aktivnostima koje je ovo preduzeće realizovalo u posmatranom periodu. Sama činjenica da je prema Finansijskom izvještaju o poslovanju za 2022. godinu preduzeće „Park“ ostvarilo pozitivan rezultat u ukupnom iznosu od 2.102.403, govori o izvanrednom iskoraku i rezultatu, uzimajući u obzir da je ovo preduzeće u posljednjih više od 10 godina poslovalo sa gubitkom ili se rezultat mjerio u desetinama hiljada KM.

KJKP Tržnice i pijace d.o.o. Sarajevo ostvarilo je dobit u 2022. godini u iznosu 90.102 KM, što je manje u odnosu na prethodnu godinu za 34,5%, kad je dobit iznosila 137.459 KM.

Iz Budžeta Kantona Sarajevo doznačena sredstva u 2022. godini iznose 100.000 KM.

Na uspješnost poslovanja preduzeća i izvršenje planiranih zadataka u 2022. godini, najveći uticaj imaju pojedini interni faktori: organizacija, struktura i veličina stalnih sredstava, struktura ljudskih resursa, finansijska snaga preduzeća i drugo. Uprava preduzeća je ove rizike blagovremeno i uspješno kontrolisala.

Najznačajniji eksterni rizici kod izvršenja planiranih ciljeva u 2022. godini, na koje Uprava, kao i nadzorni odbori i Skupština preduzeća nisu imali uticaja su:

- Opća privredna, ekonomsko-socijalna i zdravstvena situacija kao posljedica svjetske krize zbog rata u Ukrajini,

- Nelegalna konkurenca ("divlja prodaja"),
- Nelojalna konkurenca (privatne tržnice-pijace i tržni centri),
- Rizik masovnijeg odustajanja zakupaca zbog zakonske regulative,
- Neriješena imovina na kojoj Preduzeće obavlja svoju djelatnost,
- Ishod sudskog postupka po tužbama o utvrđivanju prava vlasništva na dionice,
- Ekonomsko-socijalno stanje i kupovna moć građana

KJKP Pokop d.o.o. Sarajevo je u periodu 01.01. do 31.12.2022. godine poslovalo pozitivno i ostvarilo dobit u iznosu od 423.173 KM, a poslije iskazanog poreza na dobit od 32.303 KM, neto dobit za 2022. godinu iznosi 390.870 KM.

U predmetnoj analizi potrebno je uzeti u obzir i dodatne objektivne okolnosti koje usložjavaju kompletну problematiku proširenja groblja Vlakovo. To se prije svega odnosi na sljedeće:

- otkup, te uredenje novootkupljenog zemljišta i izgradnja pratećih objekata u potpunosti zavise od kapitalnih investicija,
- ukupne aktivnosti na rješavanju imovinsko-pravnih odnosa za kompletan obuhvat groblja Vlakovo ne zavise isključivo od preduzeća
- neriješeni imovinsko-pravni odnosi između suvlasnika koji raspolažu značajnim površinama zemljišta,
- nespremnost za prodaju pojedinih vlasnika,
- općeniti rast cijena po Kojima se parcele nude,
- evidentan rast cijena svih redova potrebnih za privođenje namjeni otkupljenih parcela (geotehnički radovi, radovi na pripremi i privođenju krajnjoj namjeni),
- realizacija infrastrukturnih objekata odvija se uz određene administrativne opstrukcije i barijere, što se posebno odnosi na izgradnju krematorija i parkinga za potpuno funkcioniranje groblja Vlakovo, što su nulti prioriteti,

Enorman rast cijena zabilježen od početka godine, uz istovremenu potrebu poštivanja svih odredbi Zakona o javnim nabavkama, negativno se reflektovala na tok realizacije usvojenog Plana javnih nabavki za 2022. godinu. U više navrata raspisani natječaji po različitim procedurama javnih nabavki su poništavani zbog nezainteresovanosti dobaljača da u uslovima rasta cijena nude robe za koje bi se potpisali obavezujući ugovori. Ovaj problem nije akutan obzirom da je pravodobnom reakcijom na impulse sa tržišta vođena vrlo ozbiljna politika nabavki, te su procedure za najvažnije robe završene potpisivanjem ugovora.

JKP „Vodostan“, d.o.o. Ilijaš u 2022. godini ostvarilo je dobit od 71.365 KM i manja je u odnosu na prethodnu godinu za 32,6%. Neto dobit preduzeća iznosi 63.588 KM.

Tehnički gubici (stvarni gubici) na gradskom vodovodu u 2022. godini iznose 32,01 %.

Preduzeće se suočava sa nizom regulatornih, pravnih, finansijskih i operativnih rizika kao što su:

- gubici vode na distributivnoj i razvodnoj mreži, zbog lošeg kvaliteta i starosti vodovodne mreže;
- gubici vode koji se ne fakturišu (potrošnja preko hidranata, fontana, javnih česmi, izmjerena a ne fakturisana potrošnja vode u zgradama kolektivnog stanovanja...);
- gubici vode na dijelovima mreže koji su u nadležnosti upravitelja (hidrantske mreže stambenih objekata kolektivnog stanovanja, mreže koje prolaze kroz podrume i zidove objekata kod kojih je vodomjer smješten u podrumskim prostorijama i sl...);
- gubici vode nastali uslijed kvarova zbog izvođenja raznih radova u blizini instalacija ;
- gubici vode uslijed nepropisnog korištenja vode (ilegalni priključci, ogranci, česme koje nisu spojene preko vodomjera i sl...);
- ostali gubici.

- samoincijativna izgradnja i priključenje na Vodovod i kanalizaciju od strane nelegalnih korisnika;
- nepostojanje ili primjena pravnih mehanizama ili odgovornosti za utvrđivanje i kažnjavanje nelegalnih korsinika;
- korištenje dvojnih sistema vodosnabdijevanja (iz javnog i lokalnog vodovoda);
- nedozvoljavanje aktivnosti u zonama sanitarne zaštite;
- priključenje na vodovodni sistem prije adekvatne odvodnje otpadnih voda;
- sporost i neefikasnost u rješavanju predmeta pred Sudovima kod naplate potraživanja za komunalne usluge i dr.

Radi otklanjanja problema i poboljšanja efikasnosti vodovodnog sistema, potrebno je :

- nastaviti kontinuirano investiranje u kapitalne projekte vodovodnog sistema ;
- vršiti stalnu kontrolu stanja mreže, identifikaciju i opravke kvarova na istoj radi smanjenja gubitaka vode;
- vršiti ugradnju i zamjenu mjernih uređaja korisnicima;
- kontinuirano voditi aktivnosti na identifikaciji ilegalnih priključaka i nekontrolisane potrošnje;
- poboljšati saradnju sa komunalnom inspekcijom i pronaći način sankcionisanja za prekršioce koji izvedu radnje suprotne postojećim zakonskim propisima;
- povećati saradnju sa predstavnicima mjesnih zajednica na uočavanju i blagovremenom spriječavanju nedozvoljenih radnji od strane pojedinaca.

1.4. Gubitak

Ostvareni gubitak u 2022. godini u svim JKP-a i KJKP-a iznosi 16.533.205 KM i u odnosu na 2021. godinu veći je za 24,4%. Gubitak se odnosi na dva preduzeća, Vodovod i kanalizacija i Komunalac Hadžići, dok ostala preduzeća nisu poslovala sa gubitkom.

KJKP "Vodovod i kanalizacija", d.o.o. Sarajevo ostvarilo je na dan 31.12.2022. godine gubitak od 16.452.706 KM, koji je veći za 3.162.769 KM ili 23,8% u odnosu na gubitak prethodne godine.

Problemi u poslovanju u 2022. godini su sljedeći:

- nepokrivenost rashoda prihodima;
- starost vodovodne mreže;
- kontinuirani gubici u sistemu zbog kvarova;
- značajne količine nefakturisane vode,
- znatan dio sistema i dalje čine azbest-cementni i PVC cjevovodi koji dugotrajnim korištenjem postaju statički nestabilni;
- kanalizaciona mreža neodgovarajućih profila u odnosu na potrebe;
- visoki troškovi poslovanja zbog iznosa obračunate amortizacije;
- ograničena mogućnost financiranja investicija iz vlastitih izvora;
- broj zaposlenih nije usklađen sa potrebama poslovanja uslijed manjka stručnih i kvalificiranih kadrova (što je posljedica odlaska radnika u penziju);
- tužbeni zahtjevi radnika vezano za primjenu Kolektivnog ugovora;
- nedostatak obrtnih sredstava zbog neekonomskih cijena usluga za redovno poslovanje;
- neplaćanje pruženih usluga vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda;
- bespravna stambena izgradnja predstavlja opasnost po sanitarno-tehnološki status izvorišta vode za piće, kao i bespravno priključenje na vodovodni i kanalizacioni sistem.
- Administrativni problemi i zakonska regulativa (duga procedura nabavke roba i usluga, nerješeni imovinsko-pravni odnosi na mjestima gradnje mreže i objekata, procedura pribavljanja odobrenja za prokopavanje javnih površina, duga procedura rješavanja utuženih potraživanja za vodu na sudu) mogu biti faktor neispunjavanja ciljeva u predviđenom roku,
- nedovoljna svijest ljudi o ograničenim resursima vode kao i troškovima njene proizvodnje;

- otežana mogućnost isključenja iz napajanja vodom domaćinstava u zgradama kolektivnog stanovanja;
- preduzeće od kupaca potražuje velika sredstva za vodu i odvodnju, a postupak naplate usluga putem suda je dug.

Mjere za poboljšanje stanja su sljedeće:

- realizacija projekata koji će se finansirati iz kredita EBRD-a, planiranom dinamikom,
- smanjenje gubitka na vodovodnoj mreži (NRW projekat)
- povećanje energetske efikasnosti;
- intenziviranom opravkom kvarova kao i boljim upravljanjem sistemom zadržati postignuti nivo urednog vodosnabdijevanja,
- održati hemijsko - bakteriološku ispravnost vode za piće,
- poboljšati uslove vodosnabdijevanja povećanjem njegove funkcionalnosti sanacijom postojeće mreže, opremanjem mjerno-regulacionom opremom, te neophodnim nabavkama zamjenskih pumpnih agregata i druge opreme, kao i sredstava rada,
- upravljati postrojenjem za tretman otpadnih voda (PPOV) Butila u cilju kontinuiranog sekundarnog prečišćavanja urbanih otpadnih voda Grada Sarajeva u skladu sa zakonskom regulativom;
- poduzeti aktivnosti na obezbjedenju finansijskih sredstava neophodnih za rad PPOV Butila kao i za tretman i zbrinjavanje mulja.
- raditi na poboljšanju uslova odvodnje fekalnih i oborinskih voda zamjenom postojeće kanalizacione mreže, te povećanje njene funkcionalnosti putem razdvajanja mješovitih kanala i izrade separatne kanalizacione mreže,
- dalje unaprijediti sistem kvaliteta prema standardu ISO 9001 i 17025, i 17020.
- obezbjediti funkcionisanje (održavanje i razvoj) informacionog sistema Preduzeća.
- naplaćivati potraživanje za vodu inteziviranjem aktivnosti na isključenju potrošača koji imaju dugovanje za usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda.
- isključivati potrošače iz sistema snabdijevanja vodom ukoliko se potrošnja vode ne odvija u skladu sa Uredbom o opštim uslovima za snabdijevanje vodom za piće, obradu i odvođenje otpadnih i atmosferskih voda, ka osim drugim aktima Preduzeća.
- povećanje broja korisnika priključenih na vodovodnu mrežu (smanjenje bezpravnih korisnika)

Program sanacije gubitka:

Preduzeće posluje sa gubitkom u cijelom periodu nakon rata. Osnovni razlog je u činjenici da se utvrđenom cijenom vode i odvodnje ne mogu izmiriti opravdani troškovi poslovanja.

Za razliku od drugih komunalnih preduzeća u Kantonu Sarajevo, preduzeće upravlja imovinom velike vrijednosti, te je i iznos obračunate amortizacije veliki. Sve dok se i ovaj rashod u cijelosti ne uključi u cijenu vode i odvodnje, preduzeće će poslovati sa gubitkom (u 2022. godini obračunata amortizacija iznosi 24.479.091 KM, a iskazani gubitak 16.452.706 KM).

Stabilno poslovanje može obezbjediti samo realno utvrđena cijena usluga. Potrebno je da se utvrdi posebna cijena vode i odvodnje za potrošače koji su u stanju socijalne potrebe, a za sve ostale da se primjenjuje ekomska cijena.

Ukoliko se ne bude primjenjivala ekomska cijena tada je neophodno primjeniti član 22. Zakona o komunalnoj djelatnosti, kojim je regulisano da će se rad komunalnih preduzeća finansirati i iz Budžeta Kantona Sarajevo.

JKP Komunalac“ d.o.o. Hadžići u toku 2022. godine ostvarilo je gubitak u iznosu 80.499 KM, dok je u istom periodu 2021. godine Preduzeće poslovalo sa dobiti od 38.469 KM.

Odnosom prihoda i rashoda utvrđeni poslovni rezultat je gubitak u iznosu 80.499. dok je u istom periodu 2021. godine rezultat bila dobit u iznosu 43.031 KM. Ostvareni rezultat je direktna posljedica inflatornih kretanja u toku 2022. godine, što se naročito odnosi na povećanje cijena vodovodnog i građevinskog materijala, zatim goriva, energenata i rezervnih dijelova, a tako i svih usluga posebno za održavanje vozila, opreme i radnih mašina, bankarskih usluga i sl.

Cijene usluga koje pruža Preduzeće nisu mogle biti povećane zbog prethodno preuzetih obaveza po sporazumima sa Osnivačem i zbog ograničenja Zakona o javnim nabavkama BiH, a nadležnost nad korekcijom cijena komunalnih usluga ima Općinsko vijeće Hadžići.

Inflacija se posebno odrazila na standard svih građana a tako i na standard radnika Preduzeća gdje su plate radnika već duže vremena nepromijenjene i konstantna prijetnja je odlazak stručnih i kvalifikovanih radnika zbog niskih primanja u odnosu na životni standard. Zbog navedenih razloga izvršena je korekcija cijena sata rada koja je povećana za 7%, a iskorištena je i prilika da se isplati neoporezivi iznos naknade po Uredbi Vlade FBiH o pomoći stanovništvu uslijed rasta indeksa potrošačkih cijena, a koja se odnosila na isplatu jednokratne pomoći.

Pored svega navedenog preduzeće je uspjelo očuvati visok stepen likvidnosti tako da nema dospjelih a neizmirenih obaveza ni po jednom osnovu, sve zakonom propisane obaveze su ispoštovane tako da u tom smislu ni na koji način nije ugroženo poslovanje i finansijska stabilnost preduzeća.

2. Cijene komunalnih usluga

Cijene komunalnih usluga utiču na ostvareni finansijski rezultat. Kod kalkulacije cijena uzeti su u obzir troškovi koji utiču na njeno formiranje.

Tabela 8. Pregled sadašnjih i predloženih cijena komunalnih usluga KJKP-a i JKP-a

R. br.	Kategorija potrošača	Jedinica mjere	Cijena u KM važeća	Prijedlog	Indeks	Napomena
I	KJKP Vodovod i kanalizacija, d.o.o					
1.	Prosječna cijena vode iznosila je $1,71\text{KM/m}^3$. izračunata je na osnovu podataka o fakturisanom prihodu od vode i odvodnje i fakturisanim m^3 vode					
II	KJKP Toplane, d.o.o.					
1.	Nabavna cijena gase	KM/Sm^2	0,891			Cijene su bez PDV-a .
	Cijena distribucije gase	KM/Sm^2	0,080			Cijene gase su mijenjane 4 puta u toku 2022. godine, te je uzet prosjek.
	Cijena gase za Toplane	KM/Sm^2	0,971			
III	KJKP Rad					
	Potrošač	KM/m^2	0,11	0,18	64	
V	KJKP Sarajevagas					
	Kategorija	Nabavna	Cij.distribucije	Prodajna	Fakturna cijena, sa PDV-om	
1	Velika privreda	0,665	0,250	0,915	1,071	
2	KJKP Toplane	0,665	0,080	0,745	0,872	
3	Mala privreda	0,665	0,260	0,925	1,082	
4	Domaćinstva	0,665	0,080	0,745	0,872	
5	Poseban kupac	0,665	0,040	0,705	0,825	

Kod prijedloga formiranja cijena potrošnje vode svako preduzeće ima svoje specifičnosti.

KJKP Toplane d.o.o Sarajevo

Iako je tarifnim sistemom preduzeća utvrđena metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavova za proizvodnju i isporuku toplotne energije, i dalje postoji rizik da promjenu cijene energenata za proizvodnju toplotne energije ne prati promjena iznosa tarifnih stavova za proizvodnju i isporuku toplotne energije. Nepostojanje regulatora koji bi osiguravao transparentan i nediskriminacioni položaj svih učesnika na tržištu toplotne energije dodatno usložnjava gore navedeni rizik.

U izvještajnom periodu visine tarifnih stavova nisu se mijenjale, a utvrđene su Odlukom Vlade Kantona Sarajevo br. 02-05-36756-9/17 od 28.12.2017. godine, dok je došlo do promjene cijene gasa, iste se nisu mijenjale 4 godine, primjenjivane su sve do februara 2022.godine.

U posmatranom periodu cijena gasa se mijenjala četiri puta

Vlada FBiH je dala saglasnost na veleprodajnu cijenu prirodnog gasa za distributivna privredna društva na području FBiH, počevši od 01.01.02022.godine, koja je iznosila $0,665 \text{ KM}/\text{Sm}^3$, bez uračunatog PDV-a, Veleprodajna cijena gase je od 01.01.2022.godine povećana za 11%.

Vlada FBiH je dala saglasnost na veleprodajnu cijenu prirodnog gasa za distributivna privredna društva na području FBiH, počevši od 01.04.02022.godine, koja je iznosila $0,809 \text{ KM}/\text{Sm}^3$, bez uračunatog PDV-a, Veleprodajna cijena gase je od 01.04.2022.godine povećana za 21,7%.

Vlada FBiH je dala saglasnost na veleprodajnu cijenu prirodnog gasa za distributivna privredna društva na području FBiH, počevši od 01.07.02022.godine, koja je iznosila $0,998 \text{ KM}/\text{Sm}^3$, bez uračunatog PDV-a, Veleprodajna cijena gase je od 01.07.2022.godine povećana za 23,36%.

Vlada FBiH je dala saglasnost na veleprodajnu cijenu prirodnog gasa za distributivna privredna društva na području FBiH, počevši od 01.10.02022.godine, koja je iznosila $1,095 \text{ KM}/\text{Sm}^3$, bez uračunatog PDV-a, Veleprodajna cijena gase je od 01.10.2022.godine povećana za 9,70%.

Od oktobra 2021 godine veleprodajna cijena gase je iznosila $0,485 \text{ KM}/\text{Sm}^3$ i od tada je povećana za ukupno 126,77% odnosto od oktobra 2021. godine do oktobra 2022.godine u pet navrata je povećana veleprodajna cijena gase.

Cijene prirodnog gase od 01.01.2022:

Nabavna cijena gase:	$0,665 \text{ KM}/\text{Sm}^3$
Cijena distribucije gase:	$0,080 \text{ KM}/\text{Sm}^3$
Cijena gase za Toplane:	$0,745 \text{ KM}/\text{Sm}^3$

Po ispostavnom računu gase za period januar-mart 2022., obračunata je subvencija od $0,09 \text{ KM}/\text{Sm}^3$

Cijene prirodnog gase od 01.04.2022:

Nabavna cijena gase:	$0,809 \text{ KM}/\text{Sm}^3$
Cijena distribucije gase:	$0,080 \text{ KM}/\text{Sm}^3$
Cijena gase za Toplane:	$0,889 \text{ KM}/\text{Sm}^3$

Cijene prirodnog gase od 01.07.2022:

Nabavna cijena gase:	$0,998 \text{ KM}/\text{Sm}^3$
Cijena distribucije gase:	$0,080 \text{ KM}/\text{Sm}^3$
Cijena gase za Toplane:	$1,078 \text{ KM}/\text{Sm}^3$

Cijene prirodnog gase od 01.10.2022:

Nabavna cijena gase:	$1,095 \text{ KM}/\text{Sm}^3$
Cijena distribucije gase:	$0,080 \text{ KM}/\text{Sm}^3$
Cijena gase za Toplane:	$1,175 \text{ KM}/\text{Sm}^3$

Od 01.11.2021. do 01.10.2022 veleprodajna cijena gase za KJKP Toplane-Sarajevo je povećana za 125,77% a cijene grijanja su tokom godine kumulativno povećane za ukupno 49,08%.

KJKP Sarajevogas d.o.o Sarajevo

Prodajna cijena gasa sastoji se iz nabavne cijene gasa i cijene distribucije gasa. Nabavnu cijenu gasa utvrđuje "Energoinvest", a saglasnost na istu daje Vlada FBiH, što se objavljuje u Službenim novinama FBiH. Cijenu distribucije gasa utvrđuje Nadzorni odbor KJKP "Sarajevogasa" d.o.o. Sarajevo, a saglasnost na nivo cijene distribucije daje Vlada Kantona Sarajevo, što se objavljuje u Službenim novinama Kantona Sarajevo. Kada je u pitanju odgovor na prijedlog ekonomske cijene usluge, konstatiše se da postojeća cijena uz ostvareni nivo isporuke prirodnog gase omogućava pozitivno poslovanje Preduzeća.

Dana, 08.07.2021. godine potpisani su ugovori između KJKP Sarajevogasa d.o.o. i Energoinvesta d.d. Sarajevo o snabdijevanju prirodnim gasom. Ugovor je potpisani na osnovu zaključka Vlade Federacije BiH o potrebi striktnog razdvajanja nadležnosti učesnika u poslovima sa gasom u skladu sa Uredbom o organizaciji i regulaciji sektora gasne privrede. BH-Gas je preuzeo ulogu transportera prirodnog gase.

Posljednja iskazana cijena u 2022. godini važila je do 31.03.2023. godine. Nova (trenutno važeća) nabavna cijena gase koja će se primjenjivati od 01.04.2023. godine je 0,866 KM/Sm³. Informacija o promjeni veleprodajne cijene prirodnog gase u iznosu od 0,866 KM/Sm³ je objavljena na službenoj stranici Vlade FBiH nakon održane 357. sjednice Vlade FBiH, dana 06.04.2023. godine, a koja će se primjenjivati od 01.04.2023. godine. Naime, Vlada FBiH je na prijedlog Federalnog ministarstva trgovine, dala saglasnost na veleprodajnu cijenu prirodnog gase za distributivna privredna društva na području Federacije BiH, počevši od 01.04.2023. godine, koja iznosi 866 KM/1.000 Sm³, odnosno 0,866 KM/Sm³.

KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo

Uz podršku UNDP-a utvrđena je Metodologija utvrđivanja najniže osnovne cijene vodnih usluga u Federaciji BiH koja će stvoriti osnovne preduslove kojima se treba omogućiti otklanjanje postojećih prepoznatih nedostataka u radu komunalnih preduzeća u segmentu koji se odnosi na pružanje vodnih usluga te da pomogne da se pristup ovim uslugama osigura za svoje građane na održiv način u FBiH. Primjena Metodologije predstavlja ispunjavanje preduslova koje je neophodno za osiguranje dalje finansijske podrške međunarodnih razvojnih partnera u modernizaciji vodnih usluga u BiH. Metodologija je pripremljena s međunarodnim principima za oblasti vodnih usluga i okvirnom direktivom o vodama EU. Utvrđivanjem minimalne usluge vodnih usluga planira se ekonomsko regulisanje i dostizanje optimalnog upravljanja sektorom vodnih usluga kako bi se pripremila provedba vodno komunalnih direktiva EU i kapitalno investiranje u sektoru vodosnabdijevanja, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, a sve uz poštivanje principa priuštivosti za stanovništvo.

Prosječna ostvarena cijena vode i odvodnje u 2022. godini iznosi 1,71 KM/m³ vode, a izračunata je na osnovu podatka o fakturisanom prihodu od vode i odvodnje i fakturisanim m³ vode.

Važno je istaknuti da u ovoj cijeni koja je u primjeni nisu uključeni svi troškovi u skladu s principom pokrivanja svih troškova, preciznije troškovi amortizacije, prečišćavanja otpadnih voda, PDV na PVN za korištenje voda i PDV na PVN za zaštitu voda, te troškovi otplate kredita EBRD-a.

Cijena kojom bi se pokrivali svi opravdani troškovi poslovanja iznosi 2,70 KM/m³ što je za 58% više od ostvarene cijene. Nedostajući poslovni prihod od prodaje vode i odvodnje, a kojim bi se pokrili poslovni rashodi iznosi 24.229.399 KM.

Donošenje odluke o izmjeni cjenovnika usluge vodosnabdijevanja pitkom vodom i odvodnje otpadnih voda je u nadležnosti Vlade Kantona Sarajevo koja bi trebala izvršiti izmjenu važećeg cjenovnika usluga vodosnabdijevanja pitkom vodom, odvodnje i prečišćavanje otpadnih voda, kako bi se omogućilo stabilno poslovanje preduzeća.

KJKP Rad d.o.o Sarajevo je dalo strukturu cijena usluga i prijedlog ekonomске cijene sa strukturom.

Elementi koji predstavljaju osnovicu za izradu kalkulacija cijena komunalnih usluga, a isti su u skladu sa elementima kalkulacije cijena usluga komunalne potrošnje utvrđene od strane komisije Udruženja poslodavaca komunalne privrede FBiH su:

- plaće zaposlenih (najniža plaća, koeficijent složenosti poslova, dodatak, doprinosi i porezi na plaću u skladu sa postojećom Zakonom),
- ostale naknade (topli obrok, prevoz na posao i s posla, regres i dr.),
- amortizacija (u skladu sa zakonskim propisima),
- održavanje sredstava rada (u skladu sa normativom i iskustvom za svaku vrstu usluga),
- osiguranje (osiguranje imovine i lica), troškovi energenata (cijena sredstava rada i mehanizacije, utrošak goriva i maziva koji se određuje kataloškim - tehničkim normativima),
- troškovi energenata (cijena sredstava rada i mehanizacije, utrošak goriva i maziva koji se određuju kataloškim-tehničkim normativima)
- ostali troškovi (sirovina, materijala, hemikalija, HTZ opreme, telefona, struje, grijanja, reklame, propagande, sitnih usluga, kancelarijskog materijala, administracije, troškovi utuženja, troškovi zakupa i sl.),
- obaveze (cijene komunalnih usluga mogu se korigovati po osnovu otplate dugoročnih kredita za izgradnju i rekonstrukciju)

U toku je izrada kalkulacija cijena prikupljanja, odvoza i zbrinjavanja otpadaka, a iz razloga što se cijena nije mijenjala od 1997.godine.

JKP Vodostan d.o.o. Ilijaš

Postojeći tarifni model Preduzeća nije se mijenjao od 1996.godine, tako da važeća cijena nije ekomska. Postojeća analiza strukture cijene i prijedlog ekonomске cijene usluge je zastarila, te zbog promjena u poslovnom okruženjune prikazuje stvarno stanje iste.

Obzirom na učešće Preduzeća na realizaciji razvojnog projekta „MEG“ u saradnji sa UNDP-om, planirane aktivnosti za 2023.godinu, su između ostalog i definisanje cijene vodnih usluga u skladu sa Metodologijom utvrđivanja najniže osnovne cijene vodnih usluga u Federaciji Bosne i Hercegovine.

JKP Komunalac d.o.o Hadžići

Dana 28.02.2022.godine potpisani je Ugovor, broj 08-11-968-4/22, o pružanju usluga održavanja objekata infrastrukture, radova na odvodnji i prečišćavanju otpadnih voda i usluga koje čine realizaciju aktivnosti predviđenih Lokalnim ekološkim akcionim planom na području Općine Hadžići u 2022.godini.

KJKP Tržnice i pijace d.o.o Sarajevo

Preduzeće radi po "Pravilima o uslovima prodaje i načinu formiranja cijena usluga", sa integrisanim cjenovnikom usvojenim dana 25.05.2018. godine.

Uprava Prduzeća je poslala resornom Ministarstvu Izmjene i dopune navedenih Pravila br. 430/22 od 15.02.2022. godine, za šta je dobivena od strane Vlade KS Odluka br. 02-04-7120-16/22 od 03.03.2022. godine, o davanju saglasnosti na izmjenu i dopunu Pravila o uslovima prodaje i načinu formiranja cijena, usluga br.1724-2/18 od 28.05.2018.godine, te Odluku o izmjeni i dopuni Pravila br.743-5/22 od 22.03.2022. godine.

Preduzeće je u poteklom periodu zaprimilo veliki broj zahtjeva z raskid Ugovora o zakupu jer zakupci koji svjetske krize izazvane ratom u Ukrajini imaju malo ili nikako prometa.

Preduzeće je u nezavidnoj poziciji s obzirom da se sve vrijeme poslovanja finasira isključivo iz svojih prihoda koji su evidentno manji.

Uzimajući u obzir da cijene usluga zakupa u ovom Preduzeću nisu rasle od 2003.godine, a da su u posljednjih 20 godina, svi energetici i drugi troškovi nemjerljivo porasli, Uprava Preduzeća je primorana da vrši novu kalkulaciju cijena kako bi Preduzeće uspjelo da održi likvidnost i samo postojanje. Evidentno je da će u narednom periodu morati doći do povećanja cijena zakupa iako se većinom radi o zakupcima koji pripadaju socijalnim kategorijama (RVI, demobilisani borci i sl.), i kojima će to biti udar na finansijsko poslovanje. Ovim kategorijama bi Vlada KS trebala obezbijediti poticaje koji bi im pomogli barem u dijelu plaćanja doprinosa i poreza.

KJKP-a Park d.o.o Sarajevo na osnovu važećeg Pravilnika o uslovima i načinu formiranja cijena proizvoda, robe i usluga u KJKP „Park“d.o.o.Sarajevo, sačinjen je obiman Cjenovnik roba i usluga za 2022.godinu.

Na osnovu Člana 2. Pravilnika o uslovima i načinu formiranje cijena proizvoda, robe i usluga vršeno je slobodno, prema uslovima tržišta ne narušavajući propise o slobodnoj konkurenciji na način da: ograničava i kontroliše proizvodnju i tržište, odgovara podjelu tržišta ili izvora snabdijevanja, pod istim uslovima, a po različitim cijenama prodaju istu vrstu proizvoda, odnosno pružaju istu vrstu usluga po različitim cijenama.

Na osnovu Člana 3. Pravilnika o uslovima i načinu formiranja cijena proizvoda, robe i usluga koje su predmet prodaje formiraju se na način i po postupku utvrđenim Pravilnikom.

U cjenovniku je primijenjena stopa za obračun PDV-a od 17% prema Članu 23. Zakona o porezu na dodanu vrijednost („Sl. glasnik BiH“ broj 9/05, 35/05 i 100/08). Cijene u Cjenovniku su iskazane u KM(konvertibilnim markama) bez PDV-a i KM sa PDV-om, kako se vrši i plaćanje.

Promjena cijene prodaje će se vršiti ukoliko to bude diktiralo stanje ponude i potražnje tržišta ili promjena propisa koji regulišu ovu oblast u skladu sa važećim pravilnikom.

KJKP Pokop d.o.o. Sarajevo

Cijene usluga su utvrđene 1995. godine od strane Kantona Sarajevo, koji je i osnivač preduzeća.

Elementi koji čine kalkulaciju cijena komunalnih usluga su:

- Materijalni troškovi zaposlenih
- Amortizacija
- Troškovi materijala za održavanje
- Troškovi energenata
- Troškovi inventara, htz opreme i osiguranja

Poslovanje po ovim cijenama nije dovoljno za izmirenje troškova potrošnog materijala, energenata i htz opreme, kao udjela kalkulativnih troškova, bez troškova zaposlenih i amortizacije.

U Službenim novinama KS br. 7/20 je objavljena Odluka o cijeni komunalnih usluga iz segmenta zajedničke komunalne potrošnje. Cijene koje se odnose na usluge koje pruža KJKP „Pokop“ d.o.o. nalaze se na strani 4. U prilogu Odluke data je detaljna kalkulacija cijena koje pruža ovo preduzeće.

3. Sredstva budžeta

Ukupno doznačena sredstva Budžeta KS KJKP-a i JKP-a u toku 2022. godine iznosila su 36.546.957 KM i veća su za 49,9% u odnosu na 2021. godinu.

Pregled doznačenih sredstava i odnos sredstava Budžeta KS i ukupnih prihoda KJKP i JKP - a po javnim komunalnim preduzećima daje se u Tabeli 9. Sredstava budžeta u 2022. godini povećana su kod svih KJKP-a i JKP-a, osim kod dva preduzeća gdje su sredstva Budžeta smanjena, a to su: KJKP Rad, i KJKP Tržnice i pijace, dok su doznačena sredstva Budžeta kod KJKP Pokop bila gotovo ista kao i u prethodnoj godini.

Tabela 9. Sredstva budžeta u ukupnim prihodima KJKP-a i JKP-a

R. br.	KJKP i JKP	Ukupni prihodi		Sredstva budžeta		Indeks 2022 2021	Odnos sredstava Budžeta KS i ukupnih prihoda KJKP i JKP- a	
		u KM		u KM			2021.	2022.
1.	Vodovod i kanalizacija	53.496.522	58.419.864	2.395.102	2.924.010	122,1	4,5	5,0
2.	Sarajevagas	102.741.841	142.763.314	1.800.000	11.866.189	659,2	1,8	8,3
3.	Toplane	62.830.117	76.894.550	1.577.294	2.048.711	129,9	2,5	2,7
4.	Rad	41.687.743	44.167.562	7.303.728	7.283.517	99,7	17,5	16,5
5.	Park	9.080.373	13.084.774	7.796.851	9.001.946	115,5	85,9	68,8
6.	Pokop	11.985.568	11.325.589	2.499.883	2.499.896	100,0	20,9	22,1
7.	Tržnice i pijace	3.518.971	3.443.746	343.000	100.000	29,2	9,7	2,9
8.	Vodostan	2.349.695	2.890.088	251.784	257.697	102,3	10,7	8,9
9.	Komunalac	4.941.816	5.561.661	311.959	364.991	117,0	6,3	6,6
10.	Trnovo	911.522	1.203.581	100.000	200.000	200,0	11,0	16,6
UKUPNO		293.544.168	359.754.729	24.379.601	36.546.957	149,9	8,3	10,2

Najveće povećanje doznačenih sredstava iz budžeta ima KJKP Sarajevagas od 11.866.189 KM, što je veći iznos u odnosu na prethodnu godinu za preko 6 puta. Važno je napomenuti da u 2022. godini za subvenciju razlike u cijeni prirodnog gasa Ministarstvo finansija Kantona Sarajevo je za sve kategorije kupaca uplatilo iznos od 11.567.689,94 KM.

4. Investicije

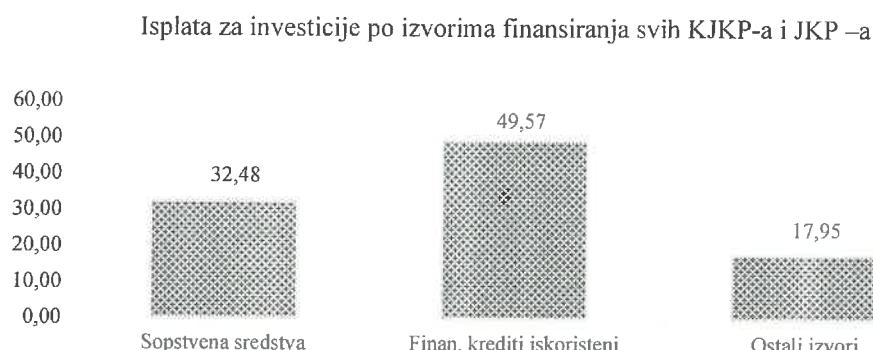
Isplate za investicije u 2022. godini su iznosile 22.213.481 KM i veće su za 2,8 puta u odnosu na 2021. godinu. Pregled isplata za investicije u KJKP-a i JKP-a i izvorima finansiranja u 2022. godini dat je u Tabeli 10.

Tabela 10. Isplata za investicije KJKP-a i JKP-a- u KM

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Sopstvena sredstva	Indeks 2022 2021	Udružena sredstva	Indeks 2022 2021	Krediti	Indeks 2022 2021	Ostali izvori	Indeks 2022 2021	Ukupno	Indeks 2022 2021	
1.	Vodovod i kanalizacija	2022.	1.271.765	247,8			11.012.239				12.284.004	2230,6	
		2021.	513.126						37.574		550.700		
2.	Sarajevagas	2022.	1.848.030	268,3					240.000	50,4	2.088.030	179,2	
		2021.	688.759						476.172		1.164.931		
3.	Toplane	2022.	1.839.240	185,5							1.839.240	118,1	
		2021.	991.303						565.879		1.557.182		
4.	Rad	2022.	867.462	368,0					1.794.651	144,7	2.662.113	180,4	
		2021.	235.750						1.240.188		1.475.938		
5.	Park	2022.	85.038	134,0					62.450	19,4	147.488	38,3	
		2021.	63.478						322.069		385.547		
6.	Pokop	2022.	167.876	37,6					1.222.398	1281,9	1.390.274	256,7	
		2021.	446.234						95.361		541.595		
7.	Tržnice i pijace	2022.	26.881	72,9					171.797	235,2	198.678	180,8	
		2021.	36.859						73.041		109.900		
8.	Vodostan	2022.	86.411	63,8					495.186	26,2	581.597	28,7	
		2021.	135.488						1.888.805		2.024.293		
9.	Komunalac	2022.	824.629	2173,3							824.629	2173,3	
		2021.	37.943								37.943		
10.	Trnovo	2022.	197.428	236,6							197.428	236,6	
		2021.	83.458								83.458		
UKUPNO		2022.	7.214.760	223,2			11.012.239		3.986.482	84,8	22.213.481	280,1	
		2021.	3.232.398						4.699.089		7.931.487		

Izvor podataka: Godišnji izvještaj o investicijama za 2022. godinu (obrazac – INV-01)

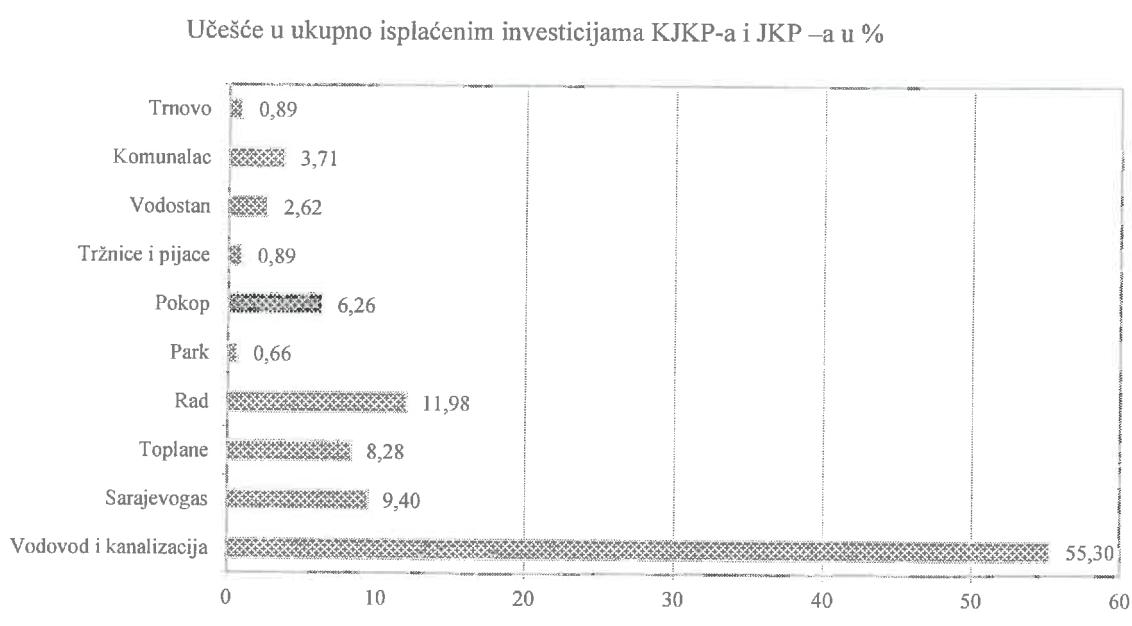
Učešće pojedinih izvora (vlastita sredstva, krediti i ostala sredstva) u ukupnim isplatama za investicije dato je na Grafu 6.

Graf 6.

Učešće u ukupnim isplatama za investicije imaju ostali izvori sa 17,95% i sopstvena sredstva (amortizacija i sredstva za proširenje materijalne osnove rada) sa 32,48%, a finansijski krediti i udružena sredstva 49,57%.

Učešće javnih komunalnih preduzeća u ukupnim isplatama za investicije svih KJKP-a i JKP-a dato je na Grafu 7. U ukupnim isplatama za investicije u KJKP Vodovod i kanalizacija učestvuje sa 55,30%.

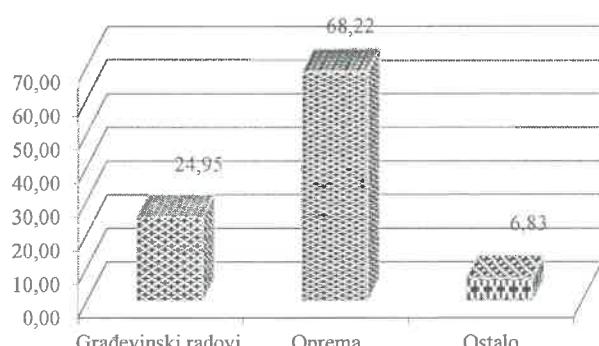
Graf 7.

U 2022. godini ukupno ostvarene investicije iznose 22.213.481 KM i veće su za 2,8 puta u odnosu na ostvarene u 2021. godini. U Tabeli 11. daje se pregled ostvarenih investicija po tehničkoj strukturi KJKP-a i JKP-a u 2022., a ukupna struktura ostvarenih investicija data je na Grafu 8.

Tabela 11. Ostvarene investicije po tehničkoj strukturi u 2022. godini

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Građevinski objekti	Indeks 2022 2021	Oprema	Indeks 2022 2021	Ostalo	Indeks 2022 2021	Ukupne investicije	Indeks 2022 2021	
1.	Vodovod i kanalizacija	2022.	2.634.028		9.103.428		546.548		12.284.004	2230,6	
		2021.					550.700		550.700		
2.	Sarajevagas	2022.	52.704		1.333.192	189,7	702.134	152,0	2.088.030	179,2	
		2021.			702.960		461.971		1.164.931		
3.	Toplane	2022.			1.789.652	151,7	49.588	103,7	1.839.240	118,1	
		2021.	329.944		1.179.438		47.800		1.557.182		
4.	Rad	2022.	636.209	516,8	2.013.654	194,2	12.250	3,9	2.662.113	180,4	
		2021.	123.103		1.037.160		315.675		1.475.938		
5.	Park	2022.			140.388		7.100	151,6	147.488	38,3	
		2021.	380.864				4.683		385.547		
6.	Pokop	2022.	1.331.007	393,4	59.267	29,2			1.390.274	256,7	
		2021.	338.298		203.297				541.595		
7.	Tržnice i pijace	2022.	93.011	99,3	104.119	1.312,6	1.548	18,6	198.678	180,8	
		2021.	93.624		7.932		8.344		109.900		
8.	Vodostan	2022.	495.186	25,5	86.411	109,4			581.597	28,7	
		2021.	1.942.618		79.016		2.659		2.024.293		
9.	Komunalac	2022.	300.002	6983,3	523.792	1556,7	835		824.629	2173,3	
		2021.	4.296		33.647				37.943		
10.	Trnovo	2022.					197.428	1512,9	197.428	236,6	
		2021.			70.408		13.050		83.458		
Ukupno		2022.	5.542.147	172,5	15.153.903	457,3	1.517.431	108,0	22.213.481	280,1	
		2021.	3.212.747		3.313.858		1.404.882		7.931.487		

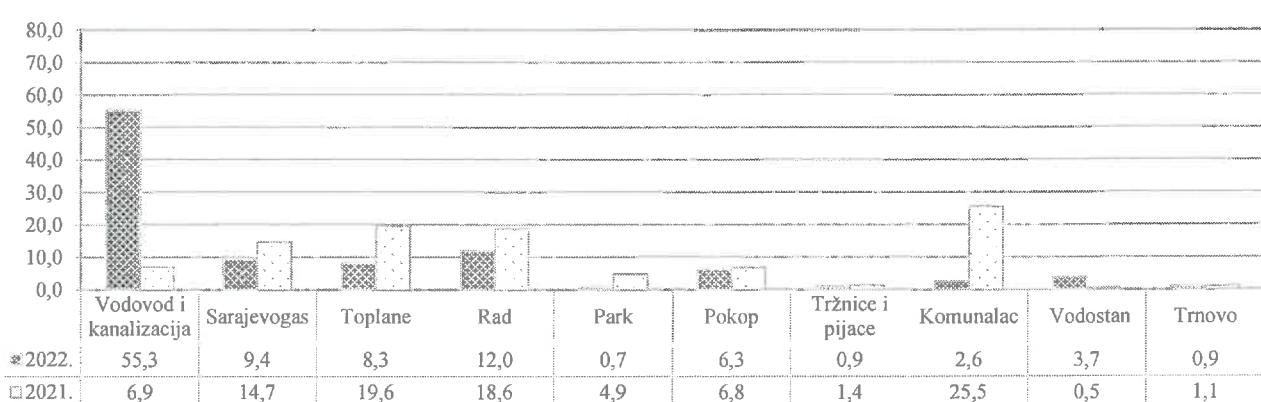
Ostvarene investicije – struktura u %

Graf 8.

Od ukupno ostvarenih investicija na građevinske rade odnosi se 24,95%, na opremu 68,22% i ostalo 6,83%. Učešće KJKP-a i JKP-a u ukupno ostvarenim investicijama dano je na Grafu 9.

Učešće KJKP-a i JKP u ukupnim ostvarenim investicijama – struktura u %

Graf 9.

U ukupno ostvarenim investicijama u javnim KJKP-a: Vodovod i kanalizacija učestvuje sa 55,3%. U odnosu na prethodnu godinu ostvarene investicije su manje skoro kod svih preduzeća, osim kod KJKP Vodovod i kanalizacija i JKP Vodostan . Najveće ostvarene investicije su bile u Preduzeću Vodovod i kanalizacija i to preko 22 puta u odnosu na 2021. godinu.

5. Zaposlenost i plaće

U periodu januar-decembar 2022. godine u komunalnim preduzećima (KJKP-a i JKP-a) bilo je zaposleno 3.304 radnika na temelju sati rada. U odnosu na 2021. godinu ukupan broj zaposlenih je smanjen za 14 uposlenika. Ukupni iznos za neto plaće (neto plaća i neto naknade plaća) iznosio je 50.661.993 KM i veći je za 14,8% u odnosu na prethodnu godinu (Tabela 12).

Tabela 12. Broj zaposlenih i plaće KJKP-a i JKP-a- 2022. i 2021.

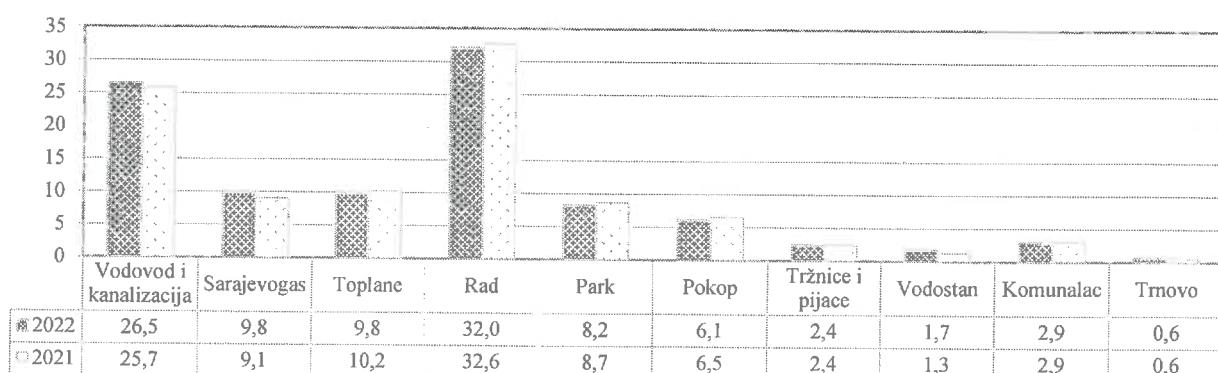
R.b r	KJKP i JKP	Neto plaće i naknade u KM		Indeks <u>2022</u> 2021	Broj zaposlenih na temelju sati rada		Indeks <u>2022</u> 2021	Prosječna mjesečna plaća u KM		Indeks <u>2022</u> 2021
		2022.	2021.		2022.	2021.		2022.	2021.	
1.	Vodovod i kanalizacija	15.196.766	11.659.597	130,3	874	852	102,6	1.449	1.140	127,1
2.	Sarajevogas	6.174.965	5.536.688	111,5	324	302	107,3	1.588	1.528	104,0
3.	Toplane	6.184.496	5.839.563	105,9	325	339	95,9	1.586	1.435	110,5
4.	Rad	12.930.121	11.647.044	111,0	1.058	1.083	97,7	1.018	896	113,6
5.	Park	3.612.292	3.119.626	115,8	272	288	94,4	1.107	903	122,6
6.	Pokop	3.201.546	3.108.221	103,0	200	217	92,2	1.334	1.194	111,8
7.	Tržnice i pijace	1.264.665	1.270.018	99,6	78	78	100,0	1.351	1.357	99,6
8.	Vodostan	548.903	484.957	113,2	57	43	132,6	802	940	85,4
9.	Komunalac	1.295.280	1.240.372	104,4	96	97	99,0	1.124	1.066	105,5
10.	Trnovo	252.959	229.240	110,3	20	19	105,3	1.054	1.005	104,8
	Ukupno	50.661.993	44.135.326	114,8	3.304	3.318	99,6	1.278	1.108	115,3

Prosječna mjesečna neto plaća za 2022. godinu na bazi neto plaća i neto naknada plaća i prosječnog broja zaposlenih, na temelju sati rada u javnim komunalnim preduzećima iznosi 1.278 KM i povećala se u odnosu na prethodnu godinu za 15,3%. Najveća prosječna plaća isplaćena je u KJKP-u Sarajevogas od 1.588 KM i veća je u odnosu na prethodnu godinu za 10,5% i čak 24,3% je iznad prosjeka KJKP-a i JKP-a.

Najniža plaća, na bazi sati rada, je u JKP-u Vodostan i iznosi 802 KM i manja je za 14,6% u odnosu na prethodnu godinu, a niža je za 37,7% u odnosu na prosjek komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a). U odnosu na prethodnu godinu prosječne plaće skoro u svim KJKP-ima i JKP-a su povećane osim kod preduzeća Tržnice i pijace, gdje su smanjene za 0,4%, te Preduzeća Vodostan kako je u prethodnoj rečenici i navedeno.

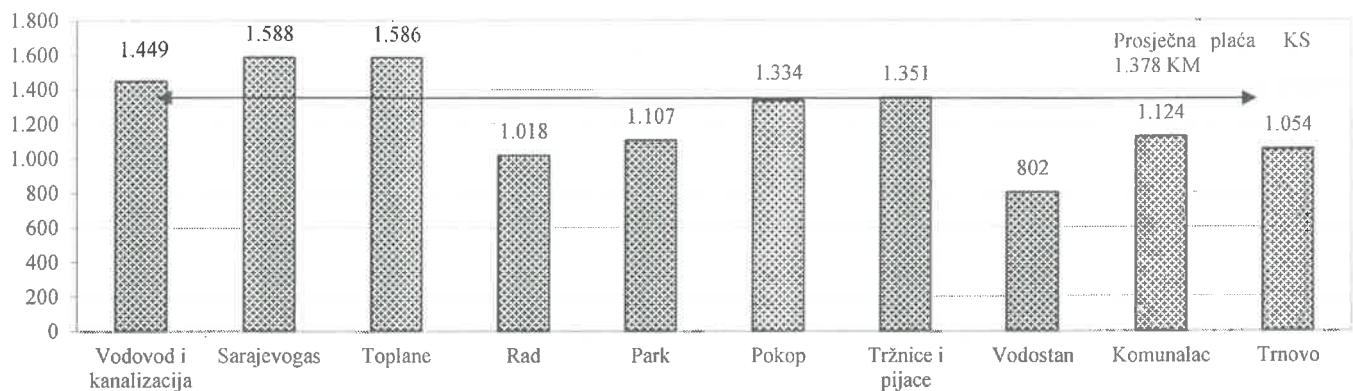
Učešće zaposlenih po preduzećima u ukupnom broju zaposlenih na osnovu sati rada dato je na Grafu 10.

Struktura zaposlenih na temelju sati rada –2022. u %

Graf 10.

Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a u odnosu na prosječnu plaću Kantona Sarajevo - 2022. u KM

Graf 11.

Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a koja iznosi 1.278 KM je manja za 7,3% od prosječne plaće u Kantonu Sarajevo koja iznosi 1.378 KM. Tri KJKP-a (Sarajevogas za 15,3%, Toplane za 15,1% i Vodovod i kanalizacija 5,2%) imaju veće prosječne plaće od prosječne u Kantonu Sarajevo. Nižu prosječnu plaću imaju ostala KJKP-a (Park za 19,7%, Pokop za 3,2%, Rad za 26,1%, Tržnice i pijace 1,9% i tri JKP-a, Trnovo za 23,5%, Vodostan za 41,8%, Komunalac za 18,4%).

Tabela 13. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2022. god.

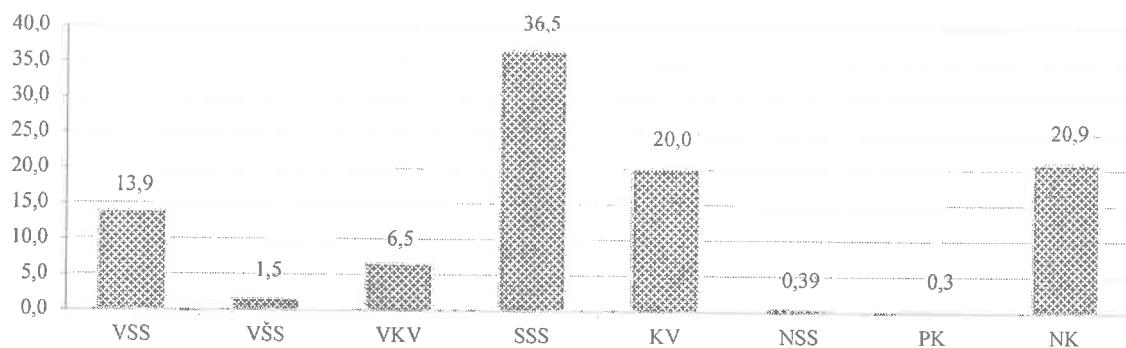
R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	131	14	126	315	211		5	72	874
2.	Sarajevogas	90	6	38	127	37		1	4	303
3.	Toplane	68	5	24	123	103	0	0	5	328
4.	Rad	59	19	20	243	240			475	1.056
5.	Park	45	1		172				84	302
6.	Pokop	29	1		139	1			20	190
7.	Tržnice i pijace	6	2	1	49	5	13			76
8.	Vodostan	7	1	0	13	19			7	47
9.	Komunalac	18		5	18	36			21	98
10.	Trnovo	4			4	8		5		21
Ukupno		457	49	214	1.203	660	13	11	688	3.295

KJKP Vodovod i kanalizacija i KJKP Rad generiraju 58,6% zaposlenih svih KJKP-a i JKP-a. Najviše zaposlenih u kantonalnim i javnim komunalnim preduzećima su radnici sa srednjom stručnom spremom sa učešćem od 36,5% i kvalifikovani radnici sa učešćem od 20,0% u ukupnom broju zaposlenih. Preko 21,2% zaposlenih su sa nižim kvalifikacijama (NK i PK), zaposlenih lica sa (NSS) 0,39%. Zaposleni sa visokom i višom stručnom spremom učestvuju sa 15,4% (Graf 12).

Tabela 14. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2022.god. u %

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	15,0	1,6	14,4	36,0	24,1	0,0	0,6	8,2	100,0
2.	Sarajevogas	29,7	2,0	12,5	41,9	12,2	0,0	0,3	1,3	100,0
3.	Toplane	20,7	1,5	7,3	37,5	31,4	0,0	0,0	1,5	100,0
4.	Rad	5,6	1,8	1,9	23,0	22,7	0,0	0,0	45,0	100,0
5.	Park	14,9	0,3	0,0	57,0	0,0	0,0	0,0	27,8	100,0
6.	Pokop	15,3	0,5	0,0	73,2	0,5	0,0	0,0	10,5	100,0
7.	Tržnice i pijace	7,9	2,6	1,3	64,5	6,6	17,1	0,0	0,0	100,0
8.	Vodostan	14,9	2,1	0,0	27,7	40,4	0,0	0,0	14,9	100,0
9.	Komunalac	18,4	0,0	5,1	18,4	36,7	0,0	0,0	21,4	100,0
10.	Trnovo	19,0	0,0	0,0	19,0	38,1	0,0	23,8	0,0	100,0
Ukupno		13,9	1,5	6,5	36,5	20,0	0,39	0,3	20,9	100,0

Kvalifikaciona struktura zaposlenih na nivou svih KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2022.god u %

Graf 12.

Kod isplate plaća, djelimično se primjenjuje Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenih u oblasti komunalne privrede.

Kada se posmatra kvalifikaciona struktura unutar stručne spreme (Tabela 15.) u svim KJKP-a i JKP-a, uočava se da najveće učešće radnika unutar VSS (28,7%), VKV (58,9%), SSS (26,2%) i PK (45,5%) kod KJKP Vodovod i kanalizacija, te KJKP Rad sa najvećim učešćem radnika NK (69,0%), KV (36,4%) i VŠS (38,8%).

Tabela 15. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a-unutar stručne spreme u %.

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	28,7	28,6	58,9	26,2	32,0		45,5	10,5	26,5
2.	Sarajevogas	19,7	12,2	17,8	10,6	5,6		9,1	0,6	9,2
3.	Toplane	14,9	10,2	11,2	10,2	15,6		0,0	0,7	10,0
4.	Rad	12,9	38,8	9,3	20,2	36,4		0,0	69,0	32,0
5.	Park	9,8	2,0	0,0	14,3	0,0		0,0	12,2	9,2
6.	Pokop	6,3	2,0	0,0	11,6	0,2		0,0	2,9	5,8
7.	Tržnice i pijace	1,3	4,1	0,5	4,1	0,8		0,0	0,0	2,3
8.	Vodostan	1,5	2,0	0,0	1,1	2,9		0,0	1,0	1,4
9.	Komunalac	3,9	0,0	2,3	1,5	5,5		0,0	3,1	3,0
10.	Trnovo	0,9	0,0	0,0	0,3	1,2		45,5	0,0	0,6
Ukupno		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	0,0	100,0	100,0	100,0

U narednoj tabeli daje se pregled plaća po kvalifikacionoj strukturi zaposlenih.

Tabela 16. Plaća po kvalifikacionoj strukturi zaposlenih – prosječna plaća u 2022.godini

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Prosjek KJKP i JKP
1.	Vodovod i kanalizacija	1.792	1.204	1.460	1.314	1.230		1.043	1.146	1.449
2.	Sarajevogas	1.737	1.363	1.232	1.064	1.007		727	618	1.698
3.	Toplane	1.997	1.696	1.487	1.354	1.307			778	1.571
4.	Rad	1.778	1.492	1.259	1.083	1.045			838	1.020
5.	Park	1.721	1.536		978				684	997
6.	Pokop	1.695	1.530		1.245	1.140			1.030	1.404
7.	Tržnice i pijace	2.266	3.157		1.724	1.348	1.150			1.387
8.	Vodostan	1.584	1.290		975	955			780	973
9.	Komunalac	1.584		1.285	1.023	1.058			662	1.101
10.	Trnovo	1.575			870	926		756		1.004
Ukupno prosjek 2022		1.773	1.659	1.121	1.163	1.113	1.150	842	726	1.281
2022/2021		108,5	158,4	95,0	107,9	114,4		107,4	98,9	113,7
Ukupno prosjek 2021		1.634	1.047	1.179	1.078	973		784	734	1.127

Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a po kvalifikacionoj strukturi u 2022. godini iznosi 1.281 KM i veća je za 13,7% u odnosu na prethodnu godinu i 7,0% je manja od prosječne plaće u Kantonu Sarajevo za 2022. godinu.

Masa plaća u ukupnim rashodima data je u Tabeli 17.

Tabela 17. Masa plaća–učešće u ukupnim rashodima

R. br.	KJKP i JKP	Neto plaće i naknade		Ukupni rashodi		Učešće neto plaća i naknada u ukupnim rashodima u %	
		2022	2021	2022	2021	2022	2021
1.	Vodovod i kanalizacija	15.196.766	11.659.597	74.872.570	66.786.459	20,3	17,5
2.	Sarajevagas	6.174.965	5.536.688	142.685.506	101.526.611	4,3	5,5
3.	Toplane	6.184.496	5.839.563	72.805.052	57.847.817	8,5	10,1
4.	Rad	12.930.121	11.647.044	43.916.251	41.589.880	29,4	28,0
5.	Park	3.612.292	3.119.626	10.966.175	8.982.838	32,9	34,7
6.	Pokop	3.201.546	3.108.221	10.902.416	11.091.156	29,4	28,0
7.	Tržnice i pijace	1.264.665	1.270.018	3.353.644	3.381.512	37,7	37,6
8.	Vodostan	548.903	484.957	2.818.723	2.243.848	19,5	21,6
9.	Komunalac	1.295.280	1.240.372	5.642.460	4.898.784	23,0	25,3
10.	Trnovo	252.959	229.240	1.029.460	763.365	24,6	30,0
Ukupno		50.661.993	44.135.326	368.992.257	299.112.270	13,7	14,8

Masa plaća u ukupnim rashodima svih kantonalnih i javnih komunalnih preduzeća učestvuje sa 13,7%. KJKP Tržnice i pijace i KJKP Park učestvuju sa preko 30%, dok preduzeća, Vodovod i kanalizacija, Rad, Pokop, Komunalac i Trnovo učestvuju sa preko 20%.

Primjena Kolektivnog ugovora kod isplate plaća je različita kod KJKP-a i JKP-a:

- KJKP Toplane primjenjuju Kolektivni ugovor
- Prema izvještaju KJKP-a Pokop, plaće i naknade su isplaćene prema Kolektivnom ugovoru;
- KJKP Tržnice i pijace u Izvještaju navode da se Kolektivni ugovor primjenjuje u cijelosti;
- JKP Komunalac navode da primjenjuju Kolektivni ugovor u cijelosti.

6. Elementi bilansa stanja

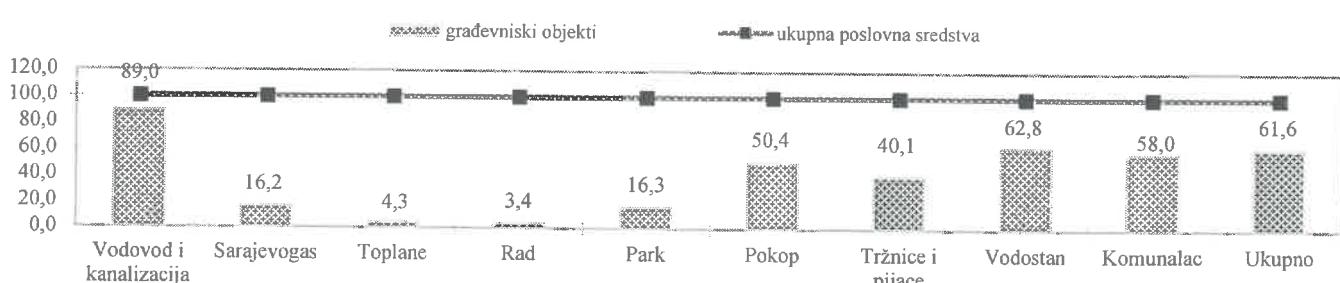
Ukupna poslovna sredstva sedam KJKP-a i tri JKP-a na dan 31.12.2022. iznose 1.237.079.186 KM, što je manje u odnosu na 31.12.2021. kada su iznosila 1.283.686.822 KM (Tabela 18.).

Tabela 18. Ukupna poslovna sredstva komunalnih preduzeća – aktiva u KM

R. br	KJKP i JKP	na dan	tekuća sredstva	stalna sredstva			ostala sredstva	ukupna imovina	
				zemljište	građevinski objekti	oprema			
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2022.	18.284.464	21.051.088	691.863.014	42.731.434	3.624.648	777.554.648	
		31.12.2021.	16.590.854	21.049.675	498.222.081	6.692.516	289.623.204	832.178.330	
2.	Sarajevagas	31.12.2022.	48.140.854	1.459.929	26.941.709	10.541.507	79.455.966	166.539.965	
		31.12.2021.	40.009.567	1.459.929	30.113.362	10.650.031	84.295.406	166.528.295	
3.	Toplane	31.12.2022.	36.286.649	4.114.243	5.020.655	8.914.442	63.587.193	117.923.182	
		31.12.2021.	31.943.287	4.114.243	5.552.275	9.142.240	66.306.787	117.058.832	
4.	Rad	31.12.2022.	27.643.581	5.214.619	3.152.404	4.814.681	51.509.118	92.334.403	
		31.12.2021.	24.180.155	5.214.619	2.750.773	6.587.950	47.493.365	86.226.862	
5.	Park	31.12.2022.	3.596.838	8.701.603	2.651.642	640.086	678.859	16.269.028	
		31.12.2021.	3.696.694	8.701.603	2.712.560	1.007.757	443.255	16.561.869	
6.	Pokop	31.12.2022.	3.493.449	3.493.449	13.087.119	517.388	5.362.482	25.953.887	
		31.12.2021.	3.672.823	2.369.977	14.370.029	644.356	3.936.594	24.993.779	
7.	Tržnice i pijace	31.12.2022.	2.312.072	7.692.900	8.947.396	280.584	3.057.732	22.290.684	
		31.12.2021.	2.117.859	7.135.950	9.179.156	282.522	3.053.031	21.768.518	
8.	Vodostan	31.12.2022.	1.892.632	417.563	4.652.374	430.700	19.166	7.412.435	
		31.12.2021.	2.086.901	417.563	4.622.880	463.358	8.366	7.599.068	
9.	Komunalac	31.12.2022.	2.554.326	284.805	5.723.393	134.073	1.163.213	9.859.810	
		31.12.2021.	2.952.158	284.805	5.748.209	386.222	616.870	9.988.264	
10.	Trnovo	31.12.2022.	653.439			274.486	13.219	941.144	
		31.12.2021.	610.133			160.043	12.829	783.005	
Ukupno		31.12.2022.	144.858.304	52.430.199	762.039.706	69.279.381	208.471.596	1.237.079.186	
		31.12.2021.	127.860.431	50.748.364	573.271.325	36.016.995	495.789.707	1.283.686.822	

Najveći dio ukupnih poslovnih sredstava ovih preduzeća, preko 762 miliona KM, odnosi se na građevinske objekte što u strukturi čini 61,6%.

Učešće u ukupnim poslovnim sredstvima KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2022. - građevinski objekati

Graf 13.

Komunalna preduzeća su na kraju 2022. godine raspolagala sa preko 144 miliona KM tekućih sredstava što je više za 13,3% u odnosu na 2021. godinu. Struktura ukupnih poslovnih sredstava preduzeća daje se u Tabeli 19., a indeksi promjena u odnosu na 2021. u Tabeli 20.

Tabela 19. KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2021. i 2022. - struktura ukupnih poslovnih sredstava

R. br.	KJKP i JKP	na dan	tekuća sredstva	zemljište	građevinski objekti	oprema	ostala sredstva	ukupna imovina	
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2022.	2,4	2,7	89,0	5,5	0,5	100,0	
		31.12.2021.	2,0	2,5	59,9	0,8	34,8	100,0	
2.	Sarajevagas	31.12.2022.	28,9	0,9	16,2	6,3	47,7	100,0	
		31.12.2021.	24,0	0,9	18,1	6,4	50,6	100,0	
3.	Toplane	31.12.2022.	30,8	3,5	4,3	7,6	53,9	100,0	
		31.12.2021.	27,3	3,5	4,7	7,8	56,6	100,0	
4.	Rad	31.12.2022.	29,9	5,6	3,4	5,2	55,8	100,0	
		31.12.2021.	28,0	6,0	3,2	7,6	55,1	100,0	
5.	Park	31.12.2022.	22,1	53,5	16,3	3,9	4,2	100,0	
		31.12.2021.	22,3	52,5	16,4	6,1	2,7	100,0	
6.	Pokop	31.12.2022.	13,5	13,5	50,4	2,0	20,7	100,0	
		31.12.2021.	14,7	9,5	57,5	2,6	15,8	100,0	
7.	Tržnice i pijace	31.12.2022.	10,4	34,5	40,1	1,3	13,7	100,0	
		31.12.2021.	9,7	32,8	42,2	1,3	14,0	100,0	
8.	Vodostan	31.12.2022.	25,5	5,6	62,8	5,8	0,3	100,0	
		31.12.2021.	27,5	5,5	60,8	6,1	0,1	100,0	
9.	Komunalac	31.12.2022.	25,9	2,9	58,0	1,4	11,8	100,0	
		31.12.2021.	29,6	2,9	57,5	3,9	6,2	100,0	
10.	Trnovo	31.12.2022.	69,4	0,0	0,0	29,2	1,4	100,0	
		31.12.2021.	77,9	0,0	0,0	20,4	1,6	100,0	
Ukupno		31.12.2022.	11,7	4,2	61,6	5,6	16,9	100,0	
		31.12.2021.	10,0	4,0	44,7	2,8	38,6	100,0	

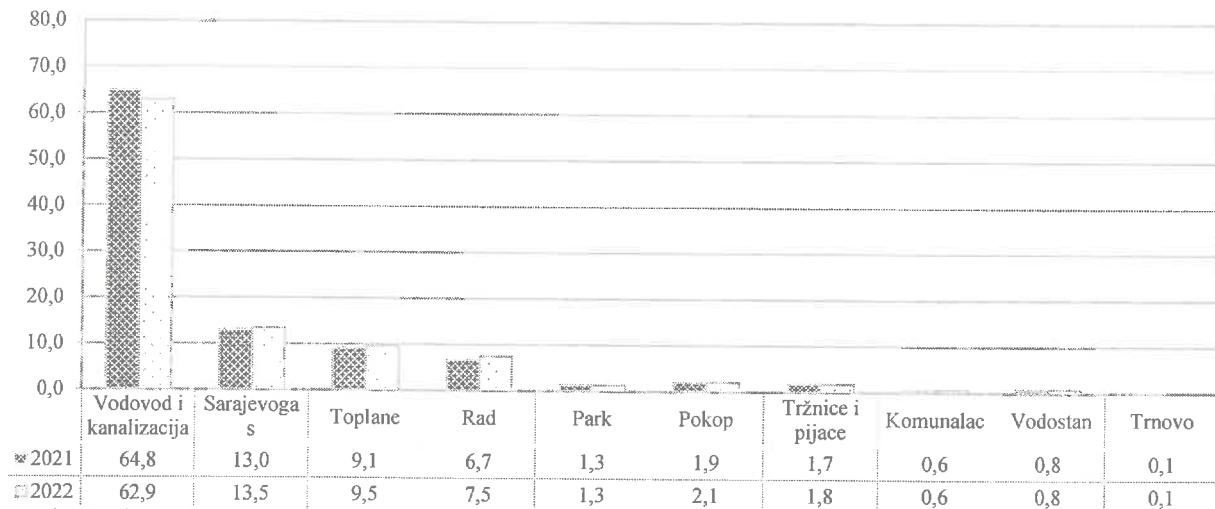
Tabela 20. Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a- indeksi 2022/2021.

R. br	KJKP i JKP	tekuća sredstva	stalna sredstva			ostala sredstva	ukupna imovina
			zemljište	građevinski objekti	oprema		
1.	Vodovod i kanalizacija	1,10	1,00	1,39	6,38	0,01	0,93
2.	Sarajevagas	1,20	1,00	0,89	0,99	0,94	1,00
3.	Toplane	1,14	1,00	0,90	0,98	0,96	1,01
4.	Rad	1,14	1,00	1,15	0,73	1,08	1,07
5.	Park	0,97	1,00	0,98	0,64	1,53	0,98
6.	Pokop	0,95	1,47	0,91	0,80	1,36	1,04
7.	Tržnice i pijace	1,09	1,08	0,97	0,99	1,00	1,02
8.	Vodostan	0,91	1,00	1,01	0,93	2,29	0,98
9.	Komunalac	0,87	1,00	1,00	0,35	1,89	0,99
10.	Trnovo	1,07			1,72	1,03	1,20
Ukupno		1,13	1,03	1,33	1,92	0,42	0,96

U ukupnim poslovnim sredstvima svih kantonalnih i javnih komunalnih preduzeća, poslovna sredstva KJKP-a Vodovod i kanalizacija učestvuje sa 62,9% što je neznatno promijenjeno u odnosu na učešće u 2021. god (64,8%).

Struktura učešća preduzeća u ukupnim poslovnim sredstvima daje se na Grafu 14.

Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a - učešće preduzeća na dan 31.12.2022. i 2021.

Graf 14.

Ukupna poslovna sredstva svih ostalih javnih komunalnih preduzeća učestvuju sa 37,1% u ukupnoj imovini.

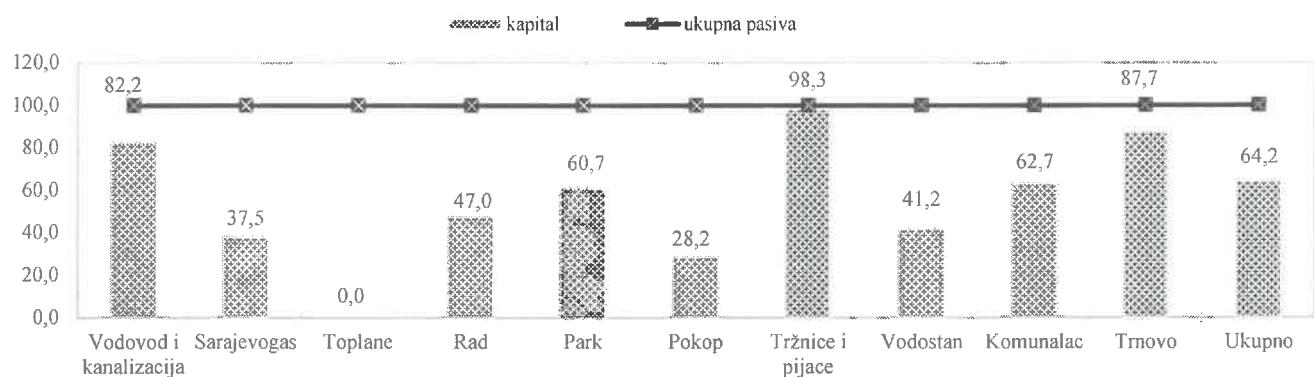
Vrijednost izvora sredstava javnih komunalnih preduzeća na dan 31.12.2022. godine iznosi 1.237.079.648 KM što je što je manje za 3,6% u odnosu na 2021. godinu.

Tabela 21. Pasiva javnih komunalnih preduzeća - izvori sredstava u KM

R. br.	KJKP i JKP	na dan	dobavljači	tekuće obaveze	dugoročna razgraničenja	dugoročne obaveze	kapital	pasiva	
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2022.	4.400.732	16.020.868	102.323.783	15.595.078	639.214.187	777.554.648	
		31.12.2021.	4.163.528	8.137.742	101.518.712	17.875.722	700.482.626	832.178.330	
2.	Sarajevogas	31.12.2022.	27.198.437	6.193.629	23.595.599	47.019.708	62.532.592	166.539.965	
		31.12.2021.	18.412.833	6.849.928	24.599.553	49.195.063	67.470.918	166.528.295	
3.	Toplane	31.12.2022.	12.447.300	5.742.454	5.335.201	94.398.227		117.923.182	
		31.12.2021.		13.993.612	5.824.522	97.240.698		117.058.832	
4.	Rad	31.12.2022.	2.950.658	29.349.856	8.890.619	7.751.759	43.391.511	92.334.403	
		31.12.2021.	1.201.291	34.216.687	5.497.614	3.820.406	41.490.864	86.226.862	
5.	Park	31.12.2022.	280.553	1.152.873	1.880.946	3.080.809	9.873.847	16.269.028	
		31.12.2021.	289.234	3.143.064	5.327.790		7.801.781	16.561.869	
6.	Pokop	31.12.2022.	720.346	1.035.017	16.812.696	74.117	7.311.711	25.953.887	
		31.12.2021.	445.083	1.388.145	16.152.524	87.186	6.920.841	24.993.779	
7.	Tržnice i pijace	31.12.2022.	32.548	315.493	26.481		21.916.162	22.290.684	
		31.12.2021.	53.647	115.593	22.197		21.577.081	21.768.518	
8.	Vodostan	31.12.2022.	27.568	150.226		4.177.314	3.057.327	7.412.435	
		31.12.2021.	19.520	231.209		4.344.600	3.003.739	7.599.068	
9.	Komunalac	31.12.2022.	279.671	12.970	155.468	3.229.428	6.182.273	9.859.810	
		31.12.2021.		281.898	3.443.594		6.262.772	9.988.264	
10.	Trnovo	31.12.2022.	73.949	41.456	41.192		825.739	941.144	
		31.12.2021.	68.612	42.584			671.809	783.005	
Ukupno		31.12.2022.	48.411.762	60.014.842	159.061.985	175.326.440	794.305.349	1.237.079.186	
		31.12.2021.	24.653.748	68.400.462	162.386.506	172.563.675	855.682.431	1.283.686.822	

Najveći dio sredstava preduzeća čini kapital 64,2% ili preko 794 miliona KM. Dugoročne i tekuće obaveze javnih komunalnih preduzeća čine 19,1 % ukupne pasive.

Ukupna pasiva KJKP-a i JKP-a-učešće kapitala na dan 31.12.2022.

Graf 15.

Preduzeća sa najvećim učešćem kapitala u pasivi su Tržnice i pijace (98,3%), Vodovod i kanalizacija (82,2%), KJP Trnovo (87,7%) itd.

Struktura pasive javnih komunalnih preduzeća daje se u Tabeli 22., a indeksi promjena u odnosu na 2021. u Tabeli 23.

Tabela 22. Pasiva KJKP-a i JKP-a – struktura u %

R. br	KJKP i JKP	na dan	dobavljači	tekuće obaveze	dugoročna razgraničenja	dugoročne obaveze	kapital	pasiva	
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2022.	0,6	2,1	13,2	2,0	82,2	100,0	
		31.12.2021.	0,5	1,0	12,2	2,1	84,2	100,0	
2.	Sarajevogas	31.12.2022.	16,3	3,7	14,2	28,2	37,5	100,0	
		31.12.2021.	11,1	4,1	14,8	29,5	40,5	100,0	
3.	Toplane	31.12.2022.	10,6	4,9	4,5	80,1	0,0	100,0	
		31.12.2021.	0,0	12,0	5,0	83,1	0,0	100,0	
4.	Rad	31.12.2022.	3,2	31,8	9,6	8,4	47,0	100,0	
		31.12.2021.	1,4	39,7	6,4	4,4	48,1	100,0	
5.	Park	31.12.2022.	1,7	7,1	11,6	18,9	60,7	100,0	
		31.12.2021.	1,7	19,0	32,2	0,0	47,1	100,0	
6.	Pokop	31.12.2022.	2,8	4,0	64,8	0,3	28,2	100,0	
		31.12.2021.	1,8	5,6	64,6	0,3	27,7	100,0	
7.	Tržnice i pijace	31.12.2022.	0,1	1,4	0,1	0,0	98,3	100,0	
		31.12.2021.	0,2	0,5	0,1	0,0	99,1	100,0	
8.	Vodostan	31.12.2022.	0,4	2,0	0,0	56,4	41,2	100,0	
		31.12.2021.	0,3	3,0	0,0	57,2	39,5	100,0	
9.	Komunalac	31.12.2022.	2,8	0,1	1,6	32,8	62,7	100,0	
		31.12.2021.	0,0	2,8	34,5	0,0	62,7	100,0	
10.	Trnovo	31.12.2022.	7,9	4,4	4,4	0,0	87,7	100,0	
		31.12.2021.	8,8	5,4	0,0	0,0	85,8	100,0	
Ukupno		31.12.2022.	3,9	4,9	12,9	14,2	64,2	100,0	
		31.12.2021.	1,9	5,3	12,7	13,4	66,7	100,0	

Tabela 23. Izvor sredstava KJKP-a i JKP-a- indeksi 2022/2021.

R. br	KJKP i JKP	dobavljači	tekuce obaveze	dugoročna razgraničenja	dugoročne obaveze	kapital	pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	1,06	1,97	1,01	0,87	0,91	0,93
2.	Sarajevagas	1,48	0,90	0,96	0,96	0,93	1,00
3.	Toplane		0,41	0,92	0,97		1,01
4.	Rad	2,46	0,86	1,62	2,03	1,05	1,07
5.	Park	0,97	0,37	0,35		1,27	0,98
6.	Pokop	1,62	0,75	1,04	0,85	1,06	1,04
7.	Tržnice i pijace	0,61	2,73	1,19		1,02	1,02
8.	Vodostan	1,41	0,65		0,96	1,02	0,98
9.	Komunalac		0,05	0,05		0,99	0,99
10	Trnovo	1,08	0,97			1,23	1,20
	Ukupno	1,96	0,88	0,98	1,02	0,93	0,96

Dugoročne obaveze su smanjenje kod svih preduzeća osim kod KJKP Rad, gdje su povećane za 2 puta u odnosu na proslu godinu. Ukupna dugoročna razgraničenja su smanjena za 2,0% u odnosu na 2021.

7. Izvedeni pokazatelji poslovanja

U toku 2022. godine komunalna preduzeća (KJKP-a i JKP-a) ostvarila su prosječan prihod po zaposlenom od 109.182 KM, što je veće za 22% u odnosu na 2021. godinu. Najveći prihod po zaposlenom ostvarila su KJKP-a: Sarajevagas (471.166 KM) i Toplane (234.435 KM).

Ispod prosjeka komunalnih preduzeća prihod po zaposlenom ostvaren je u svim ostalim preduzećima, i to u KJKP-ima: Vodovod i kanalizacija za 38,8%, Rad za 61,7%, Park za 60,3%, Pokop za 45,4%, Tržnice i pijace za 58,5%, a u JKP-ima: Vodostan za 43,7%, Komunalac za 48,0% i Trnovo 47,5%.

Prosječan rashod po zaposlenom javnih komunalnih preduzeća u 2022. godini iznosi 111.985 KM i u odnosu na 2021. godinu je veći za 22,4%. Također i ovaj pokazatelj je najveći kod KJKP-a: Sarajevagas (470.909 KM) i Toplane (221.967 KM), isti je ostvaren za 4,2 puta iznad prosjeka u Sarajevogasu, a 1,9 puta iznad prosjeka u Toplanama.

Tabela 24. Izvedeni pokazatelji poslovanja KJKP-a i JKP-a- na osnovu dobiti i neto dobiti

R. br	KJKP i JKP	na dan	Prihod po zaposlenom u KM	Rashod po zaposlenom u KM	Dobit po zaposlenom u KM	Neto dobit po zaposlenom u KM	Gubitak po zaposlenom u KM	Efikasnost poslovanja	Rentabilnost poslovanja	Rentabilnost kapitala	Marža profita	Koeficijent obrtaja sredstava
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2022.	66.842	85.667		18.825	0,780					3,20
		31.12.2021.	61.209	76.415		15.206	0,801					3,22
2.	Sarajevagas	31.12.2022.	471.166	470.909	257	257		1,001	0,002	0,001	0,001	2,97
		31.12.2021.	339.082	335.071	4.011	4.011		1,012	0,030	0,018	0,012	2,57
3.	Toplane	31.12.2022.	234.435	221.967	12.468	10.523		1,056	0,113		0,053	2,12
		31.12.2021.	191.555	176.365	15.190	13.070		1,086	0,156		0,079	1,97
4.	Rad	31.12.2022.	41.825	41.587	238	17		1,006	0,009	0,006	0,0057	1,60
		31.12.2021.	39.477	39.384	93	59		1,002	0,004	0,002	0,002	1,72
5.	Park	31.12.2022.	43.327	36.312	7.015	6.962		1,193	0,589	0,215	0,162	3,64
		31.12.2021.	30.067	29.744	323	323		1,011	0,026	0,013	0,011	2,46
6.	Pokop	31.12.2022.	59.608	57.381	2.227	2.057		1,039	0,121	0,058	0,037	3,24
		31.12.2021.	63.082	58.375	4.707	4.279		1,081	0,244	0,129	0,075	5,18
7.	Tržnice i pijace	31.12.2022.	45.312	44.127	1.186	87		1,027	0,039	0,004	0,026	1,49
		31.12.2021.	46.302	44.494	1.809	1.799		1,041	0,065	0,006	0,039	1,66
8.	Vodostan	31.12.2022.	61.491	59.973	1.518	1.353		1,025	0,038	0,023	0,025	1,53
		31.12.2021.	49.994	47.741	2.252	2.025		1,047	0,051	0,035	0,045	1,13
9.	Komunalac	31.12.2022.	56.752	57.576			824	0,986				2,18
		31.12.2021.	50.427	49.988	439	393		1,009	0,015	0,007	0,009	1,67
10.	Trnovo	31.12.2022.	57.313	49.022	8.291	7.330		1,169	0,266	0,211	0,145	1,84
		31.12.2021.	43.406	36.351	7.055	6.306		1,194	0,243	0,221	0,163	1,49
	Ukupno	31.12.2022.	109.182	111.985	2.214	1.901	5.018	0,975	0,050	0,009	0,020	2,48
		31.12.2021.	89.088	90.778	2.344	2.087	4.033	0,981	0,060	0,009	0,026	2,30

Tabela 25. Nivo izvedenih pokazatelja poslovanja preduzeća u odnosu na prosjek KJKP-a i JKP-a

R. br.	KJKP i JKP	Prihod po zaposlenom	Rashod po zaposlenom	Dobit po zaposlenom	Neto dobit po zaposlenom	Gubitak po zaposlenom
1.	Vodovod i kanalizacija	0,61	0,76			3,75
2.	Sarajevagas	4,32	4,21	0,12	0,14	
3.	Toplane	2,15	1,98	5,63	5,53	
4.	Rad	0,38	0,37	0,11	0,01	
5.	Park	0,40	0,32	3,17	3,66	
6.	Pokop	0,55	0,51	1,01	1,08	
7.	Tržnice i pijace	0,42	0,39	0,54	0,05	
8.	Vodostan	0,56	0,54	0,69	0,71	
9.	Komunalac	0,52	0,51			0,16
10.	Trnovo	0,52	0,44	3,74	3,86	
	Ukupno	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

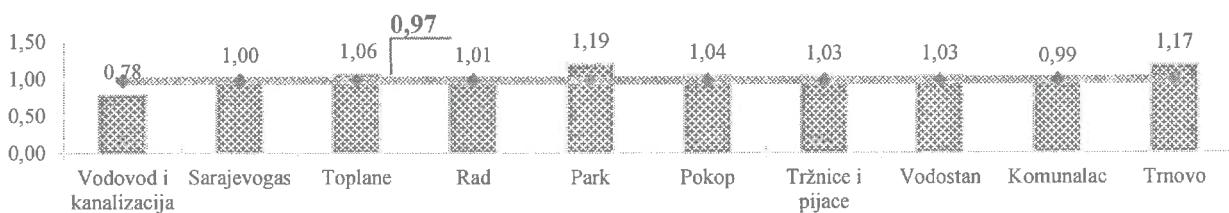
Dobit u 2022. godini ostvarila su sva KJKP-a i JKP-a osim KJKP Vodovod i kanalizacija i JKP Komunalac. Prosječna dobit po zaposlenom u komunalnim preduzećima (KJKP-a i JKP-a) je 2.214 KM, što je smanjeno u odnosu na 2021. godinu za 6,3%.

Neto dobit ostvarila su takođe sva KJKP-a i JKP-a osim KJKP Vodovod i kanalizacija i JKP Komunalac. Prosječna neto dobit po zaposlenom u kantonalnim i javnim komunalnim preduzećima je 1.901 KM i manja je za 9,7% u odnosu na 2021. godinu.

Gubitak u poslovanju iskazalo je preduzeće KJKP Vodovod i kanalizacija i JKP Komunalac. Prosječan gubitak po zaposlenom iznosi 5.018 KM i veći je za 23,4% nego u 2021. godini. Najveći gubitak po zaposlenom u 2022. godini je u KJKP-u Vodovod i kanalizacija i iznosi 18.825 KM te je veći za 20,3% u odnosu na 2021. godinu i 3,7 puta je veći od prosjeka KJKP-a i JKP-a. U javnim komunalnim preduzećima gubitak po zaposlenom je 2,2 puta veći od dobiti po zaposlenom.

Efikasnost poslovanja, kao pokazatelj sposobnosti postizanja rezultata, mjerena odnosom ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, ukazuje da su komunalna preduzeća iznad prosjeka osim KJKP-a Vodovod i kanalizacija i JKP Komunalac.

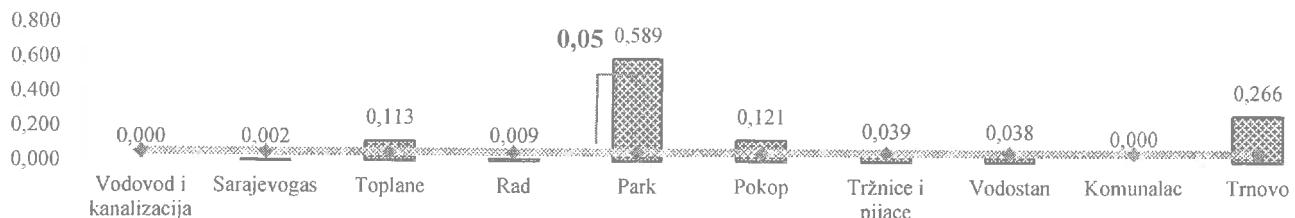
Efikasnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,97, 2022.

Graf 16.

Rentabilnost poslovanja, ekonomsko mjerilo uspješnosti poslovanja, mjerena odnosom dobiti i tekućih sredstava, najznačajnija je kod JKP-a Trnovo, te KJKP-a Park.

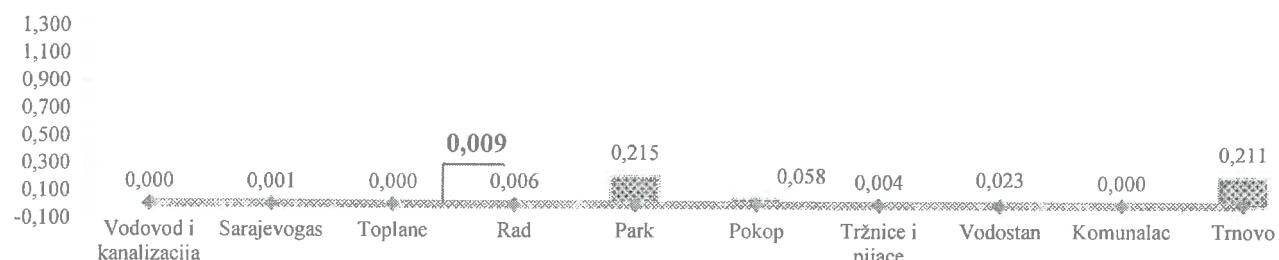
Rentabilnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,05, 2022.

Graf 17.

Rentabilnost vlastitog kapitala, kao odnos dobiti i uloženog kapitala, značajna je kod JKP-a Trnovo i KJKP-a Park.

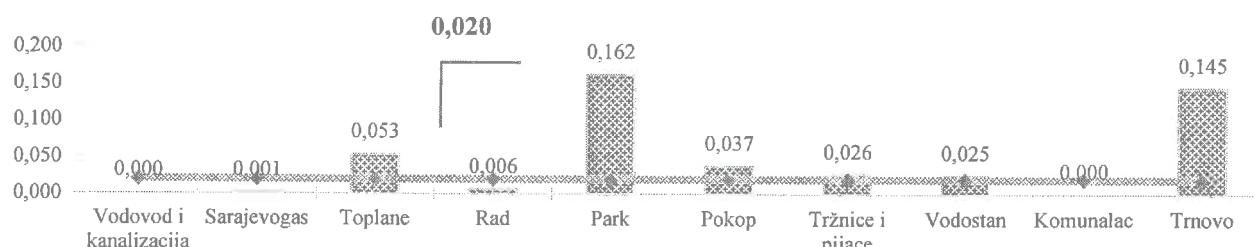
Rentabilnost kapitala preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,009, 2022.

Graf 18.

Marža profita kao pokazatelj udjela dobiti u ukupnim prihodima, ukazuje koliko se u komunalnim preduzećima koja iskazuju dobit, na jednu KM prihoda prosječno ostvaruje dobit. Najveću dobit po jedinici prihoda ostvaruje JKP Trnovo i KJKP-a Park.

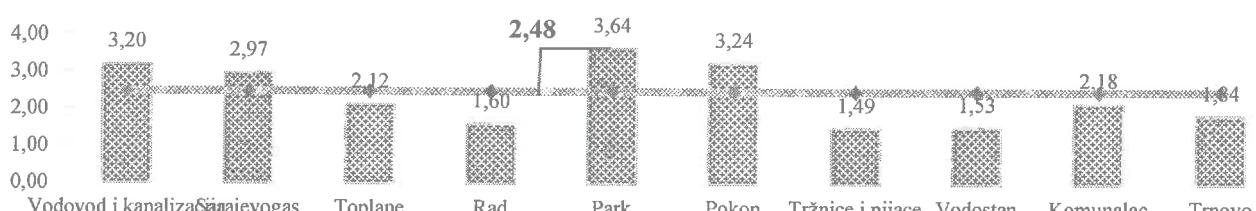
Marža profita preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,020, 2022.

Graf 19.

Koefficijent obrtaja, koji ukazuje koliko se puta obrtna sredstva obrnu tokom godine, najveći je kod KJKP-a Park. Mjeri se odnosom prihoda i prosječno angažovanih obrtnih sredstava.

Koefficijent obrta sredstava preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =2,48, 2022.

Graf 20.

Rezime

- Komunalna preduzeća u Kantonu Sarajevo u 2022. godini ostvarila su **ukupne prihode** od 359.754.729 KM koji je veći za 22,6% od ukupnog prihoda ostvarenog u prethodnoj godini. Prihod od osnovne aktivnosti iznosi 324.732.564 KM i veći je za 15,9% u odnosu na 2021. godinu i učestvuje sa 90,3 % u ukupnom prihodu.
- Ostvareni **ukupni rashodi** iznose 368.991.957 KM i veći su za 23,4% u odnosu na ostvarene ukupne rashode iz 2021. godine. Materijalni troškovi i usluge iznose 201.422.554 KM i veći su za 34,8% u odnosu na 2021. godinu, a učestvuju sa 54,6% u ukupnim rashodima. Troškovi zaposlenih iznose 98.933.044 KM i veći su za 10,3% u odnosu na 2021. godinu, a učestvuju sa 26,8 % u ukupnim rashodima.
- **Dobit** u poslovanju ostvarila su KJKP-a: Sarajevagas, Toplane, Park, Tržnice i pijace, Pokop, Rad, JKP Trnovo te Vodostan Ilijaš u ukupnom iznosu od 7.295.977 KM i manja je za 5,5% u odnosu na prethodnu godinu. Neto dobit u 2022. godini osim KJKP-a Vodovod i kanalizacijai JKP Komunalac ostvarila su sva kantonalna javna komunalna preduzeća u ukupnom iznosu 6.265.040 KM i manja je za 8,9% u odnosu na prethodnu godinu.
- **Gubitak** u 2022. godini ostvarilo je samo KJKP Vodovod i kanalizacija i JKP Komunalac u iznosu od 16.533.205 KM i veća je za 24,4% u odnosu na ostvareni gubitak na dan 31.12.2021. godine.
- **Cijene** komunalnih usluga utiču na ostvareni finansijski rezultat. Sva KJKP-a i JKP-a smatraju da posluju po neekonomskim cijenama.
- U toku 2022. godine javnim komunalnim preduzećima doznačena su **sredstava iz Budžeta Kantona** u iznosu od 36.546.957 KM i veća su za 49,9% u odnosu na prethodnu godinu. Najveća sredstva doznačena su KJKP-u Sarajevagas u iznosu od 11.866.189 KM.
- Realizovana investiciona ulaganja u **komunalnu infrastrukturu** u 2022. godini, prema podacima komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a) iznosila su 22.213.481 KM i veća su za 2,8 puta u odnosu na prethodnu godinu. Ostvarene investicije u građevinske objekte iznose 24,95%, u opremu 68,22% i u ostalo 6,83%.
- U toku 2022. godine u komunalnim preduzećima bilo je ukupno 3.304 **zaposlenih** na temelju sati rada. U odnosu na prethodnu godinu zaposlenost je manja za 0,4%.
- **Prosječna plaća** u komunalnim preduzećima u 2022. godini je iznosila 1.278 KM na temelju sati rada i veća je za 15,3% u odnosu na prethodnu godinu, a manja je za 7,3% od prosječne plaće u Kantonu Sarajevo za 2022. godinu koja iznosi 1.378 KM.
- Kretanje plaće treba da prati organizaciju preduzeća, efikasnost, produktivnost, ekonomičnost u poslovanju, a ne samo primjenu kolektivnog ugovora u komunalnim djelatnostima u djelu koji se odnosi na plaće (pogotovo u današnjoj društveno-ekonomskoj i socijalnoj situaciji u KS i zemljji).

- Na dan 31.12.2022. godine prema **kvalifikacionoj strukturi** zaposlenih, radnici sa srednjom spremom čine 36,5%, kvalifikovani radnici čine 20,0%, radnici sa visokom i višom spremom 15,4%, a 21,6% iznosi učešće zaposlenih sa nižim kvalifikacijama (NSS, PK i NK).
- **Masa neto plaća i naknada** u ukupnim rashodima iznosi 50.661.993 KM i veća je za 14,8% u odnosu na prethodnu godinu, a učešće u ukupnim rashodima iznosi 13,7%.
- **Ukupna poslovna sredstva (aktiva)** javnih komunalnih preduzeća na dan 31.12.2022. godine iznose 1.237.079.186 KM što predstavlja smanjenje od 3,6% u odnosu na 31.12.2021. godine. U imovini komunalnih preduzeća najviše učestvuju građevinski objekti sa 61,6%, i manje je za 16,9 indeksna poena u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi **izvora sredstava** dominira kapital sa 64,2 % i manji je za 2,5 indeksna poena u odnosu na prošlu godinu.
- **Izvedeni pokazatelji** poslovanja komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a), ukazuju na to da je u 2022. godini ostvaren prosječan prihod po zaposlenom od 109.182 KM, prosječan rashod po zaposlenom 111.985 KM, prosječna dobit po zaposlenom 2.214 KM, prosječna neto dobit po zaposlenom 1.901 KM i prosječan gubitak po zaposlenom 5.018 KM. Prosječna stopa efikasnosti je manja od 1, što ukazuje na veoma nisku racionalnost upotrebe raspoloživih resursa. Rentabilnost poslovanja, koje je u svim preduzećima manje od 1, pokazuje na neuspješnost u poslovanju preduzeća.

**ANEKS – LIČNA KARTA KANTONALNIH I
JAVNIH KOMUNALNIH PREDUZEĆA KANTONA SARAJEVO ZA 2022. GODINU**

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE “VODOVOD I KANALIZACIJA”

adresa	Jaroslava Černija br. 8
telefon	237-655; 440-658

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi (u KM)	58.419.864
rashodi (u KM)	74.872.570
dobit u poslovanju (u KM)	
neto dobit (u KM)	
gubitak (u KM)	16.452.706
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	874
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.449
poslovna sredstva (u KM)	777.554.678
tekuća sredstva (u KM)	18.284.464
stalna sredstva (u KM)	759.270.184
kapital (u KM)	639.214.187

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	66.842
rashodi po zaposlenom (u KM)	85.667
dobit po zaposlenom (u KM)	
neto dobit po zaposlenom (u KM))	
gubitak po zaposlenom (u KM)	18.825
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,780
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	3,20

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "SARAJEVOGAS"

adresa Trg Fadile Odžaković Žute br. 4
telefon 445-120 445-525

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi (u KM)	142.763.314
rashodi (u KM)	142.685.506
dobit u poslovanju (u KM)	1.215.230
neto dobit (u KM)	77.808
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	324
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	1.588
poslovna sredstva (u KM)	166.539.965
tekuća sredstva (u KM)	48.140.854
stalna sredstva (u KM)	118.399.111
kapital (u KM)	62.532.592

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	471.166
rashodi po zaposlenom (u KM)	470.969
dobit po zaposlenom (u KM)	257
neto dobit po zaposlenom (u KM)	257
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,001
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,002
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,003
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,002
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,002
marža profita (dobit/prihod)	0,001
marža profita (neto dobit/prihod).	0,001
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,97

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "TOPLANE"

adresa	Semira Frašte br. 22
telefon	450-030; 450-527

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi u KM	76.894.550
rashodi (u KM)	72.805.052
dobit u poslovanju (u KM)	4.089.498
neto dobit (u KM)	3.451.381
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	325
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.586
poslovna sredstva (u KM)	117.923.182
tekuća sredstva (u KM)	36.286.649
stalna sredstva (u KM)	81.636.533
kapital (u KM)	

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	234.435
rashodi po zaposlenom (u KM)	221.967
dobit po zaposlenom (u KM)	12.468
neto dobit po zaposlenom (u KM)	10.523
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,056
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,113
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,113
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	0,053
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,12

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE “RAD”

adresa	Paromlinska br. 57
telefon	647-879; 656-812

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi(u KM)	44.167.562
rashodi (u KM)	43.916.251
dobit u poslovanju (u KM)	251.311
neto dobit (u KM)	18.473
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	1.058
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	1.018
poslovna sredstva (u KM)	92.334.403
tekuća sredstva (u KM)	27.643.581
stalna sredstva (u KM)	64.690.822
kapital (u KM)	43.391.511

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM))	41.825
rashodi po zaposlenom (u KM)	41.587
dobit po zaposlenom (u KM)	238
neto dobit po zaposlenom (u KM)	17
gubitak po zaposlenom ((u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,006
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,009
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,006
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1,60

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE “PARK”

adresa	Podgaj br. 6
telefon	471-176; 214-164

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi (u KM)	13.084.774
rashodi (u KM)	10.966.175
dobit u poslovanju (u KM)	2.118.599
neto dobit (u KM)	2.102.403
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	272
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	1.107
poslovna sredstva (u KM)	16.269.028
tekuća sredstva (u KM)	3.596.838
stalna sredstva (u KM)	12.672.190
kapital (u KM)	9.873.847

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	43.327
rashodi po zaposlenom (u KM)	36.312
dobit po zaposlenom (u KM)	7.015
neto dobit po zaposlenom (u KM)	6.962
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,193
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,589
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,215
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	0,162
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	3,64

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE “POKOP”

adresa	Mula Mustafe Bašeskije br. 38
telefon	535-170; 446-137

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi (u KM)	11.325.589
rashodi (u KM)	10.902.416
dobit u poslovanju (u KM)	423.173
neto dobit (u KM)	390.870
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	200
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.334
poslovna sredstva (u KM)	25.953.887
tekuća sredstva (u KM)	3.493.449
stalna sredstva (u KM)	22.460.438
kapital (u KM)	7.311.711

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	59.608
rashodi po zaposlenom (u KM)	57.381
dobit po zaposlenom (u KM)	2.227
neto dobit po zaposlenom (u KM)	2.057
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,039
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,121
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,121
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,058
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,058
marža profita (dobit/prihod)	0,037
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	3,24

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "TRŽNICE I PIJACE"

adresa	Mula Mustafe Bašeskije br. 4a
telefon	205-549

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi (u KM)	3.443.746
rashodi (u KM)	3.353.644
dobit u poslovanju (u KM)	90.102
neto dobit (u KM)	6.587
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	78
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.351
poslovna sredstva (u KM)	22.290.684
tekuća sredstva (u KM)	2.312.072
stalna sredstva (u KM)	19.978.612
kapital (u KM)	21.916.162

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	45.312
rashodi po zaposlenom (u KM)	44.127
dobit po zaposlenom (u KM)	1.186
neto dobit po zaposlenom (u KM)	87
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,027
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,039
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,039
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,004
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,004
marža profita (dobit/prihod)	0,026
marža profita (neto dobit/prihod)	0,026
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1,49

JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "VODOSTAN"

adresa 126. brigade br. 60, Ilijaš
telefon 400-024 400-740

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi (u KM)	2.890.088
rashodi (u KM)	2.818.723
dobit u poslovanju (u KM)	71.365
neto dobit (u KM)	63.588
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	57
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	802
poslovna sredstva (u KM)	7.412.435
tekuća sredstva (u KM)	1.892.632
stalna sredstva (u KM)	5.519.803
kapital (u KM)	3.057.327

IZVEDENI POKAZATELI

prihodi po zaposlenom (u KM)	61.491
rashodi po zaposlenom (u KM)	59.973
dobit po zaposlenom (u KM)	1.518
neto dobit po zaposlenom (u KM)	1.353
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,025
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,038
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,038
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,023
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,023
marža profita (dobit/prihod)	0,025
marža profita (neto dobit/prihod)	0,025
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1,53

JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE “KOMUNALAC”

adresa	Žunovačka br. 4, Hadžići
telefon	420-346 420-192

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi (u KM)	5.561.661
rashodi (u KM)	5.642.160
dobit u poslovanju (u KM)	
neto dobit (u KM)	
gubitak (u KM)	80.499
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	96
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.124
poslovna sredstva (u KM)	9.859.810
tekuća sredstva (u KM)	2.554.326
stalna sredstva (u KM)	7.036.106
kapital (u KM)	6.182.273

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	56.752
rashodi po zaposlenom (u KM)	57.573
dobit po zaposlenom (u KM)	
neto dobit po zaposlenom (u KM)	
gubitak po zaposlenom (u KM)	821
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,986
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital).	
marža profita (dobit/prihod)	
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,18

JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "TRNOVO"

adresa	Bare br. 30, Trnovo
telefon	438-226

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi (u KM)	1.203.581
rashodi (u KM)	1.029.460
dobit u poslovanju (u KM)	174.121
neto dobit (u KM)	153.930
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	20
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	1.054
poslovna sredstva (u KM)	941.144
tekuća sredstva (u KM)	653.439
stalna sredstva (u KM)	287.705
kapital (u KM)	825.739

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	57.313
rashodi po zaposlenom (u KM)	49.022
dobit po zaposlenom (u KM)	8.291
neto dobit po zaposlenom (u KM)	7.330
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,169
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,266
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,266
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,211
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital).	0,211
marža profita (dobit/prihod)	0,145
marža profita (neto dobit/prihod)	0,145
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1,84

JAVNA KOMUNALNA PREDUZEĆA
(KJKP-A I JKP-A)

broj preduzeća

10

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi (u KM)	359.754.729
rashodi (u KM)	368.991.957
dobit u poslovanju (u KM)	7.295.977
neto dobit (u KM)	6.265.040
gubitak (u KM)	16.533.205
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	3.304
prosječna plaća (na temelju sati rada (u KM)	1.278
poslovna sredstva (u KM)	1.237.079.186
tekuća sredstva (u KM)	144.858.304
stalna sredstva (u KM)	1.092.220.882
kapital (u KM)	794.305.349

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	109.182
rashodi po zaposlenom (u KM)	111.985
dobit po zaposlenom (u KM)	2.214
neto dobit po zaposlenom (u KM)	1.901
gubitak po zaposlenom (u KM)	5.018
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,975
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,050
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,050
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,009
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,009
marža profita (dobit/prihod)	0,020
marža profita (neto dobit/prihod)	0,020
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,48

KORIŠTENI IZVORI

1. KJPK Vodovod i kanalizacija (2022):

Bilans stanja na dan 31.12.2022. godine, (Obrazac-BSPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2022. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2022. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2022. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2022. godinu(Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Struktura gubitka u apsolutnom i relativnom iznosu
Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje poslovanja
Strukturu cijene usluge i prijedlog cijene sa strukturom
Prijedlog izvještaja o poslovanju preduzeća za 2022. godina

2. KJPK Sarajevagas (2022):

Bilans stanja na dan 31.12.2022. godine, (Obrazac-BSPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2022. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2022. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2022. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2022. godinu(Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2022. godina
Struktura gubitaka u apsolutnom i relativnom iznosu
Sanacija gubitka program
Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje poslovanja
Struktura cijene i prijedlog ekonomski cijene usluga

3. KJKP Toplane Sarajevo (2022):

Bilans stanja na dan 31.12.2022. godine, (Obrazac-BSPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2022. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2022. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2022. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2022. godinu(Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Finansijski izvještaj o poslovanju za 2022. godinu
Struktura cijena usluga i naš prijedlog ekonomski cijene
Program sanacije gubitka
Problematika poslovanja i Program mjera za sanaciju
Struktura cijene usluge i prijedlog ekonomski cijene

4. KJKP Park Sarajevo (2022):

Bilans stanja na dan 31.12.2022. godine, (Obrazac-BSP), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2022. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2022. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2022. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2022. godinu(Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2022. godina

5. KJKP Pokop Sarajevo (2022):

Bilans stanja na dan 31.12.2022. godine, (Obrazac-BSP), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2022. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2022. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2022. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2022. godinu(Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2022. godina
Analiza problematike poslovanja sa prijedlogom mjera

6. KJKP Tržnice i pijace (2022):

Bilans stanja na dan 31.12.2022. godine, (Obrazac-BSP), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2022. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2022. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2022. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2022. godinu(Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2022.godina
Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje poslovanja
Struktura cijene usluge

7. KJKP Rad (2022):

Bilans stanja na dan 31.12.2022. godine, (Obrazac-BSP), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2022. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2022. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2022. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2022. godinu(Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2022. godina
Struktura cijena usluga i naš prijedlog ekonomski cijene
Prijedlog mjera za unapređenje poslovanja

8. JKP Komunalac Hadžići (2022):

Bilans stanja na dan 31.12.2022. godine, (Obrazac-BSPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2022. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2021. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-
31.12.2022. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2022. godinu(Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2022. godina
Struktura gubitka i program sanacije gubit
Prijedlog mjera za unaprijeđenje poslovanja
Struktura cijena usluga i prijedlog ekonomske cijene

9. JKP Vodostan Ilijaš (2022):

Bilans stanja na dan 31.12.2022. godine, (Obrazac-BSPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2022. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2022. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-
31.12.2022. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2022. godinu(Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2022. godina
Struktura gubitaka u apsolutnom i relativnom iznosu
Program sanacije gubitka
Program za unaprijeđenje poslovanja
Prijedlog ekonomske cijene i tarifnog sistema

10. JKP „Trnovo“ Trnovo (2022):

Bilans stanja na dan 31.12.2022. godine, (Obrazac-BSPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2022. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2021. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-
31.12.2022. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2022. godinu(Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Podaci o doznačenim sredstvima iz Budžeta Kantona Sarajevo za 2022. godinu.

11. Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo (2022):

Izvještaj o poslovanju kantonalnih komunalnih i javnih komunalnih preduzeća u 2021. godini.

ZAKON

O JAVnim PODUZEĆIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

1. Predmet Zakona i definicije

Članak 1.

Ovim se Zakonom ureduju odredena pitanja upravljanja i poslovanja u javnim poduzećima.

Članak 2.

(1) Javno poduzeće, u smislu ovoga Zakona, je poduzeće (pravna osoba upisana u sudske registre) gospodarsko društvo, odnosno javno poduzeće definirano kao takvo posebnim propisom) koje obavlja djelatnosti od javnoga društvenog interesa (energetika, komunikacije, komunalne djelatnosti, upravljanje javnim dobrima i druge djelatnosti od javnoga društvenog interesa) koje upošljava najmanje 50 djelatnika, kao i poduzeće u kome općina, grad, kanton ili Federacija Bosne i Hercegovine ima udio u vlasništvu u iznosu od najmanje 50% plus jedna dionica, odnosno udio neovisno o tome kojom se djelatnošću bavi.

(2) Djelatnosti od javnoga društvenoga interesa utvrđuju općina, kanton i Federacija Bosne i Hercegovine, svatko u okviru svojih nadležnosti.

Članak 3.

Javna poduzeća iz članka 2. ovoga Zakona mogu se organizirati u obliku dioničkoga društva ili društva s ograničenom odgovornošću.

Članak 4.

U ovome Zakonu primjenjuju se sljedeće definicije:

"poslovne tajne" uključuju sve informacije koje se odnose na poslovanje javnoga poduzeća koje mogu biti od koristi za konkurențe, kako su primjerice: proizvodni proces, inženjerski i tehnički projekti i nacrti, specifikacije proizvoda, liste klijenata, poslovna strategija te informacije u vezi s financijama, prodajom i promidžbom;

"interna kontrola" je postupak koga provode nadzorni odbor, uprava i uposlenici s ciljem pružanja prihvatljiva jamstva glede postizanja ciljeva u sljedećim kategorijama: učinkovitost i ekonomičnost postupaka, pouzdanost finansijskog izješćivanja i postupanje sukladno zakonima i propisima koji su na snazi;

"postupak nabavke" je odgovarajući postupak za dodjelu ugovora dobavljaču, sukladno vrijedećim propisima o nabavci;

"povezana osoba" je svaki uposlenik javnoga poduzeća, uključujući i pojedince i zastupnike koje javno poduzeće imenuje za obavljanje određenih djelatnosti, svaki član nadzornoga odbora i odbora za reviziju, svako javno poduzeće ili pojedinac u čijem je posrednom ili neposrednom vlasništvu najmanje 10% od ukupnoga iznosa glasačkih prava javnoga poduzeća;

"odgovorna osoba" je svaka osoba kojoj se zakonom ili statutom javnoga poduzeća dodjeljuje nadležnost za konkretni posao ili zadatak, odnosno svaka osoba za koju se s razlogom može kazati da takva nadležnost potпадa pod odredbe njezina ugovora o radu ili u djelokrug njezinih poslova u javnom poduzeću;

"revidiranje" je analiziranje izvješća ili situacije te u roku od 15 dana podnošenje prijedloga relevantnih pisanih korektivnih strategija upravi, radi otklanjanja mogućih i stvarnih nezakonitosti, neučinkovitosti, gubitaka i izdataka;

"nadziranje ili nadzor" je detaljno i sustavno nadgledanje izvršenja bilo kojega posla ili zadaće odgovorne osobe ili druge djelatnosti javnoga poduzeća. Cilj je nadzora otkriti i nadležnim tijelima prijaviti moguću prijevaru ili drugo nezakonito djelovanje, te pokrenuti postupak za stegovnim kažnjavanjem i otpuštanjem odgovornih osoba koje su počinile prekršaj u svezi s tim zadaćama i poslovima;

"nerasporedene pričuve" su račun dioničke premije, pričuva iz otkupa kapitala i svaka pričuva čija je raspodjela javnomu poduzeću zabranjena iz drugih razloga, primjerice - na temelju posebnoga zakona koji se primjenjuje na društva te vrste ili uvjetima iz statuta javnoga poduzeća.

2. Upravljanje

Članak 5.

Tijela javnoga poduzeća su:

- skupština,
- nadzorni odbor,
- uprava (menadžment), kao organi upravljanja i
- odbor za reviziju.

2.1. Skupština

Članak 6.

(1) Pored odluka utvrđenih Zakonom o gospodarskim društvima ("Službene novine Federacije BiH", br. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02 i 29/03) skupština donosi odluke i o sljedećemu:

- a) poslovniku ili poslovnicama, na temelju prijedloga nadzornoga odbora;
- b) etičnoime kodeksu, na temelju prijedloga nadzornoga odbora;
- c) planu poslovanja, odnosno revidiranom planu poslovanja prema članku 23.

(2) Skupština podnosi općinskom vijeću, skupštini kantona, odnosno Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine izvješća o radu i poslovanju javnih poduzeća najmanje jednom godišnje.

2.2. Nadzorni odbor

Članak 7.

Prilikom imenovanja članova nadzornoga odbora primje- njivat će se odredbe Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 34/03) i odredbe Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 13/02).

Članak 8.

Pored nadležnosti utvrđenih u Zakonu o gospodarskim društvima, nadzorni odbor ima i sljedeće nadležnosti:

- a) nadzire rad uprave;
- b) priprema poslovnike i predlaže ih skupštini;

SLUŽBENE NOVINE

KANTONA SARAJEVO

Godina I - Broj 1

Ponedjeljak, 11. marta 1996.
S A R A J E V O

Za svaki broj
se pojedinačno određuje
cijena

Na osnovu članova V-1.4. i IX-3(4) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 1/94), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici odranoj dana 11. marta 1996. godine, donosi

USTAV KANTONA SARAJEVO

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Sadr aji

Ovim Ustavom uređuju se organizacija i status Kantona Sarajevo (dalje: Kanton), njegove nadležnosti i struktura vlasti.

Član 2.

Uspostavljanje Kantona

Područje grada Sarajeva koje je razgraničenjem između entiteta u Bosni i Hercegovini izvršenim Mirovnim sporazumom za Bosnu i Hercegovinu potpisanim u Parizu 14. decembra/prosinca 1995. godine (dalje: Mirovni sporazum) pripalo Federaciji Bosni i Hercegovini (dalje: Federacija), organizira se kao kanton sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu.

Član 3.

Naziv i sjedište Kantona

Službeni naziv Kantona je: Kanton Sarajevo.

Sjedište Kantona je u Sarajevu.

Član 4.

Teritorij Kantona

Teritorij Kantona obuhvata područja općina Centar Sarajevo, Hadžići, Ilidža, Iljaš, Novi Grad Sarajevo, Novo Sarajevo, Stari Grad Sarajevo, Trnovo i Vogosča, kako je to utvrđeno Mirovnim sporazumom. Ovaj teritorij se bliže utvrđuje posebnim propisom Skupštine Kantona (dalje: Skupština) sukladno federalnim zakonima.

U slučaju izmjena teritorija Kantona odvajanjem dijelova teritorije radi pripajanja kantonima ili pripajanjem dijelova drugih kantona ovom Kantonu, Skupština daje svoje prethodno mišljenje, a radi njegove potvrde može zatražiti i lično i izjašnjavanje građana sa područja Kantona na neki od propisanih načina.

Član 5.

Službena obilje ja Kantona

Kanton ima grb, zastavu, himnu/svečanu pjesmu i pečat, kao i druga obilje ja o kojima odluči Skupština.

Službena obilje ja Kantona upotrebljavat će se samostalno ili zajedno sa službenim obilje ja Bosne i Hercegovine i Federacije, kako je to određeno njihovim propisima i propisima Kantona.

Za prihvatanje službenih obilje ja iz prethodnog stava u Skupštini potrebna je kvalifikovana većina ukupnog broja poslanika.

Član 6.

Odnos prema Bosni i Hercegovini i Federaciji

Sarajevo je glavni grad Bosne i Hercegovine i Federacije, kako je to određeno njihovim ustavima.

Organi vlasti u Kantonu su dužni obezbijediti punu zaštitu interesa Bosne i Hercegovine i Federacije u njihovom glavnom gradu. Oni ne mogu donositi bilo kakve

- d) komunikacijska i transportna infrastruktura;
- e) socijalna politika;
- f) provođenje zakona i drugih propisa o dravljanstvu;
- g) imigracija i azil;
- h) turizam;
- i) korištenje prirodnih bogatstava.

Član 14.

Vršenje nadle nosti

Svoje nadle nosti Kanton izvršava donošenjem sopstvenih propisa i primjenom propisa Bosne i Hercegovine i Federacije.

Nadle nosti iz člana 13. ovog Ustava Kanton vrši u obimu dogovorenom sa federalnim vlastima. U slučaju da takav dogovor ne postoji te nadle nosti će Kanton vršiti cijelovito i samostalno.

Član 15.

Prenošenje nadle nosti

Svoje nadle nosti iz oblasti obrazovanja, kulture, turizma, lokalnog poslovanja i dobrovornih aktivnosti, radija i televizije Kanton može prenositi na općine u svom sastavu. Ove nadle nosti će se obavezno prenositi na one općine u kojima većinsko stanovništvo prema nacionalnoj strukturi nije stanovništvo koje čini većinu i na području cijelog Kantona.

Kanton može neke od svojih nadle nosti prenijeti i na federalne vlasti, ukoliko bi se na taj način obezbijedilo njihovo efikasnije i racionalnije vršenje.

Odluku o prenošenju nadle nosti u smislu ovog člana donosi Skupština.

IV - STRUKTURA VLASTI

A) ZAKONODAVNA VLAST

Član 16.

Opća odredba

Zakonodavnu vlast u Kantonu vrši Skupština Kantona.

Član 17.

Sastav Skupštine

Skupština je jednodomo predstavničko tijelo sastavljeno od 45 (četrdesetpet) poslanika. Poslanici se biraju tajnim glasanjem na neposrednim izborima na cijelom području Kantona.

Prilikom izbora poslanika obezbeđuje se odgovarajuća zastupljenost predstavnika Bošnjaka, Hrvata i ostalih naroda proporcionalno nacionalnoj strukturi stanovništva na području Kantaona.

Izbor poslanika u Skupštini provodi se sukladno federalnim izbornim propisima, s tim što izbore raspisuje i provodi Skupština.

Mandat poslanika u Skupštini traje 2 (dvije) godine.

Član 18.

Nadle nosti Skupštine

Skupština Kantona:

- a) priprema i dvotrećinskom većinom usvaja Ustav Kantona;
- b) donosi zakone i druge propise u okviru izvršavanja nadle nosti Kantona, izuzev propisa koji su ovim Ustavom ili zakonom dati u nadle nosti Vlade Kantona;
- c) bira i razrješava Predsjednika i podpredsjednika Kantona sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu;
- d) utvrđuje politiku i donosi programe razvoja Kantona;
- e) potvrđuje imenovanje Premijera, zamjenika Premijera i članova Vlade Kantona;
- f) osniva kantonalne i općinske sudove i utvrđuje njihove nadle nosti;
- g) bira sudije kantonalnih sudova sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu;
- h) usvaja budžet Kantona i donosi zakone o oporezivanju i na drugi način osigurava potrebitno finansiranje;
- i) bira zastupnike u Dom naroda Federacije sukladno Ustavu Federacije;
- j) odlučuje o prijenosu ovlaštenja Kantona na općine i Federaciju;
- k) odobrava zaključivanje ugovora i sporazuma u oblasti međunarodnih odnosa i međunarodne suradnje;
- l) provodi istragu sukladno ovom Ustavu i posebnim propisima;
- m) vrši i druge poslove utvrđene federalnim propisima, ovim Ustavom i kantonalnim propisima.

Član 19.

Način rada Skupštine

Skupština bira predsjedavajućeg i dva njegova zamjenika iz reda izabranih poslanika.

Skupština zasjeda javno, izuzev u slučajevima kada je to predviđeno njenim poslovnikom. Izvještaji o zasjedanjima i donesenim odlukama se objavljaju u sredstvima javnog informiranja.

Način rada Skupštine bliže se uređuje poslovnikom.

Član 20.

Poslanički imunitet

Krivični postupak ili građanska parnica ne mogu biti pokrenuti protiv kantonalnog poslanika, niti kantonalni poslanik može biti zadržan u pritvoru ili kažnen na bilo koji način zbog iznesenog mišljenja i datog glasa u Skupštini.

Član 21.

Način odlučivanja u Skupštini

U vršenju svojih nadle nosti Skupština donosi zakone, druge propise, te opće i pojedinačne akte (dalje: propisi).

S L U Ž B E N E N O V I N E
KANTONA SARAJEVO

Broj 41 – Strana 24

Petak, 21. septembra 2012.

sjednice radnog tijela, mjesecni paušal će mu se umanjiti za 10% po izostanku.

Za realizaciju stavova 2, 3. i 4. nadležna je Komisija za izbor imenovanja i administrativna pitanja.

Član 106.

Poslanik/zastupnik ima pravo i dužnost da:

- pokreće inicijative za donošenje odluka i zakona u nadležnosti Skupštine;
- da pokreće inicijative za donošenje drugih akata u nadležnosti Skupštine;
- da pokreće rasprave o pitanjima koja su u nadležnosti Skupštine; i
- da u roku predviđenom ovim poslovnikom dobije sve informacije i materijale vezane za rad Skupštine i njenih tijela.

Član 107.

Poslanik/zastupnik ima pravo na novčanu naknadu za svoj rad u Skupštini, te naknadu materijalnih troškova, u skladu sa zakonom.

Član 108.

Poslanik/zastupnik uživa imunitet za svoj rad u Skupštini, u skladu sa odredbama Zakona o imunitetu Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 109.

Poslaniku/zastupniku prestaje mandat na način propisan Izbornim zakonom BiH.

V - JAVNOST RADA SKUPŠTINE

Član 110.

Rad Skupštine je javan.

Skupština obezbjeđuje javnost rada blagovremenim, potpunim i objektivnim informisanjem javnosti o svom radu.

Član 111.

Skupština obezbjeđuje svim sredstvima javnog informisanja, pod jednakim uslovima, pristup informacijama kojima raspolaže, omogućava pristup skupštinskim materijalima, izdaje službena saopštenja i organizuje konferencije za štampu.

Pristup informacijama iz prethodnog stava može biti uskraćen samo ako one predstavljaju državnu, vojnu, službenu ili poslovnu tajnu na način propisan zakonom ili drugim propisima donesenim na osnovu zakona.

Član 112.

Građanima i predstavnici sredstava javnog informisanja omogućava se slobodan pristup sjednicama Skupštine u za njih posebno rezervisanim prostoru, kako to utvrdi Kolegij i u skladu sa prostornim mogućnostima.

Član 113.

Sjednica ili dio sjednice na kojoj se razmatraju pitanja regulisana stavom 2. člana 111. biće održana bez prisustva sredstava javnog informisanja i zatvorena za javnost.

U slučaju iz prethodnog stava, predsjedavajući je dužan javnosti obrazložiti razloge zatvaranja sjednice Skupštine.

Član 114.

Sjednice komisija Skupštine u pravilu su otvorene za javnost.

Izuzetno, sjednice ili dijelovi sjednica komisija mogu biti zatvoreni za javnost ako se odnose na razmatranje pitanja ili saslušanja vezana za rad predstavnika organa vlasti, stručnjaka ili poslanika/zastupnika posebnih socijalnih interesa.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, predstavnicima sredstava javnog informisanja i građanima biće omogućeno prisustovanje u skladu sa prostornim mogućnostima.

Član 115.

Gost na sjednicama Skupštine ima pravo da:

- učestvuje u radu Skupštine i u raspravi pred Skupštinom prema odobrenju Kolegija;
- iznosi ekspertsko mišljenje na osnovu odobrenja Kolegija; i
- daje prijedloge Skupštini za rješavanje određenih pitanja na osnovu poziva Skupštine.

Izuzetno, ukoliko se ukaže hitna potreba da gost učestvuje u radu i raspravi pred Skupštinom, Skupština može na sjednici odlučiti da mu se da riječ.

Član 116.

Sekretar Skupštine dužan je organizovati rad Službe Skupštine na način koji omogućava da se brzo i efikasno obrađe svi zahtjevi koji su Skupštini upućeni po osnovu Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

VI - AKTA SKUPŠTINE

Opće odredbe o aktima

Član 117.

Skupština donosi Ustav, zakone, budžet i izvještaj o izvršenju budžeta, prostorni plan Kantona, Poslovnik Skupštine, odluke i zaključke, deklaracije, rezolucije, preporuke i smjernice i daje autentična tumačenja zakona ili drugog akta.

Član 118.

Kad Skupština vrši izmjene ili dopune općih akata Skupštine, zakon mijenja ili dopunjuje zakonom, a ostale opće akte, osim zaključka, odlukom.

Zaključak se mijenja ili dopunjuje zaključkom.

Autentično tumačenje se ne može mijenjati ili dopunjavati.

Član 119.

Odluka je skupštinski akt koji se donosi radi izvršavanja ili konkretizacije Ustava, zakona ili drugih općih akata ili njihovih pojedinih dijelova.

Odlukom se odlučuje i o drugim pravima i obavezama Skupštine kada je to Ustavom, zakonom, drugim općim aktom ili ovim poslovnikom određeno.

Član 120.

Zaključkom Skupština odlučuje o svom radu i o radu radnih tijela Skupštine i Službe Skupštine.

Zaključkom Skupština može zauzeti stav o pitanju koje je razmatrala, uključujući utvrđivanje obaveza za Vladu i kantonalne organe uprave u pogledu pripreme zakona ili drugih propisa i općih akata ili vršenja drugih poslova iz njihovog djelokruga.

Radna tijela Skupštine donose zaključke iz svog domena rada.

Član 121.

Deklaracijom se izražava stav Skupštine o političkim pitanjima i drugim bitnim pitanjima od interesa za Kanton, Federaciju Bosne i Hercegovine ili Bosnu i Hercegovinu.

Član 122.

Rezolucijom se utvrđuje političko djelovanje u svim ili pojedinim oblastima iz djelokruga Skupštine.

S L U Ž B E N E N O V I N E
KANTONA SARAJEVO

Broj 36 – Strana 4

Četvrtak, 11. septembra 2014.

VII - AKTA VLADE KANTONA

Član 26.

Vlada Kantona u ostvarivanju svojih nadležnosti utvrđenih ustavom donosi uredbe, odluke, rješenja i zaključke.

Član 27.

Izuzetno za vrijeme trajanja ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti kada postoji objektivna nemogućnost da se sazove Skupština Kantona, Vlada može donositi i propise iz nadležnosti Skupštine Kantona.

Propisima iz stava 1. ovog člana ne mogu se staviti van snage prava i slobode utvrđene ustavom i drugim propisima.

Propise iz stava 1. ovog člana Vlada će dostaviti Skupštini na potvrdu čim ona bude u mogućnosti da se sostane.

Član 28.

Uredbom se uređuju najvažnija pitanja iz nadležnosti Vlade Kantona, bliže uređuju odnosi za provođenje zakona, obrazuju stručne i druge službe Vlade Kantona i utvrđuju načela za unutrašnju organizaciju organa uprave Kantona.

Odlukom se uređuju pojedina pitanja ili propisuju mјere Vlade Kantona, daje saglasnost ili potvrđuju akta drugih organa ili organizacija i određuje o drugim pitanjima o kojima se ne odlučuje uredbom.

Rješenjem se odlučuje o imenovanjima i razrješenjima, kao i o drugim pojedinačnim pitanjima iz nadležnosti Vlade Kantona.

Zaključkom se utvrđuju stavovi o pitanjima od značaja za provođenje utvrđene politike, uređuju unutrašnji odnosi u Vladi Kantona i određuju zadaci organima uprave i službama, kao i radnim tijelima Vlade Kantona. Zaključkom se odlučuje i u drugim slučajevima u kojima se ne donose druga akta.

Član 29.

Uredbe i odluke Vlade Kantona objavljaju se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", a ostali akti Vlade ako je to u njima navedeno.

VIII - JAVNOST RADA VLADE KANTONA

Član 30.

Javnost rada Vlade Kantona obezbjeduje se u skladu sa zakonom kojim se reguliše sloboda pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

IX - STRUČNE I DRUGE SLUŽBE KANTONA

Član 31.

Za obavljanje stručnih i drugih poslova za potrebe Skupštine Kantona, Vlade Kantona i organe uprave, Vlada Kantona može osnovati odredene stručne, tehničke i druge službe, kao zajedničke ili samostalne službe, u skladu sa zakonom.

Aktom o obrazovanju službe iz prethodnog stava, utvrđuje se njen djelokrug, kao i status i odgovornost te službe i lica koje njom rukovodi.

Član 32.

Vlada Kantona vrši nadzor nad radom stručnih službi koje obrazuje.

Sekretar Vlade Kantona rukovodi radom Stručne službe koja obavlja poslove za potrebe Vlade Kantona i odgovoran je za njen rad.

X - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 33.

Vlada Kantona je dužna donijeti Poslovnik o svom radu u roku od 30 dana od svog konstituisanja.

Član 34.

Vlada Kantona Sarajevo dužna je uskladiti Poslovnik o radu sa odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 38/13), u roku od 30 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 35.

Poslovnik Izvršnog odbora Grada Sarajeva i drugi propisi koji se odnose na njegovo unutrašnje organizovanje i funkcionišanje, koji su na snazi na dan stupanja na snagu Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 7/96), ukoliko nisu u suprotnosti sa Ustavom Kantona i ovim zakonom, primjenjivaće se kao propisi Vlade, dok se ne doneše Poslovnik o radu Vlade Kantona.

Član 36.

Do imenovanja premijera i članova Vlade u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 4/01), poslove iz nadležnosti Vlade vršit će Vlada u dosadašnjem sastavu.

Član 37.

Ovlašćuje se Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo da utvrdi Novi prečišćeni tekst Zakona o Vladi Kantona Sarajevo.

Član 38.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo stupio je na snagu osmog dana od dana objavlјivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", broj 38/13.

Na osnovu člana 16. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 18/14) i člana 181. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst i br. 15/13 i 47/13), Zakonodavno - pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo, na sjednici 22.08.2014. godine, utvrdila je Prečišćeni tekst Zakona o sudskim taksama.

Prečišćeni tekst Zakona o sudskim taksama obuhvata: Zakon o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 21/09), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 29/09), Zakon o izmjeni Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 14/11), Zakon o izmjenama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/13) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 18/14), u kojim je naznačen dan stupanja na snagu tih zakona.

Broj 01-05.22971-2/14

22. augusta 2014. godine
Sarajevo

Po ovlaštenju
Esad Hrvatić, s. r.

ZAKON

O SUDSKIM TAKSAMAMA

(Prečišćeni tekst)

DIO PRVI. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Plaćanje sudske takse)

(1) Ovim zakonom utvrđuje se način plaćanja sudske takse (u dalnjem tekstu: takse) u postupku pred Kantonalnim sudom u Sarajevu i Općinskim sudom u Sarajevu (u dalnjem tekstu: sud).

(2) Postupci u kojima se plaća taksa i visina takse za pojedine radnje, utvrđeni su u Tarifi sudske taksi, koja je sastavni dio ovog zakona.

Član 2.

(Obveznik plaćanja takse)

(1) Takse propisane ovim zakonom plaća lice po čijem zahtjevu ili u čijem interesu se preduzimaju radnje u postupku, za koje je ovim zakonom utvrđeno plaćanje takse (u dalnjem tekstu: takseni obveznik).

(2) Za podnese i zapisnike koji zamjenjuju podnese taksu je dužno da plati lice koje podnosi podnese i lice na čiji zahtjev